

UNIWERSYTET
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU

Wydział Prawa i Administracji

Załącznik nr 1

do uchwały nr 66/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

ul. Gagarina 11

87-100 Toruń

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Prawo

1. Poziom/y studiów: studia jednolite magisterskie
2. Forma/y studiów: studia stacjonarne / studia niestacjonarne
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
nauki prawne – 100%

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

Nie dotyczy

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- nauczyciel przedmiotu²
- nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- nauczyciel prowadzący zajęcia²
- nauczyciel psycholog
- nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- nauczyciel pedagog specjalny
- nauczyciel logopeda
- nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

Wydział prowadzący studia:		Wydział Prawa i Administracji
Kierunek na którym są prowadzone studia:		Prawo
Poziom studiów		Jednolite studia magisterskie
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:		Poziom 7
Profil studiów:		Profil ogólnoakademicki
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:		Magister
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny naukowej lub artystycznej (dyscyplin), do których odnoszą się efekty uczenia się:		Dyscyplina: nauki prawne (100 %) Dyscyplina wiodąca: Nauki prawne
Symbol	Po ukończeniu studiów absolwent osiąga następujące efekty uczenia się:	
WIEDZA		
K_W01	ma pogłębioną wiedzę o systemie nauk prawnych (ich charakterze i klasyfikacji) i ich zasadniczym znaczeniu dla zrozumienia systemu prawa i zasad jego funkcjonowania, a także ma rozszerzoną wiedzę o przedmiocie i specjalistycznej terminologii innych nauk (takich jak: socjologia, psychologia społeczna, filozofia, etyka, ekonomia, statystyka z demografią, teoria organizacji i kierowania) oraz ich pomocniczej roli niezbędnej dla właściwego wykonywania zawodu prawnika;	
K_W02	ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach instytucji publicznych, a w szczególności o zróżnicowanej prawnej regulacji organizacji i funkcjonowania organów ustawodawczych, administracji publicznej i sądów oraz innych organów ochrony prawnej w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także rozszerzoną wiedzę o zasadach organizacji i funkcjonowania innych instytucji społeczno-politycznych oraz instytucji i organów Unii Europejskiej, a także innych organizacji międzynarodowych;	
K_W03	ma pogłębioną wiedzę o specyfice różnorodnych stosunków prawnych zachodzących między różnymi podmiotami w skali państwowej i międzynarodowej;	
K_W04	dogłębnie zna język prawny i prawniczy, specyfikę różnorodnych instytucji i konstrukcji prawnych odpowiadających poszczególnym gałęziom prawa i dyscyplinom prawniczym oraz zna specyfikę wykładni norm prawnych należących do poszczególnych gałęzi prawa;	
K_W05	ma pogłębioną wiedzę o podmiotach różnych stosunków prawnych oraz o zasadach nawiązywania, kształtowania, zmiany i rozwiązywania tych stosunków, a także posiada rozszerzoną wiedzę o człowieku jako o podmiocie stosunku prawnego, występującego w nim w szczególności w roli np.: oskarżonego, pokrzywdzonego, pozwanego, powoda, świadka, interesanta oraz o człowieku jak o podmiocie systemu ochrony praw człowieka;	
K_W06	ma pogłębioną wiedzę o badaniach i analizach teoretyczno-prawnych i dogmatyczno-prawnych prowadzonych w płaszczyźnie normatywnej w zakresie instytucji prawnych różnych gałęzi prawa, a także ma rozszerzoną wiedzę w szczególności o problemach badawczych, metodach i narzędziach badawczych dotyczących praktycznego funkcjonowania rozwiązań prawnych;	
K_W07	ma pogłębioną wiedzę o normach i regulacjach prawnych dotyczących organizacji i funkcjonowania różnych rodzajów instytucji publicznych, a w szczególności o zróżnicowanej prawnej regulacji organizacji i funkcjonowania organów ustawodawczych, administracji publicznej i sądów oraz innych organów ochrony prawnej w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także rozszerzoną wiedzę o zasadach organizacji i funkcjonowania innych instytucji administracyjnych, społeczno-politycznych oraz instytucji i organów Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych, a także o zasadach i normach etycznych funkcjonujących w tych instytucjach oraz o ich źródłach, naturze, zmianach i sposobach działania;	
K_W08	ma pogłębioną wiedzę o procesach zmian regulacji prawnych dotyczących struktur i funkcjonowania instytucji publicznych oraz społeczno-politycznych, a także o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w przeszłości i obecnie;	

K_W09	ma uporządkowaną wiedzę o teoriach myśli społeczno-politycznej i prawnej oraz o ich historycznej ewolucji;
K_W10	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony praw autorskich i praw pokrewnych oraz własności przemysłowej; rozumie konieczność zarządzania zasobami własności intelektualnej;
K_W11	zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej wykorzystującej wiedzę z zakresu dyscyplin prawnych oraz ma pogłębioną wiedzę na temat planowania drogi własnego rozwoju w różnych instytucjach publicznych w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także w innych instytucjach społeczno-politycznych krajowych, Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych, jak również w formie indywidualnej działalności gospodarczej oraz usługowej, w tym prowadzenia usług doradczych w zakresie poradnictwa prawnego;
UMIEJĘTNOŚCI	
K_U01	potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawiska społeczno-prawne w zakresie nauk prawnych;
K_U02	potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną do wnikliwego i krytycznego analizowania konkretnych spraw i zjawisk o charakterze prawnym;
K_U03	potrafi analizować sposób załatwiania konkretnych spraw (cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych) i przebieg postępowania w tych sprawach oraz na tym tle formułować własne poglądy i zgłaszać uzasadnione postulaty de lege ferenda;
K_U04	potrafi precyzyjnie prognozować przebieg spraw cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych z wykorzystaniem właściwych procedur oraz orzecznictwa i piśmiennictwa;
K_U05	biegle stosuje przepisy prawne w celu rozstrzygnięcia konkretnych spraw cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych i potrafi przewidywać skutki prawne podjętych rozstrzygnięć;
K_U06	wykorzystuje zdobytą wiedzę do krytycznej analizy dylematów pojawiających się w pracy zawodowej i do samodzielnego ich rozstrzygnięcia;
K_U07	analizuje konkretne stany faktyczne i prawne oraz samodzielnie podejmuje właściwe rozstrzygnięcia w tym zakresie;
K_U08	posiada umiejętność rozumienia i dogłębnego analizowania zjawisk społecznego oddziaływania instytucji publicznych i instytucji publicznych i społeczno-politycznych z wykorzystaniem odpowiednich teorii i podstawowych metod badawczych;
K_U09	<p>posiada umiejętność przygotowania alternatywnych wersji dokumentów prawnych w języku polskim, takich jak np.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) pisma procesowe w sądowym postępowaniu rozpoznawczym w sprawach cywilnych, w tym także składane na urzędowych formularzach (m.in. pozew, wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, środki zaskarżenia orzeczeń w postępowaniu cywilnym, jak np. sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym, apelacja, zażalenie, skarga kasacyjna czy skarga o wznowienie postępowania) oraz pisma procesowe wnoszone w innych rodzajach postępowań cywilnych, a w szczególności w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym (m.in. wniosek o udzielenie zabezpieczenia i wnioski o wszczęcie egzekucji oraz składane w tych postępowaniach środki zaskarżenia, jak np. skarga na czynności komornika sądowego), a także pisma sądowe, jak np. projekty orzeczeń; b) pisma procesowe w postępowaniu karnym we wszystkich jego trybach i stadiach; orzeczenia sądów karnych (wyroki i postanowienia), rozstrzygnięcia innych organów – uczestników postępowania karnego; środki prawne rozstrzygnięć wydawanych w postępowaniu karnym (apelacja, kasacja, sprzeciw, zażalenie); c) pisma procesowe w postępowaniu administracyjnym, jak np. podania o wszczęcie postępowania, wnioski dowodowe, decyzje administracyjne i postanowienia (w ogólnym postępowaniu administracyjnym oraz w administracyjnych postępowaniach szczególnych, w tym zwłaszcza w postępowaniu podatkowym, a także w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym, w trybie postępowania głównego w pierwszej i drugiej instancji, jak również w obu instancjach trybów nadzwyczajnych, tj. wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności oraz uchylecia lub zmiany decyzji), jak również składane w tych postępowaniach środki zaskarżenia, jak np. odwołanie, zażalenie, wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, zarzut w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego, wniosek o wyłączenie rzeczy lub prawa majątkowego spod egzekucji, skarga na czynności organu egzekucyjnego i egzekutora, skarga na beczynność wierzyciela;

	<p>d) układy zbiorowe pracy, zakładowe regulaminy świadczeń socjalnych, dokumenty związane z nawiązaniem, ukształtowaniem i rozwiązaniem stosunku pracy, dokumenty związane z emeryturami i rentami,</p> <p>e) skargi do sądu administracyjnego, odpowiedzi na skargę, orzeczenia sądu administracyjnego (wyroki, postanowienia, zarządzenia), inne pisma procesowe w postępowaniu sądowoadministracyjnym,</p> <p>f) projekty przepisów wewnętrznych w tym aktów zakładowych (uchwał, regulaminów, instrukcji, zarządzeń, wytycznych itp.) i aktów prawa miejscowego (statutów, przepisów wykonawczych i przepisów porządkowych organów jednostek samorządu terytorialnego i terenowej administracji rządowej zespolonej i niezespolonej)</p> <p>g) porozumienia administracyjne</p> <p>h) wnioski, zaświadczenia, deklaracje i zeznania w szczególności w sprawach podatkowych i celnych, oświadczenia, umowy</p> <p>i rozumienia takich dokumentów sporządzonych w języku obcym;</p>
K_U10	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i języku obcym, takich jak np. referaty, przemówienia, interpelacje, wnioski, prezentacje multimedialne, wystąpienia wyborcze, sesyjne, sądowe oraz w środkach masowego przekazu;
K_U11	ma umiejętności językowe w zakresie nauk prawnych zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
K_U12	<p>posiada umiejętność aktywnego uczestnictwa:</p> <p>a) jako lider, który organizuje i kieruje pracą zespołów ludzkich pełniąc np. funkcję organu monokratycznego, funkcję przewodniczącego organu kolegialnego, przewodniczącego komisji lub zespołu, funkcję kierującego komórką organizacyjną w różnych instytucjach,</p> <p>b) jako aktywny członek zespołów pracowniczych posiadający kompetencje do samodzielnego rozstrzygania spraw w instytucjach publicznych oraz społeczno-politycznych i gospodarczych;</p> <p>potrafi porozumiewać się i współdziałać się z osobami będącymi i niebędącymi specjalistami w zakresie prawa;</p>
K_U13	posiada umiejętność samodzielnego doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz rozszerzania ich o wymiar interdyscyplinarny, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia, aby w sposób profesjonalny wykonywać pracę zawodową (aplikacje, samokształcenie, szkolenia, studia podyplomowe, studia trzeciego stopnia), inspirując innych do działań w tym zakresie;
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonuje samooceny własnych kwalifikacji, doskonali swoje umiejętności, ma świadomość rangi wiedzy eksperckiej, a także rozumie znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu dylematów prawniczych;
K_K02	potrafi zorganizować swoje stanowisko pracy, właściwie przygotowuje się do pracy prawniczej, odpowiednio ją planując i wykonując samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi (znając metodykę pracy sędziego, prokuratora, adwokata, radcy prawnego, notariusza, komornika, urzędnika, doradcy prawnego), a także potrafi skutecznie organizować i kierować pracą innych osób;
K_K03	prawidłowo identyfikuje problemy moralne i dylematy etyczne związane z wykonywaniem zawodu i rozstrzyga je zgodnie z prawem oraz zasadami etyki zawodowej;
K_K04	samodzielnie przygotowuje projekty społeczne uwzględniając ich aspekty prawne oraz skutki społeczne;
K_K05	potrafi myśleć i działać w sposób innowacyjny, będąc przygotowanym do podejmowania różnorodnych wyzwań zawodowych.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Maciej Serowaniec	Prof. dr hab. / Profesor/ Dziekan Wydziału
Piotr Rączka	Dr hab. / Profesor uniwersytetu/ Prodziekan ds. Studenckich
Jacek Wantoch-Rekowski	Dr hab. / Profesor uniwersytetu/ Prodziekan ds. Finansowych i Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym
Aleksandra Kustra-Rogatka	Dr hab. / Profesor uniwersytetu/ Prodziekan ds. Nauki
Jagoda Jaskulska	Dr / Adiunkt / Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju
Anna Tarnowska	Dr hab. / Profesor uniwersytetu/ Wydziałowy Koordynator ds. Jakości Kształcenia
Bartłomiej Chłudziński	Dr / Adiunkt / Katedra Prawa Administracyjnego
Renata Gołdyn-Badowiec	Dr / Adiunkt / Katedra Postępowania Karnego i Kryminalistyki
Aleksandra Główczevska	Dr / Adiunkt / Katedra Prawa Administracyjnego
Joanna Hajduk	Mgr / Zastępca Kierownika Dziekanatu
Katarzyna Kiljan	Mgr / Kierownik Dziekanatu
Aleksandra Kleśta-Nawrocka	Dr / Specjalista ds. Umiędzynarodowienia
Marianna Piontek	Mgr / Kierownik Zespołu Administracyjno-Gospodarczego

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	6
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	8
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	30
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	48
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	68
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	82
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	94
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	100
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	117
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	1299
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	132
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	14040
Część III. Załączniki	1455
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	1455
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	170

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu to działająca od 1945 roku polska publiczna szkoła wyższa o szerokim profilu kształcenia. Jest to najstarszy uniwersytet Polski Północnej i jeden z wiodących w kraju europejskich uniwersytetów badawczych.

Misją Uczelni jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, poprzez:

- prowadzenie badań naukowych i udostępnianie ich wyników;
- kształcenie studentów oraz doktorantów;
- kształcenie pracowników naukowych i nauczycieli akademickich.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika tworzy 16 wydziałów, które mają swoją siedzibę w Toruniu i w Bydgoszczy. W ofercie Uczelni znajduje się ponad 100 kierunków studiów. Kształcą się na nich kilkanaście tysięcy studentek i studentów z Polski i zagranicy. Corocznie na uczelni studiuje blisko pół tysiąca osób z niepełnosprawnościami, co stawia Uniwersytet Mikołaja Kopernika w korzystnej pozycji w regionie.

Uczelnia kształci także doktorantów w pięciu Szkołach Doktorskich i zatrudnia ponad 2 tysiące nauczycieli akademickich.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu od 1998 roku bierze udział w programach wymiany międzynarodowej – Socrates/Erasmus, obecnie Erasmus+.

W 2019 r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jako jedna z dziesięciu polskich szkół wyższych uzyskał status Uczelni Badawczej i realizuje obecnie sześcioletni projekt Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB).

Od 2020 roku Uniwersytet wchodzi także w skład powołanego przez Komisję Europejską konsorcjum dziesięciu uczelni europejskich – Young Universities for the Future of Europe (YUFE), co stwarza studentom możliwość odbycia części cyklu kształcenia na stowarzyszonych uniwersytetach i uzyskania dyplomu, który będzie uznawany w całej Europie. Konsorcjum w ścisłej współpracy z regionalnymi społecznościami, samorządami i przedsiębiorcami dąży do wypracowania modelu nieelitarnego Europejskiego Uniwersytetu Przyszłości, skupionego na studentach i ich karierze zawodowej oraz opartego na doskonałości badawczej.

Uniwersytet jako jedyna polska uczelnia dołączył także do stowarzyszenia Young European Research Universities Network (YERUN) i wraz z 22 innymi uczelniami uczestniczy w kształtowaniu polityk europejskich w zakresie badań, innowacji i edukacji.

Wydział Prawa i Administracji jest jednym z najstarszych i największych wydziałów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Powstał w 1945 roku, tuż po utworzeniu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika i do dziś pełni znaczącą rolę w strukturze uczelni. Przez wiele lat Wydział Prawa i Administracji mieścił się na Starym Mieście, w modernistycznym budynku Collegium Minus, zwanym potocznie „Harmonijką”.

Obecnie Wydział znajduje się w przestrzeni kampusu uniwersyteckiego, sąsiadując z Collegium Humanisticum oraz Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania. Stwarza to możliwości wygodnego studiowania, oferując studentom zarówno przyjazną przestrzeń jak i opiekę naukową wybitnych specjalistów.

Na Wydziale Prawa i Administracji realizowane są studia na kierunkach:

- prawo (studia jednolite magisterskie) w formach stacjonarnej i niestacjonarnej,
- administracja (studia I i II stopnia) w formach stacjonarnej i niestacjonarnej,
- doradztwo podatkowe (studia II stopnia) w formie stacjonarnej.

Ponadto, na Wydziale oferowanych jest 10 programów studiów podyplomowych oraz liczne kursy doszkalcące i szkolenia. W skład Wydziału wchodzi 15 katedr. Na Wydziale działają też 4 uniwersyteckie centra naukowe: Uniwersyteckie Centrum Ekspertyz Prawnych, Centrum Studiów Wyborczych, Centrum Badań nad Cyberprzestępczością oraz Ośrodek Studiów Fiskalnych.

Wydział Prawa i Administracji prowadzi ożywioną współpracę międzynarodową. Dotyczy to zarówno udziału pracowników naukowych w międzynarodowych projektach badawczych, jak i współorganizacji czy organizacji konferencji międzynarodowych. Wśród najważniejszych i mających długą tradycję są Polsko-Włoskie Kolokwia Prawnicze. Jest to współpraca Wydziału Prawa i Administracji UMK z tak znaczącymi ośrodkami włoskimi jak Rzym, Palermo, Molise, Florencja, Wenecja oraz Messyna. Współpraca i badania nad prawem włoskim owocują wydawanym regularnie Rocznikiem Naukowym, pn. Toruńskie Studia Polsko-Włoskie/Studi polacco-italiani di Toruń. Wydział Prawa i Administracji uzyskał status wiodącego ośrodka w zakresie badań nad współczesnym prawem i ustrojem Republiki Włoskiej zarówno w Polsce, jak i na arenie międzynarodowej. W celu upowszechniania wyników badań naukowych systematycznie publikowane są również wspólne publikacje pokonferencyjne w prestiżowych wydawnictwach naukowych (Cedam Wolters Kluwer we Włoszech oraz Wydawnictwo UMK w Polsce).

Ważne miejsce w toruńskiej historyczno-prawnej przestrzeni badawczej zajmuje problematyka prawa niemieckiego i jego wpływ na prawo polskie. Współpraca polsko-niemiecka zaowocowała udziałem w projekcie realizowanym na Uniwersytecie w Passau pod kierunkiem prof. U. Müssiga: "ReConFort - Reconsidering Constitutional Formation". Nasi naukowcy brali również aktywny udział w działalności niemieckich towarzystw naukowych: Historische Kommission zu Berlin oraz Societas Jablonoviana w Lipsku.

Od kilku lat Wydział prowadzi również współpracę z prawniczymi ośrodkami naukowymi w Japonii, które zaowocowały organizowanymi na Wydziale Prawa i Administracji Polsko-Japońskimi Seminariami Prawniczymi.

Ponadto Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu od wielu lat jest prężnym ośrodkiem badań nad prawem morskim.

Współpraca międzynarodowa to także wymiana studencka oraz możliwości jakie daje pracownikom naukowym oraz administracji program Erasmus+. W ramach programu Wydział zawarł kilkadziesiąt umów, dzięki którym studenci mogą kształcić się na zagranicznych uczelniach. Każdego roku akademickiego Wydział Prawa i Administracji gości do dwudziestu studentów zagranicznych przyjeżdżających na jeden semestr lub na cały rok w ramach programu Erasmus +. Dzięki hybrydowej formie prowadzenia zajęć mogą w nich uczestniczyć także studenci YUFE, którzy chętnie korzystają z tej oferty.

Wydział Prawa i Administracji UMK od ponad 20 lat intensywnie współpracuje z ukraińskimi ośrodkami naukowymi, w tym w szczególności z pracownikami badawczo-dydaktycznymi z Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki, Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki, Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza oraz uniwersytetów w Odessie, Charkowie i Tarnopolu.

Najnowszym wspólnym sukcesem i owocem dotychczasowej współpracy jest realizacja projektu Modernization of Legal Education for the Support of European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine (EU4UA), który został zakwalifikowany do finansowania w ramach prestiżowego Programu ERASMUS Lump Sum Grant organizowanego przez Komisję Europejską. EU4UA to trwający 36 miesięcy, wart ponad 400 tys. euro, międzynarodowy projekt, w którym uczestniczy łącznie osiem ukraińskich, polskich i litewskich instytucji szkolnictwa wyższego: Ivan Franko National University of Lviv, Vytautas Magnus University in Kaunas, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Chernivtsi National University Yuriy Fedkovych, Yaroslav Mudryi National Law University, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Zaporizhzhia National University oraz Ukrainian European Studies Association.

Ważnym elementem działalności Wydziału jest współpraca w ramach YUFE. Główne obszary, wokół których budowana jest oferta YUFE to: wartości europejskie i europejska tożsamość. Intensywna, efektywna, oddolna współpraca podjęta w ramach Wydziałów Prawa i Administracji przez uczelnie reprezentowane w konsorcjum YUFE podejmuje inicjatywy tematycznie bliskie owym wartościom. Przynajmniej raz w roku odbywają się spotkania dziekanów wydziałów prawa. W ramach inicjatyw podejmowanych w ramach YUFE studenci oraz pracownicy badawczo-dydaktyczni WPiA zostali także zaproszeni do udziału w Moot Court z zakresu prywatnego prawa międzynarodowego, które zorganizowane zostało przez Uniwersytet w Antwerpii oraz międzynarodowej konferencji naukowej dla doktorantów (RIDOC) - organizowanej dorocznie przez Wydział Prawa Uniwersytetu w Rijece.

Od 2022 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMK organizowane są Międzynarodowe Toruńskie Dni Prawnicze. Inicjatywa ta pozwala na spotkanie przedstawicieli środowiska prawniczego z całego świata. Podczas wydarzenia omawiane są kwestie dotyczące problemów współczesnego świata koncentrujące się wokół prawa, społeczeństwa i demokracji.

Wydział Prawa i Administracji angażuje się także w organizację przedsięwzięć międzywydziałowych i interdyscyplinarnych. Jest współorganizatorem międzynarodowych szkół letnich, jak między innymi SPINAKER. Są to dwutygodniowe intensywne programy kształcenia „Learn, discover, enjoy – Summer Camp at NCU”, podczas których zagraniczni studenci i doktoranci spotkają się w Toruniu, biorą udział w specjalistycznych zajęciach dydaktycznych, jak również aktywnościach kulturalnych i turystycznych. Wydział jest także współorganizatorem TELSP – Toruń Economic and Legal Summer Program. W trakcie 4 letnich tygodni studenci z różnych krajów świata prowadzą prace badawcze pod okiem opiekuna naukowego.

Jedną z misji Wydziału jest zachowanie równowagi pomiędzy teorią a praktyką. Studenci zdobywają wiedzę i doświadczenie zawodowe dzięki udziałowi w praktykach zawodowych, w tym w ramach programu Erasmus+. Studenci mają możliwość zdobycia doświadczenia w Studenckiej Poradni Prawnej. Pod nadzorem koordynatorów i przy wsparciu merytorycznym opiekunów – pracowników naukowych wydziału – studenci udzielają bezpłatnych porad prawnych osobom, które ze względu na swoją sytuację materialną nie mogą skorzystać z odpłatnej porady zawodowego adwokata czy radcy prawnego.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Prawo jest jednym z kierunków realizowanych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, dalej także jako WPiA, WPiA UMK, Wydział (obok administracji 1 stopnia, administracji 2 stopnia, doradztwa podatkowego). Profil kształcenia na kierunku Prawo jest profilem ogólnoakademickim. Kształcenie na kierunku prawo trwa 5 lat (10 semestrów). Możliwa jest realizacja studiów w dwóch formach: stacjonarnej i niestacjonarnej.

1.1 Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, oczekiwania formułowane wobec kandydatów, oferowane specjalności/specjalizacje

Kierunek Prawo od lat cieszy się niestabną popularnością wśród bogatej oferty studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika. Jest bowiem jednym z najczęściej wybieranych kierunków podczas rekrutacji. Kandydaci mogą wybrać formę zarówno stacjonarną, jak i niestacjonarną. Głównym celem kierunku jest kształcenie wysokiej klasy specjalistów na potrzeby współczesnej nauki, gospodarki czy kultury, poprzez dostarczenie studentom wiedzy, umiejętności i kompetencji, niezbędnych oraz pożądanych we współczesnym świecie. Jest to możliwe dzięki różnorodnym działaniom zmierzającym do utrzymania prestiżu studiów na WPiA UMK, zapewniania jakości na jak najwyższym poziomie w kontekście naukowym, edukacyjnym oraz kulturotwórczym, wysokiego i atrakcyjnego poziomu kształcenia, opartego o badania naukowe, wiedzę, umiejętności praktyczne oraz uniwersalne wartości.

Koncepcja oraz cele kształcenia na kierunku Prawo, jak i strategia rozwoju Wydziału jest spójna z misją Uniwersytetu Mikołaja Kopernika sformułowaną zarówno w odrębnym dokumencie, jak i w Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika – zob. Uchwała nr 19 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika z dnia 28 listopada 2000 r. (załącznik nr 1.1), Strategia Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na lata 2021-2026 (<https://strategia.umk.pl/pages/strategia/>).

Misją Uniwersytetu jest rozwijanie i upowszechnianie wiedzy, w szczególności przez traktowanie jako jednakowo ważnych: prowadzenia badań naukowych i udostępniania ich wyników; nauczania na poziomie akademickim oraz prowadzenia innych form działalności edukacyjnej i popularyzatorskiej, odpowiadających aktualnym oraz przyszłym potrzebom i aspiracjom społeczeństwa; kształcenie pracowników naukowych i związane z tym nadawanie tytułów zawodowych i stopni naukowych. Misję edukacyjną i kulturotwórczą UMK pojmuje jako swój obowiązek wychowawczy. Jest on wypełniany w ramach kształcenia uniwersyteckiego, obejmującego studentów Uczelni.

Rolę Uniwersytetu określa dewiza *Veritas in omnibus quaerenda est*, będąca wspólnym mianownikiem dla działań edukacyjnych oraz kulturotwórczych. Działalność ta jest prowadzona zgodnie z uniwersalnymi zasadami etycznymi i regułami postępowania utrwalonymi w tradycji uniwersytetów europejskich, w tym także uniwersytetów polskich, poczynając od krakowskiego Studium Generale z 1364/1400 roku i będącej jego filią na północy kraju w XVII i XVIII wieku Akademii Chełmińskiej. Uniwersytet Mikołaja Kopernika jako spadkobierca dawnych polskich uniwersytetów w Wilnie i Lwowie, których profesorowie i pracownicy wspólnie z uczonymi z Uniwersytetów: Jagiellońskiego, Warszawskiego i Poznańskiego budowali uniwersytet toruński w pierwszych dziesięcioleciach jego istnienia, jednocześnie będąc najstarszym uniwersytetem Polski północnej, z którego wywodzą się liczni nauczyciele akademicki działający w wyższych uczelniach tego regionu, ma szczególny obowiązek służenia dobru regionu. Tak w badaniach naukowych, jak i w nauczaniu UMK działa w wymiarze europejskim, uczestnicząc w najszerszym osiągalnym zakresie w akademickiej współpracy międzynarodowej.

Swoją misję UMK realizuje w poczuciu służby prawdzie i wysokim ideałom ludzkości. Jednocześnie dochowuje wierności fundamentalnym zasadom konstytuującym uniwersytet i jego tożsamość.

Uniwersytet funkcjonuje z poszanowaniem uniwersalnych wartości, w tym zasad etycznych, dotyczących równego traktowania i dobrych praktyk w zakresie kształcenia i działalności naukowej, a także z uwzględnieniem szczególnego znaczenia społecznej odpowiedzialności we wszystkich obszarach jego działania.

Podstawowymi celami strategicznymi wyznaczonymi przez UMK są:

I. Wzmocnienie pozycji Uniwersytetu dzięki doniosłym osiągnięciom naukowym odnoszącym się do wyzwań przyszłości, uzdolnionej i zmotywowanej kadry oraz silnemu partnerstwu w międzynarodowej przestrzeni akademickiej.

II. Zapewnienie kształcenia przygotowującego do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie, poprzez indywidualizację ścieżek rozwoju, wykorzystywanie nowoczesnych technologii i doświadczeń międzynarodowych oraz dopasowaną ofertę uzupełniających form kształcenia.

III. Zwiększenie roli Uniwersytetu i wzmocnienie jego wizerunku jako instytucji otwartej na współpracę z otoczeniem, tworzącej wiedzę i innowacyjne rozwiązania, świadczącej wysokiej klasy usługi eksperckie, w tym medyczne, a także instytucji społecznie zaangażowanej i kulturotwórczej.

IV. Trwałe rozwinięcie otwartej i inkluzywnej kultury organizacyjnej odpowiadającej międzynarodowym aspiracjom Uniwersytetu, w której obiektywna ocena, zaufanie, wzajemne wsparcie i integralność wspólnoty przyciągają najlepszych oraz wzmacniają więzi z Uniwersytetem.

V. Umożliwienie wykorzystania potencjału Uniwersytetu w zmieniającym się otoczeniu, poprzez zarządzanie akcentujące stałe doskonalenie, rolę odpowiedzialnego przywództwa na każdym poziomie, wsparcie nowoczesnych technologii oraz zrównoważony rozwój całej wspólnoty.

W strategię przyjętą przez UMK oraz powiązany z nią Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy - System Doskonałości Akademickiej (SDA) (<https://www.jakosc.umk.pl/system/uczelniana-rada-ds-jakosci-ksztalcenia/>) wpisuje się wiele różnorodnych działań realizowanych na WPIA, związanych z programem kształcenia na kierunku Prawo. Ich podstawą jest dążenie do zapewnienia spójności koncepcji i celów kształcenia na kierunku Prawo ze strategią oraz polityką jakości kształcenia, przyjętą na Uniwersytecie. Ma to odzwierciedlenie bezpośrednio w przyjętej przez Wydział koncepcji rozwoju, która zakłada m.in. aktywny udział w polskich i międzynarodowych badaniach naukowych i współpracy pomiędzy instytucjami naukowymi, rozwijanie efektywnej współpracy z władzami administracji rządowej i samorządowej, organami wymiaru sprawiedliwości, prawniczymi korporacjami zawodowymi, jak również organizacjami społecznymi, gospodarczymi oraz przedsiębiorcami regionu, kształtowanie wizerunku Wydziału jako instytucji przyjaznej studentom, a także lokalnej i regionalnej społeczności. Niezwykle istotnym celem strategicznym Wydziału jest zapewnienie studentom wysokiego poziomu kształcenia oraz możliwości wszechstronnego rozwoju, co ściśle wiąże się z pozostałymi elementami koncepcji rozwoju. W odniesieniu do powyższego, Wydział w swej działalności odwołuje się do najlepszych praktyk, poszukując jednocześnie nowych rozwiązań umożliwiających kształtowanie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych oraz postaw moralnych. Wpisuje się w to także kształtowanie kultury prawnej oraz świadomości i postaw obywatelskich.

Zarówno misja oraz strategia Uczelni, strategia Wydziału, jak również systemy zapewniania jakości kształcenia, stanowią fundament programu studiów na kierunku Prawo.

Celem kształcenia na kierunku Prawo jest wypracowanie takiego modelu, który pozwoli absolwentom na późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy, w tym przede wszystkim w zawodach prawniczych w warunkach dynamicznie zmieniającego się świata. Realizacja programu studiów umożliwia zdobycie wszechstronnej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, niezbędnych do wykonywania przyszłego zawodu, ale również niezwykle istotnych z perspektywy realizowania ważnych ról społeczno-gospodarczych zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. W odniesieniu do powyższego Wydział oferuje model kształcenia na kierunku Prawo oparty na całościowej wizji człowieka, promując

łączenie zdobywania wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, a także akcentując indywidualizację ścieżek rozwoju, wykorzystywanie doświadczeń międzynarodowych oraz nowoczesnych technologii.

Profesjonalizm kadry dydaktycznej oraz działalność Wydziałowej Rady ds. Jakości oraz Komisji Programowej ds. weryfikacji programów kształcenia zapewniają wysoką jakość kształcenia. Standard ten wyraża się również w powiązaniu kształcenia z badaniami naukowymi, jak i w skomponowanym programie studiów na kierunku Prawo, który został przygotowany tak, by był optymalnie zbilansowany pod względem teoretycznym i praktycznym oraz antycypował potrzeby rynku pracy i odpowiadał na społeczno-gospodarcze wyzwania, zarówno w skali regionu, kraju, jak i na płaszczyźnie międzynarodowej.

Koncepcja kształcenia na kierunku Prawo jest realizowana z poszanowaniem idei spersonalizowanego i angażującego kształcenia opartego na różnorodności oraz interdyscyplinarności. Program studiów zakłada bowiem uzyskanie szerokiej wiedzy i umiejętności praktycznych z zakresu różnych dyscyplin prawa, a także nabycie kompetencji społecznych, niezwykle istotnych z perspektywy wykonywania zawodów prawniczych, dalszego kształcenia oraz podejmowania innych, istotnych ról społecznych i zawodowych. Oferta programowa obejmuje zajęcia prowadzone w różnych formach, m.in. wykłady, konwersatoria, ćwiczenia, zajęcia laboratoryjne, seminaria czy lektoraty z języków obcych. Ponadto, program skomponowany został tak, aby student mógł profilować swoje studia. Obok zajęć bazowych, w programie uwzględniono bloki specjalizacyjne, dzięki czemu student dysponuje możliwością wyboru zajęć specjalizacyjnych zgodnie ze swoimi zainteresowaniami. Dodatkowo w programie studiów znalazły się tzw. zajęcia do wyboru oraz zajęcia ogólnouniwersyteckie, co również pozwala na personalizację toku studiów. Wprowadzenie do programu studiów prawniczych zajęć z pogranicza prawa i innych dyscyplin (np. filozofia, podstawy socjologii, psychologia, etyka prawnicza), służy lepszemu przygotowaniu do pełnienia ról zawodowych. Wychodząc naprzeciw przyszłym potrzebom i niejako przewidując je, studenci mają możliwość poznania zagadnień na przykład z zakresu prawa kosmicznego, co jest innowacyjne i stanowi wyróżnik wśród oferowanych programów studiów na kierunku prawo przez inne uczelnie wyższe. W trakcie studiów student ma również możliwość doskonalenia umiejętności oraz nabywania kompetencji w wymiarze praktycznym, oprócz zajęć warsztatowych, program przewiduje także odbycie praktyki studenckiej. Dodatkowo studenci zachęceni są do skorzystania z szerokiej oferty inicjatyw ponadprogramowych, pozwalających na doskonalenie zdobytych kompetencji oraz wypracowanie nowych, jak na przykład: bogata oferta kół naukowych, program stażowy CO-OP, program Erasmus+, MOST, Uniwersytecka Poradnia Prawna i wiele innych. Ponadto Wydział promuje i wspiera aktywny udział studentów w badaniach oraz wydarzeniach naukowych związanych z kierunkiem studiów, zachęca do angażowania się w życie Uniwersytetu i otoczenia społeczno-gospodarczego.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest przy tym jednym z kluczowych elementów koncepcji kształcenia na kierunku Prawo, zarówno w kontekście ciągłego monitorowania potrzeb (szczególnie z perspektywy rynku pracy), diagnozowania problemów prawnych pojawiających się w działalności różnorodnych podmiotów, komponowania oferty edukacyjnej czy przygotowywania przedsięwzięć (konferencji, szkoleń, warsztatów, praktyk, konkursów). Wydział współpracuje z licznymi podmiotami publicznymi (na przykład: organami władzy publicznej, uczelniami publicznymi, instytucjami takimi jak Polska Akademia Nauk, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Bank Polski), a także organizacjami non-profit, korporacjami zawodowymi czy podmiotami reprezentującymi zawody prawnicze (na przykład: kancelarie prawne). Formy i przejawy tej współpracy szczegółowo opisano w Kryterium 6. Oprócz kooperacji z podmiotami krajowymi, Wydział nawiązuje współpracę z zagranicznymi instytucjami naukowymi, tworząc tym samym płaszczyznę do podejmowania wspólnych działań, w tym także dydaktycznych. Mobilność pracowników naukowych, dydaktycznych oraz studentów, podejmowanie osób wizytujących, wymiana doświadczeń owocują między innymi licznymi umowami z partnerami zagranicznymi programu Erasmus+, a także przynależnością do sieci uniwersytetów YUFE. Dzięki powyższym zwiększona zostaje rola Wydziału oraz Uniwersytetu jako

podmiotów otwartych na współpracę z otoczeniem, kształtujących receptywną, inkluzywną kulturę odpowiadającą międzynarodowym aspiracjom, jak również budowana jest płaszczyzna do wykorzystania potencjału uniwersytetu w zmieniającym się otoczeniu. W ten sposób realizowane jest także dążenie Wydziału do umiędzynarodowienia, choć zaznaczyć przy tym należy, iż powyższy opis nie wyczerpuje szeregu działań, jakie podejmowane są przez Wydział, aby podnosić poziom umiędzynarodowienia, co zostało szczegółowo opisane w Kryterium 7.

Podsumowując, koncepcja kształcenia realizowana na kierunku Prawo, związane z nią cele oraz uwzględniane efekty uczenia są zgodne ze strategią i misją Uczelni. Służą także zapewnieniu najwyższej jakości kształcenia, co potwierdzają na przykład wyniki zdawalności w egzaminach na aplikacje, monitoring losów absolwentów, jak również wysoka pozycja w krajowych rankingach Wydziałów Prawa (rankingi: Rzeczpospolita, Perspektywy).

1.2 Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową, w tym główne kierunki działalności naukowej prowadzonej w uczelni w dyscyplinie nauki prawne oraz najważniejsze osiągnięcia naukowe uczelni w tym zakresie z ostatnich 5 lat będących wynikiem tej działalności (kategoria naukowa, prestiżowe publikacje, granty, nagrody, awanse naukowe), a także sposoby wykorzystania wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Zgodnie z przyjętą Strategią w obszarze kształcenia, UMK kształci na najwyższym, europejskim poziomie, stwarzając unikatowe i wszechstronne możliwości rozwoju indywidualnego oraz osiągnięcia wysokich kompetencji zawodowych wszystkim kształcącym się. Profesjonalizm i potencjał kadry dydaktycznej oraz autorski System Doskonałości Akademickiej zapewniają wysoką jakość kształcenia. Kluczowe znaczenie ma ścisłe powiązanie kształcenia z badaniami, szczególnie w obszarach priorytetowych, przy silnym współdziałaniu z uniwersyteckimi centrami doskonałości. Wysokie standardy spełnia także nowoczesna infrastruktura dydaktyczna, a nowe technologie i narzędzia metodyczne komplementarnie wspierają proces kształcenia. Dzięki atrakcyjnej ofercie naukowo-dydaktycznej oraz rozpoznawalnej marce, tożsamości i tradycji Uniwersytet przyciąga i stwarza szczególne szanse dla osób najbardziej utalentowanych. Oferta studiów kształtowana jest proaktywnie, tak aby antycypować potrzeby przyszłego rynku pracy i odpowiadać na społeczne oraz gospodarcze wyzwania w skali regionu i kraju.

Realizując zalecenia sformułowane w strategii UMK kształcenie na kierunku Prawo na WPiA UMK jest nierozdzielnie związane z działalnością naukową prowadzoną w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Badania realizowane przez kadrę badawczo-dydaktyczną Wydziału mają kluczowy wpływ na kształt programu studiów, zapewniając jego aktualność i zgodność z globalnymi trendami oraz wyzwaniami współczesnej nauki prawa. Główne kierunki działalności naukowej w dyscyplinie nauki prawne na WPiA UMK obejmują:

- 1) prawo cywilne i międzynarodowe prawo prywatne: prawo porównawcze; odpowiedzialność cywilną; ochronę konsumenta; prawo autorskie; prawo turystyczne; prawo medyczne; prawo morskie; prawo giełdowe;
- 2) prawo karne i politykę kryminalną: lekarskie prawo karne; aspekty dogmatycznoprawne i polityczno-kryminalne nowej kodyfikacji karnej; prawo karne komputerowe; przestępstwa gospodarcze związane z działalnością banków oraz z działalnością spółek prawa handlowego; korupcję gospodarczą;
- 3) postępowanie cywilne: komparatystykę prawa procesowego; polskie postępowanie cywilne i jego reformę; obronę pozwanego w procesie cywilnym; postępowanie spadkowe; egzekucję z innych wierzytelności i innych praw majątkowych oraz sprawność wymiaru sprawiedliwości w sprawach cywilnych;

- 4) postępowanie karne: zagadnienia dowodowe w procesie karnym; międzynarodową współpracę w sprawach karnych; europejskie prawo karne; wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie karnym;
- 5) prawo administracyjne i postępowanie administracyjne: problematykę postępowania administracyjnego i postępowania podatkowego; pozwolenia w administracji; ADR; postępowanie egzekucyjne w administracji; pozycję i kompetencje samorządu gospodarczego i zawodowego; prawo budowlane; problematykę prawną zagospodarowania przestrzennego; kontrolę administracji publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontroli sądowej;
- 6) polskie i porównawcze prawo konstytucyjne: parlamentaryzm polski na tle porównawczym; teorię demokracji, systemy konstytucyjne państw członkowskich UE; prawno-ustrojowe aspekty usytuowania i funkcjonowania w praktyce organów władzy wykonawczej; państwo prawa i praworządność; europejskie standardy praworządności; ochronę praw i wolności jednostki w aspekcie prawa konstytucyjnego;
- 7) prawo ubezpieczeniowe: teorię ryzyka ubezpieczeniowego; pośrednictwo ubezpieczeniowe; ubezpieczenia komunikacyjne; ubezpieczenia kredytu; prawo ubezpieczeń gospodarczych;
- 8) prawo międzynarodowe publiczne i prywatne: międzynarodowe prawo gospodarcze; międzynarodowe prawo morza i prawo kolizyjne morskie; teorię zobowiązań międzynarodowych i odpowiedzialności w prawie międzynarodowym;
- 9) prawo europejskie: tożsamość narodową a tożsamość europejską, europejskie prawo materialne; instytucjonalne prawo Unii Europejskiej;
- 10) prawo finansowe i prawo podatkowe: orzecznictwo sądów w sprawach podatkowych; kierunki rozwoju europejskiego prawa podatkowego; orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawach podatkowych; wykładnię prawa podatkowego; instrumenty prawne zapobiegania unikaniu opodatkowania; teoretyczne i systemowe zagadnienia finansów publicznych w Polsce;
- 11) prawo pracy: wpływ orzecznictwa sądowego i konstytucyjnego na prawo pracy; problematykę związków zawodowych (uprawnienia związków zawodowych w indywidualnych stosunkach pracy; związkową reprezentację praw i interesów pracowników, uczestnictwo pracowników w zarządzaniu zakładem pracy); zbiorowe prawo pracy; ubezpieczenia społeczne i ich reformę;
- 12) ochronę praw człowieka: teorię prawa międzynarodowego; praw człowieka; międzynarodowe prawo humanitarne, międzynarodowe standardy bioetyki; prawa człowieka w kontekście porządku publicznego i wymiaru sprawiedliwości, ze szczególnym uwzględnieniem gwarancji wolności i bezpieczeństwa osobistego; ochronę praw ofiar przestępstw i nadużyć władzy;
- 13) prawo ochrony środowiska i publiczne prawo gospodarcze: prawo wodne, prawo leśne, publiczne prawo konkurencji; zamówienia publiczne; kontrolę administracji; planowanie i zagospodarowanie przestrzenne; prawo budowlane; partnerstwo publiczno-prywatne; umowę koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 14) teorię i filozofię prawa: współczesne koncepcje prawa; ewolucję podmiotowości prawnej w państwach europejskich; funkcje prawa; wykładnię prawa a precedens prawny; teorię legislacji;
- 15) historię państwa i prawa: historię prawa miejskiego – chełmińskiego i magdeburskiego; historię prawa i ustroju państw skandynawskich, w szczególności Danii od XIII do XIX wieku; historię prawa procesowego: europejską procedurę karną w XIX wieku; historię prawa niemieckiego w Polsce; historię prawa karnego i nauki prawa karnego w Polsce i w Niemczech w XVII-XIX w.; historię ustroju i prawa Pomorza w XIX w.;
- 16) prawo rzymskie: rzymskie prawo obligacyjne (problematyka bona fides w okresie poklasycznym); rzymskie prawo karne (problematyka przestępstw obyczajowych); znaczenie tradycji romanistycznej dla europejskich systemów prawa oraz wspólnotowego prawa europejskiego;

17) prawo wyborcze: ewolucję samorządowego prawa wyborczego, administrację wyborczą, systemy wyborcze w znaczeniu wąskim, istotę zasady bezpośredniości wyborów, ciszę wyborczą.

W programie studiów zostały wyróżnione przedmioty podstawowe, które powiązane są z badaniami naukowymi we wskazanych powyżej obszarach.

Dodatkowo w toku studiów student wybiera przedmioty specjalizacyjne z różnorodnej i bogatej oferty obejmującej przedmioty powiązane z badaniami naukowymi prowadzonymi przez wyspecjalizowaną kadrę pracowników, do przedmiotów takich zaliczyć możemy np. prawo turystyczne, prawo morskie, prawo ubezpieczeniowe, prawo medyczne.

Powiązanie procesu kształcenia z działalnością naukową na WPiA UMK w Toruniu umożliwia studentom zdobycie wszechstronnej wiedzy, rozwijanie umiejętności analitycznych i badawczych, a także przygotowanie do kariery zarówno zawodowej, jak i naukowej. Wysoki poziom działalności naukowej wydziału stanowi solidną podstawę dla innowacyjnego i nowoczesnego procesu dydaktycznego.

O wysokim poziomie prowadzonych badań na WPiA w zakresie nauk prawnych świadczy kilka faktów:

a) wysoka ocena uzyskana w ramach ewaluacji działalności naukowej

Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu otrzymał kategorię naukową A w ramach parametrycznej oceny przeprowadzonej w 2017 r. W ewaluacji działalności naukowej przeprowadzonej w 2022 r. dyscyplina nauki prawne w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu otrzymała ocenę A (decyzja Ministra Edukacji i Nauki nr 473/507/2022 z dnia 25 lipca 2022 r.; od tej decyzji Uniwersytet złożył odwołanie, jednak Minister Edukacji i Nauki podtrzymał ocenę A dla dyscypliny nauki prawne).

b) znacząca liczba publikacji naukowych opublikowanych w prestiżowych zagranicznych wydawnictwach oraz czasopismach naukowych

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu może poszczycić się znaczącym dorobkiem naukowym w postaci licznych publikacji, które ukazały się w renomowanych zagranicznych wydawnictwach. Publikacje te dotyczą kluczowych problemów współczesnych nauk prawnych i odzwierciedlają wysoki poziom badań prowadzonych na dyscyplinie.

W analizowanym okresie (2020-2024) pracownicy badawczo-dydaktyczni opublikowali łącznie 1 monografię, 11 opracowań naukowych pod redakcją oraz 84 rozdziałów w wydawnictwach z tzw. II poziomu (lista publikacji znajduje się w załączniku nr 1.2.1a i 1.2.1b).

Pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału regularnie publikują również swoje wyniki badań w prestiżowych czasopismach prawniczych indeksowanych w międzynarodowych bazach danych, takich jak Scopus i Web of Science. W latach 2020-2024 pracownicy opublikowali w tym okresie łącznie 232 artykułów indeksowanych w bazie Scopus (pełna lista publikacji znajduje się w załączniku nr 1.2.2) i Web of Science (pełna lista publikacji znajduje się w załączniku 1.2.3), w tym na łamach tak prestiżowych czasopism jak: Review of European and Comparative Law, International Journal of Human Rights, Revista General De Derecho Europeo, European Company and Financial Law Review, Common Market Law Review, Journal of Agricultural and Environmental Law, European Journal of Health Law, International Journal for the Semiotics of Law, Criminology and Criminal Justice, Economic Analysis of Law in European Legal Scholarship.

Łączna liczba publikacji naukowych pracowników WPiA UMK w Toruniu w okresie 2020 – 2024 wynosi 2121 pozycji.

c) realizacja na Wydziale Prawa i Administracji licznych prestiżowych zagranicznych i krajowych projektów badawczych

Wydział Prawa i Administracji UMK aktywnie realizuje liczne projekty badawcze oraz dydaktyczne nie tylko o zasięgu krajowym, ale również międzynarodowym, co świadczy o jego wysokim potencjale

naukowym oraz znaczącym wkładzie w rozwój nauk prawnych. Projekty te obejmują szeroki zakres zagadnień prawniczych, często o interdyscyplinarnym charakterze, i są finansowane przez prestiżowe instytucje badawcze oraz grantodawców.

Pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału, w ramach programu Horyzont Europa, realizują projekt Responding to Emerging Dissensus: Supranational Instruments & Norms of European Liberal Democracy (RED-SPINEL). Celem projektu jest analiza kluczowych instrumentów polityki i mechanizmów prawnych kształtujących wysiłki UE na rzecz wspierania demokracji i praworządności. W ramach projektów współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach programu Hercules III oraz programu Anti-Fraud Programme pracownicy badawczo-dydaktyczni biorą udział w projektach BETKOSOL i BETKONEXT poświęconych ochronie interesów finansowych UE.

Natomiast w ramach projektu JSP „Grant in Aid for Scientific Research (B; No. 18H00798) „The Rule of Law, Democracy and Constitutionalism: Dialogue between Japan and Europe” realizowanym przez Kobe University pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału brali udział w badaniach porównawczych dotyczących treści normatywnych podstawowych zasad konstytucjonalizmu, w tym rządów prawa, demokracji i gwarancji praw podstawowych zarówno w Japonii oraz krajach europejskich.

Z kolei w ramach projektu dydaktycznego Modernization of Legal Education for the Support of European and Euro-Atlantic Integration of Ukraine (EU4UA), finansowanego przez Komisję Europejską w ramach prestiżowego Programu ERASMUS Lump Sum Grant, pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału zaangażowani są w działania na rzecz wzmocnienia potencjału ukraińskich Wydziałów Prawa w zakresie zapewniania studentom wiedzy niezbędnej do prawnego wsparcia europejskiej i euroatlantyckiej integracji Ukrainy. Celem projektu jest również modernizacja programów kształcenia na studiach prawniczych, a także promocja wartości europejskich wśród środowisk obywatelskich.

Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu aktywnie uczestniczy także w realizacji licznych projektów badawczych o zasięgu krajowym, finansowanych przez wiodące polskie instytucje grantodawcze, takie jak Narodowe Centrum Nauki (NCN), Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej (NAWA) czy Ministerstwo Edukacji i Nauki (MEiN). Wśród przykładowych projektów realizowanych na WPIA UMK w Toruniu należy wskazać:

- 1) Aretologia a kwestia efektywności konstytucji – OPUS 25 – dr Wojciech Włoch
- 2) Czy prawo o zgromadzeniach ma znaczenie? Analiza ewolucji wolności zgromadzeń w Polsce – OPUS 25 – dr hab. Anna Tarnowska, prof. UMK
- 3) Niezależne instytucje fiskalne - niezidentyfikowane organy konstytucyjne? – SONATA 18 – prof. dr hab. Maciej Serwaniec
- 4) Ochrona interesów rodziny w prawie spadkowym jako uzasadnienie dla limitowania przez ustawodawcę autonomii woli spadkodawcy – OPUS 20 – dr hab. Tomasz Justyński, prof. UMK
- 5) Czynności procesowe na odległość w postępowaniu karnym – OPUS 19 – prof. dr hab. Arkadiusz Lach
- 6) Wykładnia prawa podatkowego w kontekście upływu czasu – OPUS 18 – dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK
- 7) Zasada wzajemności w prawie międzynarodowym – OPUS 15 – dr hab. Marcin Kałduński, prof. UMK
- 8) Praktyki rynkowe Google w świetle prawa antymonopolowego Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych – OPUS 15 – prof. dr hab. Marek Kolasiński

Projekty te dotyczą kluczowych wyzwań współczesnego prawa, często mają one charakter interdyscyplinarny i są istotne zarówno dla nauki, jak i praktyki prawniczej w Polsce. Udział nauczycieli akademickich w projektach naukowych wzbogaca proces kształcenia na kierunku Prawo, umożliwiając studentom dostęp do najnowszych badań i wiedzy z zakresu prawa. Naukowcy angażujący się w

projekty często dzielą się praktycznymi doświadczeniami, co pozwala na lepsze zrozumienie teorii w kontekście realnych wyzwań prawnych. Dzięki temu studenci zyskują umiejętności krytycznego myślenia oraz rozwijają zdolności analityczne, które są niezbędne w pracy prawnika.

Ponadto, w ramach WPiA UMK w Toruniu, funkcjonuje interdyscyplinarna grupa badawcza Centre for Democracy, Accountability and Representation (CEDAR) wyłoniona w wewnętrznym konkursie Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza. CEDAR ma na celu wyjaśnienie mechanizmów odpowiedzialności w zarządzaniu gospodarczym UE, zdefiniowanych jako zdolność do kontroli i kwestionowania decyzji organów władzy wykonawczej przez parlamenty narodowe.

d) zagraniczne i krajowe nagrody za działalność naukową

Pracownicy Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu są regularnie nagradzani za swoje osiągnięcia naukowe na arenie krajowej i międzynarodowej. Otrzymane nagrody i wyróżnienia podkreślają nie tylko indywidualne zasługi, ale również wysoki poziom badań prowadzonych na Wydziale, co znacząco wpływa na jego prestiż w środowisku akademickim.

Dowodem na wysoką jakość i oryginalność prowadzonej działalności naukowej na WPiA jest uzyskanie przez prof. dr hab. Macieja Serowańca z Katedry Prawa Konstytucyjnego prestiżowych stypendium International Visegrad Fund Research Grant Programme (2023) oraz stypendium Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w ramach konkursu "European Court of Auditors Postgraduate Research Grant Programme" (2022). W 2022 roku Polska Akademia Umiejętności przyznała Stypendia Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich na prowadzenie badań dr hab. Annie Tarnowskiej, prof. UMK.

Prace doktorskie i habilitacyjne przygotowywane przez pracowników Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu cieszą się dużym uznaniem na arenie krajowej. W II Konkursie na najlepszą pracę doktorską i habilitacyjną z zakresu nauk prawnych organizowanym przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości (2020 r.) nagrodę III stopnia w kategorii prace habilitacyjne zdobyła dr hab. Anna Moszyńska, prof. UMK z Katedry Prawa Handlowego i Morskiego WPiA UMK w Toruniu. Nagroda przyznana została za monografię: Geneza prawa spadkowego w polskim kodeksie cywilnym z 1964 roku, wydaną nakładem Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Z kolei dr Marcin Drewek z Katedry Prawa Cywilnego zajął drugie w prestiżowym Konkursie „Przeglądu Ustawodawstwa Gospodarczego” na najlepszą rozprawę doktorską w edycji 2020/2021. Wyróżnienia przyznawane tym pracom świadczą o ich wysokim poziomie naukowym, oryginalności podejmowanej tematyki oraz znaczeniu dla rozwoju nauk prawnych.

W dniu 30 marca 2022 r. Senat Uniwersytetu Jagiellońskiego podjął uchwałę o przyznaniu doktoratu honoris causa prof. Stanisławowi Salmonowiczowi. Prof. dr hab. Zbigniew Witkowski z Katedry Prawa Konstytucyjnego, w dniu 2 października 2020 roku, został natomiast wyróżniony godnością Profesora Honorowego Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

e) działalność ekspercka pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału Prawa i Administracji

Pracownicy badawczo-dydaktyczni Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu aktywnie uczestniczą w działalności eksperckiej, wnosząc znaczący wkład w rozwój nauk prawnych i administracyjnych zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Przykładowo dr hab. Paweł Nowicki, prof. UMK z Katedry Prawa Międzynarodowego i Europejskiego wygrał zorganizowany przez Bank Światowy konkurs na doradztwo z zakresu zamówień publicznych w projekcie o wartości 1 mld 200 mln euro. Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej powołał również dr hab. Pawła Nowickiego, prof. UMK z Katedry Prawa Międzynarodowego i Europejskiego WPiA UMK w Toruniu na Mediatora Stałego i Konciliatora Stałego Sądu Polubownego przy Prokuratury Generalnej RP pierwszej kadencji, ze specjalizacją w prawie Unii Europejskiej oraz prawie zamówień publicznych.

Dr hab. Henryk Nowicki, prof. UMK, Kierownik Studiów Podyplomowych w zakresie Prawa Zamówień Publicznych, został powołany (zarządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii) na Przewodniczącego Komisji w celu przeprowadzenia konkursu na stanowisko Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

Prezes Rady Ministrów, na wniosek Ministra Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Profesora Włodzimierza Wróbla – Przewodniczącego Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego, 4 kwietnia 2024 r. powołał w skład Komisji Pana prof. dr hab. Jerzego Lachowskiego, prof. UMK. Z kolei Zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 15 października 2024 r. dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK został powołany na członka Rady do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania. Natomiast prof. dr hab. Marek Kolasiński został powołany przez Ministra Sprawiedliwości Adama Bodnara w skład Zespołu do spraw Prawa Unii Europejskiej.

Dr hab. Anna Brzezińska-Rawa, prof. UMK jest członkiem Zespołu Prawno-Urbanistycznego Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk (KPZK PAN) na kadencję 2023-2027, a także była członkiem Podzespołu ds. zasobów, infrastruktury i środowiska w pracach nad aktualizacją Strategii Rozwoju Miasta Torunia do roku 2020 z uwzględnieniem perspektywy rozwoju do 2023 roku, na zaproszenie Prezydenta Miasta Torunia.

Dr hab. Karol Dobrzeński, prof. UMK od 2017 r. jest ekspertem ds. Legislacji w Biurze Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu, a także arbitrem Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy Polskiej Izbie Informatyki i Telekomunikacji.

Dr Katarzyna Krupa-Lipińska pełniła z kolei rolę opiniodawcy z ramienia UMK w Toruniu dla Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych (KOiL) i Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) dot. projektu ustawy - Prawo własności przemysłowej z 25.04.2022 r. - opinia z 17 maja 2022 r. oraz projektu ogólnych Wytycznych Prezesa Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie badania przez ten Urząd przesłanki poziomu wynalazczego - opinia z 19 lipca 2022 r.

Powołana przez Ministra Finansów Rada do Spraw Przeciwdziałania Unikaniu Opodatkowania III kadencji na swym pierwszym posiedzeniu 5 listopada 2024 r. wybrała dr hab. Wojciecha Morawskiego, prof. UMK na swego przewodniczącego na 4-letnią kadencję, dr Zuzanna Pełowska-Dąbrowska z Katedry Prawa Handlowego, Morskiego i Postępowania Cywilnego została wybrana przez Międzynarodową Akademię Prawa Porównawczego (IACL) na głównego sprawozdawcę raportu międzynarodowego z dziedziny prawa morskiego.

f) awanse naukowe pracowników badawczo-dydaktycznych Wydziału Prawa i Administracji

Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu jest dynamicznym ośrodkiem akademickim, w którym sukcesy naukowe i dydaktyczne przekładają się na liczne awanse pracowników naukowych. W ciągu ostatnich pięciu lat aż 19 nauczycieli akademickich uzyskało wyższe stopnie naukowe i tytuły, co świadczy o wysokim poziomie prowadzonych badań oraz wsparciu Wydziału w rozwoju kariery naukowej. W danym okresie 2 nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Prawo uzyskało tytuł naukowy profesora, 9 uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 24 stopień doktora. Wykaz awansów naukowych nauczycieli akademickich został przedstawiony w formie tabeli do niniejszego punktu:

	RAZEM	2020	2021	2022	2023	2024
Doktor	8	3	0	0	3	2
Doktor habilitowany	9	4	1	1	2	1
Tytuł profesora	2	1	0	0	0	1

g) wykorzystanie wyników działalności naukowej w opracowaniu i doskonaleniu programu studiów, jak również w procesie jego realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości zdobywania przez studentów kompetencji badawczych i udziału w badaniach

Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu aktywnie wykorzystuje wyniki działalności naukowej w procesie opracowywania, doskonalenia i realizacji programu studiów na wszystkich poziomach kształcenia. Efekty badań prowadzonych przez kadre badawczo-dydaktyczną znajdują odzwierciedlenie w treściach dydaktycznych, metodach nauczania, a także w zaangażowaniu studentów w projekty badawcze, co znacząco podnosi jakość kształcenia i wspiera rozwój ich kompetencji badawczych.

1) Wykorzystanie wyników badań w opracowywaniu i doskonaleniu programu studiów - wyniki badań naukowych prowadzonych przez pracowników badawczo-dydaktycznych są systematycznie uwzględniane w programie studiów. Przykładowo: wyniki badań prowadzonych w ramach projektu RED-SPINEL zostały włączone do przedmiotów takich jak „Prawo konstytucyjne” czy „Prawo instytucjonalne UE”. Badania dotyczące zasady wzajemności w prawie międzynarodowym znajdują swoje odbicie w przedmiocie „Prawo międzynarodowe publiczne”. Z kolei problematyka związana z wykładnią prawa podatkowego, rozwijana w ramach projektów badawczych, jest omawiana w kursach takich jak „Prawo podatkowe”.

2) Wprowadzenie nowoczesnych metod dydaktycznych - prowadzone badania nad efektywnością nauczania i praktycznym zastosowaniem prawa inspirują wdrażanie innowacyjnych metod dydaktycznych, takich jak analiza przypadków (case study) czy symulacje sądowe (Moot court).

3) Zajęcia prowadzone przez wybitnych specjalistów - pracownicy badawczo-dydaktyczni aktywnie zaangażowani w badania prowadzą zajęcia na podstawie własnych publikacji i projektów badawczych, co pozwala studentom korzystać z wiedzy najnowszej i na najwyższym poziomie.

4) Zapraszanie studentów do udziału w warsztatach i seminariach tematycznych - warsztaty i seminaria prowadzone przez ekspertów z różnych dziedzin nauk prawnych pozwalają studentom zdobywać praktyczne umiejętności związane z analizą problemów badawczych.

5) Mentoring - pracownicy badawczo-dydaktyczni wspierają studentów w rozwijaniu ich własnych pomysłów badawczych, co często prowadzi do publikacji w czasopiśmie naukowych lub wystąpień na konferencjach.

6) Działalność kół naukowych - Na wydziale działa 18 kół naukowych, takich jak Studenckie Koło Naukowe Prawa Konstytucyjnego, Studenckie Koło Naukowe Prawa Nowych Technologii czy Koło Naukowe Marketingu Prawniczego, które umożliwiają studentom udział w konferencjach, warsztatach i projektach badawczych. W ramach działalności ruchu naukowego studenci są zachęceni do prezentowania wyników swoich badań podczas konferencji naukowych i uczestnictwa w konkursach, takich jak Moot Court Competitions. Zagadnienie włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej, w tym działalność studenckiego ruchu naukowego, zostały opisane szerzej w kryterium 4, pkt 3.

Wyniki działalności naukowej WPiA UMK w Toruniu mają kluczowy wpływ na kształtowanie i realizację programu studiów. Umożliwiają wprowadzanie innowacyjnych treści i metod nauczania, wspierają rozwój kompetencji badawczych studentów oraz ich aktywny udział w badaniach. Dzięki temu absolwenci Wydziału są doskonale przygotowani zarówno do podjęcia pracy w zawodach prawniczych, jak i do dalszego rozwoju naukowego.

1.3 Zgodność koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, rola i znaczenie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Prawo stanowią bezpośrednią odpowiedź na zapotrzebowanie rynku pracy z uwzględnieniem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Prawnik, to osoba wykonująca profesję polegającą na realizacji zadań o szczególnym charakterze z punktu widzenia zadań publicznych i z troski o realizację interesu publicznego. Dlatego też kształcenie na tym kierunku jest wyróżnieniem a zarazem obowiązkiem współczesnego Uniwersytetu. Uzyskanie przez studentów tego kierunku specjalistycznej wiedzy prawniczej ma kluczowe znaczenie dla poziomu jakości stanowiącego i stosowanego prawa.

Zadaniem pracowników naukowych i administracyjnych Wydziału jest przygotowanie i wdrożenie jak najbardziej spójnej z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy, koncepcji kształcenia przyszłych prawników: sędziów, adwokatów, radców prawnych i przedstawicieli innych zawodów prawniczych.

Duży nacisk kładziony jest na połączenie wiedzy teoretycznej z możliwością jej praktycznego wykorzystania w przyszłości. Dlatego też, atrakcyjna koncepcja programu kierunku prawo, daje możliwość studentom wyboru różnorodnych form prowadzenia zajęć obowiązkowych oraz fakultatywnych, również w językach obcych. Przyszli prawnicy mogą podnosić swoje kompetencje językowe poprzez uczestnictwo w specjalistycznych kursach języka angielskiego – prawniczego oraz poprzez uczestnictwo w konferencjach międzynarodowych i wyjazdach zagranicznych.

Koncepcja kształcenia jest na bieżąco konsultowana z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi oraz dostosowywana do zgłaszanych przez nich potrzeb. Interesariusze wewnętrznymi to w szczególności nauczyciele akademicki doktoranci oraz studenci. Wydział stwarza liczne okazje do konsultowania z nimi koncepcji kształcenia, monitorując jakość kształcenia (szerzej o tym procesie w opisie kryterium 10) oraz organizując np. cykliczne spotkania z przedstawicielami Samorządu Studenckiego oraz włączając studentów w prace komisji ds. zmian programowych.

Wydział Prawa i Administracji UMK od kilkadziesiąt lat aktywnie współpracuje również z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z najważniejszymi podmiotami i instytucjami z regionu, będącymi potencjalnymi pracodawcami absolwentów kierunków realizowanych na WPIA. Współpraca ta obejmuje:

- spotkania w ramach Forum Pracodawców – inicjatywy zapoczątkowanej na WPIA w 2016 r. Forum Pracodawców pełni funkcję doradczą dla władz Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu. Jako organ opiniotwórczy kształtuje jego politykę edukacyjną oraz ma wpływ na dostosowanie i uprządkowanie programów studiów tak, aby umiejętności absolwentów WPIA były zgodne z oczekiwaniami rynku pracy. W skład Forum wchodzi przedstawiciele najważniejszych instytucji i podmiotów w regionie – potencjalni przyszli pracodawcy absolwentów kierunku Prawo, jak np. Prezesi Sądu Rejonowego i Sądu Okręgowego, przedstawiciele prawniczych samorządów zawodowych, przedstawiciele takich instytucji jak Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Narodowy Bank Polski, Regionalna Izba Obrachunkowa, przedstawiciele największych firm w regionie.

- inne spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładem jest realizowany cyklicznie (ostatnio w lipcu 2024 r.) projekt pn. „Śniadania prawnicze” – podczas którego, przy śniadaniu, omawiane są potencjalne płaszczyzny współpracy między Wydziałem a podmiotami reprezentującymi regionalny rynek pracy oraz omawiany jest program kształcenia na kierunkach realizowanych na Wydziale pod kątem potrzeb zgłaszanych przez zaproszonych gości jako potencjalnych przyszłych pracodawców absolwentów Wydziału. Na spotkania zapraszani są m.in. przedstawiciele sądów, prokuratur, samorządu adwokackiego, samorządu radcowskiego, władz samorządowych (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, skarbnicy gmin i sekretarze gmin).

- konsultowanie koncepcji, celów, efektów uczenia się programu studiów prawniczych w ramach umów dwustronnych, podpisanych z różnymi podmiotami - przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, jak np. z toruńskim Oddziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych czy bydgoskim oddziałem okręgowym Narodowego Banku Polskiego, Regionalną Izbą Obrachunkową w Bydgoszczy, Okręgową Izbą Radców Prawnych w Toruniu.

Szczegóły współpracy z określonymi wyżej podmiotami zostały doprecyzowane w opisie Kryterium 6.

Swoje oczekiwania, w zakresie programu kształcenia na kierunku Prawo przekazują również dyrekcja, nauczyciele i uczniowie liceów ogólnokształcących funkcjonujących w regionie. Regularnie na WPiA odbywają się spotkania z licealistami i ich nauczycielami. Wydział podpisał już kilkanaście umów o współpracę z liceami z regionu. Poza konsultacjami w sferze koncepcji kształcenia współpraca z liceami zakłada: podniesienie wiedzy prawniczej wśród uczniów liceów, zwiększenie zainteresowania studiami prawniczymi, wspieranie nauczycieli w nauczaniu zagadnień z obszaru prawa.

1.4 Sylwetki absolwenta, przewidywanych miejsc zatrudnienia absolwentów

Zgodnie z programem studiów absolwent kierunku Prawo posiada wiedzę prawniczą i zasób pojęć z różnych dyscyplin prawa, by po ukończeniu studiów mógł swobodnie i samodzielnie posługiwać się normami prawnymi jako narzędziem regulacji stosunków społecznych, niezależnie od tempa zmiany konkretnych przepisów. Absolwent jest przygotowany do podjęcia aplikacji: sądowej, adwokackiej, prokuratorskiej, radcowskiej, komorniczej czy notarialnej. Posiada wiedzę umożliwiającą pracę na stanowiskach wymagających znajomości regulacji prawnych i ich praktycznego zastosowania, w tym kompetencje do prowadzenia działalności naukowej oraz kompetencje językowe na poziomie B2+ dostosowane do wykonywania zawodów prawniczych.

Po ukończeniu studiów absolwent jest wyposażony w solidne podstawy dyscyplin teoretyczno-prawnych, dziedzictwa prawnego oraz dogmatycznych. Rozumie specyfikę różnorodnych stosunków prawnych zachodzących między różnymi podmiotami w skali państwowej i międzynarodowej. Posiada aktualną wiedzę na temat badań i analiz teoretyczno-prawnych w zakresie instytucji różnych gałęzi prawa. Potrafi prawidłowo zinterpretować i wyjaśniać zjawiska społeczno-prawne, a posiadaną wiedzę potrafi wykorzystać do analizowania konkretnych spraw, stanów faktycznych i prawnych. Krytycznie potrafi się odnieść do dylematów pojawiających się w pracy zawodowej. Dodatkowo posiada kompetencje z innych dyscyplin naukowych, które pełnią pomocniczą rolę w wykonywaniu zawodu prawnika, takich jak: socjologia, psychologia społeczna, filozofia, etyka czy ekonomia. Obowiązkowe praktyki zawodowe pozwalają na rozwijanie praktycznej nauki zawodu już w czasie studiów.

Program studiów został zróżnicowany pod względem treści i dostosowany do potrzeb rynku pracy i zbilansowany pod względem aspektów teoretycznych i praktycznych.

Celem kształcenia na studiach prawniczych jest przygotowanie absolwenta do profesjonalnego i efektywnego wykonywania zawodów prawniczych, ale również podjęcia innej pracy, w której zostaną wykorzystane zdobyte na studiach kompetencje. Najwięcej absolwentów wybiera po studiach aplikacje prawnicze jako naturalną kontynuację edukacji i ścieżkę zawodową. Jednak absolwenci tego kierunku są również przygotowani do pracy w administracji rządowej i samorządowej, działach prawnych firm prywatnych czy organizacji pozarządowych. Zdobycie prawniczych kompetencji językowych oraz kształcenie w zakresie prawa międzynarodowego oraz prawa Unii Europejskiej pozwala na podjęcie pracy w środowisku międzynarodowym. Ukończenie studiów pozwala zatem na indywidualny i szeroki wybór ścieżki zawodowej i jest zorientowane na potrzeby rynku pracy.

Jednym z kluczowych efektów uczenia się jest umiejętność samodzielnego doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz wyznaczania kierunku własnego rozwoju i kształcenia. Dlatego studia przygotowują do dalszego kształcenia w szkole doktorskiej i na studiach podyplomowych, które dają możliwość pracy naukowej lub rozwoju w specjalistycznych dziedzinach.

Przygotowanie absolwentów do wykonywania zawodów prawniczych potwierdzają wyniki zdawalności na aplikacje prawnicze oraz do Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Jednocześnie na podstawie liczby kandydatów na aplikacje można stwierdzić, że najwięcej absolwentów kończy studia z myślą o wyborze typowych zawodów prawniczych. Na 317 absolwentów kierunku prawo rocznika 2023 do egzaminów na aplikacje przystąpiło 160 osób, co daje zainteresowanie na poziomie 50,5%. Z tego największym zainteresowaniem cieszyła się aplikacja radcowska – 95 osób, w dalszej kolejności aplikacja adwokacka – 50 osób, aplikacja notarialna – 12 osób i aplikacja komornicza – 3 osoby. Egzaminy zdało 106 osób, co daje 66,3 % zdawalności. 83 absolwentów kierunku prawo przystąpiło w 2023 roku do egzaminu na aplikację prokuratorską i sędziowską w Krajowej Szkole Sądownictwa i

Prokuratury. W pierwszym etapie egzamin zdało 21 osób, co stanowi 25,3% osób zdających z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. W drugim etapie egzaminu zdało i zostało przyjętych na aplikacje 10 osób, co stanowi 12% osób zdających z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Spośród nich 6 osób dostało się na aplikację sędziowską i 4 osoby na aplikację prokuratorską.

Wyniki najnowszego Monitoringu Losów Absolwentów UMK w Toruniu, badania wśród absolwentów kierunku prawo, którzy ukończyli studia w okresie od 1.10.2022 r. do 30.09.2023 r. przeprowadzonego 6 miesięcy po ukończeniu studiów (N=70), wskazują, że większość absolwentów podejmuje pracę w kancelariach prawnych różnego typu, najczęściej radcowskich i adwokackich (31). Dziesięciu absolwentów wskazało, że pracuje w różnego typu firmach prywatnych. Siedmiu absolwentów wskazało pracę w organach wymiaru sprawiedliwości (prokuratura i sądy). Czterech absolwentów pracuje w firmach zajmujących się doradztwem podatkowym i organach administracji skarbowej. Po trzech absolwentów podało, że pracuje w firmach ubezpieczeniowych oraz w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych. Pozostali ankietowani wskazali m.in. pracę w branży edukacyjnej, reklamowej, organizacjach pozarządowych lub branży związanej z bezpieczeństwem i pracą w służbach ochrony, kadrach oraz branży sprzedażowej. Trzech absolwentów zadeklarowało pracę zagranicą.

1.5 Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Koncepcję kształcenia na kierunku Prawo na WPIA UMK w Toruniu wyróżnia umiejętne łączenie tradycji z nowoczesnością, teorii z elementami praktycznymi, które umożliwiają studentom kształtowanie umiejętności potrzebnych w zawodzie prawnika. Wydział wprowadza innowacyjne metody nauczania, angażuje w proces kształcenia praktyków oraz daje studentom możliwość zdobywania doświadczenia poprzez różnorodne działania edukacyjne.

Jednym z kluczowych elementów programu kształcenia na WPIA UMK jest zapraszanie do współpracy przedstawicieli zawodów prawniczych. Praktycy – adwokaci, radcowie prawni, sędziowie, prokuratorzy czy notariusze – są regularnie zapraszani do prowadzenia zajęć, wykładów, warsztatów i seminariów. Dzięki takiemu podejściu studenci mają okazję bezpośrednio od profesjonalistów dowiedzieć się w jaki sposób teoria prawa znajduje zastosowanie w praktyce. Zajęcia prowadzone przez praktyków nie tylko uzupełniają wiedzę zdobywaną na zajęciach akademickich, ale także pomagają w lepszym zrozumieniu problemów, z którymi prawnicy spotykają się na co dzień. Możliwość dyskusji z osobami pracującymi w zawodzie pozwala studentom rozwijać umiejętność analizowania realnych przypadków i podejmowania decyzji w oparciu o obowiązujące przepisy.

Studenci mają również możliwość uczestnictwa na Wydziale w spotkaniach z wybitnymi naukowcami, przedstawicielami władz krajowych czy przedstawicielami kultury. Tylko w ostatnim miesiącu Wydział był organizatorem lub współorganizatorem takich wydarzeń jak spotkanie z wiceministrem spraw zagranicznych Władysławem Teofilem Bartoszewskim, który wygłosił wykład na temat Roli Polski w nowym porządku geopolitycznym (28 listopada 2024 r.) czy z Krzysztofem P. Czyżewskim, absolwentem WPIA UMK w Toruniu, autorem powieści kryminalnej „Ostrakon. Da Vinci i Kopernik – spotkanie, o którym Watykan wolałby zapomnieć, której akcja toczy się na UMK w Toruniu. Studenci mieli również możliwość wzięcia udziału w warsztatach „Small talk czyli sztuka nawiązywania cennych kontaktów”. Dzięki takim wydarzeniom studenci zyskują możliwość rozwoju nie tylko w obszarze realizowanych na studiach przedmiotów, ale również w szerszej perspektywie obejmującym różne sfery życia społecznego, w tym politykę i kulturę.

Jednym z wyjątkowych elementów programu kształcenia na WPIA UMK jest organizowanie przez prowadzących zajęcia wyjść na rozprawy sądowe czy do różnych instytucji. Studenci mają np. okazję obserwować przebieg postępowań sądowych otwartych dla publiczności, co daje im szansę na zobaczenie, jak wygląda praca w sądzie, jak stosowane są przepisy prawa i jak funkcjonuje procedura sądowa w praktyce. Takie doświadczenie jest nieocenione, ponieważ pozwala przyszłym prawnikom na lepsze zrozumienie teorii prawa w kontekście realnych sytuacji. Ponadto, wyjazdy na rozprawy sądowe sprzyjają kształtowaniu umiejętności krytycznego myślenia, które są niezbędne w pracy

prawnika. Kolejnym przykładem jest prowadzenie zajęć z zakresu prawa penitencjarnego w zakładzie karnym. Studenci mają okazję bezpośrednio zapoznać się z praktyką funkcjonowania systemu penitencjarnego, a także z problematyką dotyczącą resocjalizacji, praw osób skazanych oraz funkcjonowania służb więziennych. Tego typu zajęcia pozwalają na głębsze zrozumienie specyfiki prawa karnego wykonawczego, w tym przepisów dotyczących wykonywania kar pozbawienia wolności i innych środków wychowawczych i resocjalizacyjnych. Studenci zdobywają cenną wiedzę, która może być przydatna w przyszłej pracy prawnika, zwłaszcza w kontekście obrony praw człowieka.

Studenci WPiA biorą udział w licznych konkursach prawniczych, zarówno krajowych (w tym organizowanych przez WPiA UMK), jak i międzynarodowych. Udział w takich wydarzeniach daje studentom możliwość sprawdzenia swojej wiedzy i umiejętności w praktyce. Renomowane konkursy, czy konkurencje w ramach Moot Court, stanowią doskonałą okazję do rozwoju kariery zawodowej i do zdobywania prestiżowych wyróżnień. Dobrym przykładem takiej aktywności studenckiej jest udział studentów WPiA UMK w Toruniu wspieranych przez nauczycieli akademickich w 2024 r. w 12 edycji Helga Pedersen Moot Court Competition w Dublinie, organizowanym przez ELSA i Radę Europy czy w International Migration and Refugee Law Moot Court Competition. Dużą popularnością cieszy się również organizowany przez WPiA UMK w Toruniu Konkurs Prawa Rodzinnego i Spadkowego, który zyskał status ogólnopolskiego. Tego rodzaju rywalizacja pozwala studentom na weryfikację swoich umiejętności w warunkach zbliżonych do rzeczywistych, co może być decydujące przy podejmowaniu decyzji o przyszłej specjalizacji.

Zajęcia uatrakcyjniają także symulacje rozpraw sądowych, w których studenci odgrywają rolę adwokatów, sędziów i innych uczestników postępowania, pozwalają na wykształcenie umiejętności praktycznych związanych z wystąpieniami publicznymi, analizowaniem akt sprawy, sporządzaniem pism procesowych i formułowaniem argumentów. Zajęcia te, oparte na symulacjach prawnych, są jedną z najbardziej efektywnych metod nauczania, ponieważ uczą studentów nie tylko teorii, ale przede wszystkim praktycznego podejścia do rozwiązywania problemów prawnych. Wydział dysponuje specjalnie przygotowaną do tego rodzaju zajęć salą, wzorowaną na sali sądowej.

W ofercie dydaktycznej Wydziału znajdują się zajęcia w języku angielskim, prowadzone przez kadrę dydaktyczno-naukową Wydziału oraz gości zagranicznych (w tym ze Stanów Zjednoczonych i Kanady). Oferta ta funkcjonuje po nazwę Szkoły Prawa Porównawczego (Comparative Law School, <https://www.law.umk.pl/student/comparative-law-school/>). Zajęcia prowadzone w jej ramach mają na celu przygotowanie studentów do pracy w międzynarodowym środowisku prawnym, w którym znajomość języka angielskiego jest niezbędna. W ramach tych zajęć studenci zdobywają wiedzę z zakresu prawa międzynarodowego, prawa unijnego oraz prawa porównawczego. Dodatkowo, studenci uczą się prawniczego języka angielskiego, co jest nieocenione w kontekście kariery zawodowej w kancelariach międzynarodowych, instytucjach unijnych czy organizacjach pozarządowych (szerzej o ofercie zajęć w j. angielskim w opisie do kryterium 7).

Proces kształcenia wzbogaca współpraca Wydziału z renomowanymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi i uniwersytetami, w tym w ramach konsorcjum Young Universities for the Future of Europe (YUFE). Przedstawiciele tych, a także innych uczelni spoza konsorcjum, są zapraszani na wykłady, seminaria i konferencje, dzięki czemu studenci mają szansę poznać najnowsze tendencje i rozwiązania w dziedzinie prawa. Poza tym wydział oferuje szerokie możliwości rozwoju mobilności studenckiej w ramach programu ERASMUS+. Studenci mają okazję odbywać naukę na uczelniach zagranicznych, co pozwala im na zdobycie doświadczenia w międzynarodowym środowisku akademickim oraz na nawiązanie kontaktów zawodowych. Program ERASMUS+ daje także możliwość doskonalenia języków obcych, co jest współcześnie jednym z kluczowych elementów w pracy prawnika. Tego typu międzynarodowa wymiana akademicka pozwala studentom na poszerzenie horyzontów, poznanie różnych systemów prawnych i wymianę doświadczeń z rówieśnikami z innych krajów.

Wydział kładzie duży nacisk na nowoczesne metody nauczania. Zajęcia są wzbogacane o studia przypadków, analizy wyroków sądowych, co pozwala na jeszcze głębsze zrozumienie omawianych

zagadnień. Duże znaczenie ma zaznajomienie studentów z technologiami informatycznymi niezbędnymi w pracy prawnika. Dotyczą one przede wszystkim wiedzy na temat systemów komputerowych i pakietów oprogramowania oraz umiejętności ich zastosowania, znajomości baz informacji prawnej i umiejętności ich wykorzystywania oraz wypracowania umiejętności doboru odpowiednich narzędzi informatycznych do realizacji własnych zadań. W trakcie zajęć studenci poznają też sposoby wdrażania technologii informatyczno-telekomunikacyjnych w sądach i administracji publicznej. Część zajęć poświęcona jest także na nabycie teoretycznej i praktycznej znajomości zagadnień związanych z bezpieczeństwem użytkowania sieci w tym ochrony danych osobowych, a także dostępu do informacji publicznej.

Wydział aktywnie wspiera działalność studenckich kół naukowych, które organizują konferencje, warsztaty i seminaria naukowe. Studenci mają możliwość angażowania się w organizację wydarzeń, co rozwija ich umiejętności organizacyjne, komunikacyjne i interpersonalne. Działalność w kole naukowym daje także możliwość nawiązywania kontaktów z praktykami, naukowcami oraz przedstawicielami innych ośrodków akademickich, co może mieć znaczenie w rozwoju zawodowym przyszłych prawników.

Doskonałym przykładem wsparcia Studentów w ich rozwoju jest realizowany na UMK w ramach programu IDUB - Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza program CO-OP, umożliwiający najlepszym studentom podjęcie dobrze płatnego stażu podczas studiów. Ponadto Uczelnia oferuje studentom możliwość odbycia kształcenia w zagranicznych uczelniach poprzez dodatkowe wsparcie finansowe wyjazdów z programu Erasmus+ (programy SMART IDUB). Wsparcie finansowe realizowane jest w formie stypendium na mobilność studencką. W ramach konkursu można zdobyć dodatkowo międzynarodowe doświadczenie badawcze poprzez realizację w trakcie wyjazdu do zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej samodzielnego projektu badawczego lub udział w realizacji projektu badawczego prowadzonego w instytucji. Szerzej kwestie te zostały zaprezentowane w opisie do kryterium 8, w pkt 3 (Formy wsparcia).

Praktyczne umiejętności, takie jak pisanie pism procesowych, są kluczowe w pracy prawnika. Dlatego na WPIA prowadzone są warsztaty, w ramach których studenci uczą się tworzenia pozwów, apelacji, skarg czy innych dokumentów procesowych.

Wydział oferuje także możliwość rozwoju umiejętności praktycznych w ramach studenckiej poradni prawnej. Studenci, pod opieką doświadczonych prawników, mają okazję udzielać porad prawnych osobom potrzebującym pomocy. To doskonała okazja, aby zdobyć praktyczne doświadczenie w pracy z klientami i w rozwiązywaniu realnych problemów prawnych. Studenci zaangażowani w działanie poradni prawnej w 2024 r. mieli możliwość wzięcia udziału w Blended Intensive Programm (BIP) pn. "National and European law in the context of migration: comparative study and international practice and experiences implemented at the University Legal Clinics", organizowanym we współpracy z Universidad Carlos III de Madrid, University of Rijeka, Vytautas Magnus University in Kaunas. Z racji dużego zainteresowania oraz sukcesu dydaktycznego w tym roku akademickim planowana jest kolejna edycja tego projektu.

Kierunek Prawo na WPIA UMK w Toruniu to program, który łączy solidne podstawy teoretyczne z bogatą ofertą zajęć praktycznych. Dzięki zaangażowaniu praktyków, innowacyjnym metodom nauczania oraz bogatej ofercie mobilności międzynarodowej studenci mają możliwość zdobywania umiejętności, które są niezbędne w pracy prawnika. Program ten nie tylko przygotowuje do egzaminu zawodowego, ale także umożliwia rozwój zawodowy i osobisty w różnych obszarach prawa i funkcjonowania na rynku pracy.

1.6 Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną nauk prawnych

Celem studiów prawnych na WPIA UMK w Toruniu jest przygotowanie absolwenta do swobodnego posługiwania się normami prawnymi jako narzędziem regulacji stosunków społecznych, niezależnie od tempa zmiany konkretnych przepisów.

Żeby osiągnąć ten cel konieczne jest oparcie studiów na solidnych podstawach dyscyplin teoretyczno-prawnych i rozbudowanie trzonu studiów o takie fundamentalne działy prawa, jak: prawo konstytucyjne, administracyjne, cywilne, karne, a także o liczne szczegółowe dyscypliny prawa, jak: prawo handlowe, bankowe, kryminologia, wiktymologia, kryminalistyka, publiczne i prywatne prawo międzynarodowe, prawo morskie, prawo pracy czy prawo ubezpieczeniowe.

Przyjęta na WPiA UMK koncepcja kształcenia dla kierunku Prawo znajduje odzwierciedlenie w efektach uczenia się, ustalonych dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych. W procesie komponowania zakładanych efektów wzięto pod uwagę informacje ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego w kontekście bieżących potrzeb oraz przyszłych trendów rozwojowych. Dynamicznie zachodzące w świecie zmiany (również w kontekście prawa), powodują wzrost zapotrzebowania na dobrze wykształconych specjalistów. W nasyconym wiedzą społeczeństwie niezbędne jest, obok wiedzy, posiadanie także odpowiednich umiejętności oraz kompetencji społecznych, przekładających się na lepsze funkcjonowanie w zmieniającej się rzeczywistości. Ponadto przy określaniu efektów kierunkowych uwzględniono specyfikę kształcenia, jak również jej zgodność z aktualnym stanem wiedzy. Z tej perspektywy studia na kierunku Prawo mają zapewnić absolwentom wysoki poziom kultury prawniczej, czyniąc z nich wykwalifikowanych specjalistów, wyposażonych nie tylko w obszerną wiedzę, ale także posiadających szereg umiejętności oraz kompetencji społecznych, ważnych z perspektywy pełnienia istotnych ról społecznych, a ponadto potrafiących po pierwsze - optymalnie funkcjonować w zmieniającym świecie, po drugie - swobodnie korzystać z norm prawnych jako narzędzi regulacji stosunków społecznych niezależnie od tempa zmian przepisów.

Wobec powyższego przyjęte efekty uczenia uwzględniają w szczególności wiedzę, umiejętności oraz kompetencje w zakresie szeroko rozumianego prawa, prowadzenia badań naukowych, komunikowania się w języku obcym, jak również kompetencje społeczne, fundamentalne w działalności zawodowej. Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia, charakterem profilu ogólnoakademickiego oraz aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki prawne. Przewidziane programem efekty mają również swoje odniesienie i są zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Kierunkowe efekty uczenia się przyporządkowano do poszczególnych kategorii – wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne – merytorycznie powiązanych z kategoriami szczegółowymi.

Z perspektywy adekwatności i jakości wiedzy przekazywanej na kierunku Prawo można uznać te efekty uczenia się, które należy wskazać jako kluczowe, tzn. determinujące koncepcję kształcenia, w tym dobór i zakres przedmiotów.

Wśród efektów uczenia się dla kierunku Prawo w zakresie wiedzy należy podkreślić przede wszystkim: posiadanie przez absolwentów pogłębionej wiedzy o systemie nauk prawnych (ich charakterze i klasyfikacji) i ich zasadniczym znaczeniu dla zrozumienia systemu prawa i zasad jego funkcjonowania, a także o przedmiocie i specjalistycznej terminologii innych nauk (takich jak: socjologia, psychologia społeczna, filozofia, etyka, ekonomia, statystyka z demografią, teoria organizacji i kierowania) oraz ich pomocniczej roli niezbędnej dla właściwego wykonywania zawodu prawnika; pogłębionej wiedzy o różnych rodzajach instytucji publicznych ich normach i regulacjach, a w szczególności o zróżnicowanej prawnej regulacji organizacji i funkcjonowania organów ustawodawczych, administracji publicznej i sądów oraz innych organów ochrony prawnej w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej) oraz o zasadach organizacji i funkcjonowania innych instytucji społeczno-politycznych oraz instytucji i organów Unii Europejskiej, a także innych organizacji międzynarodowych; pogłębionej wiedzy o specyfice różnorodnych stosunków prawnych, zachodzących między różnymi podmiotami (w skali krajowej oraz międzynarodowej); znajomość języka prawnego i prawniczego, specyfiki różnorodnych instytucji i konstrukcji prawnych odpowiadających poszczególnym gałęziom prawa i dyscyplinom prawniczym oraz specyfiki wykładni norm prawnych należących do poszczególnych gałęzi prawa; posiadanie pogłębionej wiedzy o podmiotach różnych stosunków prawnych oraz o zasadach nawiązywania, kształtowania, zmiany i rozwiązywania tych stosunków, a także wiedzy o człowieku jako o podmiocie stosunku prawnego, występującego w nim w szczególności w roli np.: oskarżonego, pokrzywdzonego, pozwanego, powoda, świadka, interesanta oraz o człowieku jak o podmiocie

systemu ochrony praw człowieka; dysponowanie wiedzą o badaniach i analizach teoretyczno-prawnych i dogmatyczno-prawnych prowadzonych w płaszczyźnie normatywnej w zakresie instytucji prawnych różnych gałęzi prawa, jak również o problemach badawczych, metodach i narzędziach badawczych dotyczących praktycznego funkcjonowania rozwiązań prawnych; dysponowanie uporządkowaną wiedzą o teoriach myśli społeczno-politycznej i prawnej oraz o ich historycznej ewolucji; znajomość zasad tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej wykorzystującej wiedzę z zakresu dyscyplin prawnych oraz ma pogłębioną wiedzę na temat planowania drogi własnego rozwoju w różnych instytucjach publicznych w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także w innych instytucjach społeczno-politycznych krajowych, Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych, jak również w formie indywidualnej działalności gospodarczej oraz usługowej, w tym prowadzenia usług doradczych w zakresie poradnictwa prawnego.

Wśród efektów uczenia się dla kierunku Prawo w zakresie umiejętności należy podkreślić przede wszystkim: umiejętność interpretowania i wyjaśniania zjawisk społeczno-prawnych, jak również analizowania sposobów załatwiania konkretnych spraw (cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych) i przebiegu postępowania w tych sprawach oraz na tym tle formułowania własnych poglądów i zgłaszania uzasadnionych postulatów *de lege ferenda*; umiejętność precyzyjnego prognozowania przebiegu spraw cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych z wykorzystaniem właściwych procedur oraz orzecznictwa i piśmiennictwa; umiejętność biegłego stosowania przepisów prawnych rozstrzygania konkretnych spraw oraz przewidywania skutków rozstrzygnięć; zdolność samodzielnego podejmowania właściwych rozstrzygnięć w odniesieniu do analizy konkretnych stanów faktycznych; umiejętność przygotowania alternatywnych wersji dokumentów prawnych, na przykład pism procesowych w języku obcym i ich rozumienia także w języku obcym; umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim oraz obcym; zdolność do pracy zespołowej – jako lider lub aktywny członek zespołów; umiejętność samodzielnego doskonalenia nabytej wiedzy oraz umiejętności w powiązaniu z wymiarem interdyscyplinarnym.

Wśród efektów uczenia się dla kierunku Prawo w zakresie kompetencji społecznych należy podkreślić przede wszystkim: posiadanie świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, dokonywanie samooceny własnych kwalifikacji, doskonalenie własnych umiejętności, posiadanie świadomości rangi wiedzy eksperckiej, a także rozumienie znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu dylematów prawnych; zdolność do odpowiedniego zorganizowania swojego stanowiska pracy, właściwego przygotowania się do pracy prawniczej, odpowiednio ją planując i wykonując samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi; prawidłowe interpretowanie problemów moralnych i dylematów etycznych; myślenie i działanie w sposób innowacyjny oraz gotowość do podejmowania wyzwań, jak również samodzielne przygotowywanie projektów społecznych z uwzględnieniem ich aspektów prawnych oraz skutków.

Powiązanie kierunkowych efektów uczenia się z charakterystyką kierunku studiów, wyznaczonymi celami oraz modelem kształcenia mogą wykazać poniższe przykłady:

1. Absolwent posiada szeroką i pogłębioną wiedzę z zakresu różnych dyscyplin prawa:
Przykładowe efekty kierunkowe:
K_W01 – absolwent ma pogłębioną wiedzę o systemie nauk prawnych (ich charakterze i klasyfikacji) i ich zasadniczym znaczeniu dla zrozumienia systemu prawa i zasad jego funkcjonowania
K_W04 – absolwent dogłębnie zna język prawny i prawniczy, specyfikę różnorodnych instytucji i konstrukcji prawnych odpowiadających poszczególnym gałęziom prawa i dyscyplinom prawniczym oraz zna specyfikę wykładni norm prawnych należących do poszczególnych gałęzi prawa;
2. Studia na kierunku Prawo przygotowują do podjęcia pracy w zawodach wymagających posiadania wiedzy prawniczej, podjęcia wszystkich rodzajów aplikacji koniecznych do wykonywania zawodów prawniczych, a także podjęcia dalszego kształcenia:

Przykładowe efekty kierunkowe:

K_W11 – absolwent zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej aktywności zawodowej wykorzystującej wiedzę z zakresu dyscyplin prawnych oraz ma pogłębioną wiedzę na temat planowania drogi własnego rozwoju w różnych instytucjach publicznych w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także w innych instytucjach społeczno-politycznych krajowych, Unii Europejskiej i innych organizacji międzynarodowych, jak również w formie indywidualnej działalności gospodarczej oraz usługowej, w tym prowadzenia usług doradczych w zakresie poradnictwa prawnego;

K_U07 – absolwent analizuje konkretne stany faktyczne i prawne oraz samodzielnie podejmuje właściwe rozstrzygnięcia w tym zakresie;

3. Studia na kierunku Prawo przygotowują do działalności naukowo-badawczej

Przykładowe efekty kierunkowe:

K_W06 – absolwent ma pogłębioną wiedzę o badaniach i analizach teoretyczno-prawnych i dogmatyczno-prawnych prowadzonych w płaszczyźnie normatywnej w zakresie instytucji prawnych różnych gałęzi prawa, a także ma rozszerzoną wiedzę w szczególności o problemach badawczych, metodach i narzędziach badawczych dotyczących praktycznego funkcjonowania rozwiązań prawnych

K_U13 – absolwent posiada umiejętność samodzielnego doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności oraz rozszerzania ich o wymiar interdyscyplinarny, wyznaczania kierunków własnego rozwoju i kształcenia, aby w sposób profesjonalny wykonywać pracę zawodową (aplikacje, samokształcenie, szkolenia, studia podyplomowe, studia trzeciego stopnia), inspirując innych do działań w tym zakresie;

4. Program studiów na kierunku Prawo przewiduje realizację praktyki studenckiej

K_W02 - ma pogłębioną wiedzę o różnych rodzajach instytucji publicznych, a w szczególności o zróżnicowanej prawnej regulacji organizacji i funkcjonowania organów ustawodawczych, administracji publicznej i sądów oraz innych organów ochrony prawnej w Polsce, w innych państwach (w tym państwach Unii Europejskiej), a także rozszerzoną wiedzę o zasadach organizacji i funkcjonowania innych instytucji społeczno-politycznych oraz instytucji i organów Unii Europejskiej, a także innych organizacji międzynarodowych:

K_U05 - biegle stosuje przepisy prawne w celu rozstrzygnięcia konkretnych spraw cywilnych, karnych, administracyjnych, prawno-finansowych, handlowo-gospodarczych, pracowniczych i potrafi przewidywać skutki prawne podjętych rozstrzygnięć

K_K02 - potrafi zorganizować swoje stanowisko pracy, właściwie przygotowuje się do pracy prawniczej, odpowiednio ją planując i wykonując samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi (znając metodykę pracy sędziego, prokuratora, adwokata, radcy prawnego, notariusza, komornika, urzędnika, doradcy prawnego), a także potrafi skutecznie organizować i kierować pracą innych osób.

Powiązanie kierunkowych efektów uczenia się z treścią kształcenia oraz dyscypliną, do której kierunku jest przyporządkowany ilustruje przykład przedmiotu *Prawo konstytucyjne*, który obejmuje treścią kształcenia efekty służące realizacji kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy: K_W02 - pogłębiona wiedza o różnych rodzajach instytucji publicznych, a w szczególności o zróżnicowanej prawnej regulacji organizacji i funkcjonowania organów ustawodawczych, administracji publicznej i sądów oraz innych organów ochrony prawnej w Polsce, K_W03 - pogłębiona wiedza o specyfice stosunków prawnych zachodzących między organami władzy państwowej, K_W04 - pogłębiona wiedza o specyfice różnorodnych instytucji i konstrukcji prawnych w zakresie prawa konstytucyjnego oraz specyfice wykładni norm prawa konstytucyjnego; w zakresie umiejętności: umiejętność prawidłowego interpretowania i wyjaśniania zjawisk społeczno-prawnych w zakresie prawa konstytucyjnego K_U01, K_U02 - umiejętność wykorzystania pogłębionej wiedzy teoretycznej do wnikliwego i krytycznego

analizowania konkretnych spraw i zjawisk o charakterze prawnym, K_U03 - umiejętność analizowania sposobów interpretowania Konstytucji w działalności Trybunału Konstytucyjnego oraz na tym tle formułowania własnych poglądów i zgłaszania uzasadnionych postulatów *de lege ferenda*, K_U09 - umiejętność wskazania koniecznych elementów skargi konstytucyjnej i warunków jej wniesienia; W zakresie kompetencji społecznych: K_K01 - świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego i rozwoju osobistego;

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1 Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie nauki prawne oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną nauki prawne

Kluczowe treści kształcenia dla studiów na kierunku Prawo (studia stacjonarne i niestacjonarne) zostały skomponowane w oparciu o dorobek naukowy, kompetencje oraz doświadczenie dydaktyczne pracowników naukowo-dydaktycznych WPIA UMK z jednoczesnym uwzględnieniem analizy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego. Treści programowe dobrano tak, aby przygotować studentów do wykonywania zawodu prawniczego po ukończeniu studiów, zarówno wówczas, gdy od razu podejmą pracę (np. w instytucjach lub organizacjach publicznych i niepublicznych wymagających posiadania wiedzy prawniczej), jak i wtedy, gdy planują ukończyć aplikację niezbędną do wykonywania określonego zawodu prawniczego (sędziego, prokuratora, adwokata, radcę prawnego, notariusza). Przyjęte i realizowane założenia odnoszące się do doboru treści kształcenia zapewniają holistyczne i wszechstronne zrealizowanie kierunkowych efektów uczenia się ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy, umiejętności i kompetencji w dyscyplinie nauki prawne, do której przyporządkowany jest kierunek. Powszechną praktyką na WPIA UMK jest prowadzenie zajęć przez osoby będące autorami opracowań naukowych, a także w większości posiadających istotne doświadczenie zawodowe w zakresie zawodów prawniczych (np. jako sędziowie, adwokaci, radcy prawni, mediatorzy, doradcy podatkowi, pracownicy jednostek samorządu terytorialnego, osoby z doświadczeniem w pracy w organizacjach społecznych, członkowie lub pracownicy organów administracji rządowej). Dzięki temu jakość kształcenia znajduje się na wysokim poziomie, a treści programowe kierunku prawo są adekwatne do aktualnego stanu wiedzy i praktyki zawodowej.

Treści programowe na kierunku Prawo są dostosowane do zakresu dyscypliny nauk prawnych i zapewniają realizację wszystkich kierunkowych efektów uczenia się (załącznik nr 2.1 Matryca pokrycia efektów uczenia się na kierunku Prawo). Ponadto kształcenie na kierunku Prawo realizowane jest w oparciu o najnowsze publikacje, w tym także przygotowane przez pracowników Wydziału, takie jak podręczniki, monografie naukowe, artykuły naukowe, artykuły popularno-naukowe, raporty uznanych instytucji. Szczegółowe treści programowe w ramach konkretnych przedmiotów określane są w sylabusach przez koordynatora przedmiotu. Sylabusy przygotowywane są w sposób dokładny i

rzetelny, zgodnie ze standardami przyjętymi na Uczelni. Karty przedmiotów w formie elektronicznej znajdują się w stałym dostępie w Uczelnianym Systemie Obsługi Studenta (USOS).

Przykładowe powiązanie treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany:

- Postępowanie administracyjne i administracyjne postępowanie egzekucyjne:

W zakresie wiedzy: K_W02 - pogłębiona wiedza o instytucjach z zakresu procedury administracyjnej i administracyjnej procedury egzekucyjnej K_W03 - pogłębiona wiedza o specyfice stosunków prawnych zachodzących w postępowaniu administracyjnym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym K_W04 - dogłębna znajomość siatki pojęciowej właściwej dla postępowania administracyjnego oraz administracyjnego postępowania egzekucyjnego; W zakresie umiejętności: K_U01 - umiejętność analizowania konstrukcji procesowych właściwych procedurze administracyjnej oraz egzekucyjnej, K_U02 - umiejętność stosowania przepisów prawa procesowego do rozstrzygania konkretnych przypadków (kazuśów), K_U03 - umiejętność znajdowania rozwiązań w przypadku stwierdzenia wadliwości postępowania administracyjnego oraz egzekucyjnego K_U09 - umiejętność sporządzania projektów: podania, odwołania, decyzji administracyjnej, tytułu wykonawczego lub innego pisma procesowego, występujących w postępowaniu administracyjnym i egzekucyjnym K_U13 - umiejętność samodzielnego doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie objętych przedmiotem procedur; W zakresie kompetencji społecznych: K_K01 - świadomość własnej wiedzy i umiejętności w zakresie postępowania administracyjnego i administracyjnego postępowania egzekucyjnego

- Prawo karne:

W zakresie wiedzy: K_W03 - pogłębiona wiedza o zasadach wymiaru kar za popełnienie przestępstwa, dyrektywach ich wymiaru, którymi musi kierować się sąd, wiedza o środkach związanych z poddaniem sprawcy próbie K_W05 - pogłębiona wiedza o środkach zabezpieczających, zatarciu skazania i przedawnieniu z w prawie karnym, o typach czynów zabronionych określonych w kodeksie karnym K_W06 - pogłębiona wiedza o źródłach prawa karnego oraz zasadach, na których oparta jest odpowiedzialność karna; W zakresie umiejętności: K_U03 - umiejętność określenia znamion przedmiotowych oraz podmiotowych przestępstw określonych w kodeksie karnym K_U05 - umiejętność określania przesłanek odpowiedzialności karnej, wskazania zasad wymiaru kar oraz środków karnych, umiejętność stosowania środków zabezpieczających i środków związanych z poddaniem sprawcy próbie K_U07 - umiejętność rozwiązywania kazuśów z zakresu prawa karnego K_U12 - umiejętność samodzielnego rozwiązywania problemów, ze świadomością, że prawo karne na zasadzie ultima ratio jest ostatecznym regulatorem ludzkich zachowań K_U12; W zakresie kompetencji społecznych: K_K03 - umiejętność odróżnienia zachowań społecznie szkodliwych, zabronionych pod groźbą kary od zachowań, które nie realizują znamion ustawowych czynu zabronionego

- Prawo podatkowe:

W zakresie wiedzy: K_W01 - pogłębiona wiedza o systemie prawa podatkowego K_W02 - znajomość specyfiki podmiotowej prawa podatkowego pogłębiona wiedza o regulacji prawnej dotyczącej ogólnego i szczegółowego prawa podatkowego K_W03 - pogłębiona wiedza o specyfice stosunków prawnych w sferze prawa podatkowego K_W04 - dogłębna znajomość terminologii prawa podatkowego K_W05 - pogłębiona wiedza o prawach i obowiązkach podmiotów stosunków podatkowopravných, zakresie obowiązku podatkowego w poszczególnych podatkach, powstawania i wygasania zobowiązań podatkowych, sposobów weryfikacji rozliczeń przez organy podatkowe K_W06 - pogłębiona wiedza na temat pozyskiwania danych dotyczących problematyki podatkowej dotyczących treści orzecznictwa, treści regulacji prawnej na poziomie ustawowym i podustawowym, a także projektowanych zmian regulacji prawnej, oraz wykorzystywania ich w toku procesu stosowania prawa w sprawach związanych z problematyką podatkową; W zakresie umiejętności: K_U02 - umiejętność wykorzystywania pogłębionej wiedzy teoretycznej do wnikliwego i krytycznego analizowania konkretnych spraw i zjawisk z zakresu problematyki zobowiązań podatkowych, umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej z zakresu prawa podatkowego do podatkowej

analizy zjawisk K_U03 - umiejętność analizowania sposobów załatwiania spraw podatkowych K_U04 - umiejętność prognozowania zakończenia spraw podatkowych; W zakresie kompetencji społecznych: K_K01 - świadomość poziomu własnej wiedzy na tle rozległości regulacji prawa podatkowego, świadomość konieczności nieustannego aktualizowania wiedzy i jej pogłębiania K_K02 - umiejętność zorganizowania stanowiska pracy K_K03 - umiejętność odróżniania uchylania się od opodatkowania od unikania opodatkowania.

Treści kształcenia z zakresu znajomości i języków obcych realizowane są na zajęciach z lektoratu języka obcego, prowadzonych przez wysoce wykwalifikowanych pracowników Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych. Treści kształcenia tych zajęć obejmują terminologię specjalistyczną, ściśle związaną z kierunkiem studiów, nawiązując do różnych obszarów prawa. Realizacja powyższych treści służy osiągnięciu przez studentów efektów kierunkowych, a przede wszystkim K_U11 - umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie terminologii prawniczej. Oprócz obowiązkowego uczestnictwa w lektoracie, studenci mają możliwość skorzystania z szerokiej oferty zajęć ogólnouniwersyteckich w języku obcym, obejmujących tematykę prawniczą. Dodatkowo, studenci są zachęceni do pogłębiania znajomości języków obcych poprzez zamieszczanie w wykazach literatury pozycji anglojęzycznych oraz uwzględnianie tychże w pracach dyplomowych.

2.2 Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki prawne lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Przedmioty objęte programem studiów na kierunku Prawo (stacjonarne i niestacjonarne) podzielone są na: przedmioty bazowe, przedmioty specjalizacyjne i przedmioty do wyboru. Uzasadnione jest to koniecznością zapewnienia różnorodności pod kątem tematycznym, umożliwieniem studentom zindywidualizowania ścieżki edukacyjnej oraz przygotowania ich do pracy naukowej, a także, co ważne, powiązania dydaktyki z badaniami naukowymi prowadzonymi przez poszczególne jednostki organizacyjne Wydziału. Przedmioty realizowane są z wykorzystaniem różnorodnych metod kształcenia. Są one opisane w kartach przedmiotów, a ich zestaw jest dopasowany do zakładanych efektów uczenia się. Zróżnicowano je w odniesieniu do obszaru wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zajęcia realizowane są przy użyciu różnorodnych metod kształcenia, zarówno w formie klasycznego wykładu, jak również w formach wymagających obecności i zaangażowania uczestników zajęć. Formy kształcenia określone programem studiów obejmują:

1. wykład - umożliwia przekazanie studentom szerokiej wiedzy w formie informacyjnej, problemowej, konwersatoryjnej, przy użyciu m.in. prezentacji multimedialnej, pełniących rolę informacyjną, kształcącą i porządkującą. Na WPiA UMK podczas wykładów studenci często zachęceni są do aktywności, np. rozwiązując sytuację problemową, angażując się w zainicjowaną dyskusję, odwołując się do własnych doświadczeń itd. Dzięki temu oprócz realizacji efektów w zakresie wiedzy, przyjmuje się także realizację efektów w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych;

2. ćwiczenia - pomocnicza względem wykładu forma kształcenia umożliwiająca utrwalanie treści danego przedmiotu poprzez uwidacznianie ich praktycznego zastosowania (np. poprzez rozwiązywanie kazusów obejmujących określoną kwestię prawną), pełniejsze opanowanie i przećwiczenie treści wykładów, inicjująca aktywne zachowania studentów. Ćwiczenia jako forma wspierająca wykład nie jest jedynym przyjętym modelem, gdyż bywają w tym zakresie stosowane inne rozwiązania, np. część zagadnień objętych określonym przedmiotem jest realizowana podczas wykładów, a część w ramach ćwiczeń. Jednakże w obu przypadkach realizowane są efekty w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych (np. poprzez uzupełnienie przekazywanej wiedzy o kazusy, studium

przypadku, dyskusje itp.). W ramach ćwiczeń główny nacisk położony jest na realizowanie efektów uczenia się w obszarach umiejętności i kompetencji społecznych;

3. konwersatorium – forma kształcenia realizowana w oparciu o dyskusję lub debatę co umożliwia nie tylko pozyskanie wiedzy, ale również kompetencji przydatnych w pracy zawodowej. Metoda kształcenia pozwala nabyć kompetencje związane z formułowaniem stanowiska, argumentacji, oceną stanowisk oraz argumentów co może dodatkowo wpływać na przygotowanie do pracy naukowej, jak też do wykonywania ról zawodowych;

4. laboratorium – forma kształcenia realizowana w niewielkich grupach, podczas której studenci wykonują ćwiczenia praktyczne. Stanowi to okazję do zapoznania się z określonymi zagadnieniami zupełnie od innej strony niż ma to miejsce podczas wykładów czy ćwiczeń, jak również kształtowania umiejętności i kompetencji. Laboratoria oferowane są w ramach jednego z bloków specjalizacyjnych (np. Kryminalistyka, Warsztaty z pisania umów);

5. seminarium - ideą tej formy kształcenia jest zindywidualizowane przygotowanie studenta do napisania pracy dyplomowej oraz do egzaminu dyplomowego pod opieką prowadzącego przedmiot. Seminarium stanowi także doskonałą okazję do prowadzenia działalności naukowej, gdyż student w ramach tego typu zajęć poznaje metodologię badań naukowych, zasady doboru odpowiednich narzędzi badawczych, służących umiejętnościom analityczno-interpretacyjnym, a także opracowaniu i prezentacji badań własnych. Realizowane podczas seminarium zadania praktyczne wykształca i wzmacnia umiejętność samodzielnego wyszukiwania materiałów źródłowych oraz ich analizy, argumentowania na rzecz określonego stanowiska czy podejmowania dyskusji wobec odmiennych poglądów;

6. lektorat - zajęcia prowadzone w ramach rozwijania i doskonalenia znajomości specjalistycznego języka obcego – prawniczego. Obok lektoratu student ma możliwość skorzystania z oferty zajęć ogólnouniwersyteckich w języku obcym o tematyce prawniczej, jak również uczestniczenia w zajęciach w ramach Szkoły Prawa Porównawczego (Comparative Law School) lub innych wydarzeniach w języku obcym. Zdobycie umiejętności językowych daje możliwość wykorzystywania źródeł obcojęzycznych, branie udziału w wyjazdach zagranicznych czy programach wymiany międzynarodowej.

Oprócz powyższego zajęcia prowadzone są także w formie zajęć wychowania fizycznego (studia stacjonarne) oraz praktyk zawodowych.

W ramach powyższych form, prowadzący zajęcia dydaktyczne stosują wiele różnorodnych metod, wspierających proces kształcenia, zarówno w odniesieniu do nauczania, jak i uczenia się. Oczywiście dobór metod odbywa się adekwatnie do rodzaju i treści danego przedmiotu, jego celów oraz efektów, jakie mają być osiągnięte. Niemniej stosowane metody niewątpliwie przyczyniają się także do podnoszenia atrakcyjności, rozbudzania zainteresowania i zaangażowania studentów. Stymulują umiejętność krytycznego myślenia, jak również komunikacji, współpracy czy wykorzystywania wiedzy. Proces kształcenia wspierany jest przez nowoczesne technologie informacyjno-komunikacyjne. Wśród szeregu różnorodnych metod znalazły się m.in.: analiza tekstów, gry dydaktyczne, case study, sytuacje problemowe, rozwiązywanie kazuś, analiza aktów prawnych oraz orzecznictwa, opracowanie pism procesowych, itd.

Ponadto warto podkreślić, iż na WPiA UMK akcentowane jest zapoznawanie studentów z narzędziami nowoczesnych technologii (informacyjne), jak na przykład bazy danych, systemy wyszukiwawczo-informacyjne, a także z narzędziami komunikacyjnymi, jak na przykład MS Teams, platformy e-learningowe (MOODLE na UMK), które mogą być potrzebne, a zarazem przydatne w przyszłej pracy zawodowej oraz ewentualnej pracy naukowej. W tym kontekście warto zaznaczyć, iż studenci mają dostęp nie tylko do znaczących pozycji literaturowych, ale również do licznych baz danych online, co niewątpliwie wspiera realizację zakładanych efektów uczenia się.

2.3 Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Korzystanie z metod i technik kształcenia na odległość ma wieloletnią tradycję na UMK w Toruniu, a tym samym na WPIA. Początkowo dydaktyka taka prowadzona mogła być tylko przez nauczycieli akademickich, którzy ukończyli stosowny kurs przygotowany przez Uczelniane Centrum Informatyczne. Do prowadzenia zajęć wykorzystywana była platforma Moodle, na której umieszczano dedykowany kurs, dodatkowe materiały oraz zamieszczano quizy sprawdzające. Rzadko prowadzenie zajęć na odległość wiązało się wykładami prowadzonymi „live” – z synchronicznym udziałem studentów. Dodać należy, że Informacje dotyczące kadry prowadzącej zostały opisane w kryterium 4 pkt 1 raportu.

Formułę korzystania z zajęć na odległość zmieniła pandemia Covid19. Pracownicy rozpoczęli prowadzenie zajęć w sposób zdalny. W początkowej fazie pandemii zajęcia zdalne prowadzone były w sposób asynchroniczny (w większości przypadków) i synchroniczny przez mniejszą liczbę nauczycieli akademickich. Jednakże już od maja 2020 roku proporcje te zmieniły się zasadniczo, tak że od 1 października 2020 roku standardem stało się prowadzenie zajęć w formie synchronicznej. Do prowadzenia zajęć synchronicznych wykorzystywano na UMK platformy MS Teams i BigBlueButton. Natomiast wspomagane były one materiałami do korzystania asynchronicznego umieszczanymi na platformie Moodle.

Obecnie obowiązująca regulacja w zakresie zajęć zdalnych to zarządzenie Rektora UMK nr 162 z dnia 1 lipca 2021 r. w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 2.3.1), zmienione zarządzeniem nr 98 z 2022 r. (załącznik nr 2.3.2), zarządzeniem nr 164 z 2023 r. (załącznik nr 2.3.3) i zarządzeniem nr 204 z 2024 r. (załącznik nr 2.3.4).

Podstawowe założenia wskazanej regulacji to dopuszczenie prowadzenia zajęć na studiach wyższych; zasada, że maksymalnie 30% punktów ECTS uzyskanych na danym roku studiów (określonych w programie studiów) może być uzyskana w ramach zajęć zdalnych; zasada, iż zajęć praktycznych wymagających wykorzystania infrastruktury Uniwersytetu nie prowadzi się w trybie zdalnym oraz zasada, że w przypadku umiejętności praktycznych - zajęcia je kształtujące mogą być jedynie wspierane przez metody i techniki kształcenia na odległość. Dodatkowo zarządzeniem Nr 15/2021 z dnia 7 września 2021 r. w sprawie określenia typów i rodzajów zajęć, w przypadku których wyłączone jest ich prowadzenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarzadzenie-15-2021.pdf>) Dziekan WPIA sprecyzował, że w formie e-zajęć i zajęć komplementarnych nie mogą być prowadzone: ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminaria dyplomowe.

Przyjęto, że zajęcia zdalne mogą być prowadzone jako e-zajęcia, w przypadku których cały program przedmiotu oraz bieżąca kontrola postępów w nauce ich uczestników, realizowana jest na odległość, z zastrzeżeniem, że w przypadku studiów wyższych zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia odbywają się w siedzibie uczelni lub jako zajęcia komplementarne, w przypadku których tylko część zajęć realizowana jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, z zastrzeżeniem, że w przypadku studiów wyższych zaliczenia i egzaminy kończące zajęcia odbywają się w siedzibie uczelni.

Zgody na prowadzenie zajęć w takich formach udziela Dziekan Wydziału z zachowaniem zasady maximum 30% pkt ECTS na danym roku. Wnioski o zajęcia zdalne pracownicy składają na określonym zarządzeniem formularzu, w którym prowadzący zajęcia opisuje podstawowe informacje związane z kursem do przedmiotu zamieszczanym następnie na platformie Moodle. Ustalona dwa terminy składania wniosków: 15 czerwca roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, w którym planowane jest przeprowadzenie zajęć z użyciem metod i technik kształcenia na odległość – w przypadku zajęć realizowanych w semestrze zimowym, oraz termin 10 grudnia – w przypadku zajęć realizowanych w semestrze letnim danego roku akademickiego. Dziekan Wydziału podejmuje decyzję odpowiednio w terminie do w terminie do 30 czerwca - w przypadku zajęć w semestrze i 20 grudnia – w przypadku zajęć w semestrze letnim.

Dziekan Wydziału zobowiązany jest także prowadzić ewidencję tych dwóch typów zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Z ewidencji tej wynika, że prowadzenie zajęć

w formie e-zajęć i zajęć komplementarnych na studiach na kierunku Prawo jest stosowane sporadycznie. W roku akademickim 2023/2024 wnioski dotyczące zajęć na kierunku Prawo obejmowały następujące przedmioty: Prawo cywilne (część ogólna i prawo rzeczowe), Prawo odszkodowawcze, Prawo międzynarodowe prywatne. Zajęcia te były prowadzone w formie zajęć komplementarnych.

Przepisy obowiązujące w Uniwersytecie dopuszczają także, w przypadku zajęć zaplanowanych wyłącznie w trybie stacjonarnym, możliwość przeprowadzenia tych zajęć w synchronicznej formie zdalnej w wymiarze do 4 godzin dydaktycznych w semestrze lub w wymiarze 2 godzin dydaktycznych w semestrze (w odniesieniu do tych zajęć, których wymiar w programie studiów wynosi 15 godzin dydaktycznych lub mniej). Realizacja takich zajęć jest możliwa po złożeniu wniosku przez prowadzącego i uzyskaniu zgody Dziekana Wydziału w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym terminem ich realizacji. Warto zaznaczyć, że Dziekan nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji tych zajęć. Natomiast w celu zapewnienia prawidłowości realizacji zajęć dydaktycznych takie wnioski są gromadzone w danym roku akademickim i przechowywane do jego końca. Ze zgromadzonych w tym roku akademickim wniosków wynika, że podania o zajęcia zdalne w ramach wskazanego limitu złożyło 5 osób i dotyczyło to 7 przypadków. Wywiad przeprowadzony wśród nauczycieli akademickich, jak i z przedstawicielami studentów wynika, że obie strony cenią sobie bezpośredni kontakt, możliwość rozmowy, prowadzenia dyskusji. Ponadto konieczność prowadzenia zajęć zdalnych w okresie pandemii i skojarzenia z tym trudnym okresem okazuje się być czynnikiem zniechęcającym do tej formy dydaktyki. Inną kwestią jest też wprowadzenie na Wydziale elastycznego planowania zajęć na studiach stacjonarnych. Zapewnienie jednego dnia w tygodniu bez zajęć dydaktycznych powoduje, że studenci mogą ten dzień wykorzystać na pracę, czy praktyki, dzięki czemu możliwe jest prowadzenie zajęć w pozostałych dniach w trybie stacjonarnym.

2.4 Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Kształcenie na studiach na kierunku Prawo jest dostosowane do różnych potrzeb grupowych oraz indywidualnych studentów oraz pozwala na wybór indywidualnej ścieżki edukacyjnej. Można wskazać kilka kategorii dostosowania procesu uczenia się:

- wybór formy kształcenia i indywidualna rejestracja na zajęcia;
- uprawnienia zdefiniowane w Regulaminie studiów;
- uprawnienia dotyczące studentów ze szczególnymi potrzebami;
- indywidualną ścieżkę edukacyjną;
- wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość.

2.4.1 Wybór formy kształcenia i indywidualna rejestracja na zajęcia

Studia na kierunku Prawo prowadzone są w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Możliwość wyboru formy studiów na etapie rekrutacji oraz zmiany formy w trakcie studiów pozwala studentom dostosować proces uczenia się do swoich indywidualnych potrzeb. Otwiera perspektywę edukacji dla osób, które pracują w pełnym wymiarze czasu bądź mają inne zobowiązania w życiu prywatnym (np. opieka nad dziećmi), na studiach niestacjonarnych. Możliwość zmiany formy studiów jest uregulowana w § 51 i 52 Regulaminu studiów UMK w Toruniu (Uchwała Nr 39 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 kwietnia 2019 r. Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, załącznik nr 2.4.1.1). Szczegółowe zasady zmiany formy studiów na WPiA zostały ustalone zarządzeniem nr 7/2020 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w

Toruniu z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie zmiany formy studiów i są dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie-nr-7-.pdf>).

Na studiach stacjonarnych od II semestru I roku studenci sami rejestrują się na zajęcia, co pozwala na dostosowanie rozkładu zajęć do ich indywidualnych potrzeb. Na studiach niestacjonarnych rejestracja na zajęcia jest dokonywana przez pracowników dziekanatu (z wyjątkiem zajęć przewidzianych w programie studiów do wyboru), jednak zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych student może złożyć wniosek o zmianę grupy zajęciowej, jeżeli przemawiają za tym ważne względy osobiste np. stan zdrowia, praca, studia na innym kierunku, opieka nad dzieckiem czy członkiem rodziny i inne.

2.4.2 Uprawnienia zdefiniowane w Regulaminie studiów

Regulamin studiów UMK (załącznik nr 2.4.1.1) przewiduje szereg szczegółowych uprawnień i instytucji prawnych, które pozwalają studentom dostosować proces uczenia się do swojej sytuacji życiowej. W różnych przypadkach studenci mogą skorzystać z następujących uprawnień:

1. zaliczenie przez koordynatora praktyk na poczet obowiązkowej praktyki zawodowej czynności, które umożliwiają uzyskanie efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych w programie studiów, a są wykonywane w ramach zatrudnienia, stażu, wolontariatu lub działalności gospodarczej (§ 22 ust. 4. Regulaminu studiów);
2. zwolnienie przez prowadzącego zajęcia, w których udział jest obowiązkowy, studenta z udziału w tych zajęciach w uzasadnionych przypadkach z jednoczesnym określeniem warunków, sposobu i terminu zaliczenia gwarantującego uzyskanie efektów uczenia się (§ 23 ust. 3 Regulaminu studiów);
3. prawo studenta do nieobecności na zajęciach, w których udział jest obowiązkowy, w uzasadnionych, wymienionych szczegółowo, przypadkach wraz z zasadami usprawiedliwienia tych nieobecności (§ 24 Regulaminu studiów);
4. szczególne zasady zaliczenia zajęć z wychowania fizycznego dla studentów z problemami zdrowotnymi oraz studentów czynnie uprawiających sport (§ 27 Regulaminu studiów);
5. szczególne zasady zaliczenia zajęć z języka obcego dla studentów wykazujących się bardzo dobrą znajomością języka obcego (§ 28 Regulaminu studiów);
6. możliwość zaliczenia zajęć na podstawie zajęć odbytych przez studenta na innej uczelni lub innym kierunku studiów na Uniwersytecie (§ 29 Regulaminu studiów);
7. możliwość wyznaczenia dodatkowego terminu egzaminu dla studenta, który z uzasadnionych przyczyn nie mógł przystąpić do egzaminu w terminie ustalonym przez nauczyciela akademickiego (§ 31 Regulaminu studiów);
8. możliwość wyboru egzaminatora przez studenta w przypadku, gdy przedmiot prowadzony jest przez kilku nauczycieli akademickich, o ile względy organizacyjne na to pozwalają (§ 34 Regulaminu studiów);
9. prawo studenta do złożenia wniosku o egzamin komisyjny (§ 36 Regulaminu studiów);
10. prawo studenta do sprawdzenia, czy nieuzyskanie zaliczenia zajęć nie kończących się egzaminem jest uzasadnione (§ 37 Regulaminu studiów);
11. uprawnienie studenta do złożenia wniosków: o warunkowy wpis na wyższy rok studiów lub o zezwolenie na powtarzanie roku studiów (§ 39 Regulaminu studiów);
12. możliwość wystąpienia z wnioskiem o zgodę na udział w wybranych zajęciach z bezpośrednio wyższych lat studiów (§ 44 Regulaminu studiów);

13. możliwość udziału studenta w zajęciach nieobjętych programem studiów (§ 45 Regulaminu studiów);
14. możliwość realizacji części studiów w innej uczelni, w tym zagranicznej (§ 47 Regulaminu studiów);
15. możliwość zmiany kierunku studiów (§ 49 Regulaminu studiów);
16. możliwość zmiany formy studiów (§ 51 Regulaminu studiów);
17. prawo do ubiegania się o urlop na studiach oraz szczegółowe zasady pozwalające dopasować rodzaj, termin i sposób odbywania urlopu do indywidualnych potrzeb studenta (§ 53-58 Regulaminu studiów);
18. prawo studenta do złożenia wniosku o przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej (§ 70 Regulaminu studiów);
19. możliwość odbycia egzaminu dyplomowego w formie zdalnej (§ 77 ust. 6 Regulaminu studiów).

Szczególnymi formami uprawnień opisanych w Regulaminie studiów umożliwiającymi studentowi dopasowanie procesu kształcenia do indywidualnych potrzeb są Indywidualny Plan Studiów oraz Indywidualna Organizacja Studiów (rozdział 5 Regulaminu studiów).

Indywidualny Plan Studiów daje studentowi możliwość indywidualnego doboru treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. Oznacza to między innymi rozszerzenie zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku, udział studenta w pracach badawczych albo zmianę planu studiów w związku z odbywaniem części studiów w innej uczelni lub przyjęciem na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Dla studentów WPiA UMK, w tym studentów kierunku prawo, instytucja Indywidualnego Planu Studiów została szczegółowo uregulowana w uchwale Rady Wydziału Prawa i Administracji UMK nr 11/DO/2013 z dnia 12 marca 2013 r. w sprawie kryteriów przyznawania oraz zasad studiowania w ramach Indywidualnego Planu Studiów (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Uchwa%C5%82a-nr-11-DO-2013.pdf>). Wzór wniosku jest dostępny dla studentów na stronie internetowej wydziału (<https://www.law.umk.pl/student/wzory-wnioskow-dla-studentow/>).

Indywidualna Organizacja Studiów pozwala studentowi na ustalenie indywidualnych zasad odbywania i zaliczenia zajęć. Może to polegać na zmianie sposobu osiągnięcia efektów uczenia się przewidzianych dla danego przedmiotu poprzez indywidualny wybór grupy zajęciowej lub przy częściowym lub całkowitym zwolnieniu z uczestnictwa w zajęciach kontaktowych. Możliwe jest również indywidualne ustalenie terminu i sposobu weryfikacji efektów uczenia się, z tym, że termin nie może wykraczać poza harmonogram przyjęty na danym kierunku studiów. Ustalenia takie mogą dotyczyć wszystkich przedmiotów, które student jest zobowiązany zaliczyć w danym roku akademickim lub tylko części z nich w zależności od potrzeb. Ustalenia są przekazywane w formie pisemnej dziekanowi, aby można było się do nich odwołać. Najczęściej z tej instytucji korzystają studenci studiujący na więcej niż jednym kierunku studiów, sprawujący opiekę nad członkami rodziny lub na studiach stacjonarnych podejmujący pracę zarobkową.

Szczególne uprawnienia zostały przewidziane w Regulaminie studiów dla studentów sportowców zakwalifikowanych do realizowanego na Uniwersytecie Programu Kariera Dwutorowa. Celem tego programu jest zapewnienie studentom sportowcom najlepszych warunków do podjęcia kształcenia przy jednoczesnym kontynuowaniu i rozwijaniu kariery sportowej. Program zapewnia wsparcie Uniwersytetu w celu odpowiedniego zarządzania i planowania kariery sportowej harmonijnie łączonej z kształceniem akademickim poprzez tutoring sportowy oraz opiekę naukowo-dydaktyczną. Student sportowiec w zależności od potrzeb może starać się o przyznanie Indywidualnego Planu Studiów z możliwością wydłużenia okresu studiowania (§ 42 ust. 2 pkt 6 Regulaminu studiów) lub Indywidualnej Organizacji Studiów z możliwością indywidualnego ustalenia warunków odbywania i zaliczenia przedmiotów (§ 43 ust. 8 Regulaminu studiów). Student sportowiec może również obiegać się o przyznanie urlopu sportowego na studiach w powodu przygotowań sportowych do zawodów rangi mistrzowskiej (§ 53 ust. 6 Regulaminu studiów).

2.4.3 Uprawnienia dotyczące studentów ze szczególnymi potrzebami

Zgodnie z § 10 Regulaminu studiów (załącznik nr 2.4.1.1) studenci z niepełnosprawnościami, w celu wyrównywania ich szans, korzystają z określonych w regulaminie rozwiązań szczególnych, przy zachowaniu gwarancji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

W zakresie uprawnień zdefiniowanych w Regulaminie studiów studenci ze szczególnymi potrzebami w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów mogą ubiegać się o zmianę zasad uczestnictwa w zajęciach, w szczególności o: włączenie do udziału w zajęciach osób trzecich występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub asystenci laboratoryjni; umożliwieniu zastosowania urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk; przygotowaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu wskazanej we wniosku; zmianie formy sprawdzania wiedzy w trakcie zajęć; zmianie formy odbywania zajęć polegającej na realizacji zajęć w trybie indywidualnym lub zmianie miejsca odbywania zajęć.

Dodatkowo student z niepełnosprawnością może w terminie co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu lub zaliczenia złożyć do dziekana wnioski o zmianę trybu zdawania egzaminu lub uzyskania zaliczenia przedmiotu polegającej w szczególności na: wydłużeniu czasu trwania egzaminu lub zaliczenia; włączeniu do egzaminu lub zaliczenia osób trzecich przydzielonych przez jednostkę właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami, występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub lektorzy; umożliwieniu zastosowania komputerów, urządzeń brajlowskich i udźwiękowiających; przygotowaniu materiałów egzaminacyjnych lub dydaktycznych w alternatywnej formie wskazanej we wniosku; zmianie formy egzaminu lub zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie; przeprowadzeniu egzaminu lub zaliczenia w trybie indywidualnym; zmianie miejsca przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia; zmianie terminu zdawania lub zaliczenia przedmiotów.

Jednocześnie student z niepełnosprawnością może się ubiegać o zmianę trybu zdawania egzaminu dyplomowego, w szczególności o: włączenie do egzaminu lub zaliczenia osób trzecich przydzielonych przez jednostkę właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami, występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub lektorzy; umożliwieniu zastosowania komputerów, urządzeń brajlowskich i udźwiękowiających; zmianę miejsca przeprowadzenia egzaminu.

Decyzje w powyższych sprawach wydawane są w porozumieniu z jednostką Uniwersytetu właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami.

Regulamin studiów przewiduje również szczególne uprawnienia dla studentek w ciąży oraz studentów będących rodzicami. Zgodnie z § 43 ust. 1 studentka będąca w ciąży lub student będący rodzicem ma prawo studiować w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów do czasu ukończenia studiów. Ponadto w § 53 ust. 4 zostały zdefiniowane zasady przyznawania urlopu rodzicielskiego, który może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka lub studentowi będącemu rodzicem na okres do 1 roku. Uprawnienia takie pozwalają pogodzić edukację na studiach z obowiązkami rodzicielskimi.

2.4.4 Indywidualna ścieżka edukacyjna

Program studiów na kierunku prawo został skonstruowany w taki sposób, aby student miał możliwość realizacji szeregu zajęć do wyboru, co pozwala zindywidualizować ścieżkę kształcenia. Wybór zajęć dotyczy takich przedmiotów jak język obcy specjalistyczny, wychowanie fizyczne oraz szeroka oferta prowadzonych na Uniwersytecie zajęć ogólnouniwersyteckich prowadzonych zarówno w języku polskim, jak i obcym. Studenci II semestru rejestrują się na jeden w dwóch przedmiotów do wyboru: filozofię lub podstawy socjologii, a studenci IX semestru na: etykę prawniczą lub podstawy psychologii. Na każdym roku studiów student dokonuje wyboru tzn. bloku specjalizacyjnego, w ramach którego realizuje grupę przedmiotów powiązanych tematycznie z jedną z głównych gałęzi prawa. Na pierwszym roku studiów w semestrze letnim student wybiera między blokiem dziedzictwa prawnego a konstytucyjnoprawnym (po 3 przedmioty w każdym bloku). Na roku II, III i IV studenci wybierają między trzema blokami: cywilnym, karnym i prawa publicznego. Na II roku student jest zobowiązany zaliczyć 5 przedmiotów w ramach bloku, na III roku 4 przedmioty, a na IV roku 7 przedmiotów. Na V roku student

wybiera spośród 4 bloków: cywilnego, karnego, prawa publicznego oraz teoretycznoprawnego, w ramach jednego z nich jest zobowiązany zaliczyć 6 przedmiotów.

Przed rozpoczęciem IV roku studiów studenci dokonują wyboru seminariów dyplomowych według swoich prawnych zainteresowań. Oferta seminariów na kierunku prawo jest szeroka, zwykle do wyboru jest około 20 grup seminaryjnych z różnych gałęzi prawa związanych z badaniami prowadzonymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Studenci mają też możliwość dużego wyboru pracodawców, u których będą realizować obowiązkowe praktyki zawodowe. Szereg podmiotów publicznych i prywatnych na stałe współpracuje z Wydziałem Prawa i Administracji w zakresie praktyk, na stronie internetowej Biura Karier znajduje się dodatkowa baza ofert, a student może również sam poszukać sobie firmy lub instytucji, w której będzie realizował praktyki, w tym również w podmiotach zagranicznych. Łącznie w ramach zajęć do wyboru studenci realizują 33,6% punktów ECTS przewidzianych do realizacji w ramach programu studiów. Ponadto w ramach mobilności międzynarodowej i krajowej możliwa jest realizacja części zajęć w innej uczelni.

2.4.5 Wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość

Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych na kierunku prawo co do zasady są prowadzone stacjonarnie, jednak zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (patrz punkt 2.3 raportu) część zajęć może być przeprowadzona z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na Uniwersytecie dostępne są następujące platformy edukacyjne: Moodle, MS Teams w połączeniu z kontem Office 365 oraz system wideokonferencyjny BigBlueBotton. Narzędzia te pozwalają na udostępnianie studentom materiałów dydaktycznych, zadawanie zadań do wykonania między zajęciami, zamieszczanie plików wideo, przeprowadzanie testów samosprawdzających, komunikację indywidualną i grupową oraz przeprowadzanie zajęć w formie wideokonferencji w czasie rzeczywistym. Wszystkie te narzędzia są w różnym stopniu wykorzystywane przez poszczególnych nauczycieli. Studenci mogą dzięki tym narzędziom korzystać z materiałów dydaktycznych w dowolnym czasie, który chcą przeznaczyć na naukę. Szczególnie ważne jest to dla studentów niestacjonarnych, ze względu na mniejszą liczbę godzin kontaktowych na studiach.

Wspomniane platformy edukacyjne, takie jak MS Teams oraz Moodle, są często wykorzystywane przez nauczycieli akademickich jako uzupełniająca forma prowadzenia zajęć tradycyjnych. Zamieszczane są na nich materiały ułatwiające naukę czy pozwalające przygotować się na kolejne zajęcia (np. treść kazusów, wyroki sądowe), testy do samooceny postępów w nauce, a w przypadku szczególnie złożonych zagadnień materiały uzupełniające do tych, które zostały zaprezentowane na zajęciach.

2.5 Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów, realizowanych zarówno w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Program studiów na kierunku Prawo (w formie stacjonarnej i niestacjonarnej) uwzględnia przedmioty reprezentujące różne gałęzie prawa, jak i przedmioty spoza niej, aby jak w jak najszerszym stopniu przygotować studentów zarówno do wykonywania zawodów prawniczych, jak i zawodów wymagających podstawowej wiedzy prawniczej. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów, w ramach studiów poszczególne przedmioty prowadzone są w przyporządkowanych formach zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria), aby zmaksymalizować ich możliwości dydaktyczne.

Tradycyjną formą prowadzenia zajęć są wykłady, które mają na celu przekazać podstawową wiedzę merytoryczną, na podstawie której studenci mogą ją pogłębić poprzez pracę własną. Pozostałe formy kształcenia mają na celu ugruntowanie zdobytej dotychczasowo wiedzy, poszerzenie gamy swoich umiejętności oraz rozwijanie kompetencji prawniczych. Przekazywana podczas zajęć wiedza merytoryczna musi uwzględniać również otoczenie społeczno-gospodarcze, ponieważ system prawa nie funkcjonuje w próżni. W toku studiów studenci mają możliwość uzyskania zarówno wiedzy

merytorycznej, opartej na instytucjach prawa, jak i kompetencjach miękkich, które pozwolą im wykorzystywać zdobytą wiedzę i umiejętności w przyszłym życiu zawodowym.

W przypadku studiów stacjonarnych na przestrzeni lat zostały wypracowane nieformalne, wewnętrzne założenia dotyczące planowania zajęć. Harmonogramy zajęć planowane są w taki sposób, aby sprostać oczekiwaniom studentów, jak również zmieniającym się wymaganiom na rynku pracy. Można zaobserwować, iż coraz więcej studentów studiów stacjonarnych podejmuje pracę zarobkową, zatem plan zajęć musi być bardziej elastyczny niż miało to miejsce w poprzedniej dekadzie. Przedstawione założenia nie mają sztywnego charakteru. Każdorazowo uwzględniają specyfikę przedmiotu, liczbę osób prowadzących oraz potrzeby samych studentów. W poszczególnych przypadkach mogą nastąpić odstępstwa od przyjętych założeń, jednakże występują one z inicjatywy samych zainteresowanych, którzy muszą uzyskać w tym zakresie indywidualną zgodę Dziekana. Głównym założeniem jest planowanie zajęć w taki sposób, aby studenci mieli czas na swobodne przemieszczenie się pomiędzy salami wykładowymi. W przypadku zajęć w formie ćwiczeń zasadą jest, aby poszczególne grupy były przedzielone 15 minutową przerwą, pozwalającą również na przygotowanie sali do kolejnych zajęć. Co do zasady wykłady lokowane są w pełnych jednostkach czasu (np. 12:00-14:00), co daje możliwość szybkiej orientacji w rozpoczynaniu kolejnych zajęć dydaktycznych. Przedmioty specjalizacyjne (do wyboru w ramach tzw. bloków specjalizacyjnych) planowane są w tych samych przedziałach godzinowych, aby wszyscy studenci jednego roku mogli w tym samym czasie uczestniczyć w wybranych przez siebie zajęciach. Dzięki systemowi 'blokowania zajęć', studenci nie są zmuszani do wybierania między zajęciami z różnych przedmiotów (które mogłyby odbywać się w tym samym czasie), co daje większą swobodę wyboru, np. grupy ćwiczeniowej z danego przedmiotu, bez poczucia nagromadzenia zajęć. Co do zasady wykłady i konwersatoria odbywają się do godz. 15:00, natomiast ćwiczenia odbywają się do godz. 18:00. Propozycje grup ćwiczeniowych rozłożone są w ciągu całego dnia w taki sposób, aby umożliwić studentom wybór między grupami porannymi, południowymi i popołudniowymi. Pierwotnie planowanych jest większa liczba grup ćwiczeniowych, aby sami studenci zdecydowali, w jakich godzinach chcieliby uczestniczyć w zajęciach. Grupy nieobsadzone są likwidowane przed rozpoczęciem zajęć. Taka praktyka ma na celu elastyczne podejście do planowania zajęć przez samego studenta, dostosowując się do potrzeb samego zainteresowanego. Zajęcia z poszczególnych przedmiotów są planowane ciągiem w taki sposób, aby uniknąć wielogodzinowych przerw między zajęciami. Tworząc plany zajęć studenci, co do zasady, mają jeden dzień bez zajęć dydaktycznych albo zajęcia są lokowane w godzinach porannych, aby zapewnić studentom wolne popołudnie. Takie podejście ma na celu zapewnienie studentom czasu na realizację praktyk, naukę, pisanie pracy magisterskiej oraz przygotowanie do egzaminu dyplomowego, udział w innych zajęciach na innych kierunkach itp.

Wskazane powyżej zasady nie są sztywne, mają na celu uporządkowanie procesu dydaktycznego, zapewnienie większej elastyczności doboru zajęć oraz komfortu studiowania samych studentów. Wydział pozostaje otwarty na sugestie studentów, w tym dotyczące zmian godzin poszczególnych zajęć, dodatkowo plan zajęć zostaje przedłożony do konsultacji Przewodniczącemu wydziałowego Samorządu Studenckiego.

Również w przypadku studiów niestacjonarnych na przestrzeni wielu lat zostały wypracowane nieformalne, wewnętrzne praktyki dotyczące planowania zajęć. Podkreślić należy, iż na studiach niestacjonarnych realizowane są takie same formy zajęć, jak na studiach stacjonarnych, z tym że jest to mniejszy wymiar godzin, tj. minimum 60%. Często jednak ten wymiar jest większy od zakładanego minimum. Jest to rozwiązanie korzystne dla studentów i zapewnia wiarygodność studiów, ma to jednak przełożenie na planowanie zajęć i tworzenie ich harmonogramu w praktyce. Liczba realizowanych godzin powoduje, że nie zawsze można planować zajęcia co drugi weekend, czasami zjazdy planowane są 3 razy w miesiącu. Wpływ na harmonogram zjazdów poza liczbą godzin dydaktycznych ma również układ świąt i dni ustawowo wolnych od pracy w danym roku kalendarzowym oraz układ uroczystości akademickich. Nie planuje się zajęć w weekendy poprzedzające lub następujące zaraz po świątach kalendarzowych, dla wygody studentów w planowaniu zjazdów uwzględnia się też tzw. „długie

weekendy”. Nie zawsze jest to jednak możliwe. Taka sytuacja dotyczy szczególnie miesiąca listopad, gdy następuje kumulacja wolnych „weekendów”. Studenci niestacjonarni to przeważnie osoby pracujące już zawodowo, dodatkowo zajęte weekendy są zatem dla nich obciążającym wyzwaniem. Stąd też Wydział stara się optymalnie wykorzystać terminy wskazane w harmonogramie. Zajęcia odbywają się tylko w soboty i niedziele, w godzinach od 8.00 do 18.35. Planowane są w 4 blokach po 3 godziny dydaktyczne. W ramach bloków założone są dwie 5 minutowe przerwy (często studenci ustalają z prowadzącym jedną 10 minutową przerwę), pomiędzy blokami są przerwy 15 minutowe, z wyjątkiem jednej „obiadowej”, która trwa od 13.05 do 13.30. W celu optymalnego wykorzystania czasu studentów, zajęcia które przeznaczone są dla części z nich, tj. grupy ćwiczeniowe, przedmioty specjalizacyjne planowane są w taki sposób by studenci nie mieli przerwy, nie musieli czekać 3 godzin na kolejne zajęcia. Ćwiczenia zatem planowane są przemiennie z dwóch przedmiotów, np. grupa 1 ma zajęcia z przedmiotu prawo administracyjne, podczas, gdy w tym samym przedziale czasowym grupa 2 ma zajęcia z prawa karnego, a w kolejnych godzinach dochodzi do zmiany: grupa 1 na prawo karne, a grupa 2 prawo administracyjne. Wykłady w ramach uruchomionych bloków specjalizacyjnych prowadzone są równoległe, tak by cały rocznik miał zajęcia w tym samym czasie na różnych przedmiotach, w zależności od dokonanych wyborów. Sytuacje, gdy studenci muszą czekać na kolejne zajęcia 3 godziny pojawiać się mogą tylko w przypadku zdarzeń losowych, lecz praktycznie występują niezwykle rzadko, bowiem w takich sytuacjach dokonywane są zmiany w planach, bieżące przesunięcia lub stosowane są zastępstwa. Wydział dokłada wszelkich starań, by optymalnie wykorzystać czas studenta. Przykładem takiej optymalizacji jest też uroczystość inauguracji roku akademickiego dla i roku studiów niestacjonarnych. Planowana jest ona zawsze w soboty o godzinie 10.00. Następnie odbywają się spotkania organizacyjno – informacyjne, studenci otrzymują legitymacje i inne wymagane dokumenty. Następnie od 13.30 prowadzone są już zajęcia dydaktyczne. Na zajęcia wykorzystywana jest także niedziela z tego weekendu.

2.6 Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacja procesu kształcenia, harmonogramu zajęć, zarówno na studiach prowadzonych w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej

Jak już wskazywano, kierunek Prawo prowadzony jest przez WPiA UMK zarówno w formie stacjonarnej, jak i niestacjonarnej. Obie formy studiów przewidują w ramach kształcenia 10 semestrów, tj. po dwa semestry na rok akademicki.

W przypadku studiów stacjonarnych, dla osób rozpoczynających studia od roku akademickiego 2024/2025, zgodnie z Załącznikiem nr 47 do uchwały Nr 48 Senatu UMK z dnia 25 czerwca 2024 r. (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 1_Program), łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 2345. Natomiast w przypadku osób, które rozpoczęły studia stacjonarne od roku akademickiego 2019/2020, zgodnie z Załącznikiem nr 145 do uchwały Nr 121 Senatu UMK z dnia 24 września 2019 r. (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 1_Program), łączna liczba godzin zajęć dydaktycznych wynosi 2365.

Zmiana liczby godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli obejmuje tylko dwa przedmioty na pierwszym roku studiów (łacińska terminologia prawnicza z 20 h na 15 h oraz Technologie informacyjne z 30 h na 15 h). W obu przypadkach uwzględniono zmieniające się potrzeby studentów oraz akcenty stawiane w szkolnictwie wyższym.

W przypadku studiów niestacjonarnych, dla osób rozpoczynających studia od roku akademickiego 2024/2025, zgodnie z Załącznikiem nr 48 do uchwały Nr 48 Senatu UMK z dnia 25 czerwca 2024 r. (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 1_Program), łączna liczba godzin wynosi 1449. Natomiast w przypadku osób, które rozpoczęły studia niestacjonarne od roku akademickiego 2019/2020, zgodnie z Załącznikiem nr 146 do uchwały Nr 121 Senatu UMK z dnia 24 września 2019 r. (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 1_Program), łączna liczba godzin wynosi 1461.

Zmiana liczby godzin z bezpośrednim udziałem nauczycieli obejmuje tylko dwa przedmioty na pierwszym roku studiów (łacińska terminologia prawnicza z 1 2h na 9 h oraz Technologie informacyjne

z 18 h na 12 h). W obu przypadkach uwzględniono zmieniające się potrzeby studentów oraz akcenty stawiane w szkolnictwie wyższym.

Założenia programu studiów na kierunku Prawo (w formie stacjonarnej i niestacjonarnej) obejmują grupę przedmiotów obligatoryjnych, z których każdy student musi uzyskać zaliczenie, grupę przedmiotów do wyboru (jeden spośród dwóch zarówno na I i na V roku prawa), a także grupę przedmiotów specjalizacyjnych (w tzw. blokach specjalizacyjnych na wszystkich latach studiów), którą student może wybrać, w zależności od swoich zainteresowań i kształtowanej drogi zawodowej. Program studiów stwarza także możliwość udziału w zajęciach ogólnouniwersyteckich (jest to przedmiot obowiązkowy, na II roku, student może wybrać przedmiot z oferty programowej Uniwersytetu), w ramach których studenci mogą uczestniczyć w zajęciach również na innych Wydziałach, co daje możliwość poszerzenia wiedzy poza głównym nurtem kierunku studiów, a to z kolei może przełożyć się na wzmocnienie pozycji studenta w przyszłości na rynku pracy.

W ramach studiów niestacjonarnych liczba godzin zajęć z poszczególnych przedmiotów jest proporcjonalnie mniejsza. Ta forma studiów kładzie większy nacisk na pracę własną studenta. Studenci studiów niestacjonarnych nie są również zobligowani do udziału w zajęciach z Wychowania fizycznego.

Zarządzenie nr 16 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie zasad prowadzenia i rozliczania zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2020 r., poz. 43 ze zm., załącznik nr 2.6.1) określa zasady wyznaczania liczebności grup studenckich. Ćwiczenia są prowadzone w grupach liczących nie mniej niż 20 i nie więcej niż 30 studentów. Laboratoria są prowadzone w grupach liczących nie mniej niż 8 i nie więcej niż 15 studentów. Konwersatoria i seminaria przedmiotowe są prowadzone w grupach liczących nie mniej niż 20 i nie więcej niż 60 studentów. Seminaria dyplomowe są prowadzone w grupach liczących nie mniej niż 2 i nie więcej niż 10 studentów. Liczebność grup dla określonych form zajęć na studiach prowadzonych na Wydziale ustala Dziekan, biorąc pod uwagę wyżej wskazane limity liczebności grup. Jednak w uzasadnionych przypadkach dziekan może ustalić mniejszą liczebność grup. Na WPiA UMK Dziekan Wydziału przy określeniu liczebności grupy dla określonej formy zajęć bierze pod uwagę przede wszystkim komfort studentów uczestniczących w danych zajęciach oraz specyfikę poszczególnych przedmiotów. Na Wydziale podejmowane są starania, aby grupy zajęciowe nie przekraczały wskazanych limitów, ustalając je często na niższym poziomie. Kameralne grupy zajęciowe sprzyjają rozwojowi studenta, stwarzają możliwość czerpania wiedzy z doświadczeń prowadzącego zajęcia/promotora. Z drugiej strony dają możliwość prowadzącemu zajęcia/promotorowi poświęcenia większej ilości czasu na jednego studenta, również w kwestii sprawdzenia jego wiedzy oraz tworzą instrumenty przekazywania studentom wyspecjalizowanej wiedzy.

Specyfika, czy też złożoność zagadnień objętych materialem zajęć z konkretnych przedmiotów przekłada się na wymiar godzin zajęć, uwzględniając poszczególne formy zajęć, jak i sam dobór formy zajęć do omawianej tematyki.

Na studiach stacjonarnych przedmioty o bardziej złożonej i obszernej materii wykładowej przewidują 45 h wykładu oraz 30 h ćwiczeń, zatem ćwiczenia stanowią ponad 65% czasu trwania wykładu. Jedynie w jednym przypadku na II roku przedmiot, w którym przewidziano 45 h wykładu obejmuje 15 h ćwiczeń, z czego ćwiczenia stanowią 33% czasu trwania wykładu.

W przypadku przedmiotów, w których wykład obejmuje 30 h, co do zasady ćwiczenia obejmują 15 h zajęć, zatem liczba godzin ćwiczeń stanowi 50% godzin wykładu. W przypadku jednego wykładu na I roku obejmującego 30 h zajęć, ćwiczenia obejmują 20 h zajęć, co stanowi ok. 66% liczby godzin wykładu. Jeden z wykładów obejmujących 30 h zajęć przewiduje także 30 h ćwiczeń. Jest to przedmiot na III roku prawa, o złożonej tematyce, który wymaga większych nakładów pracy studenta.

Występuje jeden przypadek przedmiotu na IV roku, gdzie liczba godzin wykładu - 20 h, jest mniejsza niż liczba godzin ćwiczeń - 30 h. Zatem ćwiczenia stanowią 150% godzin wykładu. Jest to podyktowane

specyfiką przedmiotu, która kładzie nacisk na zajęcia w mniejszych grupach, przewidujące większą aktywność studenta.

Co do zasady, w przypadku przedmiotów, które są prowadzone tylko w formie wykładu (bez ćwiczeń) liczba zajęć wynosi 20 h. Wśród tych przedmiotów znajdują się również przedmioty do wyboru na I i na V roku prawa (wykład do wyboru jeden spośród dwóch) oraz przedmiot w ramach zajęć ogólnouniwersyteckich. Jednak w tej grupie występuje przedmiot na IV roku, który przewiduje 30 h wykładu, ponieważ jest to przedmiot gruntujący zdobytą dotychczas wiedzę. Występuje także wykład na III roku obejmujący 15 h zajęć, co wynika z wąskiego obszaru dziedziny prawa, do której ten przedmiot się zalicza.

W przypadku zajęć prowadzonych w formie konwersatorium przewidziano 15 h lub 20 h zajęć.

Plan studiów przewiduje również zajęcia z języka obcego specjalistycznego w wymiarze odpowiednio 120 h ćwiczeń na II roku oraz 30 h ćwiczeń na III roku.

Studenci są również zobligowani do udziału w przedmiocie wychowanie fizyczne w formie 60 h ćwiczeń na II roku.

Plan studiów zakłada równą wagę przedmiotów specjalizacyjnych, t.j. każdy z przedmiotów specjalizacyjnych realizowany jest w wymiarze 15 h – niezależnie od roku studiów, czy też ilości wybranych przedmiotów. Przedmiot specjalizacyjny jest prowadzony w formie wykładu, konwersatorium bądź laboratorium. Forma zajęć odpowiada ich tematyce oraz potrzebom. Zajęcia mogą stawiać nacisk na przekazanie wiedzy, aktywne uczestnictwo studentów czy też rozwój konkretnych umiejętności.

Studia jednolite magisterskie kończą się złożeniem pracy dyplomowej oraz zdaniem egzaminu dyplomowego w formie ustnej. Do przygotowania pracy dyplomowej oraz zdania egzaminu dyplomowego przygotowują zajęcia z seminarium magisterskiego w wymiarze 60 h na IV roku oraz seminarium magisterskiego i przygotowanie do egzaminu dyplomowego w wymiarze 60 h na V roku.

W trakcie studiów studenci są zobligowani do odbycia praktyki studenckiej. Student jest obowiązany do odbycia praktyki wakacyjnej lub śródrocznej. Praktyka wakacyjna trwa 3 tygodnie, a śródroczna – 15 dni roboczych.

Na studiach niestacjonarnych przedmioty o bardziej złożonej i obszernej materii wykładowej przewidują 30 h wykładu oraz 18 h ćwiczeń, zatem ćwiczenia stanowią 60% czasu trwania wykładu. Jedynie w jednym przypadku na II roku przedmiot, w którym przewidziano 30 h wykładu obejmuje 15 h ćwiczeń, co stanowi 50% liczby godzin wykładu. Plan studiów przewiduje także przedmioty, w którym wykład przewiduje 27 h zajęć, a ćwiczenia 18 h, zatem ćwiczenia stanowią ponad 66% wykładu. Występuje jeden przypadek przedmiotu na III roku, który przewiduje 21 h wykładu oraz 9 h zajęć, zatem ćwiczenia stanowią ponad 42% wykładu.

W przypadku przedmiotów, w których wykład obejmuje 24 h, co do zasady ćwiczenia obejmują 9 h zajęć, zatem liczba godzin ćwiczeń stanowi ponad 37% godzin wykładu. Jeden z wykładów obejmujących 24 h zajęć przewiduje 18 h ćwiczeń, zatem liczba godzin ćwiczeń stanowi 75% wykładu. Jest to przedmiot na III roku prawa, o złożonej tematyce, który wymaga większych nakładów pracy studenta. W przypadku przedmiotów, w których wykład obejmuje 18 h, co do zasady ćwiczenia obejmują 9 h zajęć, zatem liczba godzin ćwiczeń stanowi ponad 50% godzin wykładu. W przypadku jednego przedmiotu na II roku wykład obejmuje 18 h zajęć, natomiast ćwiczenia 12 h zajęć, zatem ćwiczenia stanowią ponad 66% wykładu. Występuje też jeden przypadek przedmiotu na IV roku, gdzie liczba godzin wykładu - 15 h, jest mniejsza niż liczba godzin ćwiczeń - 18 h. Zatem ćwiczenia stanowią 120% godzin wykładu. Jest to podyktowane specyfiką przedmiotu, która kładzie nacisk na zajęcia w mniejszych grupach, przewidując większą aktywność studenta.

Co do zasady, w przypadku przedmiotów, które są prowadzone tylko w formie wykładu (bez ćwiczeń) liczba zajęć wynosi 12 h. Wśród tych przedmiotów znajdują się również przedmioty do wyboru na I i

na V roku prawa (wykład do wyboru jeden spośród dwóch) oraz przedmiot w ramach zajęć ogólnouniwersyteckich. Jednak w tej grupie występuje przedmiot na IV roku, który przewiduje 18 h wykładu, ponieważ jest to przedmiot gruntujący zdobytą dotychczas wiedzę. Występuje także wykład na III roku obejmujący 9 h zajęć, gdyż przedmiot ten dotyczy wąskiej dziedziny prawa.

W przypadku zajęć prowadzonych w formie konwersatorium przewidziano 9 h lub 12 h zajęć.

Plan studiów przewiduje również zajęcia z języka obcego specjalistycznego w wymiarze odpowiednio 72 h ćwiczeń na II roku oraz 30 h ćwiczeń na III roku.

W przypadku studiów w formie niestacjonarnej studenci nie są zobligowani do udziału w przedmiocie wychowanie fizyczne.

Tak jak w przypadku studiów w formie stacjonarnej, także w formie niestacjonarnej plan studiów zakłada równą wagę przedmiotów specjalizacyjnych, t.j. każdy z przedmiotów specjalizacyjnych realizowany jest w wymiarze 9 h – niezależnie od roku studiów, czy też ilości wybranych przedmiotów. Przedmiot specjalizacyjny jest prowadzony w formie wykładu, konwersatorium bądź laboratorium. Forma zajęć odpowiada ich tematyce oraz potrzebom. Zajęcia mogą stawiać nacisk na przekazanie wiedzy, aktywne uczestnictwo studentów podczas zajęć czy też rozwój konkretnych umiejętności.

Studia jednolite magisterskie kończą się złożeniem pracy dyplomowej oraz zdaniem egzaminu dyplomowego w formie ustnej. Do przygotowania pracy dyplomowej oraz zdania egzaminu dyplomowego przygotowują zajęcia z seminarium magisterskiego w wymiarze 36 h na IV roku oraz seminarium magisterskiego i przygotowanie do egzaminu dyplomowego w wymiarze 36 h na V roku.

W trakcie studiów studenci są zobligowani do odbycia praktyki studenckiej. Student jest obowiązany do odbycia praktyki wakacyjnej lub śródrocznej. Praktyka wakacyjna trwa 3 tygodnie, a śródroczna – 15 dni roboczych.

W trakcie studiów (zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych) studenci mają możliwość wyboru przedmiotów specjalizacyjnych w ramach wskazanych bloków przedmiotów. Studenci od II do V roku rejestrują się na dany (jeden) blok przedmiotów specjalizacyjnych przed rozpoczęciem danego roku akademickiego (jeżeli student zarejestruje się na wskazany blok przedmiotów, to uczęszcza na ten blok zarówno w semestrze zimowym, jak i letnim, oraz nie ma możliwości przeniesienia na inny blok pomiędzy semestrami w danym roku akademickim). Natomiast studenci I roku rejestrują się na dany (jeden) blok przedmiotów specjalizacyjnych przed rozpoczęciem semestru letniego danego roku akademickiego (na I roku zajęcia z przedmiotów w bloku są realizowane tylko w jednym semestrze). Na I roku studenci mogą wybrać Blok dziedzictwa prawnego albo Blok konstytucyjnoprawny. Na II, III i IV roku studenci mogą wybrać jeden blok przedmiotów spośród: Bloku cywilnego, Bloku karnego albo Bloku prawa publicznego. Na V roku studenci mogą wybrać jeden z bloków przedmiotów: Blok cywilny, Blok karny, Blok prawa publicznego albo Blok teoretycznoprawny.

2.7 Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiar i termin realizacji oraz dobór instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk

Praktyki studenckie stanowią integralną część planu studiów oraz programu nauczania na kierunku prawo oraz podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Zasady i forma odbywania praktyk przez studentów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na kierunku prawo ustalone zostały przez Radę Wydziału. W roku akademickim 2023/2024 zostały podjęte prace dotyczące ujednoczenia przepisów regulujących odbywanie praktyk przez studentów UMK w Toruniu. Swoją udział w tych pracach miał również zespół z Wydziału Prawa i Administracji, który tworzyli: Prodziekan ds. Studenckich oraz pełnomocnicy Dziekana ds. praktyk na poszczególnych kierunkach, tj. prawie, administracji oraz doradztwie podatkowym.

Terminy, program oraz zasady odbywania obowiązkowych praktyk studenckich przez studentów stacjonarnych i niestacjonarnych studiów na kierunku prawo reguluje uchwała Rady Wydziału Prawa i Administracji z dnia 15 września 2009 r. w sprawie zasad odbywania obowiązkowych praktyk

studenckich przez studentów kierunków prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji (załącznik nr 2.7). W uchwale tej określone zostały:

- ramowy plan praktyk na kierunku prawo;
- wzory dziennika praktyk studenckich i innych dokumentów niezbędnych do podjęcia oraz uzyskania zaliczenia praktyki.

Student na kierunku prawo jest obowiązany do odbycia jednej praktyki wakacyjnej lub śródrocznej nie wcześniej niż po ukończeniu III roku studiów (na IV lub V roku studiów). Praktyka śródroczna trwa 15 dni roboczych, a praktyka wakacyjna – 3 tygodnie. Studenci obowiązani do zrealizowania praktyki obowiązkowej, tj. studenci IV oraz V roku na początku oraz w trakcie każdego roku akademickiego informowani są przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk za pośrednictwem poczty USOS o podstawowych obowiązkach związanych z odbywaniem praktyki, tzn. o terminach, dokumentach niezbędnych do złożenia przez studenta, obowiązku ubezpieczenia od NNW. W przypadku uzyskania zgody przez studenta na odbycie praktyki, miejsce praktyk zatwierdzane jest przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk. Na tej podstawie podpisywane jest także porozumienie z podmiotem, w którym student będzie odbywał praktykę. W każdym przypadku, gdy organizator praktyki wyraża chęć podpisania porozumienia według wzoru innego niż przyjęty na Wydziale, pełnomocnik Dziekana ds. praktyk kieruje dokumenty do Zespołu Radców Prawnych UMK celem ich weryfikacji. Dopiero po akceptacji przedłożonej dokumentacji, pełnomocnik Dziekana ds. praktyk podpisuje porozumienie i kieruje studenta na praktykę. Zgodnie z regulacjami przyjętymi na Wydziale Prawa i Administracji, student obowiązany jest zgłosić się z niezbędnymi dokumentami minimum 30 dni przed planowanym terminem rozpoczęcia praktyki. Czas ten umożliwia weryfikację dokumentacji oraz podpisanie porozumienia przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk na kierunku Prawo.

Student na kierunku prawo może odbywać praktykę w szczególności w sądach, prokuraturach, kancelariach (radcowskich, adwokackich, notarialnych), urzędach organów administracji rządowej i samorządowej, czy komórkach prawnych innych instytucji publicznych i niepublicznych. Zgodnie z przyjętymi na Wydziale zasadami odbywania praktyk studenckich możliwe jest:

- odbycie praktyki w instytucji wybranej przez studenta – student samodzielnie uzyskuje zgodę na odbycie takiej praktyki;
- skorzystanie przez studenta z oferty praktyk przygotowanej przez Wydział albo Biuro Karier UMK;
- uzyskanie przez studenta zaliczenia obowiązku odbywania praktyk na podstawie zaświadczenia od pracodawcy.

W ostatnim ze wskazanych przypadków warunkiem uzyskania zaliczenia jest spełnienie wymogów stawianych praktykom studenckim (tj. zakres obowiązków studenta jest zgodny z ramowym programem praktyk dla kierunku prawo, a staż pracy studenta wynosi co najmniej 15 dni roboczych).

W zdecydowanej większości przypadków studenci zgłaszają się na praktyki do samodzielnie wybranych przez siebie jednostek. Praktyki zaliczane są przez pełnomocnika Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku prawo na podstawie przedłożonego przez studenta dziennika praktyk studenckich albo zaświadczenia spełniającego wymogi przewidziane dla dziennika praktyk. Dokument ten jest wystawiany przez przedstawiciela instytucji, w której student odbywał praktykę i zawiera pieczęć oraz podpis reprezentującej ją osoby. W przypadku braków formalnych w dokumentacji (najczęściej dotyczy to braku podpisu albo pieczęci) student informowany jest na dyżurze albo za pośrednictwem poczty USOS o konieczności usunięcia owych braków, aby mógł uzyskać zaliczenie praktyki. Studenci mogą również przedstawić zaświadczenie od pracodawcy o zatrudnieniu, które podlega ocenie pod kątem zgodności wykonywanej pracy z wyżej wskazanymi wymogami stawianymi praktykom studenckim na kierunku Prawo. Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk kontroluje przebieg praktyk, doradza także wybór organizatora praktyki, sporządza i gromadzi dokumentację związaną z odbywaniem przez studentów praktyki (m.in. skierowania na praktyki, porozumienia z organizatorami praktyk, zgody na odbycie praktyki przez studentów, oświadczenia o ubezpieczeniu studentów od NNW – cała dokumentacja

gromadzona jest w segregatorach obejmujących poszczególne lata akademickie) oraz wprowadza zaliczenia praktyk do systemu USOS. Na zakończenie roku akademickiego pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na kierunku Prawo sporządza sprawozdanie z przebiegu praktyk w danym roku akademickim wskazując w nim dane statystyczne oraz sygnalizując ewentualne problemy powstałe podczas realizowania przez studentów praktyki obowiązkowej.

Studenci zainteresowani odbyciem praktyki (dotyczy to nie tylko praktyki obowiązkowej przewidzianej programem studiów, ale również studentów, którzy chcą odbyć dodatkową praktykę nieobowiązkową) mogą otrzymać od pełnomocnika Dziekana ds. praktyk na kierunku prawo przydatne dla nich informacje na kilka sposobów. Po pierwsze, na stronie internetowej Wydziału Prawa i Administracji znajduje się specjalnie do tego celu przygotowana podstrona (<https://www.law.umk.pl/student/praktyki-studenckie>), gdzie znajdują się ogólne informacje dotyczące praktyk studenckich, regulamin odbywania praktyk, a także wzory dokumentów niezbędnych do nawiązania współpracy z organizatorem praktyki oraz do jej zaliczenia. Na stronie internetowej zamieszczane są także informacje od pełnomocnika Dziekana ds. praktyk wraz z praktycznymi wskazówkami dotyczącymi zasad odbywania praktyki. Studenci mogą również zgłaszać się do pełnomocnika Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Prawo z pytaniami oraz dokumentami w czasie cotygodniowych dyżurów przeznaczonych wyłącznie dla nich (w przypadku studentów studiów niestacjonarnych wyznaczane są ponadto dodatkowe dyżury w weekendy; poza okresem prowadzenia zajęć dydaktycznych albo w przypadku wyjazdów naukowych studenci mogą kontaktować się z pracownikami Biura Karier – o tym fakcie studenci informowani są z wyprzedzeniem za pośrednictwem poczty USOS). Dodatkowo pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich na wszelkie pytania odpowiada korespondencyjnie za pośrednictwem poczty e-mail (w tym celu został utworzony odrębny adres e-mail – praktyki.prawo@umk.pl – ułatwiający kontakt nie tylko studentów, ale również organizatorów praktyk z pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk na kierunku prawo), tradycyjną drogą pocztową, a także telefonicznie podczas dyżurów.

W czasie roku akademickiego organizowane są także spotkania pełnomocnika ze studentami. W roku akademickim 2023/2024 podjęta została inicjatywa przeprowadzenia cyklu spotkań zatytułowanych „Praktyka czyni mistrza”. O wszystkich spotkaniach studenci na kierunku prawo (zarówno trybu stacjonarnego, jak i niestacjonarnego) byli poinformowani e-mailowo. W ramach tego przedsięwzięcia przeprowadzone zostały spotkania (w formie stacjonarnej) z Kierownikiem Biura Karier UMK, który poruszył temat poszukiwania praktyk w trakcie studiów oraz ich wpływu na przyszłą pracę zawodową, z pełnomocnikiem Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Prawo, który poruszył kwestie zasad odbywania oraz dokumentowania praktyki obowiązkowej na kierunku prawo oraz z radcą prawnym, który przybliżył kwestie związane z przygotowaniem do egzaminu wstępnego na aplikację oraz odbyciem aplikacji radcowskiej i wpływem praktyki odbytej w czasie studiów na późniejszą pracę zawodową. Pełnomocnik zajmuje się także współpracą z instytucjami oraz firmami, które oferują praktyki dla studentów na kierunku prawo. W przypadku otrzymania oferty praktyk pełnomocnik Dziekana ds. praktyk na kierunku Prawo przesyła informację studentom, do których oferta ta jest kierowana. W ten sposób studenci dotychczas otrzymywali informacje dotyczące możliwości zrealizowania praktyk m. in. w kancelariach adwokackich, kancelariach radcowskich, w ramach Akademii Rzecznika Finansowego. Wydział Prawa i Administracji podejmuje także dłuższą współpracę z instytucjami, z którymi podpisywane mogą być ogólne porozumienia dotyczące odbywania praktyk przez studentów na kierunku prawo. Takie porozumienie zostało podpisane m. in. ze Stowarzyszeniem Inicjatywa Obywatelska „Pro Civium” w roku akademickim 2021/2022. Ponadto w celu rozwoju współpracy Wydział Prawa i Administracji organizuje cykliczne spotkania z regionalnymi przedstawicielami jednostek w ramach tzw. Forum Pracodawców. Pozwala to na wymianę doświadczeń i podejmowanie wspólnych inicjatyw na rzecz rozwoju praktyk studenckich. Wydział Prawa i Administracji nawiązał także stałą współpracę z Biurem Karier UMK w Toruniu. Owocem tego jest z jednej strony wymiana cennych doświadczeń, z drugiej zaś poszerzenie oferty praktyk przeznaczonej dla studentów. Ponadto koordynacja działań obu wyżej wskazanych podmiotów przyczynia się do wydatnego podniesienia umiejętności studentów w zakresie rozwoju własnej ścieżki

zawodowej w przyszłości, z uwagi na fakt, że często po skończonej praktyce obligatoryjnej podejmują oni dalszą współpracę z innymi organizatorami praktyk (korzystając również z oferty Biura Karier), często zwieńczoną zawarciem umowy o pracę. Ponadto w wyniku uczestnictwa studentów w programie Erasmus+, mogą oni odbywać obligatoryjne praktyki także w podmiotach zagranicznych, rozwijając w ten sposób nie tylko kompetencje nabyte w ramach studiów, ale również udoskonalając umiejętności językowe.

Studenci kierunku Prawo realizują praktyki studenckie przede wszystkim w:

- kancelariach adwokackich i radcowskich, które świadczą usługi prawne zarówno dla podmiotów indywidualnych, jak i podmiotów gospodarczych; w kancelariach tych studenci najczęściej realizują takie zadania jak: pisanie opinii prawnych, konstruowanie pism procesowych, pomoc w bieżącej obsłudze kancelarii, udział i obserwacja rozpraw sądowych;
- kancelariach komorniczych, które wykonują orzeczenia sądowe w sprawach o roszczenia pieniężne i niepieniężne oraz zabezpieczenie roszczeń oraz inne tytuły wykonawcze oraz tytuły egzekucyjne; w kancelariach tych studenci najczęściej realizują takie zadania jak: formułowanie pism kierowanych do wierzycieli i dłużników, obsługa systemów funkcjonujących w kancelariach komorniczych, pomoc w bieżącej obsłudze kancelarii;
- kancelariach notarialnych, które świadczą usługi w zakresie m. in. sporządzania aktów notarialnych, poświadczeń, oświadczeń; w kancelariach tych studenci najczęściej realizują takie zadania jak: pomoc w bieżącej obsłudze kancelarii, analizowanie dokumentów i formułowanie pism;
- sądach i prokuraturach – w tych miejscach studenci przede wszystkim mogą zapoznać się z pracą sędziów oraz prokuratorów oraz otrzymują akta spraw do analizowania, mogą również tworzyć pisma procesowe, uzasadnienia orzeczeń;
- urzędach organów administracji rządowej i samorządowej – w urzędach organów administracji samorządowej studenci zapoznają się przede wszystkim i ćwiczą umiejętności z zakresu prawa i postępowania administracyjnego, prawa podatkowego, prawa zamówień publicznych; w zdecydowanej większości przypadków zaliczenie praktyki z tych miejsc następuje w wyniku zatrudnienia studenta w urzędzie; część studentów realizuje praktykę w urzędach organów administracji rządowej, np. w Ministerstwie Finansów;
- komórkach prawnych instytucji publicznych i niepublicznych – w tej kategorii należy wymienić przede wszystkim fundacje i stowarzyszenia, w których studenci Wydziału Prawa i Administracji UMK realizują praktykę zawodową, np. Fundacja Court Watch Polska zajmująca się obywatelskim monitoringiem sądów, czy Stowarzyszenie Pro Civium pomagające osobom dotkniętym wykluczeniem i stygmatyzacją.

Ponadto, w ramach programu IDUB - Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB) realizowany jest projekt CO-OP, będący formą współpracy nauki z biznesem, która umożliwi najlepszym studentom podjęcie stażu podczas studiów. Projekt dedykowany jest dla najlepszych studentów Uczelni. W ramach programu CO-OP student aplikuje o pracę i przechodzi proces rekrutacji na UMK i u pracodawcy. Kandydat musi posiadać odpowiednią średnią ze studiów (minimum 4,0), rekomendację wydziału, pozytywne wyniki diagnozy kompetencji społecznych. O wyniku rekrutacji decyduje Pracodawca na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem. Student dostępny jest dla Pracodawcy w okresie od 2 do 5 miesięcy, w wymiarze czasu pracy od pół do pełnego etatu, w zależności od indywidualnych uzgodnień. Pierwszy miesiąc stażu finansuje UMK, kolejne zaś miesiące Pracodawca w oparciu o umowę stażową. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia to minimum 4000 PLN brutto w przeliczeniu na cały etat. Praca może przyjąć różne formy. Może oznaczać włączenie studenta w realizowane w organizacji procesy lub projekty, bądź przyjąć postać indywidualnego projektu zleconego studentowi przez Pracodawcę. Student otrzymuje w firmie opiekuna, który zapewnia szkolenia, projekty i wytyczne. Wydział zapewnia studentom czas na pracę zawodową. Student, po uzyskaniu zgody dziekana na indywidualną organizację studiów w trybie przewidzianym w Regulaminie studiów, może odbywać staż w czasie trwania semestru, zgodnie z obowiązującą w

Uniwersytecie organizacją roku akademickiego (więcej o CO-OP pod linkiem <https://www.biurokarier.umk.pl/projekt-co-op>).

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1 Przyjęcie na studia: wymagania stawiane kandydatom, warunki rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady, według których kandydaci przyjmowani są na studia na kierunku Prawo, zostały przygotowane w sposób przejrzysty, selektywny oraz umożliwiający dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia wymaganych efektów uczenia się. Warunki rekrutacji zostały udostępnione i opublikowane z odpowiednim wyprzedzeniem, co zapewnia potencjalnym kandydatom czas na zapoznanie się z nimi. Duży stopień obiektywności kryteriów zapewnił kandydatom równe szanse w podjęciu kształcenia.

Szczegółowe zasady rekrutacji na rok akademicki 2024/2025 zostały określone w uchwale Nr 31 z dnia 27 czerwca 2023 r. Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu opublikowanej w Biuletynie Prawnym UMK w czerwcu 2023 r. oraz na stronie <https://www.umk.pl/kandydaci/rekrutacja-2024-25/> (załączniki nr 3.1.1). Zasady rekrutacji na kolejny rok akademicki 2025/2026 zostały opracowane i opublikowane w czerwcu 2024 r. w uchwale Nr 45 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 czerwca 2024r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2025/2026 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu opublikowanej w Biuletynie Prawnym UMK (załącznik nr 3.1.2).

Rekrutacja na kierunku prawo na studia stacjonarne na rok akademicki 2024/2025 została przeprowadzona według warunków postępowania kwalifikacyjnego określonego w uchwale Nr 31 z Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.1.1). Szczegółowe wymagania dla kandydatów zostały określone w załączniku nr 14 do uchwały (załącznik nr 3.1.3). Zgodnie z określonymi w uchwale zasadami osoba była przyjmowana na studia jednolite magisterskie na kierunku Prawo na podstawie wyników egzaminu dojrzałości. O miejsce na WPIA UMK mogły ubiegać się osoby, które uzyskały świadectwo dojrzałości w trybie tzw. "nowej matury" (od roku 2005) oraz świadectwo dojrzałości uzyskane w trybie tzw. "starej matury". Przy obliczaniu liczbowego wyniku kwalifikacji w przypadku nowej matury brane były pod uwagę wyniki maturalne z części pisemnej z języka polskiego, języka obcego nowożytnego oraz jednego z dwóch przedmiotów do wyboru: historii lub matematyki. W przypadku tzw. "matury starej" przeliczeniu podlegały wyniki z części pisemnej z języka polskiego lub z języka obcego nowożytnego oraz jednego spośród grupy następujących przedmiotów: historii, matematyki, geografii lub wiedzy o społeczeństwie. W kolejnym roku akademickim 2025/2026, zgodnie z uchwałą Nr 45 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

z dnia 25 czerwca 2024 r. sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2025/2026 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.1.4) liczba przedmiotów do wyboru w przypadku nowej jak i starej matury została ujednoczona i przy obliczaniu wyniku kwalifikacji, poza wynikami maturalnymi z języka polskiego oraz języka obcego nowożytnego będącymi brane pod uwagę wyniki jednego z czterech następujących przedmiotów do wyboru: historii, matematyki, geografii lub wiedzy o społeczeństwie. Taka zmiana zasad rekrutacji zapewnia szeroki wybór kandydatów.

Warunkiem uzyskania miejsca na studiach niestacjonarnych na kierunku Prawo, zgodnie z załącznikiem Nr 14 do uchwały Nr 31 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu było złożenie podania o przyjęcie na studia razem ze świadectwem dojrzałości, w określonym terminie zgodnym z harmonogramem postępowania rekrutacyjnego (Zarządzenie Nr 46 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 marca 2024 r. w sprawie szczegółowego harmonogramu postępowania rekrutacyjnego na pierwszy rok studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu dla obywateli polskich w roku akademickim 2024/2025, załączniki nr 3.1.5 i nr 3.1.6).

Limit miejsc w roku akademickim 2024/2025, zgodnie z Zarządzeniem Nr 254 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie liczby miejsc dla obywateli polskich na kierunkach studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na rok akademicki 2024/2025 (załączniki nr 3.1.7 i 3.1.8) wynosił dla studiów stacjonarnych na kierunku Prawo 300 osób, dla studiów niestacjonarnych na kierunku Prawo: 120 osób. W kolejnym roku akademickim 2025/2026, zgodnie z Zarządzeniem Nr 178 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 3 października 2024 r. w sprawie liczby miejsc dla obywateli polskich na kierunkach studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na rok akademicki 2025/2026 (załącznik nr 3.1.9) liczba miejsc na studiach stacjonarnych oraz niestacjonarnych na kierunku prawo nie ulegnie zmianie.

O miejsce na kierunku prawo mogły ubiegać się również osoby posiadające dypłom IB, wydany przez organizację International Baccalaureate z siedzibą w Genewie lub dypłom EB (European Baccalaureate), wydany przez Szkoły Europejskie zgodnie z Konwencją sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. o statusie Szkół Europejskich, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 kwietnia 2006 r. w sprawie nostryfikacji świadectw szkolnych i świadectw maturalnych uzyskanych za granicą (Dz.U. Nr 63 poz. 442 i 443) oraz kandydaci z maturą zagraniczną. W przypadku IB i EB kwalifikacja na studia odbywa się według trybu dla tzw. „nowej matury”, zaś matury zagranicznej w trybie tzw. „starej matury”. Szczegółowe informacje na temat zasad przeliczania uzyskanych wyników można uzyskać na stronie UMK: <https://irk.umk.pl/pl/offer/RP2024s1n1/programme/13510126-KRK/?from=field:PRAWO>.

W szczególnej procedurze kwalifikacyjnej przyjmowani byli laureaci konkursów ogólnopolskich oraz finaliści olimpiad stopnia centralnego, co zostało uregulowane w uchwale Nr 32 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów ogólnopolskich oraz kandydatów posiadających osiągnięcia sportowe, opublikowanej w Biuletynie Prawnym UMK w kwietniu 2020 r. (załącznik nr 3.1.10) Finaliści i laureaci przyjmowani byli na studia z maksymalną ilością punktów, bez obowiązku uiszczenia opłaty rekrutacyjnej. Wymogiem było dostarczenie zaświadczenia wydanego przez Główny Komitet Organizacyjny danej olimpiady oraz świadectwa maturalnego. Z powyższego uprawnienia do przyjęcia można skorzystać w ciągu trzech lat od roku uzyskania świadectwa dojrzałości. Szczegółowe informacje odnośnie zasad przyjmowania laureatów i finalistów można znaleźć na stronie internetowej: <https://www.umk.pl/kandydaci/olimpijczycy/olimpiady/>.

Zgodnie z przywołaną wyżej uchwałą Nr 32 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 28 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad przyjmowania na studia laureatów i

finalistów olimpiad stopnia centralnego, laureatów konkursów ogólnopolskich oraz kandydatów posiadających osiągnięcia sportowe, w szczególnej procedurze kwalifikacyjnej na studia prawnicze przyjmowani byli również sportowcy, którzy mogli przedstawić swoje wyniki sportowe. Podobnie jak laureaci konkursów i finaliści olimpiad, sportowcy po dostarczeniu zaświadczenia o osiągnięciach sportowych, poświadczonego przez polskie lub zagraniczne związki sportowe oraz świadectwa dojrzałości, byli przyjmowani na studia z maksymalną ilością punktów, bez obowiązku uiszczenia opłaty rekrutacyjnej. Ze wspomnianych uprawnień można skorzystać w ciągu dwóch lat od dnia wydania zaświadczenia, nie dłużej jednak niż do dnia utraty jego ważności lub wydania opinii potwierdzającej osiągnięcia sportowe kandydata. Szczegółowe informacje w tym zakresie można uzyskać na stronie internetowej: <https://www.umk.pl/kandydaci/sportowe/postepowanie-rekrutacyjne/>.

Rekrutacja dla cudzoziemców prowadzona była odrębnie. Zasady rekrutacji tej grupy kandydatów wyszczególnione zostały na stronie Uniwersytetu: <https://www.umk.pl/kandydaci/cudzoziemcy/> oraz w uchwale Nr 32 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji cudzoziemców na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.1.11a). Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia na kierunku Prawo, oprócz spełnienia warunków kwalifikacji wyszczególnionych w załączniku nr 14 do wymienionej wyżej uchwały (załącznik nr 3.1.11b) był zobligowany do posiadania certyfikatu znajomości języka polskiego na poziomie biegłości językowej co najmniej B1. Znajomość języka polskiego można było także potwierdzić dyplomem ukończenia studiów, długoletnią nauką w szkole lub ukończonym kursem językowym na wymaganym poziomie. Weryfikacja znajomości języka polskiego mogła być również potwierdzona zaświadczeniem wydanym na podstawie egzaminu przeprowadzonego przez UMK.

Przewidziany limit miejsc w roku akademickim 2024/2025, zgodnie z Zarządzeniem Nr 253 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 12 grudnia 2023 r. w sprawie liczby miejsc dla cudzoziemców na kierunkach studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na rok akademicki 2024/2025 (załączniki nr 3.1.12) został ustalony dla studiów stacjonarnych na kierunku prawo na 10 osób (załącznik nr 3.1.13), dla studiów niestacjonarnych na kierunku prawo również 10 osób (załącznik nr 3.1.14).

W ostatnich latach liczby osób przyjętych na kierunek Prawo, jeśli chodzi o obywateli polskich, kształtowały się następująco:

Forma studiów	Rok akademicki	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych na studia
stacjonarne	2022/2023	982	245
stacjonarne	2023/2024	967	256
stacjonarne	2024/2025	1049	288
niestacjonarne	2022/2023	111	65
niestacjonarne	2023/2024	139	82
niestacjonarne	2024/2025	168	114

Poniżej informacje dotyczące rekrutacji cudzoziemców na kierunek prawo z ostatnich trzech lat:

Forma studiów	Rok akademicki	Liczba kandydatów	Liczba przyjętych na studia
stacjonarne	2022/2023	10	7
stacjonarne	2023/2024	8	6

stacjonarne	2024/2025	13	8
niestacjonarne	2022/2023	0	0
niestacjonarne	2023/2024	0	0
niestacjonarne	2024/2025	1	0

Powyższe wyniki, opracowane w oparciu o sprawozdanie EN-1 wg stanu na dzień 1 października każdego roku potwierdzają, iż studia na kierunku prawo na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem wśród maturzystów.

Kandydaci na studia mogli uzyskać szczegółowe informacje z zakresie oferty programowej dla kierunku prawo oraz zasad rekrutacji na poniższych stronach internetowych:

1) dla obywateli polskich

- <https://www.umk.pl/kandydaci/rekrutacja-2024-25/>

- <https://www.umk.pl/kandydaci/krok-po-kroku/kampus-torunski/>

- <https://bip.umk.pl/artykuly/rekrutacja>

2) dla cudzoziemców

- <https://www.umk.pl/kandydaci/cudzoziemcy/>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu jest uczelnią otwartą również na studentów z niepełnosprawnościami. Naukę na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika może podjąć osoba z każdym rodzajem niepełnosprawności. Dzięki polityce "otwartych drzwi" wobec studentów z niepełnosprawnościami, ich liczba w ostatnich latach utrzymuje się na poziomie ok. 500 osób (łącznie z Collegium Medicum w Bydgoszczy), co stawia UMK w pozycji lidera w regionie. Zgodnie z zasadą edukacji włączającej, kandydaci z niepełnosprawnościami mają prawo do wyboru kierunku zgodnie z własnymi preferencjami i zainteresowaniami. Podstawowe informacje dla kandydatów z niepełnosprawnościami zostały udostępnione na stronie internetowej: <https://bon.umk.pl/pages/Kandydaci/>.

Zgodnie z uchwałą Nr 45 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 czerwca 2024 r. § 10 ust. 2 i 3 w sprawie: warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2025/2026 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu od kandydatów na studia na kierunek prawo wymaga się kompetencji cyfrowych, które umożliwiają zarejestrowanie się na studia z dowolnego komputera podłączonego do Internetu w terminach określonych w harmonogramie postępowania rekrutacyjnego. Uniwersytet zapewnia kandydatom także dostęp do stanowisk komputerowych w siedzibie Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej. Przyjęcia na studia prowadzone są elektronicznie poprzez system Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). W trakcie rekrutacji wsparcia kandydatom udzielają sekretarze Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.

3.2 Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Zasady przyjęcia na studia w ramach przeniesienia z innej uczelni, w tym zagranicznej zostały określone § 48, § 50 oraz § 52 Regulaminu studiów UMK w Toruniu (załącznik nr 2.4.1.1). Podstawowe warunki, które musi spełnić student innej uczelni, aby móc przenieść się na kierunek Prawo, są następujące: spełnienie wszystkich wymogów wynikających z przepisów w uczelni, z której zamierza się przenieść; zaliczenie I roku studiów; brak zawieszenia w prawach studenta lub toczącego się postępowania dyscyplinarnego w uczelni, z której student zamierza się przenieść. W przypadku przyjęcia na studia w drodze przeniesienia Dziekan określa w decyzji: rok studiów, na który wpisuje studenta; osiągnięte

przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów na kierunku prawo oraz przedmioty do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia. W przypadku studenta cudzoziemca decyzję podejmuje Rektor na wniosek studenta zaopiniowany przez Dziekana WPIA. W uzasadnionych przypadkach, a w szczególności biorąc pod uwagę względy organizacyjne (limity miejsc w grupach dydaktycznych, sekwencję przedmiotów wynikającą z programu studiów), dotychczasowe wyniki studiowania lub brak spełnienia przez kandydata kryteriów rekrutacyjnych warunkujących przyjęcie na dany kierunek obowiązujących w roku, na który ma zostać przyjęty, odpowiednio Dziekan lub Rektor może odmówić przyjęcia w drodze przeniesienia.

Procedura przyjęcia na studia w ramach przeniesienia z innych uczelni prowadzona jest z wykorzystaniem systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK), w którym kandydaci są zobowiązani założyć konto, zaakceptować zasady ochrony danych osobowych oraz załączyć wymagane dokumenty w formie plików pdf, a także otrzymują informację o weryfikacji dokumentów i zakwalifikowaniu do przyjęcia lub odmowie przyjęcia. Każdego roku rekrutacja odbywa się w terminie od 1 lipca do 15 września. Po elektronicznej weryfikacji dokumentów kandydat jest zobowiązany dostarczyć do wydziałowego koordynatora rekrutacji komplet oryginalnych dokumentów, na który składa się: wniosek o przyjęcie na studia, zgoda dziekana z uczelni, z której student zamierza się przenieść na zmianę uczelni, karta przebiegu studiów z wszystkimi ocenami i punktami ECTS osiągniętymi dotychczas na studiach w innej uczelni, zaświadczenie o statusie studenta z informacją, który rok studiów jest zaliczony oraz z wyliczoną średnią ocen z całego dotychczasowego przebiegu studiów oraz sylabusy przedmiotów zaliczonych w czasie studiów. Okresy kształcenia, przedmioty zaliczone na poczet studiów na kierunku prawo oraz różnice programowe do uzupełnienia są oceniane indywidualnie dla każdego kandydata w ten sposób, aby zidentyfikować efekty uczenia się osiągnięte na uczelni, z której student zamierza się przenieść, adekwatne do efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów. Wyżej wymienione zasady oraz procedura są dostępne na stronie internetowej WPIA UMK (<https://www.law.umk.pl/kandydat/przeniesienia-z-innych-uczelni/>).

Na rok akademicki 2024/2025 w drodze przeniesienia z innej uczelni na kierunek prawo zostało przyjętych: 5 osób na studia stacjonarne oraz 3 osoby na studia niestacjonarne.

Zasady uznawania efektów uczenia się na podstawie zajęć odbytych na Uniwersytecie lub w innej uczelni zostały określone w § 29 Regulaminu studiów. Student może złożyć w tej sprawie wniosek w ciągu 14 dni od rozpoczęcia roku lub semestru o zaliczenie zajęć, które odbył na innej uczelni lub innym kierunku studiów na Uniwersytecie. Do wniosku należy dołączyć kartę przebiegu studiów potwierdzającą uzyskanie zaliczenia zajęć oraz sylabusy przedmiotów. Podejmując decyzję w sprawie zaliczenia zajęć uwzględnia się efekty uczenia się uzyskane w wyniku realizacji zajęć odpowiadających zajęciom określonym w programie studiów kierunku, na którym student studiuje. Warunkiem zaliczenia zajęć jest stwierdzenie zbieżności efektów uczenia się. Na WPIA Prodziekan ds. Studenckich prosi o zaopiniowanie wniosków przez prowadzących zajęcia, o których zaliczenie wnioskuje student. Studentowi przepisuje się taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana do zajęć przewidzianych w programie studiów, który student realizuje. Studentowi przepisuje się ocenę, którą uzyskał w wyniku realizacji zajęć w innej uczelni lub na innym kierunku studiów, a jeśli jest to konieczne przelicza się ocenę na skalę ocen obowiązującą na Uniwersytecie.

Zasady uznawania efektów uczenia się zajęć zaliczonych przez studenta w wyniku mobilności krajowej lub międzynarodowej są ustalane na podstawie Indywidualnego Planu Studiów z porozumieniem z koordynatorami mobilności oraz opiekunami naukowymi studentów, tak aby zapewnić osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Na kierunku Prawo ze względu na specyfikę dyscypliny i konieczność przygotowania studentów do podjęcia aplikacji prawniczych wszystkie egzaminy obowiązkowe dotyczące polskiego systemu prawnego muszą być zaliczone na uczelni macierzystej studenta.

3.3 Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów zostały określone uchwałą nr 128 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 września 2019 r. w sprawie sposobu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.3.1). Wzory dokumentów oraz wysokości i zasady pobierania opłat w procesie potwierdzania efektów uczenia się zostały określone zarządzeniem nr 139 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 1 października 2019 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych w procesie potwierdzania efektów uczenia się oraz wysokości i zasad pobierania opłat za potwierdzanie efektów uczenia się (załącznik 3.3.2).

Wszczęcie procedury następuje na wniosek kandydata na studia. Postępowanie jest prowadzone przez wydziałową komisję do spraw potwierdzania efektów uczenia się powoływaną przez Dziekana. Pierwszym etapem procedury jest ocena formalna wniosku oraz załączonych dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektów uczenia się. W przypadku studiów jednolitych magisterskich do wniosku należy dołączyć świadectwo dojrzałości oraz jeśli to możliwe dyplom ukończenia studiów wyższych oraz dokumenty pozwalające ocenić wiedzę i umiejętności wnioskodawcy, jak np. opis doświadczenia zawodowego z dokumentami poświadczającymi staż pracy, zajmowane stanowiska i zakresy zadań; opis doświadczenia zdobytego podczas wolontariatu, praktyki zawodowej, aktywności w organizacjach i kołach studenckich, innych organizacjach społecznych, certyfikaty potwierdzające uczestnictwo w kursach lub szkoleniach, zaświadczenia o uczestnictwie w pracach badawczych, projektowych lub organizacyjnych. Komisja dokonując formalnej oceny wniosku informuje wnioskodawcę o możliwości uznania na etapie merytorycznej oceny wniosku efektów uczenia się przyporządkowanych do określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów. Komisja może uznać efekty uczenia się przyporządkowane do konkretnego przedmiotu tylko na podstawie złożonych dokumentów lub wskazać dodatkową formę weryfikacji wiedzy i umiejętności takie jak sprawdzian wiedzy o charakterze teoretycznym lub praktycznym. Wnioskodawca po otrzymaniu informacji składa deklarację przystąpienia do drugiego etapu procesu, czyli merytorycznej oceny wniosku wskazując przedmioty, z których chce uzyskać potwierdzenie efektów uczenia się. Komisja sporządza protokół z merytorycznej oceny wniosku oraz w przypadku potwierdzenia efektów uczenia się wydaje zaświadczenie zawierające informacje o potwierdzonych efektach uczenia się. Osobom przyjętym na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się uznaje się punkty ECTS przypisane do danego przedmiotu.

Na kierunku prawo nie zdarzyło się, aby wpłynął wniosek o przyjęcie na studia w wyniku potwierdzania efektów uczenia się, co wynika ze specyfiki dyscypliny nauki prawne oraz wymogu wykazania doświadczenia zawodowego.

3.4 Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Szczegółowe zasady, warunki i tryb dyplomowania na kierunku Prawo prowadzonego na WPiA UMK w Toruniu określają następujące akty prawne:

- Uchwała nr 39 Senatu UMK w Toruniu z dnia 30 kwietnia 2019 r. Regulamin studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 2.4.1.1).
- Zarządzenie nr 175 Rektora UMK z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK 2023, poz.309), załącznik nr 3.4.1;
- Zarządzenie nr 141 Rektora UMK z dnia 30 września 2022 r. w sprawie przygotowywania i wydawania dyplomów oraz suplementów do dyplomów ukończenia studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK 2022 poz. 250) zmienione zarządzeniem nr 86 Rektora UMK z dnia 29 maja 2024 r. (Biuletyn Prawny UMK 2024, poz. 183), załączniki nr 3.4.2 i 3.4.3;

- Zarządzenie Dziekana nr 8/2020 z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie zasad ustalania i zatwierdzania tematów prac dyplomowych (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie-nr-8.pdf>);

- Zarządzenie Dziekana nr 2/2020 z dnia 3 marca 2020 r. w sprawie ustalenia dodatkowych kryteriów, jakie musi spełniać przewodniczący komisji egzaminacyjnej przeprowadzającej egzamin dyplomowy (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie-nr-2.pdf>).

Warunkiem ukończenia studiów na kierunku Prawo jednolite magisterskie (pięcioletnie) oraz dopuszczenia do egzaminu magisterskiego jest osiągnięcie efektów uczenia się i uzyskanie co najmniej 300 punktów ECTS z przedmiotów określonych w programie studiów, przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej (magisterskiej) oraz zdanie egzaminu dyplomowego (magisterskiego).

Końcowym elementem studiów sprawdzającym osiągnięcia efektów uczenia się, jest przygotowanie pracy dyplomowej oraz przystąpienie i zdanie egzaminu dyplomowego. Regulamin studiów, w rozdziale IV i V, zawiera ogólne uregulowania dotyczące przygotowania prac i przeprowadzenia egzaminu dyplomowego.

Praca dyplomowa studenta na kierunku Prawo, przygotowywana jest pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy lub stopień doktora habilitowanego. Liczba uczestników seminarium magisterskiego nie może przekraczać 10 osób, a tematy prac dyplomowych ustalone są wspólnie przez opiekuna pracy oraz studenta, a następnie podlegają zatwierdzeniu przez kierownika katedry.

Student w pracy powinien wykazać umiejętności: analizy badanego materiału, w tym przede wszystkim aktów normatywnych, literatury przedmiotu zarówno polskiej oraz zagranicznej, orzecznictwa sądowego, decyzji organów i formułowania wniosków końcowych. Autor pracy w drodze samodzielnej analizy wykorzystuje następujące metody badawcze: dogmatycznoprawną, teoretycznoprawną, historyczno-dogmatyczną, porównawczą, aksjologiczną, statystyczną, prawnoekonomiczną. W pracach magisterskich często też występuje tzw. studium przypadku. Tematyka prac związana jest w większości z takimi gałęziami prawa jak: prawo cywilne materialne, prawo cywilne procesowe, prawo karne materialne, prawo karne wykonawcze, prawo karne procesowe, prawo administracyjne materialne i ustrojowe, procedura administracyjna, prawo finansów publicznych, prawo pracy, prawo podatkowe, prawo konstytucyjne. Promotor systematycznie, na poszczególnych etapach powstawania pracy nadzoruje studenta i dokonuje oceny jego postępów w przygotowaniu pracy.

Pracę dyplomową student składa w postaci elektronicznej w internetowej bazie pisemnych prac dyplomowych Archiwum Prac Dyplomowych (APD), zgodnie z procedurą archiwizowania prac dyplomowych określoną w Zarządzeniu Nr 175 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.4.1). Następnie promotor sprawdza pracę pod kątem antyplagiatu poprzez poddanie jej badaniu w Jednolitym Systemem Antyplagiatowym (JSA).

Jeżeli wynik analizy pracy nie budzi wątpliwości, promotor zatwierdza raport antyplagiatowy w systemie APD, a następnie zatwierdza pracę i kieruje do oceny przez recenzentów. Recenzent musi posiadać co najmniej stopień naukowy doktora.

Formularz recenzji pozwala na pełną ocenę pracy dyplomowej w kontekście następujących aspektów: oceny układu pracy, merytorycznej oceny, oceny czy treść odpowiada tematowi określonymu w tytule, doboru i wykorzystaniu źródeł i literatury, oceny formalnej, sposobu wykorzystania (np. publikacja, materiał źródłowy). Formularz recenzji jest uzupełniany oraz podpisywany w formie elektronicznej, a następnie drukowany i przechowywany w aktach studenta. Do egzaminu dyplomowego może przystąpić tylko student, którego praca została oceniona pozytywnie przez promotora i recenzenta.

Dodać należy, że zgodnie z Pismem Okólnym Nr 1 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 stycznia 2024 r. Wytyczne dla osób studiujących oraz prowadzących zajęcia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu w zakresie stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji w

procesie kształcenia (załącznik nr 3.4.4), przed wykorzystaniem systemów opartych na sztucznej inteligencji konieczna jest pogłębiona konsultacja osób studiujących z promotorami. Promotorzy powinni wyrazić zgodę na wykorzystanie tego rodzaju narzędzi w uzgodnionym zakresie. Wszelkie zmiany uzgodnień wymagają dodatkowych konsultacji i akceptacji ze strony promotorów. W przypadku wykorzystania systemów opartych na sztucznej inteligencji w pracy dyplomowej wymagana jest osobna część we wstępie lub komentarzu do pracy, w której zostaną dokładnie opisane wykorzystane systemy, a także cele i sposoby ich użycia. Wszystkie fragmenty pracy powstałe przy wykorzystaniu systemów opartych na sztucznej inteligencji powinny zostać konsekwentnie oznaczone w pracy. Rekomenduje się stosowanie przypisów dolnych, w których podane zostaną szczegóły powstania tych fragmentów (takie jak data, stosowane narzędzie, wykorzystane komendy).

Pismo przewiduje również rozwiązania na wypadek podejrzenia nieujawnionego stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji:

- 1) Prowadzący zajęcia albo promotorzy prac dyplomowych powinni zweryfikować przedstawiony wytwór lub jego fragmenty przy użyciu powszechnie dostępnych detektorów treści wytwarzanych przez sztuczną inteligencję.
- 2) Konieczna jest rozmowa z osobami studiującymi, w trakcie której prowadzący powinni sprawdzić, czy osoby studiujące są rzeczywiście autorami przedstawionego do oceny wytworu pracy.
- 3) W przypadku stwierdzenia nieujawnionego stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji prowadzący zajęcia powinni przekazać w postaci pisemnej informację na ten temat kierownikowi katedry lub dyrektorowi instytutu, lub prodziekanowi ds. studenckich.
- 4) W przypadku stwierdzenia poważnego nadużycia w zakresie stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji może znaleźć zastosowanie § 114 uchwały Nr 37 Senatu UMK z dnia 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2024 r., poz. 10), zgodnie z którym „Na zasadach określonych przepisami prawa studenci podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie przepisów obowiązujących na Uniwersytecie oraz za czyny uchybiające godności studenta”.

Student, który uzyskał zaliczenia, zdał egzaminy, zaliczył obowiązkowe praktyki przewidziane w programie studiów oraz uzyskał pozytywną ocenę z pracy dyplomowej może przystąpić do egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja w następującym składzie: promotor, recenzent oraz przewodniczący. Egzamin przeprowadzany jest w formie ustnej, a student odpowiada na trzy pytania. Dwa dotyczą zagadnień z gałęzi prawa, której praca dyplomowa dotyczy, jedno z zakresu przygotowanej pracy magisterskiej. Wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy przygotowuje opiekun pracy i przedstawia je do zatwierdzenia kierownikowi katedry, a następnie podawane są one do wiadomości uczestników seminarium dyplomowego na początku ostatniego semestru studiów. Zagadnienia na egzamin dyplomowy podlegają kontroli przez właściwego Prodziekana.

Zgodnie z § 81 Regulaminu studiów, ogólny wynik studiów ustalany jest jako suma: 0,60 średniej ocen ze studiów; 0,20 oceny pracy dyplomowej oraz 0,20 oceny z egzaminu dyplomowego.

Protokół z egzaminu dyplomowego sporządzany jest przez przewodniczącego w formie elektronicznej, a następnie zatwierdzany przez wszystkich członków komisji. Zatwierdzony protokół z egzaminu dyplomowego jest drukowany i przechowywany w aktach studenta. Zgodnie z § 78 Regulaminu studiów w przypadku uzyskania z egzaminu dyplomowego oceny niedostatecznej lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu, dziekan wyznacza drugi termin egzaminu jako ostateczny. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego w drugim terminie lub nieusprawiedliwionego nieprzystąpienia do tego egzaminu Rektor skreśla studenta z listy studentów.

3.5 Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działania podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposoby wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Monitorowanie i ocena postępów studentów na studia odbywa się w trybie ciągłym i dotyczy zarówno całego toku studiów, jak i poszczególnych przedmiotów.

Weryfikowanie liczby kandydatów oraz liczby osób przyjętych na kierunek prawo odbywa się z wykorzystaniem systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK). Już na etapie rekrutacji na bieżąco w ramach ustalonego harmonogramu weryfikowana jest liczba osób, które rezygnują z podjęcia studiów i dzięki temu rozpatrywane są odwołania kandydatów początkowo nieprzyjętych. Liczby kandydatów oraz osób przyjętych na kierunek prawo zostały podane w punkcie 3.1 raportu. Powodem rezygnacji na etapie rekrutacji na studia najczęściej jest przyjęcie na studia na inną uczelnię.

Narzędziem służącym do monitorowania odsiewu studentów, okresowych postępów w nauce oraz liczby absolwentów jest Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS). Największa liczba studentów rezygnuje lub zostaje skreślona z listy studentów na I roku studiów. Najczęstszymi powodami rezygnacji są: rekrutacja na kilka uczelni lub kierunków studiów, zmiana zainteresowań, trudności adaptacyjne lub trudności z opanowaniem wiedzy, zmiana planów życiowych, a zwłaszcza w przypadku studiów niestacjonarnych kwestie finansowe.

Na kierunku prawo okresem zaliczeniowym jest rok akademicki, a zatem zgodnie z § 15 ust. 2 Regulaminu studiów UMK w Toruniu (załącznik nr 2.4.1.1) ostatecznym terminem uzyskania zaliczenia zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych i zdania wszystkich egzaminów objętych planem studiów jest dzień 20 września danego roku. Warunkiem zaliczenia roku jest uzyskanie zaliczenia zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych, zdanie wszystkich egzaminów oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS określonych planem studiów lub Indywidualnym Planem Studiów. Zaliczenie przedmiotu stwierdza się wpisem do protokołu zaliczenia przedmiotu w USOS (§ 18 Regulaminu studiów). Osoby, które spełniają ten warunek są awansowane na kolejny rok studiów, a ich wyniki są odnotowane w karcie okresowych osiągnięć studenta. Zgodnie z § 39 Regulaminu studiów na wniosek studenta, który nie zaliczył roku studiów wydaje się decyzję o: warunkowym wpisie na wyższy rok studiów albo o powtarzaniu roku studiów. W przypadku powtarzania roku studiów student ponownie ma obowiązek uczestniczyć w zajęciach, których nie zaliczył oraz uiścić za nie opłatę. Jednocześnie dany rok studiów student może powtarzać nie więcej niż dwa razy, a powtarzanie pierwszego roku studiów możliwe jest tylko raz. W przypadku warunkowego wpisu na wyższy rok studiów student jest zobowiązany zdać egzaminy i uzyskać zaliczenia z zaległych przedmiotów w terminie wyznaczonym przez Dziekana. Szczegółowe zasady warunkowego wpisania studenta na wyższy rok studiów na kierunkach prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji zostały określone w zarządzeniu nr 21/2020 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 listopada 2020 roku w sprawie szczegółowych zasad warunkowego wpisania studenta na wyższy rok studiów i zostały opublikowane na stronie internetowej wydziału (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarzadzenie-21-2020.pdf>). Każdego roku z instytucji warunkowego wpisu na wyższy rok studiów oraz instytucji powtarzania roku na studiach stacjonarnych korzysta w zależności od roku studiów od kilkunastu do kilkudziesięciu studentów. Dane te są monitorowane przez Prodziekana ds. Studenckich.

Również na etapie ukończenia studiów monitorowana jest liczba absolwentów oraz osób, które zdecydowały się na przedłużenie terminu na złożenie pracy dyplomowej oraz tych, którzy nie ukończyli studiów. Osoby, które miały problem z ukończeniem studiów mogą skorzystać z instytucji powtarzania roku, bądź, jeśli zostały skreślone z listy studentów w powodu niezłożenia pracy dyplomowej, mogły skorzystać z instytucji ponownego przyjęcia na studia w trybie wznowienia (§ 62 i 63 Regulaminu studiów). Poniżej w tabeli porównanie liczby studentów rozpoczynających ostatni rok studiów z liczbą osób, które ukończyły studia na kierunku prawo w ciągu ostatnich 3 lat.

Forma studiów	Rok akademicki	Liczba studentów rozpoczynających V rok studiów	Liczba studentów, którzy ukończyli studia	Procent studentów kończących studia
stacjonarne	2021/2022	312	259	83%
stacjonarne	2022/2023	275	258	93,8%
stacjonarne	2023/2024	173	158	91,3%
niestacjonarne	2021/2022	94	71	75,5%
niestacjonarne	2022/2023	61	45	73,8%
niestacjonarne	2023/2024	45	35	77,8%

Źródłem informacji pomocnym w doskonaleniu procesu nauczania są wyniki ankiet studentów oceniających poszczególne zajęcia na studiach. Zebrane i przeanalizowane wyniki ankiet są przyczynkiem do podejmowania działań korygujących sposób prowadzenia poszczególnych zajęć oraz sposób weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Ankiety są cenną wskazówką dla nauczycieli i wskazują również które zajęcia prowadzone są w sposób jasny, przejrzysty a sposób sprawdzenia wiedzy nie nastęrcza problemów studentom.

W przypadku poszczególnych przedmiotów na studiach narzędziem pozwalającym na monitoring postępów studentów jest analiza zdawalności egzaminów, która pozwala zidentyfikować przedmioty, które są dla studentów najtrudniejsze.

W wyniku monitorowania procesu kształcenia podejmowane są różne działania, które mają na celu doskonalenie procesu nauczania i uczenia się studentów, wśród nich można wyróżnić:

- organizację spotkania informacyjnego dla studentów I roku studiów z udziałem Prodziekana ds. Studenckich, Rzecznika Akademickiego, Opiekuna I roku studiów oraz przedstawicieli dziekanatu i samorządu studenckiego wraz z krótkim szkoleniem na temat składania wniosków;
- organizację spotkania z przedstawicielem Biura Karier pt. „Savoir vivre na Uczelni”, które ma na celu nauczenie studentów I roku zasad funkcjonowania na uczelni oraz prezentację działalności Biura Karier;
- zmianę zasad rekrutacji na studia stacjonarne, dzięki sugestiom współpracujących z Wydziałem dyrektorów szkół średnich, polegająca na rozszerzeniu listy przedmiotów zdawanych na egzaminie maturalnym branych pod uwagę przy obliczaniu wyniku postępowania rekrutacyjnego;
- weryfikację postępów w nauce studentów I roku studiów po zakończeniu I semestru studiów w celu zidentyfikowania studentów, którzy nie podeszli do sesji egzaminacyjnej i wszczęcia procedury skreślenia z listy studentów w powodu braku postępów w nauce;
- udział WPiA w uczelnianym projekcie dotyczącym przeciwdziałania zjawisku drop-outu i badania przyczyn rezygnacji ze studiów mającym na celu zapobieganiu temu zjawisku;
- zmianę programu studiów prawniczych wdrożonego od roku akademickiego 2019/2020 i zmienianego w roku 2023/2024 oraz 2024/2025 polegająca na wdrożeniu systemu bloków specjalizacyjnych oraz dodaniu zajęć ćwiczeniowych do przedmiotów, które sprawiały studentom trudność, jak: Prawo międzynarodowe prywatne, Prawo instytucjonalne i procesy decyzyjne Unii Europejskiej oraz Prawo materialne Unii Europejskiej;
- zmianę liczebności grup ćwiczeniowych, obecnie grupy ćwiczeniowe na kierunku Prawo liczą po 25 studentów, a nie jak wcześniej 30, co jest uzasadnione większą efektywnością nauczania w mniejszej grupie;

- przeprowadzenie rozmów z wykładowcami poszczególnych przedmiotów przez Prodziekana ds. Studenckich, które mają na celu dostosowanie metod dydaktycznych do potrzeb studentów;
- przekazywanie zaleceń korygujących nauczycielom na podstawie analizy ankiet studenckich oraz po hospitacji zajęć.

3.6 Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Postanowienia zawarte w Regulaminie Studiów określają obszar organizacyjny dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz definiują konsekwencje braku zaliczenia przedmiotu lub ukończenia studiów. Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przebiega w sposób kompleksowy i wielopłaszczyznowy.

Formy ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się określone są w programach studiów. Szczegółowe metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane dla poszczególnych zajęć przez nauczyciela akademickiego w karcie opisu przedmiotu (sylabus) w systemie USOS. Student dzięki znajomości sylabusu zna metody oceny efektów przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego i jednocześnie wie, w jakich obszarach może skorzystać ze wsparcia w procesie uczenia się oraz zna kryteria ilościowe ewaluacji określonego efektu. Kryteria oceny poszczególnych efektów są także zawsze omawiane w toku prowadzonych zajęć. Stosowane metody weryfikacji są uzależnione od przyjętych kierunkowych efektów uczenia się.

Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi uprzednio kryteriami podanymi do wiadomości studenta w karcie opisu przedmiotu (znajdującej się w USOS) i podczas zajęć. W zależności od formy zajęć i długości trwania kursu, stosowane jest ocenianie ciągłe, etapowe, jak i końcowe. Potwierdzenie stopnia osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się w przypadku wszystkich prowadzonych zajęć odbywa się poprzez uzyskanie jednej z możliwych ocen: bardzo dobry – 5, dobry plus – 4,5, dobry – 4, dostateczny plus – 3,5, dostateczny – 3, niedostateczny – 2, gdzie „2” oznacza brak uzyskania efektów uczenia się, a „5” – uzyskanie efektów uczenia się w stopniu pełnym. Pojedyncze zajęcia, np. kurs BHP kończą się zaliczeniem bez oceny.

Oceny z zajęć, których zaliczenie jest warunkiem przystąpienia do egzaminu, prowadzący zajęcia wprowadzają do USOS nie później niż na 3 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu. Oceny z egzaminów pisemnych egzaminatorzy wprowadzają do USOS niezwłocznie po sprawdzeniu i ocenie prac, lecz nie później niż w terminie 14 dni od dnia egzaminu. Oceny z egzaminów ustnych egzaminatorzy podają do wiadomości studentów niezwłocznie po zakończeniu egzaminu, a nie później niż w terminie 3 dni od dnia egzaminu wprowadzają do USOS (§ 38 Regulaminu studiów).

W przypadku uzyskania na egzaminie oceny niedostatecznej studentowi przysługuje prawo do zdawania jednego egzaminu poprawkowego. W przypadku przedmiotów niekończących się egzaminem, a zaliczeniem na ocenę, prawo do poprawkowego zaliczenia przedmiotu przysługuje, jeśli sylabus przedmiotu przewiduje taką możliwość. Nie dotyczy to jednak sytuacji, gdy przyczyną nieuzyskania zaliczenia jest nieobecność studenta na zajęciach, dla których jednym z warunków zaliczenia jest obecność (§ 35 Regulaminu studiów). Regulamin studiów przewiduje również możliwość przeprowadzenia egzaminu komisyjnego, o czym decyduje Dziekan Wydziału, gdy student zgłasza uzasadnione zastrzeżenia co do bezstronności egzaminatora lub wskazuje na wystąpienie okoliczności wskazujących na nieprawidłowe przeprowadzenie egzaminu, w szczególności naruszenie określonych w sylabusie przedmiotu zasad jego przeprowadzenia (§ 36 Regulaminu studiów).

3.7 Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych, ukazując przykładowe powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki prawne, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik

informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Weryfikacja efektów uczenia się obejmuje wszystkie trzy kategorie: wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne i jest ściśle powiązana z charakterem danego przedmiotu oraz formą prowadzenia zajęć, wynikającą z planu studiów, jak również z wykorzystywanymi podczas zajęć metodami nauczania oraz punktacją ECTS. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się następuje za pomocą zróżnicowanych narzędzi kształtujących koherentny system oceny. Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, po zweryfikowaniu narzędziami zaproponowanymi przez prowadzących zajęcia, potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności, czy też kompetencji społecznych określonych w programie studiów na kierunku Prawo.

Jak już wspomniano, w sprawdzaniu i ocenianiu efektów uczenia się na kierunku Prawo (studia stacjonarne oraz niestacjonarne) stosowana jest weryfikacja ciągła, etapowa oraz końcowa. Pierwsza z nich opiera się na bieżącym weryfikowaniu obecności studenta na zajęciach, monitorowaniu jego aktywności i postaw podczas zastosowanych form wymagających czynnego zaangażowania w trakcie zajęć (np. udział w dyskusjach, symulacjach, itp.) oraz w ramach przygotowania zadań domowych. Ocena etapowa obejmuje weryfikowanie osiąganie efektów uczenia się przy zastosowaniu cząstkowych form oceny, jak choćby prac pisemnych (np. kolokwia, eseje, projekty) lub ustnych (np. prezentacja, referat). Ocenianie końcowe obejmuje natomiast weryfikację efektów kształcenia na zakończenie przedmiotu w postaci egzaminu albo zaliczenia na ocenę lub bez oceny w formie ustnej (np. wypowiedź w oparciu o pytania egzaminacyjne, prezentacje projektów, badań, opracowań wybranych zagadnień), pisemnej (np. pytania otwarte, testy, eseje, kazusy, pisma procesowe) lub mieszanej, łączącej wymienione metody.

Stosowane na kierunku Prawo rodzaje prac etapowych i egzaminacyjnych, wykorzystywane jako metody weryfikacji wiedzy oraz umiejętności obejmują prace pisemne oraz wypowiedzi ustne. Wśród stosowanych metod pisemnych – prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych stosowane są: testy jednokrotnego oraz wielokrotnego wyboru, pytania prawda-falsz, pytania otwarte, zadania do rozwiązania, projekty indywidualne oraz zespołowe, pisemne rozwiązanie kazusów prawnych, eseje. Wypowiedzi ustne wykorzystywane w celu oceny osiągnięcia efektów uczenia się zawierają: wypowiedzi w oparciu o pytania egzaminacyjne, przedstawienie referatów, projektów, omawianie rozwiązania studiów przypadku, dyskusja na bazie praktycznych przykładów, udzielanie odpowiedzi na zadane pytania. Płaszczyzna kompetencji społecznych oceniana jest na podstawie: postaw studenta, np. na bazie jakości wykonanego zadania, umiejętności współpracy, umiejętności komunikacyjnych, chęci rozwoju zawodowego uwidocznionego na przykład poprzez podejmowania zadań nieobowiązkowych, itd.

Monitorowanie osiągnięcia efektów uczenia się następuje także przy użyciu nietypowych metod, wśród których wymienić można: sporządzenie pisma procesowego, przygotowanie wzorów dokumentów, opracowanie rozwiązania prawnego, udział w MootCourt, symulacja mediacji, symulacja debaty oksfordzkiej, symulacja rozprawy sądowej, przygotowanie glosy, opracowanie wystąpienia na konferencję naukową.

Zaznaczyć należy, iż metody weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uwzględniają specyfikę kierunku Prawo i odpowiadają charakterowi i treściom poszczególnych przedmiotów. Wskazane wyżej metody wykorzystywane są do weryfikacji efektów z zakresu:

1. wiedzy – dominują testy i pytania otwarte, pozwalające na zweryfikowanie posiadanych informacji, definiowania pojęć, ich wyjaśniania, itd.;
2. umiejętności – dominują pytania otwarte, eseje, przygotowywanie pism procesowych, rozwiązywanie kazusów, przygotowywanie projektów, co umożliwia weryfikację prawidłowości zastosowania zdobytej wiedzy w sytuacjach typowych oraz nietypowych, krytycznego analizowania oraz oceniania konkretnych teorii, argumentacji czy interpretacji stanów faktycznych;

3. kompetencji społecznych – najczęściej weryfikowane za pomocą esejów, projektów indywidualnych oraz grupowych, dyskusji, debat oraz metody problemowej i case study z rekomendowaniem podjęcia najkorzystniejszych działań czy wdrożenia rozwiązań, pozwalających na podjęcie dyskusji oraz ocenę różnorodnych interpretacji, wnioskowanie, uzasadnianie stanowiska oraz poddawaniu w wątpliwość innych opinii. Ponadto organizowanie pracy własnej i uczestniczenie oraz kierowanie pracą grupową.

W odniesieniu do poszczególnych metod kształcenia można zaznaczyć, iż na WPIA wykłady najczęściej stanowią metodę podającą, jednakże połączoną z dyskusją czy użyciem multimedialnych form prezentowania treści. W celu zaangażowania studentów, do wykładu klasycznego wplecione zostają metody aktywizujące na przykład w postaci sytuacji problemowych do rozwiązania czy studiów przypadku. Ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria oparte są w większości na metodach aktywizujących. Poza dyskusją, metodą projektową czy studium przypadku, na WPIA wykorzystuje się analizę aktów prawnych, debaty, pytania kontrolne, opracowanie dokumentów, prezentacje, burzę mózgów, analizę SWOT, metodę problemową, grupy eksperckie, symulacje, itp. Dzięki temu prowadzący zajęcia ma możliwość dokonywania bieżącej oceny osiągania efektów uczenia, i co niezwykle istotne, oszacowania szczególnie efektów w zakresie wiedzy i kompetencji.

Student kierunku Prawo przygotowujący jest do prowadzenia działalności naukowo-badawczej przede wszystkim poprzez uczestniczenie w seminarium magisterskim. Przygotowuje ono studenta do prowadzenia badań, w tym do: formułowania i analizy problemów badawczych, sformułowania i wyboru tematu mającego na celu rozwiązanie problemu badawczego, selekcji i odpowiedniego zastosowania metod i narzędzi badawczych, samodzielnej i krytycznej selekcji źródeł, opracowania i prezentacji wyników badań. Studenci podczas seminarium magisterskiego uczestniczą w badaniach, czego ostateczną weryfikacją jest przygotowanie, złożenie oraz obrona pracy dyplomowej. Studenci kierunku Prawo są przygotowujący do prowadzenia działalności naukowo-badawczej także poprzez autorstwo i współautorstwo artykułów naukowych.

W ramach seminariów najczęściej wykorzystywana jest metoda projektowa, problemowa, analiza dokumentów, orzecznictwa oraz dyskusja. Weryfikacja efektów zakładanych w ramach seminariów polega nie tylko na bieżącej weryfikacji poszczególnych etapów pracy dyplomowej, ale również na ocenie osiągnięcia zakładanych efektów podczas sporządzania recenzji oraz w trakcie egzaminu dyplomowego, którego formuła pozwala trafnie oszacować stopień osiągnięcia efektów.

Efekty uczenia się w ramach praktyk zawodowych weryfikowane są poprzez dokonanie oceny osiągnięć studenta, zawartej w dzienniku praktyk. Nadzór dydaktyczno – organizacyjny nad praktykami pełni Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk studenckich na kierunku Prawo. Koordynator prowadzi spotkania ze studentami, zapoznając ich z celami i zasadami realizacji praktyki oraz regulaminem. Ponadto w kompetencji pełnomocnika ds. praktyk znajduje się współpraca z podmiotami, w których realizowane są praktyki, weryfikowanie ich prawidłowego przebiegu, weryfikowanie dokumentacji wymaganej do zaliczenia praktyki, opracowanie dokumentacji po jej zakończeniu, a także zaliczenie oraz wpisanie zaliczenia do protokołu w USOS.

W toku nauczania języka angielskiego student uzyskuje semestralne oceny na podstawie poziomu opanowania różnych sprawności językowych. Na ocenę semestralną składają się: kolokwia o odpowiednim poziomie trudności oraz wypowiedzi ustne (prezentacja, projekt, dyskusja, aktywność). Oprócz uczestnictwa w zajęciach, warunkiem osiągnięcia efektów uczenia się na danym poziomie jest również praca indywidualna studenta. Lektorat zakończony jest egzaminem na poziomie B2+, sprawdzającym m.in. umiejętności użycia terminologii specjalistycznej. Egzamin w formie pisemnej sprawdza stopień znajomości słownictwa i kolokacji używanych w terminologii specjalistycznej oraz struktur gramatycznych, a także umiejętność rozumienia ze słuchu i czytania ze zrozumieniem. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest uzyskanie zaliczeń z poszczególnych etapów nauki języka obcego rozłożonych na semestry. Szczegółowe informacje zawarte są w pkt 7.3.

Weryfikacja efektów uczenia jest formalnie potwierdzona, dokumentowana i archiwizowana w takich dokumentach jak: elektroniczny protokół zaliczenia zajęć w systemie USOS, recenzje prac

dyplomowych, raport z Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, protokół egzaminu dyplomowego oraz dyplom i suplement do dyplomu. Zaliczenia i egzaminy mogą odbywać się w formie ustnej lub pisemnej, w sposób określony szczegółowo przez osobę prowadzącą zajęcia. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 167 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS (załącznik nr 3.7.1) obowiązkiem nauczyciela akademickiego jest przechowywanie pisemnych prac egzaminacyjnych studentów przez okres do końca następnego roku akademickiego.

Nad poprawnością weryfikacji efektów uczenia się oraz procesu oceniania czuwa Wydziałowa Rada ds. Jakości przy współpracy z władzami dziekańskimi. Niezwykle istotne są również uwagi i skargi zgłaszane przez studentów. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, stosowane są odpowiednie działania korygujące lub naprawcze.

3.8 Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Narzędziem weryfikacji efektów uczenia się na kierunku Prawo są prace etapowe różnego rodzaju (kolokwia, testy, referaty, prace zaliczeniowe), oraz egzaminy w formie ustnej lub pisemnej. Pośród form ewaluacji pracy studenta należy wymienić również obserwację i ocenę umiejętności oraz postaw studenta podczas analizy przypadków, wypowiedzi ustnej, aktywności w dyskusji i podczas pracy grupowej. Weryfikacji podlega także ocena postępów studenta w procesie przygotowania pracy magisterskiej, wkład studenta w realizowane w pracy dyplomowej badania naukowe, analiza ich wyników oraz egzamin dyplomowy. Stosowane na kierunku Prawo rodzaje prac etapowych i egzaminacyjnych wykorzystywane jako metody weryfikacji wiedzy i umiejętności obejmują prace pisemne oraz wypowiedzi ustne. Wyróżnić należy:

1. Testy i prace egzaminacyjne - egzaminy pisemne oraz testy stanowią podstawową formę weryfikacji wiedzy teoretycznej z zakresu prawa. Najczęściej są to pytania otwarte wymagające umiejętności analizy przepisów prawnych oraz ich zastosowania w konkretnych przypadkach. Egzaminy mają na celu ocenę znajomości przepisów, rozumienia systemu prawa oraz zdolności argumentacyjnych.
2. Egzaminy ustne - mają na celu ocenę znajomości przepisów, rozumienia systemu prawa oraz zdolności argumentacyjnych.
2. Pisemne prace etapowe – kolokwia z pytaniami testowymi lub otwartymi weryfikują wybraną część omówionego materiału. Ponadto studenci są zobowiązani do przygotowywania pisemnych opinii prawnych oraz opracowań na zadany temat. Tego typu zadania pomagają w kształtowaniu umiejętności interpretacji aktów prawnych, analizy orzecznictwa sądowego oraz formułowania logicznych wniosków w formie pisemnej.
3. Zadania praktyczne - studenci analizują przedstawione im studia przypadków i przygotowują odpowiedzi na zadane pytania problemowe, opinie prawne oraz wzory pism procesowych. Ta forma dokumentacji pozwala na ocenę ich kompetencji praktycznych i umiejętności stosowania prawa w rzeczywistych sytuacjach.
4. Projekty realizowane przez studentów - projekty grupowe i indywidualne. Mogą polegać na przygotowaniu prezentacji ustnej lub referatu na zadany temat. Studenci mogą w czasie przygotowywania projektu na uzgodniony z prowadzącym temat korzystać z konsultacji z nauczycielem w trakcie wyznaczonych godzin dyżurów. Projekty mogą dotyczyć także symulacji procesowych, które mogą odbywać się między innymi w dostępnej w ramach infrastruktury WPiA UMK Sali rozpraw.

Wśród stosowanych rodzajów prac pisemnych (zaliczeniowych i egzaminacyjnych) stosuje się: testy jednokrotnego i wielokrotnego wyboru, pytania typu prawda - fałsz, pytania otwarte nakierowane na zaprezentowanie definicji pojęć, mające na celu sprawdzenie umiejętności wyjaśnienia nauczanych zagadnień, zadania do rozwiązania, projekty przygotowywane samodzielnie i w zespole, pisemne rozwiązania studiów przypadków (kazusy prawnicze), eseje dotyczące problematyki związanej z aktualnie realizowanym tematem. Wypowiedzi ustne wykorzystywane w celu weryfikacji efektów

uczenia się obejmują takie formy jak: przedstawianie referatów na zajęciach, prezentacja wyników prac projektowych, omawianie rozwiązania studiów przypadku, dyskusja dotycząca przedstawianych przykładów z praktyki, bieżąca weryfikacja znajomości literatury przedmiotu poprzez udzielanie odpowiedzi na zadawane pytania. W zakresie kompetencji społecznych ocenie podlegają takie postawy studenta jak systematyczność pracy (dotrzymanie ustalonych terminów realizacji powierzonych zadań), staranność wykonania (ocena jakości wykonanej pracy), umiejętności działania w zespole, chęć rozwoju zawodowego (podejmowanie przez studentów zadań nieobligatoryjnych).

Tematyka prac etapowych i egzaminacyjnych jest znana studentom. Mają oni możliwość uzyskania odpowiednich informacji korzystając w tym celu z udostępnionych w systemie USOS sylabusów – sylabus jest dostępny dla każdego przedmiotu na stronie prowadzonej w systemie dla tego przedmiotu. Sylabus jest przedstawiany studentom na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu przez prowadzącego. Studenci są zapoznawani z metodami i kryteriami oceniania zawartymi w sylabusie. Ponadto, tematyka prac jest przedstawiana przez nauczycieli przy okazji omawiania wymagań dotyczących zaliczenia przedmiotu w trakcie pierwszych zajęć. Tematyka projektów, prac etapowych, referatów, egzaminów oraz innych prac zaliczeniowych obejmuje zagadnienia omawiane na zajęciach lub podane przez nauczyciela uczestnikom zajęć, zgodne z sylabusem danego przedmiotu. Tematy referatów oraz prezentacji ustnych przygotowywanych przez studenta są uzgadniane z prowadzącym i dotyczą materii danego przedmiotu.

Tematyka prac etapowych i zaliczeniowych jest zróżnicowana w zależności od przedmiotu, na który student uczęszcza oraz od tego, jakie efekty uczenia się powinien osiągnąć po zaliczeniu przedmiotu. Poniżej kilka przykładów tematów, pytań i zadań, które studenci kierunku prawo wykonywali podczas zajęć na studiach. W czasie realizacji przedmiotu Współczesne ustroje państwowe studenci przygotowywali prace pisemne między innymi na tematy: współczesny system sądownictwa we Włoszech, władza ustawodawcza w Stanach Zjednoczonych Ameryki czy urząd prezydenta w Republice Francuskiej. Na egzaminie z przedmiotu prawo karne studenci byli zobowiązani odpowiedzieć między innymi na następujące pytania: wskaż różnicę między ochroną konieczną a stanem wyższej konieczności czy wskaż przykład przestępstwa wieloczynowego w kodeksie karnym i omów jego ustawowe znamiona. Na ćwiczeniach z postępowania administracyjnego zadaniem studentów było przygotowanie odwołania od decyzji administracyjnej dotyczącego wskazanego kazusu. Na egzaminie z postępowania karnego składającego się z części testowej oraz opisowej studenci byli zobowiązani opisać pojęcie rzecznika interesu społecznego i uprawnień procesowe poszczególnych rzeczników oraz rozwiązać złożony kazus.

3.9 Charakterystyka rodzajów, tematyki i metodyki prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Warunkiem zaliczenia i dopuszczenia do egzaminu magisterskiego – zgodnie z Programem studiów na kierunku Prawo stacjonarne i niestacjonarne (Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 1_Program) jest spełnienie warunków określonym w programie studiów dla poszczególnych lat, uzyskanie przez studenta w toku studiów co najmniej 300 pkt ECTS, przygotowanie i złożenie pracy magisterskiej, złożenie oraz zdanie egzaminu magisterskiego.

Ostatnim etapem sprawdzania efektów uczenia się jest przygotowanie przez studenta pracy dyplomowej oraz egzamin dyplomowy. Ogólne uregulowania dotyczące przygotowania prac i przeprowadzenia egzaminów dyplomowych są przewidziane w rozdziale 14 i 15 (§§ 66-78) Regulaminu studiów (załącznik nr 2.4.1.1). Szczegółowo kwestie te reguluje Zarządzenie nr 175 Rektora UMK z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.4.1) oraz Zarządzenie nr 141 Rektora UMK z dnia 30 września 2022 r. w sprawie przygotowywania i wydawania dyplomów oraz suplementów do dyplomów ukończenia studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.4.2).

Co do zasady na UMK, pracę dyplomową student przygotowuje pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień doktora. Dziekan, po zasięgnięciu opinii rady dziekańskiej, może określić w drodze zarządzenia dodatkowe kryteria, jakie musi spełniać nauczyciel akademicki wyznaczony do pełnienia funkcji promotora, a w szczególności posiadanie stopnia naukowego, staż w prowadzeniu zajęć dydaktycznych i inne. W odniesieniu do kierunku prawo kwestie te uregulowane zostały Zarządzeniem nr 1/20 Dziekana WPiA UMK z dnia 3 marca 2020 r. (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarz%C4%85dzenie-nr-1.pdf>). Zgodnie z tym Zarządzeniem Promotorem studenta przygotowującego pracę dyplomową na jednolitych studiach magisterskich na kierunku prawo może być wyznaczony przez kierownika katedry nauczyciel akademicki posiadający tytuł naukowy albo stopień naukowy doktora habilitowanego.

Studenci przygotowują pracę dyplomową po kierunkiem promotorów, uczestnicząc w seminariach magisterskich. SeminaRIA zaczynają się na IV roku studiów, poprzedzone są zapisami prowadzonymi głównie w systemie USOS. SeminaRIA prowadzone są w grupach maksymalnie dziesięcioosobowych. Na uzasadniony wniosek studenta, po zasięgnięciu opinii dotychczasowego promotora, dziekan może wyrazić zgodę na zmianę promotora. Niewielka liczba seminarzystów połączona z dużą liczbą godzin dydaktycznych przeznaczonych na seminaRIA magisterskie (120 godz.) pozwala na zindywidualizowaną pracę z każdym seminarzystą.

SeminaRIA magisterskie w poszczególnych katedrach odpowiadają zakresowi przedmiotowemu prac katedry i zainteresowaniom naukowym ich pracowników. Jednocześnie są one określone na tyle szeroko, by każdy student mógł znaleźć interesujący dla siebie przedmiot badań. Większość pracowników naukowych Wydziału oprócz bogatego doświadczenia naukowego posiada także liczne umiejętności praktyczne i doświadczenie zawodowe nabyte w sądach krajowych, instytucjach zagranicznych i międzynarodowych, instytucjach publicznych, a także organizacjach branżowych i zawodowych. W poszczególnych katedrach i innych jednostkach jest różne zapotrzebowanie na seminaRIA, co jest na bieżąco monitorowane przez kolegium dziekańskie z uwzględnieniem zainteresowania studentów i potrzeb rynku.

Prace dyplomowe przygotowywane przez studentów na kierunku Prawo są wyłącznie pracami magisterskimi. Należą one tematycznie do kategorii prac z dyscypliny nauk prawnych, ewentualnie mają charakter interdyscyplinarny z dominującym jednak udziałem problematyki właściwej dla nauk prawnych. Tematy prac magisterskich ustalane są wspólnie przez zainteresowanego studenta i promotora. Monitorowanie tematów prac dyplomowych wykazuje ich zgodność z kierunkowymi efektami uczenia się oraz z kompetencjami promotorów do sprawowania opieki merytorycznej nad studentami.

Wymagania stawiane pracom magisterskim określa przede wszystkim ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1571), zgodnie z którą „praca dyplomowa jest samodzielny opracowaniem zagadnienia naukowego, artystycznego lub praktycznego albo dokonaniem technicznym lub artystycznym, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na danym kierunku, poziomie i profilu oraz umiejętności samodzielnej analizowania i wnioskowania”. Tematyka prac jest dostosowana do profilu seminarium dyplomowego i powiązana z tematyką badań naukowych prowadzoną w danej katedrze, a także odpowiada zainteresowaniom studenta. Wykaz tematów prac dyplomowych dla kierunku Prawo stacjonarne i niestacjonarne z roku akademickiego 2023/2024 znajduje się w załącznikach nr 3.9.1 i 3.9.2.

Metodyka przygotowania pracy dyplomowej na kierunku Prawo pozwala na osiągnięcie przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej. Obejmuje przede wszystkim przegląd, syntezę i krytyczną analizę prawniczej literatury przedmiotu (pomocniczo też piśmiennictwa naukowego z obszaru innych dyscyplin), aktów normatywnych, aktów stosowania prawa (zwłaszcza sądowych orzeczeń) i innych aktów urzędowych. W zależności od tematu pracy i profilu obranego seminarium dyplomowego student posługuje się różnego rodzaju metodami

badawczymi właściwymi dla nauk prawnych, zwłaszcza metodą formalno-dogmatyczną, metodą historycznoprawną czy prawnoporównawczą. Wymiar empiryczny prac dyplomowych na kierunku Prawo najczęściej polega na przedstawianiu rezultatów dokonanego studium orzecznictwa czy opracowania danych kwantytatywnych związanych z opracowywanym zagadnieniem.

Student, przygotowując pracę magisterską, powinien wykazać umiejętność prowadzenia badań naukowych. Oznacza to m.in. umiejętności: analizy materiału, przegląd przedmiotowej literatury (także obcojęzycznej), przeglądania baz orzeczeń, organizowania zbiorów orzeczeń, celem ich analizy, dokonywania analiz prawnoporównawczych, formułowania ewentualnych hipotez i ich weryfikowania za pomocą w/w metod prowadzenia badań naukowych. Weryfikacją osiągnięcia przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej jest ocenianie przez promotora pracy dyplomowej systematycznie na poszczególnych etapach jej powstawania.

Na Wydziale wykorzystuje się system Archiwum Prac Dyplomowych (APD), zapewniający transparentność i dostęp do informacji dla wszystkich jego uczestników. Przed akceptacją pracy promotor dokonuje jej sprawdzenia pod kątem antyplagiatowym – prace magisterskie są sprawdzane w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA). Szczegółowe kwestie związane z trybem dyplomowania, w tym opis czynności podejmowanych po wgraniu pracy do Archiwum Prac Dyplomowych, zostały zaprezentowane w opisie kryterium 3, w pkt 4.

3.10 Opis sposobów dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych.)

Prowadzący zajęcia, zarówno te kończące się zaliczeniem, jak i egzaminem mają obowiązek dokumentowania form weryfikacji efektów uczenia się, a także analizowania wyników kształcenia osiągniętych przez studentów w celu doskonalenia procesu dydaktycznego w zakresie doboru właściwych metod i środków wpływających na jakość kształcenia, osiąganie zakładanych efektów uczenia się i dobór sposobów ich weryfikacji. Do dokumentacji potwierdzającej uzyskanie założonych w programie efektów uczenia się należą zwłaszcza: prace dyplomowe, recenzje prac dyplomowych, protokoły z egzaminów dyplomowych, egzaminy pisemne, protokoły z egzaminów ustnych, kolokwia, zaliczeniowe prace studenckie (np. opracowywane przez studentów projekty, prace przygotowywane na zajęciach, prace pisemne przygotowywane indywidualnie lub w zespołach, prezentacje, teksty referatów) i inne prace studentów wymagane na poszczególnych przedmiotach, dzienniczki praktyk zawodowych. Zakres merytoryczny prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych i projektów stosowanych w weryfikacji osiągania założonych w programie studiów efektów uczenia się na ocenianym kierunku dotyczy zagadnień w zakresie nauk prawnych. Za dobór metodyki stosowanej przy konstruowaniu prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych i projektów odpowiada nauczyciel akademicki - koordynator przedmiotu. Nauczyciele akademicki w trakcie sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się przez studenta na poziomie przedmiotu wykorzystują następującą skalę ocen: bardzo dobry (5), dobry plus (4,5), dobry (4), dostateczny plus (3,5), dostateczny (3) i niedostateczny (2) (Regulamin Studiów § 17, załącznik nr 2.4.1.1). Warunki uzyskania zaliczenia zajęć oraz kryteria oceniania określa prowadzący zajęcia w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu i ogłasza na pierwszych zajęciach zgodnie z zasadami zaliczania zajęć określonymi w sylabusie przedmiotu.

Zgodnie z § 15 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 2787 ze zm.) prace dyplomowe stanowią część dokumentacji przebiegu studiów – teczki akt osobowych studenta. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu prowadzona jest internetowa baza pisemnych prac dyplomowych Archiwum Prac Dyplomowych („system APD”), a zatem zgodnie z § 15 ust. 2b rozporządzenia w teście akt osobowych studenta zamiast pracy dyplomowej jest zawarta informacja o przechowywaniu pracy dyplomowej w tej bazie zawierająca dane umożliwiające jej skuteczne wyszukanie. Czas przechowywania pracy

dypłomowej wynosi 50 lat (§15 ust. 4 rozporządzenia). Szczegółowe zasady dotyczące procedury archiwizowania prac dyplomowych reguluje Zarządzenie Nr 175 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 25 września 2023 r. w sprawie procedury nadawania tytułu zawodowego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 3.4.1). W Archiwum Prac Dyplomowych znajduje się praca dyplomowa w postaci scalonego pliku PDF, a także prowadzone w formie elektronicznej protokoły egzaminów dyplomowych, formularze recenzji oraz raport antyplagiatowy przygotowany z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Poszczególne instrukcje korzystania z Archiwum Prac w wersji polskiej i angielskiej znajdują się pod adresem: <https://apd.umk.pl/>. Są one przeznaczone dla studentów, doktorantów, promotorów, recenzentów oraz pracowników sekretariatów i dziekanatów, są napisane przystępnym językiem i nie wymagają od ich adresatów szczególnych kompetencji cyfrowych.

Dokumentacja innych prac studenckich, czyli prac rocznych i semestralnych sprawdzających końcowe i etapowe efekty kształcenia w postaci prac egzaminacyjnych, kolokwii, referatów, projektów i innych prac zaliczeniowych jest prowadzona w formie papierowej lub elektronicznej. Dotyczy to również protokołów z egzaminów przeprowadzanych w formie ustnej. Archiwizacja dotyczy dokumentacji prac w wersji:

- papierowej: miejscem przechowania papierowych prac zaliczeniowych końcowych i etapowych są poszczególne Katedry i jednostki, które prowadzą egzaminy z danych przedmiotów. Pracownicy prowadzący poszczególne przedmioty przechowują prace dokumentujące efekty uczenia się studentów (egzaminy, protokoły z egzaminów ustnych, kolokwia, referaty, prace zaliczeniowe, projekty, prezentacje) w teczkach danego przedmiotu. Zgodnie z § 1 pkt 10 Zarządzenia Nr 167 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 listopada 2009 r. w sprawie obowiązków związanych z przeprowadzaniem egzaminów i zaliczeń oraz dokumentowaniem ich wyników w systemie USOS (załącznik nr 3.7.1), prowadzący zajęcia ma obowiązek przechowywania pisemnych prac egzaminacyjnych studentów przez okres do końca następnego roku akademickiego;
- elektronicznej: miejscem przechowywania są platformy edukacyjne i inne narzędzia komunikacji elektronicznej wykorzystywane w tym celu przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu (MS Teams, Moodle, poczta uniwersytecka, wirtualny dysk MS OneDrive).

Przechowywanie dokumentów w formie papierowej i w formie elektronicznej zawierających dane osobowe jest realizowane zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych i zaleceniami Inspektora Ochrony Danych UMK.

3.11 Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego kierunku.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 205 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. (załącznik nr 3.11) w sprawie procedury monitorowania losów absolwentów studiów na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu co roku prowadzone jest badanie Monitoring Losów Absolwentów i stopień spełnienia oczekiwań 6 miesięcy po studiach. Udział w badaniach jest dobrowolny, ale deklarowany w czasie procedury ukończenia studiów.

Monitorowanie to jest istotnym narzędziem zarówno dla samej uczelni, jak i dla przyszłych studentów, a także dla instytucji zajmujących się edukacją i zatrudnieniem.

Analiza losów absolwentów jest jednym z komponentów ewaluacji jakości kształcenia. Pozwala na ocenę efektywności programów nauczania i dostosowanie ich do aktualnych wymagań rynku pracy. Wiedza o tym, jak wielu absolwentów kierunku Prawo decyduje się na kontynuowanie kariery prawniczej czy też rozwija się w innych dziedzinach, może pomóc w weryfikacji, czy program edukacyjny odpowiada potrzebom rynku oraz czy uczelnia właściwie przygotowuje studentów do wykonywania zawodu prawnika. Pozwala to na ciągłe doskonalenie oferty edukacyjnej i zapewnienie jej wysokiej jakości.

Po drugie, monitorowanie absolwentów umożliwi uczelniom zbieranie danych na temat preferencji zawodowych oraz ścieżek kariery, co pozwala m.in. na rozwój oferty praktyk studenckich. Taka analiza może również stanowić cenne informacje dla kandydatów na studia, którzy mogą lepiej poznać perspektywy zawodowe związane z danym kierunkiem.

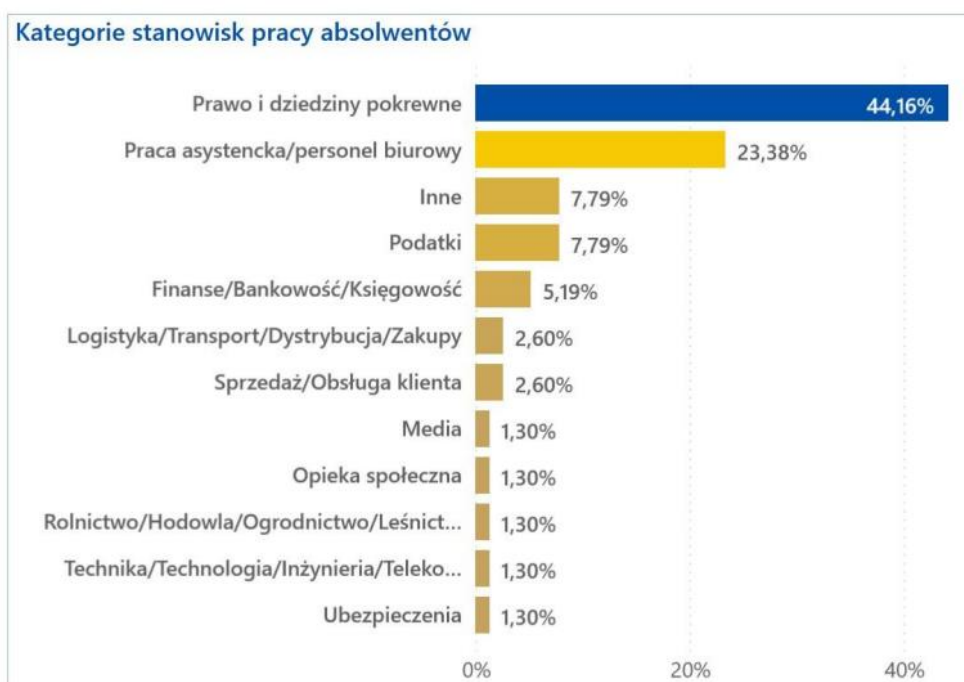
Raport dostępny jest na stronie internetowej Wydziału pod linkiem <https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Monitoring-Losow-Absolwentow-i-stopien-spelnienia-oczekiwan-6-m-cy-po-studiach-2021-2022-WPiA-UMK.pdf>.

W badaniach przeprowadzonych w okresie od września 2022 r. do czerwca 2023 r., poziom zwrotności ankiet na kierunku Prawo (stacjonarne i niestacjonarne) wyniósł ogółem 52,30%. Spośród wszystkich badanych absolwentów kierunku Prawo aktywność zawodową zadeklarowało 96,67% (95,96% w przypadku studiów stacjonarnych i odpowiednio 100% studiów niestacjonarnych. Nieaktywni zawodowo stanowią 4,04% ankietowanych – absolwentów studiów stacjonarnych).

Najczęściej deklarowanymi rodzajami aktywności zawodowej/formami zatrudnienia wśród absolwentów studiów stacjonarnych były umowa o pracę (60,76%) i umowa cywilnoprawna (35,44%), Jednocześnie 34,02% spośród badanych zadeklarowało, że odbywa aplikację, 11,34% kształci się dalej, niemal 7,22% prowadzi działalność gospodarczą, 2,06 (2 osoby) prowadzą gospodarstwo rolne, zaś 2,06% określiło swoją aktywność jako pracę niezarobkową.

Z kolei absolwenci studiów niestacjonarnych w 85,71% wykonują pracę zarobkową (85,33% zadeklarowało posiadanie umowy o pracę, 22,22% - umowy cywilnoprawnej); 14,29% odbywa aplikację, 14,29% kontynuuje kształcenie, 9,52% (1 osoba) prowadzi działalność gospodarczą.

Poniższa grafika obrazuje kategorie stanowisk pracy absolwentów kierunku Prawo:

19,74% ankietowanych według deklaracji pracuje na stanowiskach kierowniczych.

Wśród zaleceń absolwentów („o co poszerzyć program studiów”) konsekwentnie pojawiają się zalecenia o większy wymiar praktyki (pisanie pism procesowych, sporządzenie projektów umów, rozwijanie umiejętności argumentacji prawniczej czy kompetencji miękkich). W odpowiedzi na potrzeby zgłaszane przez Absolwentów Wydział podejmuje działania (w tym konsultacje z otoczeniem

społeczno-gospodarczym) w celu zidentyfikowania obszarów, które wymagają uwzględnienia/rozwinęcia w ofercie edukacyjnej Wydziału.

Poniżej zostaną zaprezentowane również wyniki najnowszego badania absolwentów kierunku prawo, którzy ukończyli studia w okresie od 1.10.2022 r. do 30.09.2023 r. przeprowadzonego w 6 miesięcy od zakończenia studiów. Zwrotność odpowiedzi wyniosła łącznie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych 55,76% (85 wypełnionych ankiet, w tym 9 dla studiów niestacjonarnych).

Aktywność zawodową zadeklarowało 94,83% absolwentów kierunku prawo. Jeśli chodzi o formy zatrudnienia to część respondentów wykonuje jednocześnie różne formy aktywności. 75% zadeklarowało pracę zarobkową, 36,21% aplikację prawniczą, 8,62% dalsze kształcenie, 4,31% działalność gospodarczą, 3,45% pracę niezarobkową a 0,86% podaje jako aktywność gospodarstwo rolne. Jeśli chodzi o formy zatrudnienia 67,82% absolwentów jest zatrudnionych w formie umowy o pracę, 33,33% w formie umowy cywilno-prawnej, a 1,15% deklaruje pracę bez umowy.

Absolwenci kierunku prawo deklarują następujące kategorie stanowisk pracy: prawo i dziedziny pokrewne – 48,61 %; praca asystencka/personel biurowy – 22,22%; podatki – 6,94%; inne – 5,56%; bezpieczeństwo i służby ochrony – 4,17%; edukacja/szkolenia – 2,78%; kadry/HR/doradztwo zawodowe – 1,39%; marketing/reklama/promocja/PR – 1,39%; sprzedaż/obsługa klienta – 1,39% oraz szkolnictwo wyższe – 1,39%. Ze stwierdzeniem: „ogólnie rzecz biorąc jestem zadowolony z miejsca pracy” zgadza się 43,66% odpowiadających; 28,17% całkowicie zgadza się; 19,72% zaznaczyło odpowiedź „ani tak, ani nie”, a nie zgadza się lub całkowicie się nie zgadza tylko 8,45%. 9,86% odpowiadających w 6 miesięcy po studiach pracuje już na stanowisku kierowniczym. Najwięcej absolwentów, bo 26,76% deklaruje zarobki netto w przedziale od 3000 zł do 3999 zł. Informacje na temat miejsc zatrudnienia absolwentów zostały podane w punkcie 1.4 raportu. Najwięcej absolwentów, bo 44,3% badanych pracuje w kancelariach prawnych różnego typu.

Bardzo dobrze prezentują się wyniki badania, jeśli chodzi o ocenę przez absolwentów średniego przyrostu kompetencji po studiach: umiejętność samokształcenia – 63,23%; umiejętność organizacji własnej pracy – 61,48%; umiejętność wyciągania wniosków – 60,24%; umiejętność czytania ze zrozumieniem – 58,19%; umiejętność krytycznego myślenia – 56,94%; umiejętności praktyczne związane z wybranym kierunkiem studiów – 54,89%; umiejętność pisanie tekstów – 54,13%; umiejętność postępowania zgodnie z zasadami etyki – 51,08%; umiejętność budowania relacji z ludźmi – 47,73%; umiejętność podejmowania dyskusji – 42,26%; umiejętność pracy w grupie – 39,67%; umiejętność publicznego przemawiania – 33,51%. Aż 62,5% odpowiadających deklaruje, że w czasie studiów uzyskali kompetencje językowe na odpowiednim poziomie.

Absolwenci wskazywali również kategorię zatrudnienia/stanowisko/najważniejszy obowiązek w powiązaniu z wykorzystywaną wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w czasie studiów oraz przydatnymi przedmiotami. Absolwenci jako najbardziej przydatne przedmioty najczęściej wskazują prawo i procedurę cywilną, prawo i procedurę karną, prawo rodzinne i spadkowe oraz prawo i postępowanie administracyjne. Na pytanie „O co poszerzyć program studiów?” najczęściej podały stwierdzenia o rozwijanie na zajęciach praktycznych umiejętności (pisanie pism procesowych, redagowanie umów), większy wymiar obowiązkowej praktyki oraz potrzebę kształcenia w zakresie kompetencji miękkich.

Kontynuację kształcenia po studiach deklaruje 8,62% absolwentów, ale aż 36,21% deklaruje, że podjęło kształcenie w formie aplikacji prawniczej. Najczęściej wskazywanymi ścieżkami kształcenia są kursy i szkolenia zawodowe (w większości wymagane przez pracodawcę) oraz studia podyplomowe rozwijające wiedzę związaną z kierunkiem studiów (np. prawo zamówień publicznych, prawo medyczne, prawo pracy). Warto przypomnieć, że kompetencją, której najwyższy przyrost po studiach wskazywali absolwenci, jest umiejętność samokształcenia.

Podsumowując wyniki należy stwierdzić, że absolwenci kierunku prawo nie mają problemu ze znalezieniem pracy, głównie w formie umowy o pracę i głównie w obszarze związanym z ukończonym kierunkiem studiów. Absolwenci nie tylko wskazują przedmioty w programie studiów, które mają kluczowe znaczenie w związku z wykonywaną pracą, ale również realny wzrost umiejętności i

kompetencji, które są przez nich wykorzystywane w pracy zawodowej. Większość absolwentów rozumie i realizuje ideę samokształcenia oraz kształcenia ustawicznego. Na Wydziale Prawa i Administracji jest przygotowana oferta studiów podyplomowych, która odpowiada na potrzeby absolwentów w zakresie wiedzy specjalistycznej (prawo pracy, prawo zamówień publicznych, prawo energii odnawialnej, prawo podatkowe, prawo medyczne).

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1 Liczba, struktura kwalifikacji oraz dorobku naukowego nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, jak również ich kompetencji dydaktycznych (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). Najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja)

Na WPiA UMK w roku akademickim 2024/2025 zatrudnionych jest 91 nauczycieli akademickich. Wśród 91 osób nauczycieli akademickich:

- 10 posiada tytuł profesora,
- 35 stopień doktora habilitowanego,
- 41 stopień doktora,
- 5 tytuł zawodowy magistra.

Ze wskazanych 91 nauczycieli akademickich, dla 89 UMK jest podstawowym miejscem pracy.

Nauczyciele akademicy Wydziału to w większości pracownicy zatrudnieni na stanowisku badawczo-dydaktycznym (jest to 89 osób). Na Wydziale zatrudniony jest jeden nauczyciel akademicki w grupie pracowników dydaktycznych oraz jeden nauczyciel w grupie pracowników badawczych. Do liczby tej nie wliczamy lektorów bowiem zatrudniani są oni w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych.

Z dokonanej w tym roku (czerwiec 2024) obsady zajęć wynika, że wszyscy pracownicy badawczo-dydaktyczni prowadzą zajęcia na kierunku Prawo. Nastąpiła tylko jedna zmiana związana z faktem, iż urlop naukowy na rok akademicki 2024/2025 uzyskał dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK. Liczebność kadry prowadzącej zajęcia pozwala niemal w pełni realizować zajęcia dydaktyczne na kierunku. Na kierunku prawo zajęcia dydaktyczne w roku akademickim 2024/25 prowadzi także 2 nauczycieli akademickich z innych wydziałów UMK, są to: dr Małgorzata Gut – przedmiot Podstawy psychologii i dr hab. Marcin Zdrenka, prof. UMK – Etyka prawnicza – prowadzą oni zarówno zajęcia na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zajęcia prowadzi też dwoje doktorantów: mgr Aleksandra Wasielewicz i mgr Marika Jarocka.

Stosunek liczby nauczycieli do liczby studentów na kierunku prawo przedstawia tabela, w której odrębnie wskazany jest on dla studiów stacjonarnych i studiów niestacjonarnych:

Kierunek	Tryb	Liczba studentów	Liczba pracowników prowadzących zajęcia WPIA	Stosunek liczby studentów przypadających na pracownika
Prawo	stacjonarne	1082	89	12,1 : 1
Prawo	niestacjonarne	321	68	4,7 : 1

Tabela Stosunek liczby studentów przypadających na pracownika prowadzącego zajęcia na kierunku prawo na WPIA UMK – stan na 25 listopada 2024 r.

Wspominana dwójka doktorantów - pani mgr Aleksandra Wasielewicz i pani mgr Marika Jarocka - kształcą się w Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych i prowadzą zajęcia w ramach obowiązkowych praktyk dydaktycznych.

Limit godzin dydaktycznych prowadzonych przez doktorantów wynosi 30 godzin dydaktycznych w ciągu czterech lat studiów. Prowadzenie zajęć dydaktycznych przez doktorantów w większym wymiarze dopuszczalne jest tylko na podstawie umowy zlecenia.

Nauczyciele akademicy (zatrudnieni w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych) prowadzą zajęcia w ramach pensum dydaktycznego. Zgodnie z § 14 ust. 1 Zarządzenia Nr 166 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 4 listopada 2019 r. Regulamin Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik 4.1.1) pensum dydaktyczne kształtuje się następująco:

- 1) 180 godzin dydaktycznych – dla pracowników badawczo-dydaktycznych zatrudnionych na stanowisku profesora;
- 2) 210 godzin dydaktycznych – dla pracowników badawczo-dydaktycznych;
- 3) 360 godzin dydaktycznych – dla pracowników dydaktycznych;

Regulamin pracy UMK przewiduje możliwość obniżenia pensum dydaktycznego nauczycielowi akademickiemu. Zgodnie z § 15 Rektor może obniżyć wymiar pensum dydaktycznego, określony w § 14, pracownikom badawczo-dydaktycznym i dydaktycznym zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy:

- 1) pełniącym na Uniwersytecie istotne funkcje organizacyjne;
- 2) wykonującym obowiązki służące bezpośrednio realizacji celów strategicznych Uniwersytetu oraz
- 3) w innych uzasadnionych przypadkach.

Decyzje w tych sprawach podejmuje Rektor na wniosek zainteresowanego nauczyciela akademickiego, złożony nie później niż na 14 dni przed rozpoczęciem roku akademickiego, na który obniżenie ma być przyznane. Do wniosku załącza się opinię Dziekana Wydziału.

Z takiej możliwości w roku akademickim 2024/25 korzysta 3 pracowników WPIA sprawujących funkcje organizacyjne na Uniwersytecie i Wydziale.

Należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 127 ust. 6 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce nauczycielowi akademickiemu mogą zostać powierzone prowadzenie zajęć w wymiarze przekraczającym pensum dydaktyczne, nie większym niż ¼ pensum w przypadku pracownika badawczo-dydaktycznego i nie większym niż ½ pensum w przypadku pracownika dydaktycznego. Na WPIA UMK przyjęto zasadę, że nie można mieć godzin ponadwymiarowych w przypadku, gdy inny pracownik danej katedry nie wypełnia pensum dydaktycznego. Jedynie w przypadkach zajęć obejmujących bardzo wyspecjalizowane obszary prawa taka sytuacja jest dopuszczalna.

Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzone prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru

zajęć dydaktycznych. Zgody takiej udzielają pracownicy wraz z podziałem zajęć dydaktycznych na kolejny rok akademicki. Kontrolę nad powierzaniem zajęć ponad pensum dydaktycznie sprawuje Dziekan Wydziału wraz z Prodziekanem ds. Studenckich. W roku akademickim 2024/2025 10 pracowników Wydziału odmówiło wyrażenia zgody na prowadzenie zajęć w wymiarze ponad pensum.

Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku prawo to specjaliści, którzy łączą swoje badawcze przygotowanie z prowadzeniem zajęć odpowiadających ich zainteresowaniom naukowym, a często także z ich doświadczeniem praktycznym w wykonywaniu zawodów prawniczych.

Wszyscy nauczyciele akademicy zatrudnieni na WPIA UMK posiadają dorobek i reprezentują dziedzinę nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, co wpisuje się w charakter, cele oraz realizację programu studiów przez fakt, iż jest on związany z obszarem kształcenia na kierunku Prawo oraz efektami uczenia się określonymi dla tego kierunku.

Opracowania naukowe nauczycieli akademickich są publikowane w znaczących wydawnictwach oraz czasopismach, w większości znajdujących się w wykazie czasopism oraz wydawnictw punktowanych MEiN. Publikacje te przygotowywane są zarówno w języku polskim, jak i językach obcych, często w powiązaniu z prowadzoną współpracą międzynarodową. Warto wspomnieć o publikacjach w języku angielskim, niemieckim, włoskim i japońskim, które są wyrazem rozwiniętej współpracy naukowej Wydziału z wiodącymi zagranicznymi ośrodkami naukowymi. Na WPIA tematyka publikacji naukowych nawiązuje również do prowadzonych na kierunku prawo zajęć dydaktycznych.

Szczegółowe informacje dotyczące przedmiotu badań naukowych prowadzonych przez pracowników Wydziału znajdują się w charakterystykach nauczycieli w załączniku nr 2 Wykaz materiałów uzupełniających, pkt 4.

Kompetencje dydaktyczne pracowników Wydziału weryfikowane są poprzez ocenę zajęć dydaktycznych przez studentów, jak również w procedurze hospitacji zajęć dydaktycznych. Zasadą obowiązującą w uczelni jest przeprowadzanie hospitacji zajęć co najmniej w okresie pomiędzy ocenami pracowniczymi. Procedurę hospitacji zajęć reguluje zarządzenie Nr 204 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 438 ze zm., załącznik nr 4.1.2). W szczególnej sytuacji są nowo zatrudniani nauczyciele akademicy, których zajęcia muszą być hospitowane już w pierwszym semestrze prowadzenia zajęć.

Istnieje możliwość prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pierwotnie prowadzenie takich zajęć możliwe było po ukończeniu szkolenia w tym zakresie. Szkolenia takie odbyło wielu pracowników Wydziału, jako jedni z pierwszych były to: prof. Danuta Janicka, dr hab. Anna Tarnowska, prof. UMK i dr hab. Dorota Sylwestrzak, prof. UMK. Zajęcia zdalne tych osób oraz materiały przez nie przygotowane były bardzo wysoko oceniane i nagradzane. W czasie pandemii Covid-19 prowadzenie zajęć zdalnych stało się koniecznością, co nie zmieniło faktu, że zajęcia te w wielu przypadkach uzyskiwały bardzo wysokie noty od studentów. Szczególnie dotyczyło to zajęć dr Jagody Jaskulskiej oraz dr. Tomasza Kucharskiego. Formą nagrody dla nich, a także możliwością rozwoju kompetencji dydaktycznych była w tym kontekście możliwość wzięcia udziału w projekcie "E-LEARNING - METODYKA I NARZĘDZIA", realizowanym w ramach projektu "Doskonałość dydaktyczna uczelni", mającym na celu rozwój kompetencji związanych z projektowaniem i tworzeniem efektywnych szkoleń e-learningowych. W ostatnim czasie, tj. w 2023 r., 30 godzinny kurs pn. „Nowoczesne metody dydaktyczne - gry dydaktyczne” ukończyła dr hab. Milena Korycka Zirk, prof. UMK. Ten kurs również odbył się w ramach projektu „Doskonałość dydaktyczna uczelni”.

Podkreślić również należy, że nauczyciele akademicy Wydziału, poprzez prowadzenie praktyki w zakresie prawa (poprzez wykonywanie zawodów prawniczych, czy też pracę w organach i instytucjach administracji publicznej) tworzą wysokiej jakości „kadrowy zasób dydaktyczny” Wydziału, przekazując studentom w toku zajęć nie tylko wiedzę, ale również umiejętności praktyczne.

Osiągnięciami dydaktycznymi pracowników Wydziału są niewątpliwie nagrodzone prace dyplomowe napisane pod ich kierunkiem. W ostatnich latach wśród prac tych wymienić należy pracę napisaną przez mgr Weronikę Wróblewską pod kierunkiem pani dr hab. Anny Moszyńskiej, prof. UMK, która uzyskała nagrodę główną im. Jerzego Kłaskały w konkursie organizowanym przez Polską Federację Rynku Nieruchomości - w lipcu 2024 r.; pracę mgr. Jakuba Zemły napisaną pod kierunkiem pana dr. hab. Piotra Rączki, która uzyskała I miejsce w konkursie Naczelnego Sądu Administracyjnego na najlepszą pracę magisterską 2019 r.; pracę napisaną pod kierunkiem dr hab. Moniki Wałachowskiej, prof. UMK, za którą mgr Bartosz Matuszewski otrzymał I nagrodę w ogólnopolskim konkursie MENTOR S.A. w Toruniu na najlepsze prace magisterskie poświęcone problematyce ubezpieczeniowej w 2022 r.

Warto zaznaczyć, że pracownicy Wydziału przygotowali również wiele podręczników, które wspierają proces dydaktyczny. Specjalista z zakresu prawa karnego dr hab. Jerzy Lachowski, prof. UMK opublikował kolejne wydanie podręcznika *Prawo karne. Zarys problematyki*, współaut. A. Marek, wyd. 6, Warszawa 2023, a wraz z pracownikami Katedry Prawa Karnego opublikował podręcznik *Prawo karne materialne. Kazusy*, Warszawa 2022 wpisujący się w nowoczesny trend metod dydaktycznych wykorzystywanych w procesie dydaktycznym. Pracownicy Katedry Prawa Finansów Publicznych przygotowali podręczniki w zakresie prowadzonej przez katedrę dydaktyki. Dr hab. J. Wantoch-Rekowski, prof. UMK wraz z dr. hab. W. Morawskim, prof. UMK przygotowali podręcznik *Podstawy prawa finansów publicznych*, Warszawa 2022, a we współautorstwie z dr hab. Agnieszką Olesińską, prof. UMK podręcznik *Polskie prawo podatkowe*, Warszawa 2024. Również specjaliści zajmujący się prawem międzynarodowym opublikowali opracowania o charakterze dydaktycznym: dr hab. M. Kałduński, prof. UMK jest współautorem podręcznika *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2023, Wolters Kluwer Polska, ponadto dr hab. M. Kałduński, prof. UMK oraz dr. M. Żenkiewiczem przygotowali opracowanie *Prawo międzynarodowe publiczne. Przed Egzaminem*, Warszawa 2024. Również specjaliści z zakresu prawa pracy: dr hab. Jan Piątkowski, prof. UMK, dr hab. Marzena Szabłowska-Juckiewicz, prof. UMK oraz dr Jagoda Jaskulska opublikowali podręcznik *Indywidualne prawo pracy*, Toruń 2021, wydane przez Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Z kolei konstytucjoniści: prof. dr hab. Zbigniew Witkowski i prof. dr hab. Maciej Serowaniec są współautorami podręcznika *Polskie prawo konstytucyjne w obliczu wyzwań współczesności*, Toruń 2021, a dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK jest współautorem podręcznika *Administracyjne postępowanie egzekucyjne*, wyd. VII, Toruń 2020.

4.2 Obsada zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Zgodnie z § 26 ust. 1 pkt 17 Statutu UMK (uchwała nr 37 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 kwietnia 2019 r. Statut Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 120 ze zm., załącznik nr 4.2.1), do zadań Dziekana Wydziału należy decydowanie o obsadzie zajęć dydaktycznych prowadzonych na wydziale. Za cały proces kształtowania obciążeń dydaktycznych oraz tworzenia planu zajęć odpowiada odpowiednio Dziekan oraz Prodziekan ds. Studenckich. Dużą rolę w kształtowaniu obsady zajęć dydaktycznych odgrywają Kierownicy Katedr. Kierownicy Katedr otrzymują 'tabele obciążeń dydaktycznych' zawierające wykaz przedmiotów, które będą prowadzone w danym roku akademickim. Na tej podstawie, po konsultacji z pracownikami Katedry, Kierownik sporządza planowane obsady zajęć. Zarządzenie nr 16 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie zasad prowadzenia i rozliczania zajęć dydaktycznych realizowanych przez nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2020 r., poz. 43 ze zm., załącznik nr 4.2.2) stanowi, że zarówno wykłady, jak i seminaria dyplomowe na studiach jednolitych magisterskich są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających co najmniej stopień naukowy doktora. Natomiast zgodnie z wewnętrznymi regulacjami przyjętymi na gruncie WPIA promotorami prac magisterskich mogą być pracownicy posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego, wykazujący dorobek naukowy w danej dziedzinie. Kierując się obsadą zajęć dydaktycznych należy wziąć pod uwagę nie tylko dorobek naukowy, ale także doświadczenie zawodowe pracownika. Należy w tym miejscu podkreślić,

że wielu spośród nauczycieli akademickich łączy pracę naukową z pracą praktyką poza uczelnią. Wśród kadry znajdują się osoby wykonujące zawody sędziego, adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego, czy rzecznika patentowego. W kadrze pracowników znajdują się także osoby sporządzające ekspertyzy prawne.

4.3 Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączanie studentów w prowadzenie działalności naukowej

Zagadnienie łączenia przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową zostało szerzej zaprezentowane w kryterium 1, pkt 2. Niemal wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na kierunku Prawo zatrudnieni są w grupie pracowników badawczo-dydaktycznych, prowadząc obok działalności dydaktycznej, także działalność naukową (z wyjątkiem jednego nauczyciela akademickiego zatrudnionego na etacie dydaktycznym i jednego nauczyciela zatrudnionego na etacie badawczym).

Studenci kierunku Prawo mają liczne możliwości angażowania się w działalność naukową uniwersytetu, np.:

- w ramach seminarium magisterskiego, prowadzonego przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów, studenci rozwijają swój warsztat pracy naukowej, zdobywając cenne umiejętności badawcze i analityczne;
- studenci angażowani są w pracę nad publikacjami naukowymi, które umożliwiają im współpracę z nauczycielami akademickimi oraz innymi naukowcami;
- organizacja konferencji/seminariów naukowych, na które zapraszani są studenci, umożliwiając im prezentację wyników własnych badań;
- rozwój studenckiego ruchu naukowego, co pozwala młodym badaczom na aktywne uczestnictwo w organizowaniu wydarzeń naukowych, sprzyjając wymianie doświadczeń i pomysłów między studentami a wykładowcami.

Istotne znaczenie w analizowanym zakresie ma zwłaszcza ostatni z wymienionych elementów. Pracownicy naukowcy wybranych Katedr WPiA UMK są opiekunami naukowymi studenckich kół naukowych, aktywnie wspierają i włączają studentów poszczególnych kół w prowadzenie działalności naukowej.

Studenci zaangażowani w działalność kół naukowych przy wsparciu swoich opiekunów organizują i współorganizują konferencje naukowe (krajowe i międzynarodowe), wyjazdy na seminaria i konferencje, warsztaty naukowe, szkolenia, debaty, spotkania z ekspertami, seminaria naukowe, a także przygotowują referaty i dyskusje, publikacje naukowe, prowadzą badania naukowe. Współpracują z innymi kołami, towarzystwami i instytucjami naukowymi. Poprzez działalność w ramach kół naukowych studenci aktywizują się, poszerzają swoją wiedzę i umiejętności, rozwijają swoje zainteresowania naukowe, doskonalą swoje umiejętności praktyczne.

Obecnie na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu funkcjonuje 18 studenckich kół naukowych działających przy poszczególnych katedrach. Wykaz studenckich kół naukowych oraz obszary ich działalności zostały szczegółowo określone w załączniku nr 4.3.

Przykładem prężnie rozwijającego się koła naukowego jest Studenckie Koło Naukowe Prawa Nowych Technologii, którego opiekunem naukowym jest dr hab. Karol Dobrzeńcki, prof. UMK. Koło koncentruje swoją działalność na badaniu i popularyzacji wiedzy z zakresu nowych technologii oraz ich wpływu na współczesne prawo. Koło od ponad 20 lat odgrywa ważną rolę w integrowaniu środowiska akademickiego, nie tylko w obrębie WPiA UMK, ale także poprzez współpracę interdyscyplinarną z innymi wydziałami UMK oraz młodymi, innowacyjnymi startupami. Koło opiera się także na współpracy z licznymi organizacjami takimi jak Fundacja Amicus, Fundacja Scientia Thorunensia czy Startova, co pozwala na realizację ambitnych projektów na styku prawa, technologii i społeczeństwa. Studenci

zrzeszeni w Kole angażują się w rozwój społeczności akademickiej. Jednym z najbardziej rozpoznawalnych przedsięwzięć Koła jest coroczna, ogólnopolska konferencja „Prawo w dobie cyfryzacji”, która przez dwie dekady zgromadziła szerokie grono ekspertów i praktyków prawa nowych technologii. To forum wymiany myśli nie tylko umożliwia spotkania z uznanymi autorytetami, ale również stanowi platformę dla młodych badaczy, którzy mogą publikować swoje prace naukowe w corocznie wydawanej monografii konferencyjnej. W ramach swojej działalności Koło organizuje liczne prelekcje, warsztaty i szkolenia, współpracując z kancelariami prawnymi w Toruniu i Warszawie. Realizowane projekty badawcze są często wspierane przez granty studenckie, co dodatkowo podkreśla zaangażowanie członków Koła w rozwój naukowy. Działalność ta spotyka się z uznaniem, czego dowodem są przedsięwzięcia wspierane przez Samorząd Studencki UMK. Koło było m.in. organizatorem krajowej konferencji „Prawo w dobie cyfryzacji”, której współorganizatorem była również Katedra Teorii Państwa i Prawa WPiA UMK (24-25.03.2020) oraz konferencji „Prawo w dobie cyfryzacji”, których kierownikiem naukowym był Opiekun Koła (09.04.2019)

Osiągnięcie na płaszczyźnie naukowej odnotowuje również Koło Naukowe Prawa Sportowego „Lex Sportiva”, którego opiekunem jest dr hab. Michał Leciak. Koło zajmuje się problematyką odnoszącą się do interdyscyplinarnej tematyki prawa sportowego. Koło organizuje regularnie wydarzenia naukowe, w tym spotkania z ekspertami i praktykami, seminaria naukowe, a także corocznie ogólnopolskie konferencje naukowe dotyczące aktualnych problemów prawa sportowego. Pokłosiem części z nich są monografie pokonferencyjne z wkładem autorskim Studentów. Dodatkowo Koło prowadzi aktywną współpracę z Kołami Naukowymi Prawa Sportowego działającymi przy innych jednostkach akademickich. Dodatkowo współpracuje z podmiotami publicznymi oraz towarzystwami naukowymi. W szczególności wskazać trzeba na kooperację z Polskim Towarzystwem Prawa Sportowego, związkami sportowymi, czy Polską Agencją Antydopingową. Studenci korzystają przy tym z możliwości wizyt i staży w tego typu jednostkach. Organizuje warsztaty pt. „Prawo sportowe w praktyce – warsztaty dla studentów” (18.01.2023), organizacja ogólnopolskiej konferencji naukowej „Farmaceutyki – Sport – Przestępstwo”, studenci Koła odbyli wizytę w Ministerstwie Sportu i Turystyki (17.05.2023). Koło współorganizowało Ogólnopolską Konferencję Naukową „ADR w sporcie”, której kierownikiem naukowym był dr Bartłomiej Chludziński, a sekretarzem naukowym dr hab. Michał Leciak (19.03.2021), a także konferencję „Prawne aspekty finansowania sportu” (29-30.03.2019).

Z kolei wśród aktywności Koła Naukowego Prawa Podatkowego, działającego przy Katedrze Prawa Finansów Publicznych (opiekunem jest dr Ewa Prejs) wymienić należy:

- symulację rozprawy poprowadzoną przez dr hab. A. Olesińską, prof. UMK (26.10.2023);
- uczestnictwo członków Koła w debacie z udziałem ekspertów z toruńskich Kancelarii Prawnych dot. Fundacji Rodzinnej organizowanej przez Koło Naukowe Prawa Handlowego;
- udział oraz pomoc członków Koła podczas IX Toruńskiego Przeglądu Orzecznictwa Podatkowego organizowanego przez Katedrę Prawa Finansów Publicznych WPiA oraz Towarzystwa Naukowego w Toruniu;
- warsztaty z pisania glosy przeprowadzone przez prof. B. Brzezińskiego i dr hab. A. Olesińską, prof. UMK (3.04.2024);
- wyjazd Opiekunki Koła dr Ewy Prejs, dr. hab. Wojciecha Morawskiego, prof. UMK, dr Martyny Wilmanowicz-Słupczewskiej oraz czterech członków Koła na Konferencję COFOLA organizowaną przez Uniwersytet Masaryka w Czechach, w Centrum Uniwersyteckim w Telczu. Każdy z uczestników wyjazdu, występował w formie prelegenta, opowiadając o wybranym przez siebie temacie podatkowym (12-21 kwietnia 2024);
- wykład akademicki pt. „Gdzie Polak płaci swoje podatki?” dr Ewy Prejs oraz przeprowadzenie warsztatów podatkowych pt. „Jak zapytać skarbowkę o swoje podatki?” przeprowadzonych z pomocą zarządu Koła;

- organizacja konferencji „Wpływ regulacji podatkowo prawnych na stosunek pracy. W poszukiwaniu kompromisu” (14.05.2021 r.);
- organizacja konferencji „I Studencki Przegląd Orzecznictwa Podatkowego” (05.03.2020);
- współorganizacja z Katedrą Prawa Administracyjnego Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej prawniczych Zawodów Zaufania Publicznego „Odpowiedzialność dyscyplinarna osób wykonujących prawnicze zawody zaufania publicznego” (12.12.2019);
- organizacja konferencji „Podatki pośrednie – Vat i Akcyza” (31.05.2019), której kierownikiem naukowym był dr hab. Wojciech Morawski, prof. UMK.

Swoją aktywnością uwagę zwraca również Studenckie Koło Naukowe Prawa Energetycznego „on/off”, którego opiekunem jest dr Marcin Drewek. Koło zajmuje się działalnością naukową, badawczą oraz popularyzatorską w zakresie szeroko rozumianego prawa energetycznego i to zarówno w wymiarze polskiego systemu prawnego, jak i w pewnym zakresie prawa Unii Europejskiej, a także prawa porównawczego. Koło jest jednym z nielicznych w Polsce studenckich kół naukowych zajmujących się na co dzień tematyką prawa energetycznego. Koło naukowe przygotowuje publikacje naukowe (w postaci artykułów naukowych), konferencje naukowe, wyjazdy badawcze (w tym zagraniczne w ramach IDUB Mobilność Studentów), bierze udział w konkursach i wydarzeniach z zakresu prawa energetycznego, organizuje konkursy i warsztaty, pomaga w zdobyciu wiedzy praktycznej w ramach praktyk realizowanych przez podmioty obrotu prawnego stosujące prawo energetyczne, jak również współpracuje z organizacjami pozarządowymi (w tym w szczególności Stowarzyszeniem z Energią o Prawie w Toruniu).

Zakres tematyki badawczej w ramach prowadzonych prac naukowo-badawczych jest dość obszerny, obejmuje bowiem klasyczne instytucje prawa energetycznego w ramach energetyki konwencjonalnej, prawa energii odnawialnej, prawa energetyki zeroemisyjnej, a także zagadnień powiązanych z wskazanymi zasadniczymi sferami badawczymi, w szczególności prawem obligacyjnym, prawem umów, prawem konstytucyjnym, prawem unijnym, prawem administracyjnym, prawem nowych technologii, prawem finansowym, ekonomiczną analizą prawa. Wyniki uzyskanych prac naukowo-badawczych publikowane są w postaci artykułów poszczególnych Studentów w czasopiśmie oraz monografiach naukowych (w tym pokonferencyjnych), referatów wygłaszanych w trakcie konferencji naukowych (ogólnopolskich oraz międzynarodowych), seminariów naukowych w ramach spotkań Koła, jak również warsztatów i szkoleń.

Zagadnienia, którymi Koło się zajmuje:

- 1) udział przedstawicieli Koła w targach kół naukowych w ramach wydarzenia na terenie Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu (październik 2022 r.);
- 2) pomoc przy organizacji „Kongresu Energetyki Przyszłości” 18-19 kwietnia 2023 r.;
- 3) organizacja przez członków Koła spotkania pt. „Współczesne wyzwania prawa energii odnawialnej w kontekście Fit for 55”, którego gościem był dr Marcin Drewek – 1 czerwca 2023 r. Sala 102 WPiA UMK;
- 4) stała współpraca ze Stowarzyszeniem „Z energią o prawie” w ramach współpracy organizacji studenckiej z lokalnymi organizacjami non-profit;
- 5) wyjazd członków Koła do Włoch do Università degli Studi Suor Orsola Benincasa w ramach IBUD SMART;
- 6) udział członków Koła w Kongresie Energetyki Przyszłości 2024 w Toruniu (16-17.04.2024 r.);
- 7) współautorstwo członków Koła artykułu naukowego Regulation regarding energy sale prices and the issue of energy security – remarks in the light of current EU legal standards implementation on the example of Polish legal system (monografia II poziomu Brill – w przygotowaniu);

8) organizacja Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Current Challenges in the Green Transition, Energy Security and New Technologies” (planowany termin 12-13.12.2024 r.);

9) 2e wcześniejszych latach Koło zorganizowało seminarium naukowe pt. „Aktualne problemy prawne w zakresie inwestycji w energię odnawialną” (15.01.2020).

Dobrym przykładem włączania studentów w działalność naukową jest Studenckie Koło Naukowe Ochrony Danych Osobowych, którego opiekunem jest prof. dr hab. Arkadiusz Lach.

Działalność Koła obejmuje:

- organizację szkoleń i warsztatów: Koło regularnie prowadzi spotkania edukacyjne, takie jak cykl "Akademia RODO", we współpracy z Kancelarią Ostrowski i Wspólnicy sp.k., gdzie eksperci dzielą się praktyczną wiedzą z zakresu ochrony danych osobowych;
- organizację konferencji naukowych: Przykładem jest Ogólnopolska Konferencja Ochrony Danych Osobowych, podczas której omawiane są aktualne wyzwania i zmiany prawne w tej dziedzinie;
- publikacje i analizy: Członkowie Koła przygotowują artykuły i analizy dotyczące bieżących problemów związanych z ochroną danych, takich jak monografie naukowe czy zagadnienia szczególne, publikowane na witrynie koła;
- współpracę z ekspertami: Koło współpracuje z prawnikami i specjalistami w dziedzinie ochrony danych, co pozwala na organizację webinarów i spotkań, podczas których omawiane są praktyczne aspekty ochrony danych osobowych.

Tematyka prac badawczych i zagadnień poruszanych przez SKNODO obejmuje m.in.:

- analizę przepisów RODO: Interpretacja i praktyczne zastosowanie przepisów ogólnego rozporządzenia o ochronie danych;
- ochronę danych w kontekście nowych technologii: Badanie wpływu nowoczesnych technologii na prywatność i ochronę danych osobowych;
- bezpieczeństwo informacji: Analiza ryzyka związanego z przetwarzaniem danych oraz metody zabezpieczania informacji;
- prawo pracy a ochrona danych: Zagadnienia związane z przetwarzaniem danych pracowników, w tym adresów e-mail zawierających imię i nazwisko, zarówno w trakcie, jak i po ustaniu stosunku pracy;
- dostęp do informacji publicznej: Balansowanie między transparentnością a ochroną danych osobowych w kontekście dostępu do informacji publicznej.

Przejawem rozwijania wśród studentów kompetencji z obszaru działalności naukowej jest również wspomniane przy okazji opisu cech wyróżniających koncepcję kształcenia Wydziału konkursy Moot Court Competition. Przedmiot Moot Court Competitions Seminar został uruchomiony w roku 2023/2024.

Czworo pracowników naukowych Wydziału Prawa i Administracji, którzy posiadają wcześniejsze doświadczenie w trenowaniu drużyn i sędziowaniu konkursów typu moot court wykorzystują prowadzone przez siebie badania naukowe na potrzeby przygotowania studentów do konkursów, w których studenci prawa rywalizują, wcielając się w role prawników. Są to dr Julia Kapelańska-Pręgowska, dr Piotr Sadowski, dr Zuzanna Pełowska-Dąbrowska oraz dr Maciej Żenkiewicz.

Tematyka spraw może obejmować różne dziedziny prawa, np. prawo międzynarodowe, konstytucyjne, czy handlowe.

Studenci poprzez przygotowanie się do konkursów rozwijają swoje umiejętności analizy prawnej, argumentacji oraz wystąpień publicznych. Moot Court jest okazją do pogłębienia wiedzy prawniczej i zdobycia doświadczenia w pracy nad rzeczywistymi kasusami.

Zakres zagadnień będących przedmiotem konkursów w których w ostatnich latach brali udział studenci WPiA UMK:

- Przesłanki dopuszczalności skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz innych organów międzynarodowej ochrony praw człowieka: m.in. dopuszczalność *ratione personae*, *ratione materiae*, *ratione temporis*, *ratione loci*, etc.
- Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego oraz jego dopuszczalne ograniczenia. Zagadnienie zakresu przedmiotowego prawa do prywatności w kontekście jego wykładni ewolucyjnej oraz zagadnienie klauzuli limitacyjnej (test legalności, test celowości, test konieczności i test proporcjonalności);
- Prawo do ochrony własności (mienia) oraz dopuszczalne ingerencje państwa;
- Wolność wypowiedzi (ekspresji) oraz jego dopuszczalne ograniczenia. Rozróżnienie wypowiedzi chronionych od mowy nienawiści. Klauzula limitacyjna w kontekście w/w wolności;
- Obowiązek zapewnienia dostępności przestrzeni publicznej oraz prawo do racjonalnych dostosowań jako podstawowe narzędzia realizacji Konwencji o prawach osób z niepełnosprawnościami;
- Definicja uchodźcy oraz jej ewolucja w orzecznictwie i praktyce organów międzynarodowej ochrony praw człowieka. Zasada *non-refoulement* w europejskim systemie ochrony praw człowieka;
- Zasada najlepszego interesu (dobra) dziecka w Konwencji ONZ o prawach dziecka.

4.4 Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Polityka kadrowa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu regulowana jest przede wszystkim przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, przepisami statutu UMK oraz zarządzeniami rektora UMK. W tym kontekście wymienić należy przede wszystkim:

- zarządzenie Nr 166 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 4 listopada 2019 r. Regulamin Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (załącznik nr 4.1.1), który określa ustalą organizację i porządek w procesie pracy na Uniwersytecie oraz związane z tym prawa i obowiązki pracodawcy i pracowników, a także zasady ustalania zakresu obowiązków nauczycieli akademickich dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk, rodzaje zajęć dydaktycznych objętych zakresem tych obowiązków, w tym wymiar zajęć dydaktycznych oraz innych obowiązków dla poszczególnych stanowisk, zasady obliczania godzin dydaktycznych, szczegółowe zasady udzielania nauczycielowi akademickiemu urlopu wypoczynkowego, płatnych urlopów naukowych, płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, oraz zasady wykonywania obowiązków, w tym polegających na prowadzeniu zajęć dydaktycznych, przez nauczycieli akademickich poza Uniwersytetem, a także jednostki, w których mogą być one wykonywane.
- zarządzenie Nr 2 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 23 stycznia 2020 r. Regulamin wynagradzania pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (t.j. Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 252, załącznik nr 4.4.1), który określa zasady wynagradzania za pracę oraz inne świadczenia związane z pracą i zasady ich przyznawania.

Podkreślić należy, iż Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu już pod koniec 2015 r. jako pierwszy uniwersytet i siódma instytucja w Polsce otrzymał wyróżnienie Human Resources Excellence in Research (<https://www.umk.pl/en/university/excellence-in-research/>). Wyróżnienie nadawane jest przez Komisję Europejską instytucjom, które zapewniają doskonałe warunki pracy naukowcom oraz posiadają transparentne procesy rekrutacyjne. Uzyskanie tego wyróżnienia zobligowało uczelnię do zwiększenia zakresu działań lub wprowadzenia nowych, m.in. w zakresie: otwartości i transparentności systemu zatrudniania osób z kraju i zagranicy, przewodnika dla zainteresowanych pracą na UMK, e-

rekrutacji, szkoleń oraz poszerzenia możliwości rozwoju pracowników. W zakresie doskonałości zarządzania zasobami ludzkimi uczelnia wdrożyła również wewnętrzną politykę antymobbingową. Jej celem jest wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między pracownikami, zapobieganie i przeciwdziałanie zjawisku mobbingu oraz wyeliminowanie działań mających znamiona mobbingu.

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce zatrudnienie nauczyciela akademickiego w wymiarze czasu pracy przekraczającym ½ etatu na czas nieokreślony lub określony ponad 3 miesiące może nastąpić po przeprowadzeniu konkursu. Zasady przeprowadzania konkursu określają przepisy Statutu UMK (załącznik nr 4.2.1) oraz zarządzenie Nr 234 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 19 listopada 2021 r. w sprawie procedury zatrudniania pracowników posiadających obywatelstwo polskie w ramach stosunku pracy na stanowisku nauczyciela akademickiego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2021 r., poz. 387, załącznik nr 4.4.2). O przyznaniu etatu i ogłoszeniu konkursu lub ogłoszeniu konkursu na etat będący w zasobach Wydziału decyduje każdorazowo Rektor UMK.

Polityka kadrowa na WPIA UMK prowadzona jest w oparciu o posiadane etaty oraz zdiagnozowane potrzeby poszczególnych katedr. Oznacza to, że przy podejmowaniu decyzji o przeprowadzeniu konkursu pierwszorzędne znaczenie ma wymiar godzin dydaktycznych, którymi dysponuje katedra, jednak bierze się również pod uwagę rozwój dyscypliny, a także następstwo pokoleniowe w katedrze.

Prowadzenie polityki kadrowej w oparciu o posiadane etaty ma na celu zapobieżenie powstawaniu zjawiska niedopensowania pracowników. Są sytuacje, gdy brakuje godzin dydaktycznych, w których zwolnienie etatu przez pracownika nie skutkuje ogłoszeniem konkursu na to miejsce. Etaty takie nie podlegają likwidacji, są etatami do dyspozycji Wydziału i w sytuacji gdy pojawi się potrzeba można wnioskować o uruchomienie rekrutacji.

Wyraźnie zaznacza się tendencja, że najskuteczniej działają te katedry, w których zatrudnione są osoby na stanowiskach od asystenta do profesora. To zapewnia ciągłość pokoleniową, możliwość zdobywania szlifów naukowych i dydaktycznych pod opieką nauczycieli akademickich mających różną skalę doświadczeń w tym zakresie. Daje to możliwość do kształtowania autorytetów, wzorców, postaw, co tak ważne jest w dzisiejszej bardzo dynamicznej rzeczywistości.

Warto odnotować, że przez wiele lat polityka zatrudnienia na UMK, podobnie jak w innych uniwersytetach polegała na zatrudnianiu na stanowisku asystentów osób posiadających już stopień naukowy doktora. Wraz ze zmianą przepisów możliwe jest zatrudnienie na tym stanowisku osób nieposiadających jeszcze stopnia naukowego. Obecnie grupa asystentów posiadających tytuł zawodowy magistra jest grupą najmniej liczną i obejmuje na WPIA 5 osób.

Procedura zatrudnienia nauczyciela akademickiego następuje na podstawie otwartego konkursu. Ogłaszany jest on w określonej dyscyplinie naukowej, w przypadku Wydziału Prawa i administracji jest to dyscyplina nauki prawnej. Informacja o konkursie jest zamieszczana na stronie internetowej uczelni w katalogu BIP: (<http://sbip14.lo.pl/artykuly/oferty-pracy-dla-nauczycieli-akademickich-i-naukowcow>), na stronie internetowej UMK (<https://www.umk.pl/praca/>), a także w Akademickiej Bazie Ogłoszeń (<https://bazaogloszen.nauka.gov.pl/>) oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców (<https://euraxess.ec.europa.eu/jobs/search>). Decyzją Dziekana powoływana jest komisja konkursowa. W jej skład wchodzi Dziekan, kierownik katedry, co najmniej dwie osoby reprezentujące tę samą dyscyplinę naukową z uniwersytetu oraz co najmniej jedna osoba reprezentująca inną dyscyplinę naukową należącą do tej samej dziedziny lub tej samej dyscypliny z innego ośrodka naukowego. Ma to na celu zapewnienie szerszego spojrzenia na kandydatów, którzy zgłosili się w konkursie. Dobrą praktyką, która pojawiła się na Wydziale jest przeprowadzanie rozmów kwalifikacyjnych z wybranymi kandydatami. Komisja konkursowa po przeprowadzeniu rozmów przedstawia radzie dziekańskiej informację o przebiegu konkursu oraz stanowisko komisji konkursowej w sprawie zatrudnienia. Rada Dziekańska rozstrzyga konkurs, podejmując uchwałę w sprawie zatrudnienia nauczyciela akademickiego, po zasięgnięciu opinii rady

dyscypliny naukowej. Następnie Dziekan wydziału kieruje wszystkie dokumenty do Rektora UMK z wnioskiem o zatrudnienie wybranego kandydata. Ostateczną decyzję o zatrudnieniu podejmuje Rektor UMK.

Awans nauczyciela akademickiego na stanowisko adiunkta lub profesora uniwersytetu następuje po uzyskaniu odpowiednio stopnia naukowego doktora lub doktora habilitowanego. Władze wydziału stoją od lat na stanowisku, iż uzyskanie stopnia naukowego nie może być jedynym kryterium awansu. Charakter mobilizujący do skutecznego prowadzenia badań naukowych przez nauczycieli akademickich ma wymóg uzyskania dorobku naukowego, już po uzyskaniu tego stopnia, by awans mógł zostać wpisany do planu rocznego zatrudnienia na Wydziale. Na WPIA pracownicy systematycznie powiększają swój dorobek naukowy na awans czekają zwykle od 6 do 12 miesięcy.

Ocena jakości kadry przeprowadzana jest w formie oceny okresowej nauczyciela akademickiego, w formie hospitacji zajęć dydaktycznych oraz w formie oceny zajęć dydaktycznych przez studentów.

W grudniu 2020 r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika wprowadził, obowiązujący nadal, system oceny nauczycieli akademickich - Zarządzenie Nr 266 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie kryteriów, trybu i podmiotu dokonującego oceny okresowej nauczycieli akademickich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2020 r., poz. 431 ze zm., załącznik nr 4.4.3).

Zgodnie z zarządzeniem oceny nauczyciela akademickiego na UMK dokonuje się nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek Rektora. Na Wydziale powołana została Komisja Oceniająca Dyscypliny Nauki Prawne, do której należy przeprowadzenie oceny. Ze względu na fakt, iż wszyscy pracownicy Wydziału zadeklarowali przynależność wyłącznie do dyscypliny nauki prawne, powołana jest tylko jedna komisja. Pracownicy podlegający ocenie znają kryteria oceny z wyprzedzeniem czteroletnim, dotyczą one danej dyscypliny i stanowią one załącznik do zarządzenia Rektora – załącznik nr 4.4.4. Kryteria oceny określone są odrębnie dla osób na stanowisku badawczym, badawczo-dydaktycznym i dydaktycznym.

Procedurę oceny wszczyna się nie później niż z początkiem semestru letniego, trwać ona może nie dłużej niż do zakończenia zajęć dydaktycznych w semestrze letnim. Szczegółowy tryb oceny określa załącznik do wspomnianego zarządzenia – załącznik nr 4.4.5. W ramach procedury pracownik przygotowuje ankietę oceny nauczyciela, która następnie opiniowana jest przez kierownika katedry, w której jest zatrudniony. Pracownik przygotowuje również propozycję indywidualnego planu rozwoju naukowca wraz ze wskazaniem oczekiwanego wsparcia ze strony uczelni. Komisja oceniająca w oparciu o przedłożone dokumenty dokonuje oceny nauczyciela akademickiego, ocena może być pozytywna lub negatywna. W terminie 14 dni od posiedzenia Komisji Oceniającej, jej przewodniczący odbywa rozmowę z ocenianym pracownikiem dotyczącą wyniku oceny. W rozmowie udział bierze również kierownik katedry, w której zatrudniony jest oceniany pracownik. Zapoznanie z oceną potwierdza pracownik podpisem, ustala się też plan rozwoju pracownika. W przypadku oceny negatywnej kolejną ocenę zarządza się nie wcześniej niż po upływie 12 miesięcy od zakończenia poprzedniej oceny.

Wskazana powyżej procedura, a w szczególności wprowadzenie rozmowy oceniającej, wydaje się być bardzo skutecznym rozwiązaniem. W jej następstwie bowiem pracownicy negatywnie ocenieni podejmowali konkretne działania. Większość z nich podejmowała się rzetelnej realizacji planu rozwoju, co po kolejnej ocenie skutkowało również awansem zawodowym. Byli również pracownicy, którzy w porozumieniu z władzami Wydziału wystąpili o przeniesienie z etatu badawczo-dydaktycznego na etat dydaktyczny. Zdarzyły się jednak również osoby, które uznały, że nie będą w stanie realizować planu rozwoju i zrezygnowały z zatrudnienia w uczelni.

Ocena jakości kadry to również prowadzone hospitacje zajęć dydaktycznych. Zasady hospitacji określa zarządzenie nr 204 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2019 r., poz. 438 ze zm., załącznik nr 4.1.2). Procedurze hospitacji podlegają wszystkie zajęcia prowadzone na wydziale oraz wszyscy nauczyciele akademicy prowadzący te zajęcia.

Hospitacja powinna być przeprowadzona przynajmniej raz w okresie między ocenami, a w przypadku nowo zatrudnionych nauczycieli hospitacja powinna się odbyć w pierwszym roku ich zatrudnienia, nie później niż w pierwszym semestrze prowadzenia przez nich zajęć. Hospitację zajęć przeprowadza kierownik katedry w stosunku do pracowników tej katedry, Dziekan Wydziału wobec kierowników katedr i pracowników spoza wydziału, a hospitację zajęć Dziekana przeprowadza najstarszy stażem pracy kierownik katedry z pokrewnej dziedziny posiadający tytuł naukowy.

Prowadzący hospitację wypełnia protokół hospitacji – załączniki nr 4.4.6 i 4.4.7, oceniając poszczególne kryteria w nim wskazane oraz wskazując uzasadnienie oceny, uwagi i zalecenia dla pracownika. Z protokołem tym zapoznaje się pracownik, może również odnieść się do uwag i zaleceń wskazanych przez hospitującego zajęcia. Prowadzenie rzetelnych hospitacji zajęć przekłada się w efekcie na korekty w sposobie prowadzenia zajęć przez pracowników, często związane z wprowadzaniem elementów nowoczesnych metod i technologii w dydaktyce. Należy zaznaczyć, iż formularz hospitacji zajęć stanowi również element przeprowadzanej w stosunku do pracowników procedury oceny nauczyciela akademickiego, o której była mowa powyżej.

Niezmiernie ważnym elementem oceny jakości kadry jest ocena zajęć dydaktycznych, dokonywana anonimowo przez studentów na zakończenie zajęć dydaktycznych. Ocena ta przeprowadzana jest w formie elektronicznej ankiety w systemie USOS, a zasady oceny zajęć dydaktycznych określa zarządzenie nr 212 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 października 2023 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 381) – załącznik nr 4.4.8.

W stosunku do pracowników, których zajęcia w ankietach studenckich uzyskały ocenę poniżej 4.0, wdrażany jest program naprawczy polegający m.in. na tym, że kierownicy ich katedr zobowiązani są do przeprowadzenia z nimi rozmów. Mają one na celu ustalenie przyczyn takiej oceny i wprowadzenia korekt w prowadzeniu zajęć. Słaba ocena skutkuje również zmianą prowadzącego zajęcia. Należy zaznaczyć, że na WPiA UMK są to pojedyncze przypadki. Taka sytuacja miała jednak miejsce na WPiA w stosunku do pracowników innych wydziałów prowadzących zajęcia, Dziekan WPiA występował wówczas do Dziekana wydziału macierzystego tej osoby, o zmianę prowadzącego. Zmiany zostały dokonane i zajęcia ponownie są dobrze oceniane.

Podsumowując, polityka kadrowa wydziału prowadzona jest w ramach dostępnych etatów i możliwości uniwersytetu. Ocena jakości kadry dokonywana jest systematycznie i w sposób bieżący przekłada się na prowadzoną politykę kadrową.

4.5 System wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych realizowane jest poprzez: urlopy naukowe, naukowe staże krajowe i zagraniczne, udział w szkoleniach, granty wewnętrzne na badania naukowe, finansowanie kosztów przewodów doktorskich, postępowań o nadanie stopnia doktora, doktora habilitowanego, tytułu profesora, finansowe wspieranie publikacji naukowych, monografii oraz czasopism naukowych. Wspieranie i motywowanie kadry rozwoju znajduje odzwierciedlenie w liczbie 51 uzyskanych awansów naukowych w latach 2016-2024. W danym okresie trzech nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku Prawo uzyskało tytuł naukowy profesora, 22 uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 24 stopień doktora. Wykaz awansów naukowych nauczycieli akademickich został przedstawiony w formie tabeli do niniejszego punktu.

	RAZEM	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Doktor	25	3	6	6	2	3	0	0	3	2

Doktor habilitowany	22	3	2	1	7	4	1	1	2	1
Tytuł profesora	4	0	0	0	2	1	0	0	0	1

Istotnym czynnikiem premiującym aktywność nauczycieli jest stosowany w Uczelni system nagród. Nauczyciele akademicki mogą otrzymywać nagrody oraz wyróżnienia za osiągnięcia naukowe i artystyczne, dydaktyczne lub organizacyjne. Zasłużonym nauczycielom akademickim, kończącym pracę na Uniwersytecie w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, mogą być przyznane nagrody za całokształt pracy na Uniwersytecie. Rektor przyznaje nagrody indywidualne i zespołowe I, II i III stopnia. Ponadto nauczyciel akademicki może otrzymać dodatek rektorski za czynności dydaktyczne. Rektor przyznaje również dodatek za prace w projektach badawczych lub zawierających komponent badawczy projektów międzynarodowych i strukturalnych. Rektor również przyznaje jednorazowe świadczenia pieniężne dla pracowników działalności naukowej autorom afiliowanych na Uniwersytecie artykułów w prestiżowych czasopismach, monografii w wydawnictwach naukowych. Ponadto pracownicy naukowci biorący udział w postępowaniach naukowych związanych z nadawaniem stopni doktora, doktora habilitowanego otrzymują dodatki za czynności z tym związane. Zasady przyznawania nagród i wyróżnień dla nauczycieli akademickich oraz dodatków rektorskich określa regulamin wynagradzania obowiązujący w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, załącznik nr 4.4.1).

Regularne przeprowadzanie hospitacji zajęć dydaktycznych, okresowa ocena nauczycieli, ankiety oceny dokonywane przez studentów oraz odznaczenia państwowe również aktywizują podnoszenie kompetencji dydaktycznych.

Na WPiA UMK stosowany jest szeroko rozumiany system wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego oraz do podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Pracownicy WPiA UMK, po uzyskaniu stopnia doktora i doktora habilitowanego, mają możliwość awansu zawodowego – po uzyskaniu stopnia doktora z asystenta na adiunkta, po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego z adiunkta na profesora Uczelni. Procedura awansowa jest ściśle określona: wniosek Kierownika Katedry, akceptacja Dziekana, umieszczenie awansu w projekcie planu rzeczowo-finansowego, akceptacja Rektora. W ostatnich 5 latach wszyscy pracownicy, którzy uzyskali nowe stopnie naukowe, otrzymali awanse na nowe stanowiska. Z nowym stanowiskiem wiąże się zawsze wzrost wynagrodzenia. Zwiększenie wynagrodzenia dotyczy także tak ważnej dla WPiA UMK sytuacji, jak otrzymanie przez pracownika tytułu profesora.

Wspieranie i motywowanie kadry do rozwoju naukowego odbywa się na WPiA z poszanowaniem zasady transparentności i zasady równości. Istniejący system zapewnia możliwość podnoszenia kompetencji naukowych i zawodowych przez wszystkich pracowników, bez względu na stopień naukowy, zajmowane stanowisko czy staż pracy.

Podział środków na działalność naukowo-badawczą regulują przepisy wewnętrzne, aktualnie jest to zarządzenie nr 9/2024 Dziekana WPiA UMK z dnia 10 września 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad podziału środków finansowych pozostających w dyspozycji wydziału (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarzadzenie-9-2024.pdf>). Na jego podstawie minimum 50 tys. zł jest przekazywane do dyspozycji Kierowników Katedr. Pozostałe środki służą finansowaniu: procedur doktorskich, habilitacyjnych i profesorskich, finansowaniu wydziałowych czasopism naukowych oraz finansowaniu indywidualnych i zespołowych projektów badawczych wyłonionych w trybie konkursowym.

Pracownicy WPiA UMK mogą składać wnioski między innymi o finansowanie tłumaczeń (korekty językowej) publikacji na języki obce, o finansowanie kwerend krajowych i zagranicznych, o

finansowanie udziału w konferencjach naukowych, etc. Każdego roku organizowane są minimum 4 konkursy – informacje o nich są wysyłane drogą mailową do wszystkich pracowników WPIA UMK.

Transparentność systemu podziału środków na działalność badawczo-naukową zapewnia Wydziałowa Komisja Budżetowa (w aktualnej kadencji powołana zarządzeniem Dziekana WPIA UMK nr 12/2024 z dnia 10 września 2024 r., <https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarządzenie-12-2024.pdf>). W jej skład wchodzi 8 pracowników, przy czym tylko 2 reprezentuje Kolegium Dziekańskie. Ważne jest, że poza 4 samodzielnie pracownikami naukowymi, 4 pracowników to adiunkci. Działalność Wydziałowej Komisji Budżetowej ma charakter transparentny – listy beneficjentów są publikowane.

Pracownicy WPIA UMK, w tym zwłaszcza realizujący wyjazdy zagraniczne, mogą otrzymać finansowane ze środków wydziałowych na anglojęzyczne publikacje naukowe (autorstwa pracowników WPIA UMK) w celu promowania ich w zagranicznych ośrodkach naukowych.

W ramach realizacji zadań wynikających z programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (ID-UB), pracownicy badawczo-dydaktyczni UMK w Toruniu otrzymują również znaczące wsparcie finansowe ukierunkowane na rozwój działalności naukowej. Przykładowo prof. dr hab. Maciej Serowaniec kieruje pracami interdyscyplinarnej grupy badawczej Centre for Democracy, Accountability and Representation (CEDAR). Z kolei dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK jest zaangażowany w prace badawcze tzw. wyłaniającego się pola badawczego „Centrum Badań nad Globalnym i Wielopoziomym Zarządzaniem”. Pracownicy WPIA brali także aktywny udział w i uzyskali wsparcie finansowe w następujących konkursach:

- 1) Publikacje – konkurs publikacyjny dla pracowników - celem konkursu jest umożliwienie nauczycielom akademickim uzyskania finansowania kosztów publikacji w prestiżowych czasopismach naukowych oraz ich upowszechnienia w otwartym dostępie (Open Access).
- 2) Debiuty - celem konkursu jest wspieranie rozwoju działań naukowych wpisujących się w cztery najważniejsze cele Uniwersytetu jako uczelni badawczej (4xI@NCU), którymi są: internacjonalizacja, interdyscyplinarność, innowacyjność i integralność. Obejmują one wszelkiego rodzaju badania wstępne, rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, staże naukowe, wyjazdy badawcze, czynny udział w konferencjach naukowych lub wyjazdy konsultacyjne.
- 3) Mobilności dla pracowników – celem konkursu jest umożliwienie naukowcom zatrudnionym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu zdobycia międzynarodowego doświadczenia badawczego poprzez realizację staży podoktorskich w uznanych zagranicznych instytucjach naukowych.

Z kolei, w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, pracownicy mogą korzystać z różnych form kształcenia oferowanych przez UMK i jego jednostki organizacyjne, np. przez Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego. Informacje o kursach, szkoleniach i seminariach zamieszczone są na stronie UMK (zakładka „Pracownicy”) oraz systematycznie przekazywane drogą mailową w ramach „Biuletynu Informacyjnego”. Pracownicy mogą także podnosić swoje kompetencje dydaktyczne poprzez udział w przedsięwzięciach o charakterze komercyjnym organizowanych przez podmioty zewnętrzne. W ciągu ostatnich 5 lat żaden wniosek pracownika, pozytywnie zaopiniowany przez Kierownika Katedry, nie został negatywnie rozpatrzony – w zakresie udziału pracownika i finansowaniu tego udziału ze środków wydziałowych – przez Dziekana WPIA UMK.

Pracownikom WPIA UMK oferowane są także środki na poszerzenie swoich horyzontów dydaktycznych w ramach programu Erasmus+. Wyjazdy o charakterze dydaktycznym i szkoleniowym odbywają się również w ramach YUFE - Young Universities for the Future of Europe, to jedno z 64 konsorcjów wybranych przez Komisję Europejską do budowy i testowania modelu Uniwersytetu Europejskiego - otwartego, nieelitarnego i integrującego różne środowiska, a także promującego innowacyjność, interdyscyplinarność oraz najwyższą jakość w badaniach i edukacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Studia na kierunku Prawo realizowane są w budynku Collegium Iuridicum Novum przy ul. Władysława Bojarskiego 3 w Toruniu, w którym znajduje się siedziba i baza naukowa Wydziału Prawa i Administracji UMK. Prowadzone są tu wszystkie zajęcia dydaktyczne z wyjątkiem zajęć z wychowania fizycznego, które organizowane są przez Uniwersyteckie Centrum Sportowe.

Budynek WPiA położony jest w północnej części miasteczka uniwersyteckiego i bezpośrednio przylega wschodnią stroną do lasu bielańskiego. Mimo to obiekt zlokalizowany jest w bardzo dobrze skomunikowanym miejscu. W bliskim otoczeniu znajdują się liczne linie tramwajowe i autobusowe oraz parkingi. Budynek WPiA znajduje się również w niedalekiej odległości od Domów Studenckich, Akademickiego Centrum Kultury i Sztuki „Od Nowa”, Uniwersyteckiego Centrum Sportowego, Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych, Kopernikańskiego Ośrodka Integracji, Biblioteki Uniwersyteckiej oraz głównej siedziby władz uczelni – Rektoratu.

5.1 Stan, nowoczesność, rozmiary i kompleksowość bazy dydaktycznej i naukowej służącej realizacji zajęć oraz działalności naukowej na ocenianym kierunku w dyscyplinie nauk prawnych

Wydział dysponuje infrastrukturą dydaktyczną adekwatną do poziomu, formy i programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim. Pozwala również na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Bogate zasoby biblioteki wydziałowej zapewniają dostęp do zalecanej studentom w procesie kształcenia literatury i programów prawniczych, a także umożliwiają pracownikom prowadzenie badań naukowych. WPiA stale rozwija i doskonali oferty materiałów edukacyjnych zamieszczanych na platformie Moodle.

W celu zwiększenia atrakcyjności warunków pracy i kształcenia oraz zapewnienia przyjaznego środowiska pracy pracownikom i studentom, WPiA wynajmuje powierzchnie w swoich obiektach pod usługi vendingowe (automaty do napojów i przekąski), jak również na bar, w którym można spożyć ciepły posiłek. Dbając o właściwą infrastrukturę WPiA zapewnia korzystne warunki do nauki osobom z niepełnosprawnościami.

Baza techniczna kształcenia składa się z różnego rodzaju sprzętu audiowizualnego obejmującego m. in. komputery, projektory, telewizory, monitor interaktywny, zestaw wideokonferencyjny, mikrofony stacjonarne i bezprzewodowe oraz urządzenia wielofunkcyjne. Wyposażenie i pojemność sal dydaktycznych jest dostosowana do rodzaju zajęć i liczebności grup.

Na zajęciach z kryminalistyki studenci mają dostęp do pracowni, która wyposażona jest w specjalistyczne sprzęty: laptop z dostępem do Internetu, rzutnik, mikroskop stereoskopowy optyczny, kamera CCD, 2 mikroskopy cyfrowe, waliograf analogowy oraz radar dopplerowski do mierzenia prędkości pocisku a w gablotach znajdują się wybrane ekspertyzy i ślady kryminalistyczne. Wyposażenie pracowni będzie uzupełnione o uniwersalną walizkę oględzinową, przenośny stół daktyloskopijny, oświetlacz TMX200 oraz latarkę BM500Led (sprzęt w trakcie zakupu).

Gmach jest wyposażony w monitoring wizyjny i system antywłamaniowy SATEL. Obiekt jest w pełni klimatyzowany. Jego powierzchnia to 13.972 m. kw., posadowiony został na działce o powierzchni 10.700 m kw. W holu WPIA znajduje się 5 audytoriów, każde mieszczące ponad 280 osób, wyposażonych w nagłośnienie, tablice, automatycznie sterowane ekrany oraz projektory (łącznie pow. 1.450 m kw.), ponadto dwa audytoria dla 90 i 110 osób (wyposażone jw.) o łącznej pow. 228 m kw., jedna pracownia komputerowa (pow. 74 m kw.) wyposażona w 28 laptopów. Ponadto cztery sale ćwiczeniowe na 30-48 osób każda (łącznie pow. ok. 300 m kw.), sześć sal ćwiczeniowych (z możliwością łączenia w trzy większe sale wykładowe) na 40 osób każda (łącznie pow. 245 m kw.), jedna sala zaaranżowana na salę rozpraw dla 32 studentów (pow. 48 m kw.), jedna pracownia do nauki języków obcych na 25 osób (pow. 38 m kw.). Poszczególne Katedry dysponują dwudziestoma salami seminaryjnymi, dla 15-25 osób każda, o łącznej powierzchni 425 m. kw. Ponadto w budynku znajdują się 83 pomieszczenia dla pracowników naukowo-dydaktycznych (samodzielni pracownicy mają do dyspozycji gabinety jednoosobowe, pozostali zajmują pokoje dwuosobowe), a także 16 pomieszczeń dla pracowników administracji. W holu budynku znajduje się Centrum Aktywności Studentów (pow. 50 m kw.). W budynku dostępna jest bezpłatna sieć bezprzewodowa (Eduroam). Na I i II piętrze budynku znajdują się pokoje relaksu dla studentów, natomiast w piwnicy pokój śniadań wyposażony w TV, czajniki, mikrofalę na ok 30 osób. W budynku na parterze znajduje się także wydzielone pomieszczenie udostępniane Europejskiemu Stowarzyszeniu Studentów Prawa Elsa, na pierwszym piętrze - gabinet do dyspozycji Uniwersyteckiej Poradni Prawnej (p. 124), w którym dyżury odbywa zespół studentów, udzielający bezpłatnych porad prawnych osobom, które ze względu na swoją sytuację materialną nie mogą skorzystać z odpłatnej porady zawodowego adwokata czy radcy prawnego oraz, na tym samym piętrze – gabinet gościnny udostępniany naukowcom z kraju i z zagranicy goszczących na wydziale (p. 127). Dodatkowo w budynku znajduje się też wyremontowane pomieszczenie zaadoptowane na kuchnię dla pracowników (p. 25). Szczegółowy opis pomieszczeń został przedstawiony w załączniku 1

Budynek stanowi dobrze wyposażoną, komfortową i przyjazną przestrzeń nauki i odpoczynku dla studentów i pracowników. Wyposażony jest w następujące udogodnienia:

1. Obszerny hol wychodzący na zielone patio z widokiem na las. Duże przeszklenia sprawiają, że do wnętrza dociera więcej naturalnego światła, co jest ważne zwłaszcza w okresie zimowym ponieważ przyczynia się do lepszego samopoczucia studentów i pracowników. W budynku znajduje się dużo roślin zielonych, jako element dekoracyjny przestrzeni.
2. Pokoje wypoczynku dla studentów czekających na zajęcia są otwarte dla wszystkich przez cały czas. W każdym pomieszczeniu znajdują się siedziska – pufy, stoliki i przenośne oświetlenie w postaci lamp. Są to też miejsca kontaktu użytkowników ze sztuką w formie obrazów umieszczonych na sztalugach, których autorami są studenci WSP
3. Pokój studentów – tzw. śniadalnia „pod paragrafem” znajdująca się w piwnicy dysponuje 30-toma miejscami siedzącymi. Wyposażony jest w telewizor, stoliki, krzesła i wygodny kącik z fotelami. Dostępne są tam również: czajniki elektryczne, liczne szafki w zabudowie, kuchenka mikrofalowa, zlewozmywak i kran z wodą filtrowaną. Pomieszczenie to jest też wykorzystywane na zebrania kół naukowych, mniej liczne konferencje studenckie, seminaria, studenckie spotkania naukowe
4. Szatnia na 1400 miejsc (numerków) na odzież wierzchnią umożliwia także przechowanie bagażu
5. Przy Bibliotece wydziałowej znajdują się 63 zamykane na kluczyk szafki, w których studenci, korzystający z czytelni mogą przechowywać swoje podręczne rzeczy takie jak torba, laptop, plecak itp.
6. Przy budynku znajdują się: miejsce do zaparkowania rowerów, wydzielone miejsce dla hulajnóg elektrycznych oraz strefa palacza.
7. W budynku funkcjonuje bar oferujący studentom zimne i ciepłe posiłki. Dodatkowo znajduje się tam automat do kawy. W przestrzeni barowej znajdują się wygodne tapicerowane łóżka oraz stoliki z krzesłami
8. W holu głównym (przy portierni) znajduje się ładowarka do telefonów,

9. Na każdym poziomie budynku, w każdej części znajdują się odpowiednio wyposażone sanitariaty
10. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz przy salach dydaktycznych i dziekanatach znajdują się siedziska, które pozwalają w komfortowy sposób spędzić czas oczekiwania na zajęcia lub załatwienie spraw studenckich w dziekanacie
11. Na ścianach przy dziekanatach, salach seminaryjnych i gabinetach pracowników zawieszono gabloty, które umożliwiają prezentowanie ogłoszeń i komunikatów w tradycyjnej formie. Na holu znajdują się stojące tablice informacyjne z miejscem na ogłoszenia różne i informacje dot. wydarzeń organizowanych przez studentów. Dodatkowo w holu umieszczono sztalugi z plakatami dotyczącymi konferencji naukowych. Na parterze znajdują się również gabloty z informacjami związków zawodowych.
12. Na drzwiach każdej sali wykładowej i ćwiczeniowej umieszczona jest tabliczka z rozkładem zajęć w niej prowadzonych. Informacje te są na bieżąco aktualizowane.
13. Na korytarzach jest dostęp do gniazd elektrycznych umożliwiających doładowanie przenośnego sprzętu komputerowego
14. W szatni znajduje się telefon do połączeń wewnętrznych dostępny dla studentów
15. W nowej części budynku na parterze znajduje się otwarta przestrzeń dla studentów wyposażona w 3 stoły, ławki, dwie przenośne lampki biurkowe i ładowarkę do telefonów
16. Pracownikom naukowym krajowych i zagranicznych instytucji udostępniany jest pokój gościnny (p. 127)
17. Pokój 25 został zaadoptowany na kuchnię dla pracowników
18. Wszystkie pomieszczenia dydaktyczne, w których zgodnie z planem odbywają się zajęcia, są otwarte i dostępne dla studentów przez cały dzień, także w weekendy dla studentów niestacjonarnych lub innych form kształcenia

Warto zaznaczyć, że budynek znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zielonych (las bielański) i jest na bieżąco modernizowany pod kątem zrównoważonego rozwoju: na części powierzchni dachu zainstalowana została instalacja fotowoltaiczna w liczbie 104 paneli o łącznej mocy 50 KW, a wszystkie źródła światła wokół budynku wymieniono na energooszczędne (ledowe), podobnie wewnątrz budynku - wszystkie hole i korytarze w starej części budynku oraz biblioteka, pokoje studentów, portiernia, szatnia posiadają oświetlenie ledowe.

5.2 Infrastruktura i wyposażenie instytucji, w których prowadzone są zajęcia poza uczelnią oraz praktyki zawodowe

Wszystkie zajęcia przewidziane w programie studiów na kierunku Prawo odbywają się w budynkach uniwersyteckich. Praktyki studenckie także stanowią integralną część planu studiów oraz programu nauczania dla kierunku Prawo oraz podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Student jest obowiązany do odbycia jednej praktyki obowiązkowej (wakacyjnej lub śródrocznej) nie wcześniej niż po ukończeniu III roku studiów. Praktyka śródroczna trwa 15 dni roboczych, a wakacyjna 3 tygodnie. Student kierunku Prawo może odbywać praktykę w urzędach organów administracji rządowej i samorządowej lub w komórkach administracyjnych innych instytucji publicznych i niepublicznych. W zdecydowanej większości przypadków studenci zgłaszają się na praktyki do samodzielnie wybranych przez siebie jednostek o odpowiednim standardzie wyposażenia, pomieszczenia biurowe, urządzenia, sprzęt, materiały i oprogramowanie. Dotychczas studenci nigdy nie zgłaszali opiekunom praktyk żadnych problemów związanych z infrastrukturą i wyposażeniem miejsca ich odbywania.

5.3 Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej (w tym Internetu a także platformy e-learningowej, w przypadku, gdy na ocenianym kierunku prowadzone jest kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) oraz stopnia jej wykorzystania w procesie nauczania i uczenia się studentów oraz w działalności i komunikacji naukowej

Budynek Wydziału Prawa i Administracji zapewnia studentom dostęp do szerokopasmowej bezprzewodowej sieci internetowej Eduroam (po zalogowaniu przez Centralny Punkt Logowania Uniwersyteckiego Centrum Informatycznego). Monitorowanie dostępności sieci w budynku odbywa się w trybie ciągłym. W budynku znajduje się 21 punktów dostępowych i w razie potrzeby sieć jest na bieżąco rozbudowywana o nowe punkty. Ma to na celu zagwarantowanie dostępności do Internetu we wszystkich pomieszczeniach.

Pracownicy i studenci mają możliwość korzystania z platform e-learningowych Microsoft Teams, BigBlueButton oraz Moodle UMK.

Wszystkim studentom UMK, uczestnikom studiów doktoranckich UMK oraz każdej zarejestrowanej organizacji studenckiej lub samorządowej działającej w strukturach UMK przysługuje prawo do posiadania bezpłatnego konta na Uczelnianym Serwerze Studenckim. Posiadacze kont studenckich na serwerze ogólnouczelnianym mogą uzyskać do nich dostęp korzystając np. z Eduroam. Każda osoba posiadająca konto na serwerze uczelnianym może korzystać z wielu usług m. in. poczty elektronicznej, Usosweba, komunikatora internetowego (Usługa komunikator.umk.pl jest przeznaczona zarówno dla pracowników jak i studentów UMK i umożliwiają użytkownikom komunikację w czasie rzeczywistym), platformy Moodle, Microsoft Teams czy też Systemu Rezerwacji Sal, bez zakładania dodatkowego konta

Obsługa studentów odbywa się poprzez system USOS administrowany centralnie. Studenci i nauczyciele akademicy mają do dyspozycji system USOSweb/aplikacja mobilna „mobilny USOS”, za pomocą których:

- studenci rejestrują się na zajęcia dydaktyczne,
- uzyskują informację o treściach programowych przedmiotów (sylabus), terminach i miejscach odbywania zajęć (plan zajęć),
- otrzymują powiadomienia o uzyskanych ocenach i zaliczeniach, składają elektroniczne wnioski stypendialne i podania studenckie, cyklicznie oceniają prowadzących zajęcia dydaktyczne, w których uczestniczyli (ankiety dydaktyczne), nauczyciele akademicy edytują zawartość sylabusów przedmiotów, tworzą odwołania do kursu na zintegrowanej platformy e-learningowej (Moodle), sprawdzają listy obecności uczestników zajęć, mają do dyspozycji wewnętrzny komunikator (USOS-mail), wystawiają oceny uczestnikom zajęć, przeglądają wyniki ankiet dydaktycznych.

Studenci i pracownicy UMK mogą korzystać z uniwersyteckiej platformy e-learningowej (Moodle), na której umieszczane są wybrane treści programowe przedmiotów, testy oraz quizy do samooceny postępów kształcenia. Platforma jest zintegrowana z systemem USOSweb.

Ponadto, studenci i pracownicy w procesie dydaktycznym i w celach badawczych mogą korzystać z dostępu do następujących systemów: Systemu informacji prawnej – Legalis, System informacji prawnej – Lex oraz baza wewnętrznych aktów prawnych – LEX.

Wyniki swoich prac mogą przechowywać i archiwizować z wykorzystaniem dwóch dedykowanych narzędzi:

Usługa archiwizacji plików – Box UMK,

Usługa archiwizacji plików – PIONIER Box.

W celu ograniczenia zjawiska nieuprawnionego przywłaszczenia autorstwa cudzego utworu lub jego fragmentu Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu korzysta z oprogramowania JSA (Jednolity System Antyplagiatowy).

Uniwersytet użytkuje platformę Office 365 Education, dzięki której każdy pracownik, doktorant oraz student ma dostęp do przestrzeni dyskowej (one drive), aplikacji biurowych (Word, Excel, PowerPoint itp.) uruchamianych w przeglądarce. Dostępne jest także narzędzie Teams do komunikacji

indywidualnej i grupowej. To narzędzie z powodzeniem jest stosowane do synchronicznego nauczania na odległość.

System wideokonferencyjny BBB (BigBlueButton), który jest centralnie administrowany przez UMK, znalazł swoje zastosowanie w synchronicznym trybie prowadzenia wybranych zajęć zdalnych. Dzięki takim możliwościom jak udostępnianie obrazu z kamery, wyświetlaniu prezentacji, udostępnianiu tablicy do rysowania stał się alternatywnym i bezpłatnym narzędziem do kształcenia na odległość.

Wydział ma możliwość prowadzenia zajęć w formie zdalnej. Podstawę prawną w zakresie kształcenia na odległość na Wydziale Prawa i Administracji stanowi zarządzenie nr 162 Rektora UMK z dnia 1 lipca 2021 roku w sprawie zasad powierzania i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK 2021, poz. 269, ze zm., załącznik nr 2.3.1.) Zgodnie z zarządzeniem liczba godzin zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może być większa niż 30% ogólnej liczby punktów określonych łącznie w programie kształcenia na danym roku studiów. Zgody na prowadzenie zajęć w powyższej formie udziela Dziekan. Stosowanie metod e-learningowych odbywa się w oparciu o platformę edukacyjną Moodle, której interoperacyjność pozwala na dostarczanie studentom materiałów dydaktycznych, niezależnie od ich formatu oraz przeznaczenia, np. zasobów tekstowych, zdjęć, nagrań dźwiękowych, filmów, prezentacji multimedialnych. System posiada rozbudowane możliwości koordynowania procesu dydaktycznego, a także wbudowane narzędzia analizowania aktywności i postępów w nauce uczestników zajęć. Pracownicy mogą tworzyć zadania w kursie i decydować o formie ich rozwiązania. Mają też możliwość przeprowadzania zaliczeń w formie internetowej, które mogą być sprawdzane automatycznie przez komputer. Platforma umożliwia komunikację z pracownikiem oraz pozostałymi uczestnikami kursu.

Z platformy Moodle korzystają również studenci, którzy uzyskują wiedzę i kompetencje o funkcjonalności platformy na pierwszym roku studiów w ramach zajęć konwersatoryjnych z przedmiotu Technologia Informatyczna.

Wydział dysponuje także nowo wyremontowaną salą wyposażoną w zestaw wideokonferencyjny przeznaczony do hybrydowego prowadzenia zajęć dydaktycznych w skład którego wchodzi: ruchoma kamera, głośniki, koncentrator stołowy i monitorowy, mikrofony (6szt), sieciowy kontroler z dotykowym ekranem oraz wielkoformatowy monitor LED 65" (sala 101, mieści do 40 os.)

W celu prowadzenia zajęć oraz spotkań w trybie hybrydowym został zakupiony przez uczelnię wysokiej klasy modułowy system do wideokonferencji do dużych i bardzo dużych pomieszczeń (Logitech Rally Plus) z dodatkowymi mikrofonami, monitorami i panelami do zarządzania

5.4 Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowanych do potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Budynek WPiA w pełni dostosowany jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie niepełnosprawności narządów ruchu (podjazdy dla wózków, windy, przystosowane dla osób niepełnosprawnych toalety, wydzielone miejsca parkingowe). W załączniku nr 5.4 znajduje się szczegółowy opis dostępności budynku.

Wyzwaniem dla wydziału jest ulepszanie infrastruktury dla potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie narządów wzroku i słuchu. Studenci z dysfunkcjami narządu wzroku mogą korzystać z profesjonalnego powiększalnika tekstu i-See HD oraz ze stanowiska komputerowego wyposażonego w klawiaturę dla osób niedowidzących. Stanowiska takie dostępne są w Bibliotece WPiA i Bibliotece Głównej. Wydział dysponuje też dwiema pętlami indukcyjnymi dla osób niedosłyszących.

Wydział dokonuje starań, aby być możliwie dostępnym dla osób z niepełnosprawnością. Potrzeby tych osób są uwzględniane przy przebudowie i modernizacji pomieszczeń. Przykładem jest trwająca przebudowa Auditorium A.

Przyjaznym budynkiem dla studentów niepełnosprawnych jest też Biblioteka Główna. Znajduje się tam szereg udogodnień architektonicznych dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (podjazd przed głównym wejściem budynku, automatycznie otwierane drzwi, platforma pozwalająca osobom poruszającym się na wózku wjazd na I piętro, winda umożliwiająca wjazd z I piętra na piętro drugie i trzecie, platforma na parterze do windy umożliwiającej wjazd na II i III piętro). Toalety na piętrach I i II przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W Bibliotece UMK są także dostępne trzy powiększalniki tekstu i-See HD, dostępne w czytelniach Głównej i Zbiorów Specjalnych. W Bibliotece są także dostępne drukarka brajlowska oraz skaner przeznaczony do skanowania grubych materiałów, np. książek, Biblioteka dysponuje także: Duxbury Braille Translator - aplikacją do tłumaczenia zwykłego tekstu na język Braille'a, Abby FineReader Professional 10, stanowiskiem komputerowym wyposażonym w system Linux Xubuntu 20, zaopatrzonym w klawiatury przystosowane dla osób niedowidzących oraz trackballe oprócz tradycyjnych myszek, z oprogramowaniem wspierającym dostępność: czytnikiem ekranowym orca, programem do powiększania widoku ekranu KMag oraz czytnikiem ebooków Thorium).

W zakresie usuwania barier w infrastrukturze utrudniających funkcjonowanie osób niepełnosprawnych WPIA współpracuje z Zespołem Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, który działa w ramach Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego utworzonego 1 stycznia 2021 r. na podstawie Zarządzenia nr 267 Rektora UMK z dnia 16 grudnia 2020 r. (<https://wsparcie.umk.pl/pliki/ZR.267.2020.pdf>) jako odpowiedź na potrzeby i problemy zgłaszane przez studentów i pracowników UMK. Podjęto decyzję o stworzeniu przyjaznego miejsca pracy i studiowania, ponieważ badania realizowane w systemie zapewniania jakości kształcenia i warunków pracy wskazały na rosnące obciążenia członków społeczności uniwersyteckiej w sferze emocji, trudności w radzeniu sobie ze stresem i nowymi sytuacjami (jak np. lockdown).

Do zadań Sekcji należy m.in.: zapewnienie niezbędnego sprzętu adaptacyjnego, zapewnienie transportu dla osób z niesprawnością narządu ruchu oraz osób niewidomych.

5.5 Dostępność infrastruktury, w tym aparatury naukowej, oprogramowania specjalistycznego i materiałów dydaktycznych, w celu wykonywania przez studentów zadań wynikających z programu studiów w ramach pracy własnej

Wydział Prawa i Administracji, poza sprzętem będącym na wyposażeniu sal ćwiczeniowych, dysponuje ogólnodostępnymi przenośnymi komputerami (notebooki), które na bieżąco serwisowane i są możliwe do wypożyczenia z portierni (9 szt.) Ponadto społeczność wydziału może korzystać z miejsc pracy i sprzętu wraz oprogramowaniem, które znajdują się w wydziałowej bibliotece oraz bibliotece uniwersyteckiej. Aplikacje i systemy informatyczne wspierające organizację studiowania i zdalne formy kształcenia są dostępne z prywatnych komputerów studentów i urządzeń mobilnych (Usosweb, Office 365, Moodle, katalog biblioteki uniwersyteckiej) oraz do baz aktów prawnych (Lex, Legalis).

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu udostępnia wszystkim studentom, doktorantom i pracownikom uczelni we wszystkich budynkach i w akademikach bezpłatną sieć bezprzewodową WiFi w standardzie „eduroam”.

Darmową platformą internetową wspomagającą prowadzenie zajęć dydaktycznych na UMK jest system Moodle. Dzięki Moodle, prowadzący mają możliwość łatwego udostępniania studentom materiałów dydaktycznych w postaci elektronicznej, komunikację z wybranymi grupami ćwiczeniowymi, a nawet opcję przeprowadzania testów i egzaminów on-line. Moodle pozwala także dodawać interaktywne materiały szkoleniowe. Takie materiały pozwalają na interakcję poprzez odpowiadanie na pytania, wpisywanie tekstów lub wysyłanie plików w postaci: ankiety, lekcji, quizu czy warsztatów. Dostępne są również aktywności umożliwiające współdziałanie studentów ze sobą. Są one wykorzystywane do tworzenia społeczności wokół określonego zadania realizowanego w ramach kursu (forum, słownik pojęć czy zadanie). Istotnym uzupełnieniem platformy jest oferowany przez Bibliotekę Wydziałową dostęp do bazy czasopism zagranicznych Ebsko oraz Polska Bibliografia Prawnicza. Ponadto użytkownicy Biblioteki WPIA posiadają dostęp do Czytelni On-line udostępnionej

przez Bibliotekę Uniwersytecką, gdzie mogą skorzystać m.in. z takich baz jak: Jstor, IbukLibra, Listy Regensburskiej, zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki – Scopus, Springer, Wiley, Web of Science. Szczegółowo o bibliotece w punkcie 6.

Zasoby biblioteczne umożliwiają studentom dostęp do literatury zalecanej w sylabusach oraz literatury do samodzielnego opracowania, przygotowania prac zaliczeniowych, licencjackich, magisterskich.

5.6 System biblioteczno-informacyjny uczelni, w tym dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie tradycyjnej i elektronicznej, o zasięgu międzynarodowym oraz zakresie dostosowanym do potrzeb wynikających z procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku, a także działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki prawne, w tym w szczególności dostęp do piśmiennictwa zalecanego w sylabusach

5.6.1 Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji UMK

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji istnieje od 1977 roku. Podporządkowana jest merytorycznie Dyrektorowi Biblioteki Uniwersyteckiej. Nadzór merytoryczny jest realizowany m.in. poprzez wprowadzenie uczelnianych standardów informacji bibliotecznych i organizacyjnych i kształtowanie księgozbioru.

Biblioteka Wydziału Prawa i Administracji znajduje się na parterze w budynku Collegium Iuridicum Novum przy ul. Władysława Bojarskiego 3 w Toruniu. Jej powierzchnia wynosi 1021m². Składa się z kilku wydzielonych części: holu, czytelni głównej, czytelni profesorskiej, wolnego dostępu, magazynu i pomieszczeń administracyjnych.

W holu Biblioteki znajduje się wypożyczalnia, a także 3 stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu, z których mogą korzystać studenci i studentki a także pracownicy. Poza udogodnieniami dla osób z niepełnosprawnościami wymienionymi w pkt 4. w holu znajduje się ogólnodostępny skaner. Urządzenie to służy do samodzielnego skanowania przez czytelników biblioteki w granicach dozwolonego użytku osobistego. W bibliotece tak jak i całym budynku jest dostęp do sieci bezprzewodowej Eduroam poprzez centralny punkt logowania pracownicy jak i studenci mają swobodny dostęp czytania zasobów cyfrowych, niezależnie od miejsca przebywania. Aktualnie czytelnicy najczęściej preferują korzystanie z własnego sprzętu komputerowego, dlatego nie ma potrzeby zwiększać liczby stanowisk komputerowych. W holu znajduje się także szafa z literaturą dokumentu, faktu, reportażu oraz szafa Bookcrossingu. Znajdują się tu stoliki do pracy indywidualnej jak i grupowej na 8 miejsc. Ponadto została udostępniona też mała strefa relaksu i kącik przyjazny dzieciom.

Czytelnia Główna ma 70 miejsc, Czytelnia Profesorska - 14 miejsc a Wolny Dostęp 16 miejsc (z książkami ułożonych działami zgodnie z własną klasyfikacją tematyczną stosowaną w bibliotece (w taki sam sposób oznaczone są regały w WD jak i Czytelni Główniej) załącznik nr 3, co czyni zbiory przystępniejszymi, ułatwia m.in. niesprecyzowane poszukiwania, czytelnik widzi i przegląda książki o podobnej tematyce (czytelnik sam wybiera tytuł z półki), może swobodnie przeglądać książki. W razie problemów lub potrzeby udzielana jest pomoc i instruktaż ze strony bibliotekarza.

W piwnicy znajduje się magazyn Biblioteki z wydzieloną i zamkniętą częścią w której przechowywane są dublety czasopism i zakończone prenumeraty czasopism polskich jak i zagranicznych. Zamówienia z magazynu w miarę możliwości realizowane są na bieżąco (czas oczekiwania jest zazwyczaj krótki, maksymalnie może wynieść do pół godziny).

Biblioteka jest otwarta we wszystkie dni nauki, sesji i podczas ferii studenckich. Godziny otwarcia: poniedziałek 8:00 - 16:00, wtorek 10:00 - 18:00, środa 8:00 - 16:00, czwartek 10:00 – 18:00 piątek 8:00 - 15:00 i soboty w 9:00 - 14:00.

Aktualnie WPIA zatrudnia 2 bibliotekarzy w pełnym etacie. Etablowani pracownicy Biblioteki posiadają wykształcenie średnie kierunkowe i wyższe kierunkowe.

Biblioteka WPIA w swoich zasobach ma bogaty dostęp zarówno do najnowszej literatury krajowej i zagranicznej, a także do wcześniejszych wydań, tytułów często już unikatowych o historycznej wartości. Zasoby baz i platform e-zbiorów dostępne są poprzez system Alma, jak i bezpośrednio z komputerów pracujących zarówno w sieci UMK jak i poza siecią UMK. Oferowany przez Bibliotekę Wydziałową jest system Informacyjny: Legalis, System Informacji Prawnej Lex, oraz Polska Bibliografia Prawnicza. W Bibliotece WPIA użytkownicy posiadają dostęp On-Line udostępniony przez Bibliotekę Uniwersytecką gdzie mogą skorzystać m.in. jak: IbukLibra, Istor, Zasób Wirtualnej Biblioteki Nauki: licencje krajowe: Elsevier, Ebsco, Maturę Science, Scopus, Springer, Web of Science, Wiley; Programy publikowania otwartego: Springer Open Choice, Scoap3; licencje konsorcyjne: ACS, AIP i APS, Bazy ekonomiczne (EMIS, Passport, OECD), CAS SciFinder (Chemical Abstract, CUP, Esmeralda, Europejski Matematyczny Serwis Informacyjny, IEEE, IOP, ISTOR, Knovel, LWW, Math, Maturę Publising Group(NPG), Ovid Biomedical Collections(archiwa, OUP, ProQuest, Reaxys, Taylor&Francis(T&F). Księgozbiór biblioteki obejmuje wydawnictwa ciągle zwarte polskie i zagraniczne podzielone według schematu układu zbiorów książkowych. W Bibliotece znajdują się ponadto: księgozbiór Małej Biblioteczki Prawa Niemieckiego, Prawa Włoskiego, Prawa Ochrony Środowiska, Prawa Morskiego. Księgozbiory te umieszczone są w Czytelnii Profesorskiej. Liczebność księgozbioru z podziałem na typy publikacji przedstawia załącznik nr 5.6.1.

Zasoby baz i platform e-zbiorów dostępne są poprzez system biblioteczny Alma, jak i bezpośrednio z komputerów pracujących w sieci UMK jak i poza siecią UMK.

5.6.2 Biblioteka Uniwersytecka UMK

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu jest jedną z kilkunastu największych bibliotek naukowych w Polsce. Biblioteka Uniwersytecka jest uniwersytecką jednostką podległą Rektorowi UMK, pełniącą funkcję ogólnodostępnej biblioteki naukowej oraz stanowiącą podstawę systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Do podstawowych zadań Biblioteki Uniwersyteckiej należy w szczególności gromadzenie i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych, drukowanych i elektronicznych, zgodnie z kierunkami badań oraz potrzebami naukowymi i dydaktycznymi Uniwersytetu, w tym stanowiących narodowy zasób biblioteczny, opracowywanie zbiorów zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami; udostępnianie zbiorów drukowanych i elektronicznych źródeł informacji niezbędnych do prac naukowo-badawczych, nauczania i popularyzacji wiedzy oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych oraz o zbiorach innych bibliotek (załącznik 5.6.2).

Biblioteka Uniwersytecka wraz z Biblioteką Medyczną Collegium Medicum oraz z dwunastoma bibliotekami wydziałowymi i instytutowymi (gromadzącymi piśmiennictwo związane ze specjalizacją naukową określonej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu) tworzą dużą jednolitą sieć biblioteczno-informacyjną UMK, która ma ponad 3 mln różnego typu materiałów bibliotecznych (szczegółowe dane poniżej) od książek przez czasopisma, e-zasoby do dzieł sztuki, obsługiwanych łącznie przez 176 pracowników. Dzięki umiejętności korzystania z naukowych zasobów dostępnych online bibliotekarze są w stanie wyszukać wszelkie informacje niezbędne pracownikom naukowym, doktorantom i studentom w realizacji procesów naukowo-badawczych czy dydaktycznych. W ramach posiadanego przywileju tzw. „egzemplarza obowiązkowego” BU w Toruniu otrzymuje po jednym egzemplarzu każdej publikacji książkowej i numeru czasopisma, wydanych w Polsce w nakładzie od 100 egzemplarzy. Oprócz egzemplarza obowiązkowego, zbiory biblioteczne są poszerzane dzięki zakupom literatury krajowej i zagranicznej (dokonywanym zarówno na rynkach księgarskich jak i antykwarycznych) a także licznym darom i wymianie międzynarodowej, prowadzonej z takimi bibliotekami jak Library of Congress czy Biblioteką Narodową Francji. Bibliotekarze BU prowadzą także obsługę zakupów książek dla naukowców z różnego typu grantów i projektów. Rokrocznie zbiory BU powiększane są poprzez egzemplarz obowiązkowy, kupno, dary i wymianę o około 35.000 woluminów książek i około 7.000 woluminów czasopism. Tym samym wszyscy czytelnicy sieci biblioteczno-informacyjnej UMK, tj. zarówno Biblioteki Uniwersyteckiej jak i Biblioteki Wydziału Prawa i

Administracji UMK w Toruniu, mają bogaty dostęp zarówno do najnowszej literatury krajowej i zagranicznej a także do wcześniejszych wydań tytułów, często już unikatowych, o historycznej wartości.

Biblioteka Uniwersytecka specjalizuje się w zbiorach regionalnych, związanych z historią, literaturą i kulturą Prus Królewskich i basenu Morza Bałtyckiego (Pomeranica, Baltica, Copernicana) z jednej i zbiorach dotyczących Wilna i Ziemi Wileńskiej (Vilniana) z drugiej strony, a także zbiorach emigracyjnych z emigracji w XX wieku. Przyjmuje unikatowe dary i depozyty z Polski i wielu krajów europejskich, dbając jednocześnie o powiększanie, zabezpieczenie i upowszechnianie wiedzy o posiadanych przez siebie cennych kolekcjach.

Biblioteka Uniwersytecka jest również odpowiedzialna za organizowanie dostępu do innych narzędzi wyszukiwawczych oraz udzielanie informacji o sposobach ich użytkowania. W ramach tej działalności Biblioteka organizuje dostęp testowy do platform oferujących zdalny dostęp do pełnotekstowych książek i czasopism. Biblioteka Uniwersytecka przeprowadza także procedury związane z zakupami dostępu do zasobów komercyjnych (m.in. przygotowywanie umów licencyjnych oraz procedowanie zamówień i faktur), jak również administruje dostęпами. Zasoby baz i platform e-zbiorów dostępne są poprzez system biblioteczny Alma, jak i bezpośrednio z komputerów pracujących zarówno w sieci UMK jak i poza siecią UMK. Biblioteka administruje dla UMK systemem HAN Hidden Automatic Navigator, dzięki tej właśnie usłudze e-zasoby są dostępne 24/7, po autoryzacji użytkownika w centralnym punkcie logowania UMK, z każdego dowolnego miejsca.

Biblioteka Uniwersytecka UMK otwarta jest 73 godziny w tygodniu przez 7 dni, od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 - 20.00, w soboty od 9.00 do 16.00 a w niedziele od 9.00 do 14.00.

Ogółem w Bibliotece Uniwersyteckiej do dyspozycji czytelników jest 540 miejsc, w tym także stanowisko wyposażone w komputer i drukarkę dostosowane dla potrzeb osób niedowidzących.

Na parterze i pierwszym piętrze Biblioteki studenci mają możliwość pracy zespołowej, przy kilku większych stołach, których aranżacja ustawienia sprawia iż możliwe jest prowadzenie dyskusji czy spotkań grupowych. Na piętrach znajdują się również miejsca pracy dla czytelników, zarówno stoliki do pracy indywidualnej jak i grupowej, a także miejsca sprzyjające relaksowi.

Także na parterze budynku jest wejście do dwupoziomowej Akademickiej Strefy Relaksu, otwartej w maju 2024 r. i dostępnej bez konieczności logowania się czy wpisywania swych danych przestrzeni do nauki i relaksu, w której dla użytkowników są dostępne:

- indywidualne i grupowe miejsca do pracy, wypoczynku, wyciszenia, wspólnej i indywidualnej nauki czy dyskusji (około 80 miejsc, są to sofy i fotele oraz stoliki do pracy własnej lub grupowej),
- aneks kuchenny wyposażony w komplet naczyń, mikrofalówki, lodówkę, zmywarę,
- dwa wielkoformatowe telewizory z możliwością podłączenia własnego sprzętu przez HDMI.

W Bibliotece jest dostęp do sieci Eduroam umożliwiającej korzystanie z stale poszerzanych e-zasobów z każdego miejsca, a poprzez centralny punkt logowania pracownicy i studenci mają także możliwość swobodnego czytania zasobów cyfrowych, niezależnie od miejsca przebywania.

Dla czytelników dostępnych jest 21 komputerów, również z dostępem do internetu, na których jest możliwość korzystania z e-zasobów (e-książek i e-czasopism), dostępnych na zasadach licencji i w otwartym dostępie.

Czytelnicy mogą korzystać na miejscu, bezpłatnie, z urządzeń do skanowania zbiorów. Istnieje także możliwość zamówienia odpłatnie skanów.

5.6.3 System biblioteczny UMK

Do zadań realizowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką należy także zarządzanie centralnym katalogiem zintegrowanego systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, udostępniającym informacje o zbiorach bibliotecznych dostępnych na UMK.

Od czerwca 2021 roku działa w sieci bibliotek Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu chmurowy system biblioteczny Alma wraz z zintegrowaną wyszukiwarką naukową Primo VE. Baza zasobów wszystkich bibliotek tworzących sieć biblioteczno-informacyjną Uniwersytetu, czyli także zasobów Biblioteki Wydziału Prawa i Administracji, jest zintegrowana z katalogiem Biblioteki Narodowej w Warszawie współtworzonym przez biblioteki akademickie, naukowe, publiczne (tzw. strefa wspólna - network zone). Wszystkie zasoby Uniwersytetu od 2021 r. prezentowane są równolegle w katalogu Uniwersytetu oraz w katalogu Biblioteki Narodowej.

System zarządzania biblioteką Alma jest nowoczesnym produktem wykorzystywanym przez największe biblioteki naukowe w Polsce i na świecie. Integruje on funkcje związane z zarządzaniem zbiorami, ich katalogowaniem, obsługą czytelników, a także udostępnianiem zasobów elektronicznych. Posiada narzędzia informatyczne umożliwiające elastyczne zarządzanie zarówno zasobami elektronicznymi, jak i tradycyjnymi. Poprzez integrację z wyszukiwarką Primo VE pozwala na kompleksowe obsługę wszystkich typów zasobów oferowanych przez Bibliotekę w jednym katalogu: książek, czasopism, rękopisów, starych druków, druków kartograficznych, druków muzycznych, dokumentów życia społecznego, grafiki oraz publikacji elektronicznych. W katalogu prezentowane są zasoby cyfrowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa, Repozytorium UMK, Akademicka Platforma Czasopism), bazy książek i czasopism elektronicznych dostawców komercyjnych oraz zasoby wybranych baz open access oraz krajowych bibliotek cyfrowych.

Inne usługi systemu bibliotecznego: możliwość zdalnej rezerwacji, możliwość zdalnego przedłużania terminu zwrotu, elektroniczne powiadomienia (mail) o zbliżającym się terminie zwrotu, zdalny dostęp do zasobów spoza sieci uczelni. W Bibliotece dostępne są także trzy urządzenia do samodzielnych wypożyczeń i zwrotów (tzw. self-checki). Wypożyczenia i zwroty można dokonywać także poprzez dwa książkomaty (wewnętrzny i zewnętrzny), dostępne przez 24 godziny na dobę, umożliwiające o każdej porze odbiór zamówionych książek.

5.6.4 Wolny dostęp do zbiorów w Bibliotece Uniwersyteckiej

Biblioteka Uniwersytecka oferuje czytelnikom także wolny dostęp do zbiorów - na trzech kondygnacjach zlokalizowanych jest 13 dziedzinowych kolekcji wolnego dostępu, liczących aktualnie ponad 250.000 egzemplarzy, z których można korzystać zarówno na miejscu jak i wypożyczać na zewnątrz. Kolekcja PRAWO w wolnym dostępie liczy aktualnie ponad 24.000 woluminów, w tym ponad 23.000 woluminów książek. Swobodny dostęp do książek i czasopism, możliwość samodzielnego wyboru i wypożyczania a także korzystania na miejscu to główne zalety tej przestrzeni.

5.6.5 Działalność edukacyjna i promocyjna Biblioteki Uniwersyteckiej

Biblioteka Uniwersytecka zajmuje się prowadzeniem zajęć dydaktycznych, szkoleń oraz praktyk dla studentów i pracowników Uniwersytetu w zakresie problematyki odnoszącej się do zasad działania i zasobów Biblioteki Uniwersyteckiej. W szkoleniach dla studentów, prowadzonych zarówno stacjonarnie jak i online, uczestniczyło w roku akademickim 2023/2024 około 1.300 osób.

Jako że jednym z zadań BU UMK jest prowadzenie działalności kulturalnej w rozumieniu przepisów o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej w tym m.in. wystawienniczej i promocyjnej w odniesieniu do zbiorów własnych i zasobów innych instytucji kultury Biblioteka organizuje również wiele imprez promujących czytelnictwo, w 2023 odbyło się około 40 takich spotkań, m. in. spotkania z autorami, kiermasze książek czy Targi Książki Regionalnej.

Bibliotekarze BU UMK przygotowali także dostępny online kurs samokształceniowy "Otwarte zasoby naukowe i edukacyjne" (dostępny po zalogowaniu przez Centralny Punkt Logowania) dedykowany pracownikom Uczelni, którzy na co dzień wykorzystują materiały z Internetu, upubliczniają swoje prace w sieci, prowadzą zdalne nauczanie i chcą poznać mechanizmy, które mogą te procesy usprawnić.

5.6.6 Bibliografia publikacji pracowników UMK

Do zadań Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu należy organizowanie i zarządzanie systemami dokumentującymi i przechowującymi publikacje naukowe pracowników Uniwersytetu, w tym przygotowywanie dokumentów do oceny parametrycznej pracowników i jednostek Uniwersytetu.

W Bibliotece Uniwersyteckiej tworzona jest w systemie Omega Bibliografia publikacji pracowników UMK <https://omega.umk.pl/index.seam>. Baza dokumentuje dorobek piśmienniczy pracowników Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w czasie ich zatrudnienia na uczelni (począwszy od roku 1986). Liczy obecnie ponad 133 tysiące opisów i jest na bieżąco uzupełniana oraz poddawana korekcie. Sporządzanie opisów z autopsji jest jedynym gwarantem poprawności opisu bibliograficznego, a w konsekwencji wiarygodnej analizy bibliometrycznej. Pracownicy UMK są zobligowani do przekazywania publikacji od roku zatrudnienia na uczelni. Zgodnie z Zarządzeniem JM Rektora UMK z 9 września 2010 r. obowiązek przekazania kserokopii publikacji dotyczy dorobku piśmienniczego od 2005 r. afiliowanego przez UMK. Na podstawie danych z bazy Omega sporządzana jest analiza parametryczna dorobku naukowego pracownika, konieczna do wniosków o awanse, nagrody i wyróżnienia jak również przy aplikowaniu o granty naukowe.

5.6.7 Digitalizacja zbiorów i repozytoria

W ramach odpowiedzialności za organizowanie dostępu do naukowych cyfrowych zasobów informacyjnych dla wspólnoty uniwersyteckiej oraz za tworzenie i zarządzanie własnymi elektronicznymi zasobami wiedzy jak również za digitalizację zbiorów Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu prowadzi Kujawsko-Pomorską Bibliotekę Cyfrową kpbc.umk.pl (liczącą ponad 260.000 obiektów), repozytorium pełnych tekstów publikacji pracowników UMK repozytorium.umk.pl (ponad 6.700 zdeponowanych publikacji), od października 2020 także otwarte repozytorium danych badawczych <https://reporad.icm.edu.pl/dataverse/umk> liczące aktualnie ponad 2.000 zdeponowanych plików. Repozytorium pełnych tekstów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, służące do dokumentowania dorobku naukowego pracowników UMK, gromadzi, przechowuje i udostępnia dokumenty cyfrowe, które są efektem prac badawczych i dydaktycznych pracowników i doktorantów UMK. Jego celem jest promowanie dorobku naukowego, badań prowadzonych na toruńskim uniwersytecie oraz wspomaganie dydaktyki. Repozytorium zawiera artykuły naukowe, sprawozdania, preprinty, raporty, materiały konferencyjne, dydaktyczne itp. Zasób zorganizowany jest wokół zespołów, które odpowiadają wydziałom i innym jednostkom uczelni.

Repozytorium Danych Badawczych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika służy do gromadzenia, przechowywania i publicznego udostępniania danych badawczych powstałych w trakcie prac naukowych i projektów badawczych realizowanych przez pracowników naukowych UMK. Repozytorium przyjmuje zbiory danych, które zostały wytworzone, zebrane lub opisane na potrzeby realizowanego projektu czy prowadzonej działalności badawczej. Założeniem repozytorium jest upowszechnić dane z zakończonych, zrealizowanych badań. Repozytorium jest otwarte, dostępne bezpłatnie dla wszystkich zainteresowanych.

Pracownicy Biblioteki wspierają także pracowników naukowo-badawczych w opracowaniu planów zarządzania danymi, gromadzenia i deponowania danych badawczych oraz udzielają informacji o zasadach polityki otwartego dostępu NCN, programach publikowania otwartego w ramach licencji WBN.

5.6.8 Wypożyczalnia międzybiblioteczna

Wypożyczalnia służy pomocą pracownikom naukowym i studentom wyższych lat w sprowadzaniu literatury zarówno krajowej jak i zagranicznej, niedostępnej w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu czy w przypadku literatury obcej – także niedostępnej w innych bibliotekach w kraju.

Inne usługi: interaktywny komunikator, zdalny kurs szkolenia bibliotecznego, kanał RSS, formularz zapytań do bibliotekarza, profil na portalu społecznościowym FB.

Czytelnicy Biblioteki Uniwersyteckiej, dzięki licznym zakupom komercyjnych licencji dostępów do e-booków oraz zakupom na własność mają dostęp online (zarówno na terenie kampusu jak i dzięki usłudze

centralnego logowania także z dowolnego miejsca spoza sieci UMK) do 22.772 książek elektronicznych na platformach renomowanych wydawców (listopad 2024) w ramach wielu kolekcji (załącznik nr 5.6.8)

Biblioteka Uniwersytecka administruje dla UMK system HAN Hidden Automatic Navigator. Dzięki tej usłudze e-zasoby są dostępne 24/7, po autoryzacji użytkownika w CPL UMK, z każdego dowolnego miejsca. Są to jedne z nowocześniejszych systemów na świecie. Czyelnicy mają możliwość przeszukania zarówno tradycyjnego katalogu elektronicznego jak również zasobów własnych uczelni takich jak Repozytorium UMK(rUM @K), Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej (KPBC), Repozytorium Otwartych Danych; jak również subskrybowanych oraz Open Access. Katalog BU UMK umożliwia również przeszukiwanie zasobów Biblioteki Narodowej, Uniwersytetu Warszawskiego, Jagiellońskiego, i innych bibliotek uniwersyteckich.

Na stronie Biblioteki Uniwersyteckiej można skorzystać z materiałów szkoleniowych, dydaktycznych narzędzi umożliwiających zarządzanie bibliografią przy tworzeniu prac naukowych.

Bogate zasoby biblioteki umożliwiają dostęp do publikacji zalecanych w sylabusach oraz literatury do samodzielnego opracowania, przygotowania prac zaliczeniowych, licencjackich, magisterskich itp. a także umożliwiają pracownikom prowadzenie badań naukowych.

Biblioteka jest także miejscem animowania działalności kulturowej w postaci wystaw czy wernisaży a także konferencji naukowych oraz prowadzi szkolenia i warsztaty dla użytkowników.

5.7 Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia bazy dydaktycznej i naukowej oraz systemu biblioteczno-informacyjnego, a także udział w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Działania Władz Wydziału zapewniają utrzymanie infrastruktury oraz jej wyposażenia technicznego w stanie umożliwiającym realizację misji WPIA przy jednoczesnym tworzeniu optymalnych warunków pracy wszystkim grupom pracowników. Infrastruktura, zasoby techniczne podlegają stałemu monitoringowi oraz ciągłemu doskonaleniu w oparciu o informacje pozyskiwane od członków społeczności wydziału, których wnioski są przekazywane władzom dziekańskim lub rektorskim, następnie analizowane pod kątem jakościowym i następnie wdrażane (np. modernizacja audytorium A). W proces oceny aktywnie zaangażowany jest wydziałowy Samorząd Studencki. Stan infrastruktury dydaktycznej i badawczej jest także przedmiotem zainteresowania Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która w swoich raportach formułuje wnioski dotyczące niezbędnych zmian.

Ocena stanu zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej jest realizowana w trybie ciągłym. Budynek przechodzi okresowe kontrole stanu technicznego i prowadzone są cykliczne przeglądy techniczne (elektryczne, budowlane, sanitarne, wentylacyjne, sprzętu ppoż, klimatyzacji i wind). Organizowanie, we współpracy z odpowiednimi jednostkami wewnętrznymi, działań związanych z utrzymaniem sprawności technicznej obiektu i sprzętu jest zadaniem kierownika zespołu administracyjno-gospodarczego WPIA. Na bieżąco prowadzone są modernizacje i remonty oraz regularnie serwisowane urządzenia pod kątem sprawności technicznej i zgodności z BHP. Regularnie sporządzane są plany remontów, inwestycji, zakupów itp.)

Efektywność systemu biblioteczno-informacyjnego oceniana jest z kolei przez Wydziałową Komisję Biblioteczną, w skład której wchodzi również przedstawiciele doktorantów oraz studentów WPIA.

Pracownicy jak i studenci mają możliwość zgłaszania do Biblioteki zapotrzebowania na zakup publikacji. Biblioteka realizuje wszystkie funkcje biblioteczne, tj. gromadzenie, ewidencję, opracowanie, przechowywanie i udostępnianie zbiorów.

Wszelkie wydawnictwa pochodzące z darów, wymian i nabywane w drodze zakupu opracowywane są pod względem formalnym i rzeczowym(wg. cech formalnych i treści), zgodnie z zasadami

obowiązującymi w systemie bibliotecznym Alma służącym do zapisywania i wymiany danych bibliograficznych.

Pracownicy prowadzący zajęcia korzystają z możliwości pozostawienia w bibliotece materiałów dydaktycznych do wykorzystania przez studentów.

W przypadku braku publikacji w bibliotekach toruńskich lub dostępu online istnieje możliwość skorzystania z usług Wypożyczalni Międzybibliotecznej BU UMK.

Nad prawidłowym funkcjonowaniem systemów komputerowych oraz sprzętu komputerowego w UMK nadzór sprawuje Uniwersyteckie Centrum Informatyczne.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

6.1 Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływ na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych

Podstawową formą współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest realizowana na WPiA UMK inicjatywa Forum Pracodawców. Jest to inicjatywa ukierunkowana na podnoszenie jakości kształcenia oraz łączenie sfery nauki i nauczania z praktyką. Forum Pracodawców pełni funkcję doradczą dla władz Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu. Jako organ opiniotwórczy kształtuje jego politykę edukacyjną oraz ma wpływ na dostosowanie i upracticznienie programów studiów tak, aby umiejętności absolwentów WPiA były zgodne z oczekiwaniami rynku pracy. W jego skład wchodzi przedstawiciele najważniejszych podmiotów i instytucji na regionalnym rynku pracy. W tym przedstawiciele sądów, prawniczych samorządów zawodowych, instytucji takich jak ZUS, NBP, RIO czy reprezentanci największych kancelarii prawniczych i firm prywatnych w regionie. W dniu 15 września 2014 r. odbyło się pierwsze, inauguracyjne posiedzenie Forum Pracodawców. Odnotowania wymaga fakt, że już podczas tego posiedzenia wśród Członków Forum wywiązała się interesująca dyskusja na temat koncepcji kształcenia, a w odpowiedzi na wybrane problemy padły propozycje konkretnych rozwiązań.

Na WPiA regularnie organizowane są także inne spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przykładem jest realizowany cyklicznie (ostatnio w lipcu 2024 r.) projekt pn. „Śniadania prawnicze” – podczas którego, przy śniadaniu, omawiane są potencjalne płaszczyzny współpracy między Wydziałem a podmiotami reprezentującymi regionalny rynek pracy oraz omawiany jest program kształcenia na kierunkach realizowanych na Wydziale pod kątem potrzeb zgłaszanych przez zaproszonych gości jako potencjalnych przyszłych pracodawców absolwentów Wydziału. Na spotkania zapraszani są m.in. przedstawiciele sądów, prokuratur, samorządu adwokackiego, samorządu radcowskiego, władz samorządowych (wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast, skarbnicy gmin i sekretarze gmin). Istota „Śniadań prawniczych” polega na dyskusji przedstawicieli WPiA UMK z przedstawicielami konkretnej grupy interesariuszy zewnętrznych, których działalność wiąże się z

kierunkami studiów realizowanymi na WPiA UMK. Do istotnych zagadnień poruszanych podczas „Śniadań prawniczych” należą:

- 1) adekwatność programu studiów prawniczych do specyfiku konkretnych zawodów/funkcji oferowanych na rynku działalności i usług prawniczych,
- 2) możliwość realizowania praktyk studenckich w konkretnych podmiotach,
- 3) możliwość zatrudnienia absolwentów.

Naszym oryginalnym pomysłem jest organizowanie spotkań w wąskim gronie (max. 15 osób), w których uczestniczą przedstawiciele konkretnej grupy interesariuszy zewnętrznych. Przykładowo można wskazać, że odrębne „Śniadania prawnicze” były organizowane dla sekretarzy gmin (z woj. Kujawsko-Pomorskiego i ościennych) czy skarbników gmin. Należy podkreślić, że wśród uczestników „Śniadań prawniczych” byli także nasi absolwenci. Ich uwagi do programu studiów prawniczych są więc szczególnie cenne, ponieważ bazują na doświadczeniu zawodowym i doświadczeniu osobistym.

Rozmowy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego dotyczą także możliwości odbywania przez studentów WPiA praktyk studenckich we współpracujących z Wydziałem podmiotach i instytucjach. Odbywa się to nie tylko w ramach „Forum pracodawców” czy „Śniadań prawniczych”, ale także podczas spotkań i rozmów, które mają miejsce poza WPiA. Władze naszego Wydziału regularnie odbywają spotkania z przedstawicielami różnych grup interesariuszy zewnętrznych. Dziekan/prodziekani uczestniczą przede wszystkim w spotkaniach z:

- 1) wójtami (burmistrzami, prezydentami) gmin, starostami i marszałkiem województwa; we wrześniu 2024 r. odbyło się owocne spotkanie z Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego; ostatnie, z licznym spotkań z samorządowcami, odbyło się 18 listopada 2024 r. (z burmistrzem miasta Kruszwica),
- 2) przedstawicielami podmiotów publicznych (Regionalna Izba Obrachunkowa, Najwyższa Izba Kontroli, Narodowy Bank Polski),
- 3) przedstawicielami biznesu.

Z uwagi na to, że w coraz większym stopniu pracodawcą naszych absolwentów studiów prawniczych są pracodawcy prywatni, ściśle współpracujemy z ich przedstawicielami. Naszym ważnym partnerem jest Izba Przemysłowa-Handlowa w Toruniu, która funkcjonuje na naszym rynku od blisko 40 lat i skupia blisko 500 podmiotów gospodarczych. Przedstawiciele władz WPiA UMK odbywają systematyczne spotkania z władzami IP-H. Ich efektem są m.in. sugestie do programu studiów prawniczych. Władze IP-H wysoko oceniają poziom kształcenia i program studiów prawniczych, a ich uwagi mają na celu zwrócenie uwagi na zagadnienia, które mogą być jeszcze lepiej realizowane. W wyniku współpracy z IP-H powstał w 2024 r. projekt programu nowych studiów II stopnia, opierających się w znacznym stopniu na problematyce prawnej.

Ponadto WPiA konsultuje koncepcje, cele, efekty uczenia się programu studiów prawniczych w ramach umów dwustronnych, podpisanych z różnymi podmiotami - przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Procesem ciągłym jest nawiązywanie współpracy z kolejnymi podmiotami, w celu poszerzenia kręgu podmiotów i zwiększenia różnorodności spojrzenia na kształcenie na kierunku prawo.

Od 2016 r. WPiA łączy ścisła współpraca z toruńskim Oddziałem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS). Przedmiotem umowy jest współpraca partnerska w zakresie działalności dydaktycznej i rozwojowej oraz działalności naukowej, badawczej i realizacji wspólnych projektów z zakresu tematyki ubezpieczeń społecznych. W ramach współpracy Wydział zobowiązał się m.in. do umożliwienia prowadzenia przez pracowników ZUS zajęć (wykładów, warsztatów) na Wydziale. Z kolei ZUS zobowiązał się do umożliwienia studentom odbywania praktyk i staży oraz do konsultowania programów studiów oferowanych przez Wydział. Przykładem takiej współpracy był Projekt „Staż w ZUS-ie i jesteś na plusie!” realizowany jest od 2017-10-01 do 2019-09-30 w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, w ramach III Osi priorytetowej: Szkolnictwo wyższe dla

gospodarki i rozwoju i Działaniu: 3.1 Kompetencje w szkolnictwie wyższym. Jego nadrzędnym celem jest wykształcenie i wzmocnienie u studentów kierunku Administracja praktycznych kompetencji niezbędnych na współczesnym rynku pracy. Celem projektu było uzyskanie nowych kompetencji i kwalifikacji zawodowych wśród wybranej grupy studentów WPIA UMK. W projekcie zaplanowano realizację 90 płatnych staży dla studentów studiów stacjonarnych II i III roku administracji I stopnia, których wymiar będzie wynosił 160 godzin stażowych. Staże odbywały się w siedzibie ZUS Oddział w Toruniu, co dawało możliwość zapoznania się ze strukturą organizacyjną jednostki oraz umożliwiało – pod okiem opiekuna – samodzielne wykonywanie zadań. Student miał możliwość zdobycia nowych kompetencji i poszerzenia już posiadanych. Stażyści zapoznawali się ze środowiskiem pracowniczym, co w znaczący sposób przybliżyło ich do realiów rynku pracy. Staże stanowiły świetną okazję do poznania własnych zalet i zidentyfikowania obszarów wiedzy, które wciąż wymagają rozwoju. Staże są istotnym elementem doskonalenia zawodowego oraz pozwalają w praktyce realizować wiedzę nabytą na wcześniejszych etapach kształcenia. Zwiększają one konkurencyjność absolwenta względem innych osób wchodzących na rynek pracy. Program miał ułatwić studentom wejście na rynek pracy oraz pomóc w kształtowaniu własnej ścieżki zawodowej.

W ramach współpracy z ZUSEM Wydział zaprasza przedstawicieli tego podmiotu do wygłaszania dla studentów wykładów, których tematyka jest ważna z praktycznego punktu widzenia, a które mieszczą się w zagadnieniach objętych programem studiów prawniczych.

Współpraca z ZUSEM polega także na organizowaniu konferencji i seminariów naukowych, podczas których studenci prawa mają możliwość wygłaszania referatów i zabierania głosu w dyskusji. W ten praktyczny sposób następuje weryfikacja „teorii z praktyką”. Ostatnim eventem było Seminarium naukowe pt. „System ubezpieczeń społecznych w Polsce oraz Unii Europejskiej” (20 maja 2024 r.). W części naukowej, poza referatami pracowników ZUS, swoje referaty (przygotowane pod kierunkiem opiekunów naukowych) przygotowało 5 studentów prawa. W II części seminarium odbyła się debata oxfordzka (temat – „Czy potrzebny jest obowiązkowy, powszechny system ubezpieczeń społecznych”) pomiędzy dwiema drużynami: pracownicy ZUS vs. studenci prawa. W podsumowaniu Seminarium przedstawiciele władz ZUS podkreślili wysoki poziom merytoryczny wypowiedzi naszych studentów, co świadczy m.in. o właściwym poziomie nauczania i odpowiednim programie studiów.

Umowy dwustronne łączą WPIA także z innymi instytucjami, w tym z Narodowym Bankiem Polskim, Oddziałem w Bydgoszczy, Regionalną Izbą Obrachunkową w Bydgoszczy czy Okręgową Izbą Radców Prawnych w Toruniu. Realizacja zawartych umów polega m.in. na okresowej konsultacji planów i programów studiów prawniczych. Na podstawie konkretnych case study, które mają miejsce u naszych Partnerów, kierowane są do władz WPIA UMK wnioski de lege ferenda, które kierowane są następnie do komisji programowej.

Oryginalnym pomysłem, który zrodził się na naszym Wydziale, są seminaria naukowe z serii „Między teorią a praktyką”. Ich celem jest analiza określonych problemów prawnych przez specjalistów-praktyków, przy udziale studentów prawa. Przykładowo - w dniu 24 października 2024 r. odbyło się seminarium naukowe zorganizowane przez pracowników Katedry Prawa Handlowego, Morskiego i Postępowania Cywilnego z udziałem Pana dra hab. Marcina Walasika, prof. UAM odbywającego staż naukowy na naszym Wydziale oraz zaproszonych sędziów z okręgu Sądu Okręgowego w Toruniu, władz dziekańskich naszego Wydziału, a także pracowników i doktorantów Katedry oraz studentów prawa naszego Wydziału. W trakcie seminarium Pan Profesor M. Walasik wygłosił interesujący wykład na temat: "Pułapki intertemporalne w prawie procesowym cywilnym", który wywołał ożywioną dyskusję. W trakcie seminarium poruszono także wiele innych ważkich kwestii. Podczas tego seminarium była okazja do skonfrontowania programu studiów prawniczych (w obszarze procedury cywilnej) z oczekiwaniami środowiska sędziowskiego, reprezentującego prawo i procedurę cywilną. Kolejne seminaria odbędą się w 2025 r.

Na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu funkcjonuje również Uniwersyteckie Centrum Ekspertyz Prawnych jako jednostka organizacyjna, powołana do życia na mocy zarządzenia nr 103

Rektora UMK z dnia 18 czerwca 2018 r. (załącznik nr 6.1). Zadaniem Uniwersyteckiego Centrum Ekspertyz Prawnych jest przede wszystkim odpłatne opracowywanie ekspertyz, analiz i opinii prawnych na zlecenie podmiotów sektora publicznego i prywatnego. W ramach działalności eksperckiej rozwiązywane są najtrudniejsze problemy prawne, a przygotowywane ekspertyzy, analizy i opinie prawne charakteryzują się wysokim poziomem merytorycznym i obiektywizmem. Uniwersyteckie Centrum Ekspertyz Prawnych (UCEP) to niezależny i profesjonalny ośrodek badań, ekspertyz i doradztwa prawnego zapewniający merytoryczne wsparcie dla instytucji samorządu terytorialnego, administracji rządowej, kancelarii prawnych i podatkowych, przedsiębiorców, a także osób fizycznych. Uniwersyteckie Centrum Ekspertyz Prawnych specjalizuje się w problematyce prawnej związanej ze wszystkimi gałęziami prawa.

Przygotowujący ekspertyzy nauczyciele akademicy diagnozują najważniejsze problemy prawne, których dotyczą ekspertyzy. Odpowiednie zagadnienia uwzględniają następnie w treści sylabusów w zakresie przedmiotów, które prowadzą na kierunku Prawo. W przypadku, gdy w praktyce pojawiają się problemy, które nie są w wystarczającym stopniu (albo nie są w ogóle) uwzględniane w programie studiów, wówczas kierują stosowne informacje do władz dziekańskich, które – po ich analizie – decydują, czy skierować odpowiednie propozycje do Wydziałowej Komisji Programowej.

Do doskonalenia programu studiów na kierunku Prawo wykorzystuje się także doświadczenie zawodowe sędziów, radców prawnych i adwokatów, aktywnie wykonujących swoje zawody, będących jednocześnie pracownikami WPiA lub współpracujących z WPiA. Ich obserwacje i doświadczenie zawodowe wykorzystywane jest w pracach Wydziałowej Komisji Programowej, aby program studiów prawniczych nadążał za zmieniającą się wciąż praktyką prawniczą. Przykładowo można wskazać, że punkt widzenia środowiska radców prawnych prezentowany jest przez Dziekanę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Toruniu, która jest zatrudniona na Wydziale Prawa i Administracji UMK w Toruniu na stanowisku profesorki uczelni. Potrzeby praktyki są więc bezpośrednio przekazywane podmiotowi tworzącemu program studiów prawniczych.

Ponadto, w ramach programu IDUB - Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB) realizowany jest projekt CO-OP, będący formą współpracy nauki z biznesem, która umożliwi najlepszym studentom podjęcie stażu podczas studiów. Projekt dedykowany jest dla najlepszych studentów Uczelni. W ramach programu CO-OP student aplikuje o pracę i przechodzi proces rekrutacji na UMK i u pracodawcy. Kandydat musi posiadać odpowiednią średnią ze studiów (minimum 4,0), rekomendację wydziału, pozytywne wyniki diagnozy kompetencji społecznych. O wyniku rekrutacji decyduje Pracodawca na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem. Student dostępny jest dla Pracodawcy w okresie od 2 do 5 miesięcy, w wymiarze czasu pracy od pół do pełnego etatu, w zależności od indywidualnych uzgodnień. Pierwszy miesiąc stażu finansuje UMK, kolejne zaś miesiące Pracodawca w oparciu o umowę stażową. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia to minimum 4000 PLN brutto w przeliczeniu na cały etat. Praca może przyjąć różne formy. Może oznaczać włączenie studenta w realizowane w organizacji procesy lub projekty, bądź przyjąć postać indywidualnego projektu zleconego studentowi przez Pracodawcę. Student otrzymuje w firmie opiekuna, który zapewnia szkolenia, projekty i wytyczne. Wydział zapewnia studentom czas na pracę zawodową. Student, po uzyskaniu zgody dziekana na indywidualną organizację studiów w trybie przewidzianym w Regulaminie studiów, może odbywać staż w czasie trwania semestru, zgodnie z obowiązującą w Uniwersytecie organizacją roku akademickiego (więcej o CO-OP pod linkiem <https://www.biurokarier.umk.pl/projekt-co-op>).

Do grona naszych interesariuszy zewnętrznych należy także zaliczyć szkoły ponadpodstawowe. Współpraca odbywa się na kilku poziomach, przy czym najbardziej zintensyfikowana ma miejsce z tymi szkołami, z którymi WPiA UMK podpisało porozumienie o współpracy. Wśród kilkunastu partnerów są nie tylko szkoły z Torunia, ale także (m.in.) z Bydgoszczy, Włocławka i Inowrocławia. Podczas spotkań z nauczycielami i dyrekcjami omawiane są m.in. programy studiów prawniczych z perspektywy programu szkolnego, realizowanego w liceach.

6.2 Sposoby, częstota i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Spotkania w ramach Forum Pracodawców odbywają się cyklicznie, co najmniej raz w roku. W okresie pandemicznym i postpandemicznym odbywały się one zdalnie, ale zasadą są bezpośrednie spotkania w budynku WPiA. Spotkania Forum Pracodawców dotyczą między innymi konsultowania programów studiów prawniczych z perspektywy potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego.

Ostatnie spotkanie w ramach Forum Pracodawców miało miejsce 16 września 2024 r., stacjonarnie na WPiA. Wzięli w nim udział przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości (prezes Sądu Rejonowego w Toruniu i Wiceprezes Sądu Okręgowego), przedstawiciele korporacji prawniczych (członek prezydium OIRP w Toruniu – w zastępstwie Dziekanki OIRP i wspólnik największej toruńskiej kancelarii prawnej), przedstawiciele biznesu (prezysi dużych spółek prawa handlowego), przedstawiciele JST i podmiotów związanych z JST a także przedstawiciele NBP, NIK, RIO i ZUS. Głównym przedmiotem rozmów pomiędzy przedstawicielami władz Wydziału a podmiotami wchodzącymi w skład Forum Pracodawców były zmiany w programach studiów oferowanych przez Wydział, w tym przede wszystkim ich upracticznienie i dostosowanie do potrzeb rynku pracy. Dyskutowano również o przyszłości zawodów prawniczych i umiejętnościach (w tym zwłaszcza umiejętnościach miękkich) potrzebnych do ich wykonywania, co obecnie jest przedmiotem analiz Wydziałowej Komisji Programowej. Było to o tyle ważne spotkanie, że było pierwszym zrealizowanym według nowej formuły. Powołanie członków odbyło się na okres kadencji władz uniwersyteckich. W celu zachowania ciągłości zadań przyjęto, że większość z nowym „Forum pracodawców” będą mieli dotychczasowi członkowie tego gremium. Zapewniając ciągłość działania tego podmioty władze WPiA UMK zadbały także o to, aby sukcesywnie pojawiali się przedstawiciele nowych podmiotów.

Spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego odbywają się także przy okazji corocznych „dyplomatoriów” (uroczystość wręczenia dyplomów absolwentom Wydziału). W ostatnich latach spotkania z interesariuszami zewnętrznymi odbyły się: 3 listopada 2019 r., 4 grudnia 2021 r., 16 listopada 2022 r., 2 grudnia 2023 r. Przy okazji wręczenia przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego nagród najlepszym absolwentom podejmowane są dyskusje związane między innymi z jakością kształcenia nowoczesnego prawnika. Kolejne „dyplomatorium” zostało zaplanowane na 7 grudnia 2024 r. – po zakończeniu oficjalnej części odbędzie się spotkanie władz WPiA UMK z zaproszonymi członkami „Forum pracodawców” oraz innymi przedstawicielami interesariuszy zewnętrznymi. W celu uhonorowania i podziękowania za współpracę, najbardziej aktywnym przedstawicielom otoczenia społeczno-gospodarczego zostaną wręczone specjalne podziękowania.

Warto podkreślić, że wysoka ocena poziomu kształcenia na WPiA UMK, w tym także na kierunku prawniczym, dokonywana przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego, przejawia się również w tym, że interesariusze zewnętrzni chętnie fundują nagrody dla najlepszych absolwentów i laureatów konkursu na najlepsze prace magisterskie i licencjackie im. Prof. Jana Białocerkiewicza.

Z każdego spotkania z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczym formułowane są notatki, a wszelkie uwagi/propozycje ze strony partnerów zewnętrznych są następnie analizowane i dyskutowane na forum Wydziału, w tym w ramach Komisji Programowej. Żadne uwagi otoczenia społeczno-gospodarczego nie są pomijane, wszystkie są szczegółowo analizowane. Część z uwag, które są trafne, nie wymagają interwencji Komisji Programowej – w niektórych przypadkach wystarczające jest uwzględnienie pewnych zagadnień z treściach programowych niektórych przedmiotów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

1.	<p>Doskonalenie istniejących i obecnych intensywnych przedsięwzięć w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym</p>	<p>Poprzednia ocena: wyróżniająca</p> <p>Realizacja zalecenia:</p> <p>W celu doskonalenia istniejących i obecnych intensywnych przedsięwzięć w zakresie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, podjęto szereg działań, które umożliwiły nawiązanie i rozwój współpracy z różnorodnymi partnerami zewnętrznymi, w tym przede wszystkim z największymi pracodawcami w regionie. Kluczowym krokiem było zaangażowanie się w działalność Forum Pracodawców, w ramach którego przedstawiciele wydziału spotykają się cyklicznie z pracodawcami, omawiając bieżące potrzeby rynku pracy, zwłaszcza w kontekście zawodów prawniczych. Wspólne analizy pozwoliły na precyzyjne zrozumienie wymagań dotyczących kompetencji przyszłych absolwentów, co przyczyniło się do dostosowania programów nauczania do aktualnych oczekiwań rynkowych.</p> <p>Jednym z kluczowych obszarów współpracy jest rozwój możliwości dla studentów w zakresie praktyk i staży, które stają się coraz bardziej integralną częścią edukacji prawniczej. Ustalono liczne ścieżki współpracy z firmami, które oferują młodym ludziom możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego, jednocześnie rozwijając przedsiębiorczość wśród studentów. Dodatkowo, organizowanie spotkań z pracodawcami sprzyja także wymianie doświadczeń i wskazówek dotyczących umiejętności i kwalifikacji, które są najistotniejsze z perspektywy rynku pracy. Studenci mogą również korzystać w tym zakresie z konkursów oferowanych w ramach programu IDUB (CO-OP).</p> <p>Równocześnie, współpraca z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych pozwoliła na efektywniejsze pozyskiwanie świadomych kandydatów na studia prawnicze. Uczelnia podejmuje szereg działań mających na celu zwiększenie atrakcyjności i dostępności oferty edukacyjnej, organizując warsztaty, dni otwarte, a także programy informacyjne skierowane do młodzieży, aby ułatwić im podjęcie świadomej decyzji o wyborze kariery zawodowej.</p> <p>Dodatkowo, zawarcie porozumień o współpracy z kluczowymi instytucjami i organizacjami w regionie umożliwiło skuteczne wsparcie zarówno studentów, jak i absolwentów. Te umowy obejmują nie tylko obszar praktyk zawodowych, ale także działalność naukową i doradczą, przyczyniając się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu. Dzięki współpracy z instytucjami publicznymi, przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi,</p>
----	--	--

		<p>wydział może realizować projekty badawcze, konsultacyjne i edukacyjne, wzbogacając swoją ofertę oraz umacniając swoją pozycję w regionie.</p> <p>W ramach tych działań prowadzona jest także działalność ekspercka, w której przedstawiciele wydziału dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem z instytucjami zewnętrznymi, przygotowując ekspertyzy prawne, organizując seminaria, wykłady i konsultacje w zakresie prawa, co wpłynęło na integrację uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz umożliwiła efektywne reagowanie na zmieniające się potrzeby rynku pracy.</p>
--	--	--

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

7.1 Rola umiędzynarodowienia procesu kształcenia w koncepcji kształcenia i planach rozwoju kierunku

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia stanowi jeden z kluczowych elementów strategii rozwoju kierunku prawo, przyczyniając się do podniesienia jakości kształcenia oraz zwiększenia konkurencyjności oferty edukacyjnej. W dobie globalizacji i integracji międzynarodowej wiedza z zakresu prawa krajowego w powiązaniu z systemami prawnymi innych państw oraz umiejętności funkcjonowania w środowisku międzynarodowym są niezbędne dla absolwentów, którzy chcą sprostać wymaganiom współczesnego rynku pracy. Studenci mogą korzystać z rozbudowanej oferty zajęć w języku angielskim, które są prowadzone zarówno przez pracowników WPiA oraz przez visiting profesorów, którzy regularnie, minimum raz o roku przyjeżdżają na WPiA i prowadzą zajęcia dla studentów prawa.

Ważnym punktem, w którym przejawia się umiędzynarodowienie jest przede wszystkim program Erasmus + oraz program Edukacja, w ramach których studenci wyjeżdżają na semestralne, roczne studia do uczelni partnerskich, a także na praktyki studenckie. Na Wydział, w ramach programu, przyjeżdżają również studenci zagraniczni.

Studenci uczestniczą także w międzynarodowych projektach edukacyjnych w ramach konsorcjum europejskiego YUFE (Young Universities for the Future of Europe), którego częścią jest UMK.

YUFE, czyli Młode Uniwersytety dla Przyszłości Europy to jedno z 44 konsorcjów wybranych przez Komisję Europejską do budowy i testowania modelu Uniwersytetu Europejskiego – otwartego, nieelitarnego i integrującego różne środowiska, a także promującego innowacyjność, interdyscyplinarność oraz najwyższą jakość w badaniach i edukacji.

- 9 europejskich, dynamicznych, młodych, skoncentrowanych na studentach uniwersytetów badawczych
- 2 partnerów z sektora prywatnego i pozarządowego

Korzyści z partnerstwa YUFE dla osób studiujących:

W ramach YUFE Student Journey studenci i studentki korzystają z:

wykładów prowadzonych na wszystkich partnerskich uczelniach, nie tylko w języku angielskim, kursów językowych, i mniej oficjalnych, a równie skutecznych, kafejek i tandemów językowych, programów wspierających przedsiębiorczość, praktyk zawodowych, a także szkoleń z zakresu umiejętności miękkich, inicjatyw prospołecznych.

Program jest elastyczny, a przedmioty dobierane według potrzeb i zainteresowań. Inną możliwością jest wybór gotowych semestralnych, tematycznych modułów zajęć o wartości 30 ECTS – YUFE Minors.

Między kampusami YUFE można podróżować również wirtualnie i w trybie łączonym (blended mobility), tj. korzystać z ofert wielu uczelni jednocześnie.

Korzyści z partnerstwa YUFE dla pracowników i pracowniczek:

YUFE daje szansę na wzbogacenie i rozwój ścieżki kariery pracowników oraz pracowniczek akademickich i pozaakademickich między innymi dzięki programom mobilnościowym i szkoleniowym (job shadowing, kursy doskonalenia zawodowego i specjalistyczne szkolenia budujące kompetencje dla wszystkich grup pracowników).

Korzyści z partnerstwa YUFE dla społeczeństwa:

Z myślą o zacieśnianiu więzi Uniwersytetu z lokalnym otoczeniem społecznym powstała Sieć Poradni Studenckich UMK. Poradnictwo udzielane jest m.in. w zakresie prawa, medycyny, zarządzania zasobami wodnymi czy domowym archiwum. Studenci i studentki służą swoją wiedzą i pod nadzorem kadry akademickiej odpowiadają na zadane pytania i wyzwania. Z usług wirtualnych poradni mieszkańcy mogą skorzystać bezpłatnie. Więcej informacji na stronie: www.poradnie.umk.pl

W 2023 roku Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu był gospodarzem kolejnej odsłony "YUFE Law network meeting", wydarzenia organizowanego cyklicznie przez Wydziały Prawa uczelni tworzących konsorcjum YUFE. Wydarzenie było okazją do omówienia nowych trendów w edukacji prawniczej oraz podsumowania dotychczasowych działań, zarówno w zakresie prowadzenia badań naukowych, jak i dydaktyki. Uczestnicy spotkania – osoby pełniące funkcje dziekanów i prodziekanów wydziałów prawa europejskich uniwersytetów – debatowali również nad procesem umiędzynarodowienia kształcenia (także na szczeblu doktoranckim) oraz wypracowaniem wspólnej strategii zmierzającej do ulepszenia funkcjonowania swoich wydziałów w ramach YUFE.

Wśród gości toruńskiej edycji "YUFE Law network meeting" znaleźli się przedstawiciele i przedstawicielki partnerów UMK w YUFE: Uniwersytetu w Rijece, Uniwersytetu w Maastricht, Uniwersytetu Wschodniej Finlandii, Uniwersytetu w Bremie. Nie zabrakło także gości z innych uczelni, także ukraińskich, co dodatkowo poszerza dialog wokół przyszłości szkolnictwa wyższego w Europie.

WPiA UMK w Toruniu od kilku lat prowadzi efektywną współpracę z The Center for International Legal Studies (CILS), międzynarodową instytucją zajmującą się promowaniem wiedzy prawniczej oraz wymianą doświadczeń akademickich i zawodowych w skali globalnej. W ramach tej współpracy realizowany jest program Visiting Professors, w ramach którego uznani eksperci z różnych dziedzin z USA prawa prowadzą zajęcia dla studentów naszej uczelni.

Visiting Professors z ramienia CILS oferują unikalne kursy, które znacząco wzbogacają ofertę dydaktyczną naszej uczelni. Do najważniejszych zajęć prowadzonych przez nich należą: 1) Advocacy Skills - zajęcia ukierunkowane na rozwijanie praktycznych umiejętności z zakresu wystąpień sądowych, argumentacji oraz efektywnego przedstawiania spraw przed sądem. Warsztaty te opierają się na interaktywnych metodach nauczania, takich jak symulacje rozpraw i ćwiczenia z zakresu retoryki prawniczej; 2) Legal System of the United States of America - kurs przedstawia kluczowe aspekty amerykańskiego systemu prawnego, w tym strukturę sądów, specyfikę common law, konstytucyjne podstawy prawa USA oraz różnice w stosunku do europejskich systemów prawnych. Dzięki temu kursowi studenci zyskują głębsze zrozumienie funkcjonowania systemu prawnego w jednym z najważniejszych państw na arenie międzynarodowej; 3) Negotiation - zajęcia koncentrują się na praktycznych umiejętnościach negocjacyjnych, które są niezbędne zarówno w praktyce prawniczej, jak i w biznesie. Studenci uczą się technik negocjacji, analizy interesów stron oraz skutecznego rozwiązywania konfliktów; 4) International Business Law - kurs obejmuje zagadnienia związane z międzynarodowym prawem gospodarczym, w tym regulacje dotyczące handlu międzynarodowego, umów międzynarodowych, arbitrażu handlowego i transakcji transgranicznych. Program kładzie

szczególny nacisk na praktyczne aspekty prawa międzynarodowego w kontekście działalności gospodarczej.

Dzięki współpracy z CILS oraz wizytom profesorów zagranicznych studenci zyskują dostęp do specjalistycznej wiedzy z różnych dziedzin prawa, z naciskiem na aspekty praktyczne. Następuje również integracja teorii z praktyką poprzez interaktywne metody nauczania i realne case studies. WPiA UMK w Toruniu wzmacnia ponadto swoją pozycję jako ośrodek akademicki otwarty na współpracę międzynarodową i wdrażający nowoczesne standardy edukacyjne. Promujemy internacjonalizację procesu kształcenia poprzez kontakt studentów z różnorodnymi kulturami prawnymi.

Współpraca z The Center for International Legal Studies stanowi istotny element strategii umiędzynarodowienia WPiA UMK w Toruniu. Planujemy jej dalszy rozwój, m.in. poprzez poszerzenie tematyki zajęć oraz zwiększenie liczby profesorów wizytujących, co pozwoli na jeszcze większe dostosowanie oferty dydaktycznej do dynamicznie zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań studentów.

Do roku 2020 studenci prawa oraz pracownicy w zakresie umiędzynarodowienia korzystali ze wsparcia dziekanatu. Od 2021 roku na Wydziale Prawa i Administracji działa biuro międzynarodowe (International Office), do którego został zatrudniony Specjalista ds. umiędzynarodowienia. Zatrudniono osobę z wykształceniem etnologicznym, czyli kompetencjami ds. wielokulturowości. Studenci prowadzeni są metodą mentoringową przez cały proces od aplikacji do rozliczenia wyjazdów. Pracownik biura międzynarodowego doskonali się, biorąc udział m.in. w programie mentoringowym Uni-Me, a także nabywa doświadczenia wyjeżdżając na wizyty studyjne i szkolenia w ramach programu Erasmus+. Zdobyte w ten sposób wiedza i doświadczenie pozwalają pracować i współpracować ze studentami oraz kadrą akademicką na najwyższym poziomie. Jest to rozwiązanie innowacyjne i nowatorskie jeżeli chodzi o proces umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej na Wydziałach Prawa.

Do zadań biura międzynarodowego na WPiA należy rekrutacja i wsparcie studentów, którzy chcą wyjechać na studia w ramach Programu Erasmus +, Edukacja oraz w ramach działań YUFE. Studenci są rekrutowani dwa razy w roku, w rekrutacji podstawowej wiosną oraz rekrutacji uzupełniającej jesienią.

Na WPiA funkcjonuje wydziałowy koordynator ds. Erasmus+. Funkcję tę pełni obecnie Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju. Wspólnie z pracownikiem biura ds. umiędzynarodowienia wspiera studentów, którzy już wyjechali w ramach programu, pomaga w kwestiach organizacyjnych, również przy przygotowaniu i rozliczeniu wyjazdów na praktyki do krajów europejskich w ramach programu Erasmus +.

W odpowiedzi na rosnącą potrzebę dostosowania materiałów informacyjnych do potrzeb międzynarodowych studentów i gości, Wydział Prawa i Administracji opracował w j. angielskim i w j. ukraińskim unikalny informator o dobrych praktykach instytucjonalnej współpracy WPiA UMK w Toruniu (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/WPiA-UMK-2023-KOMPLET1-2024-02-01.pdf>), które wyróżniają się na tle standardowych materiałów informacyjnych dostępnych na innych wydziałach. Ponadto Wydział przygotował w j. angielskim informator skierowany do studentów, wykładowców oraz pracowników administracyjnych odwiedzających Wydział. Zawartość informatora została dostosowana do specyficznych potrzeb międzynarodowych studentów i pracowników, uwzględniając różnorodność ich oczekiwań oraz poziom znajomości lokalnych zasad akademickich. (https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Folder_WPiA_EN_20181.pdf).

W ramach promowania umiędzynarodowienia na WPiA organizowane są spotkania informacyjne dla studentów kierunku Prawo dotyczące możliwości wyjazdów, zapraszani są na nie przedstawiciele Działu Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej. Tytułem przykładu: w 2024 roku, 28 listopada zorganizowano na Wydziale Dzień umiędzynarodowienia (International Day), w trakcie którego studenci mogli spotkać się z pracownikami Działu Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej. Spotkania dotyczyły możliwości jakie daje program Erasmus+ oraz YUFE. Ze studentami w

Toruniu połączyli się studenci aktualnie przebywające na studiach w ramach Erasmus+, którzy dzielili się swoim doświadczeniem i zachęcali do wyjazdu. W współpracy z Biurem Karier UMK przygotowano również szkolenie ze small talk, które miało pokazać jak w bezpieczny sposób wychodzić ze strefy komfortu i rozpocząć konwersację.

7.2 Aspekty programu studiów i jego realizacji, które służą umiędzynarodowieniu, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia w językach obcych

International Office zajmuje się także administracyjną obsługą Szkoły Prawa Porównawczego. Prowadzona w języku angielskim roczna Szkoła Prawa Porównawczego (Comparative Law School) jest wyjątkową ofertą dydaktyczną Wydziału Prawa i Administracji UMK w Toruniu. Szkoła adresowana jest zarówno do polskich studentów prawa, jak i zagranicznych studentów przyjeżdżających w ramach wymiany studenckiej (w tym zwłaszcza studentów programu Erasmus). Program uruchomiono w roku akademickim 2003/2004 i stale cieszy się dużą popularnością wśród studentów. Obecnie większość zajęć znajduje się w ofercie zajęć ogólnouniwersyteckich, na które mogą się rejestrować studenci z całego uniwersytetu, a także część z nich umożliwia, dzięki formule prowadzenia hybrydowego, zdalne uczestniczenie studentów YUFE.

Oferta zajęć Szkoły Prawa Porównawczego roznosi się, pojawiają się przedmioty odpowiadające aktualnemu zapotrzebowaniu. Główne tematy to prawa człowieka, prawo handlowe, prawo podatkowe, prawo pracy, prawo energetyczne, prawo morskie, a także zajęcia przygotowujące do międzynarodowych konkursów Moot Court. Po pierwszym roku organizowanych zajęć dwie grupy studentów prawa odniosły międzynarodowe sukcesy.

Studenci WPiA biorący udział w zajęciach Moot Court Competition Seminar wzięli udział w prestiżowych międzynarodowych konkursach.

Pierwsza drużyna, w składzie Anna Mliczek, Weronika Mielewczyk, Maksymilian Duszkiwicz oraz Olga Kadukowska, stanęła w szranki na rundzie regionalnej 12 edycji Helga Pedersen Moot Court Competition w Dublinie (22 do 26 lutego b.r.). Drużyna przygotowywała się do udziału w konkursie pod opieką dr Julii Kapelańskiej-Pręgowskiej z Katedry Praw Człowieka WPiA UMK.

Druga drużyna, w składzie Anna Mliczek, Weronika Mielewczyk, Aleksandra Pawetek oraz Jakub Klugiewicz, w marcu b.r. sprawdziła swoje możliwości w "International Migration and Refugee Law Moot Court Competition". Opiekunem drużyny był dr Piotr Sadowski z Katedry Praw Człowieka WPiA UMK.

Tabela z pełną ofertą zajęć anglojęzycznych na rok akademicki 2024/2025 znajduje się w części II raportu (tabela nr 6).

7.3 Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów wymaganych kompetencji językowych oraz ich oceny

Od III do VI semestru studiów studenci kierunku Prawo rozpoczynają naukę języka obcego specjalistycznego, uczestnicząc w lektoratach.

Zakładane efekty uczenia się:

- umiejętność posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie terminologii prawniczej;
- umiejętność porozumiewania się przy pomocy różnych kanałów i technik komunikacyjnych na tematy związane z prawem;
- umiejętność brania udziału w debacie i prowadzenia jej;
- umiejętność zrozumienia głównych zagadnień wykładów na tematy związane z kierunkiem studiów;
- umiejętność samodzielnego tłumaczenia tekstów o średniej skali trudności przy zastosowaniu terminologii fachowej związanej z kierunkiem studiów;

realizując efekt uczenia się K_U11 (student ma umiejętności językowe w zakresie nauk prawnych zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego).

Formy i metody kształcenia zapewniające osiągnięcie efektów uczenia się:

- metoda kognitywno-komunikacyjna;
- zastosowanie różnych mediów oraz urozmaiconych form pracy studenta.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

- zaliczenie lektoratu na ocenę oraz egzamin – według zasad określonych przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych UMK.

Studenci prawa biorą udział w organizowanych przez Uczelniane Centrum Języków Obcych projektach. W sumie we wszystkich projektach wzięło udział około 300 studentów prawa (aktywności on-line, jak i stacjonarne). W ramach tej współpracy wyróżnić należy:

- współpracę Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych UMK z Centrum Językowym, Masaryk University, Brno w latach 2020/21 – 2024/25 (szczegółowe informacje na temat tej współpracy znajdują się w załączniku nr 7.3);
- 3 osoby brały udział w kursie: English for Entrepreneurship, w ofercie Erasmus+ BIP w rok akademickim 2022/23 (studenci II r. Prawa);
- 8 osób brało udział w międzynarodowym Kole Językowym w ramach współpracy językowej UCJO z uniwersytetami IBSU(Tbilisi) oraz TSNUK (Kijów) w rok. akademickim 2023/24 (studenci II, III roku Prawa);
- 3 osoby biorą udział w Kole Językowym w bieżącym roku akademickim 2024/25 (studenci Prawa)

Obecnie jest prowadzona rekrutacja do kolejnego BIP „English for Entrepreneurship” dla studentów prawa.

Ponadto we współpracy z Wydziałem Nauk Ekonomicznych i Zarządzania UMK w Toruniu, w 2022 roku uruchomiono pierwszą edycję Programu "TELSP - Toruń Economic and Legal Summer Program".

Celem Programu TELS, będącego częścią projektu Inicjatywa Badawcza - TSSP - Torun Students Summer Program, jest włączenie studentów zagranicznych uczelni w badania naukowe prowadzone na Wydziale Prawa i Administracji. Współpraca ta realizowana jest w formie czterotygodniowego stażu naukowego, odbywanego przez studentów zagranicznych na Uniwersytecie w miesiącach letnich.

Wspomnieć należy również zaangażowaniu WPIA UMK w organizację szkoły letniej w ramach programu SPINAKER. Celem głównym Programu SPINAKER NAWA jest umiędzynarodowienie polskich instytucji szkolnictwa wyższego i nauki poprzez finansowanie projektów ukierunkowanych na:

- wzrost zainteresowania ofertą kształcenia w polskich instytucjach nauki i szkolnictwa wyższego wśród zagranicznych studentów i doktorantów;
- wzrost udziału zagranicznych studentów i doktorantów w programach kształcenia na polskich uczelniach;
- poszerzenie oferty intensywnych międzynarodowych programów kształcenia, realizowanych także w formule zdalnej.

Każdy uczestnik szkoły letniej brał udział w aktywnościach, na które składało się 60 godzin zajęć dydaktycznych specjalistycznych i kulturalnych oraz ok. 18 godzin specjalistycznych atrakcji modułowych i 50 godzin programu kulturalnego. Po trwającym tydzień kursie online, kolejne dwa tygodnie uczestnicy spędzili na zajęciach w Toruniu. Programy były podzielone na trzy moduły specjalistyczne realizowane przez wszystkie wydziały toruńskiej części Uniwersytetu:

- humanistyczny: Wydział Sztuk Pięknych, Wydział Teologiczny, Wydział Nauk Historycznych, Wydział Humanistyczny;
- społeczny: Wydział Prawa i Administracji, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej (część społeczno-ekonomiczna), Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Wydział Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie;
- ścisły: Wydział Fizyki, Astronomii i Informatyki Stosowanej, Wydział Matematyki i Informatyki, Wydział Chemii, Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej (część przyrodnicza).

W projekcie w 2023 roku wzięło udział 30 osób.

W obu programach wzięli udział studenci z całego świata: Brazylia, Malezja, Kazachstan, Uzbekistan, Sri Lanka, Tunezja, Austria, Francja, Włochy.

7.4 Skala i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry

Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów i kadry realizowana jest przede wszystkim w ramach Programu Erasmus+. Dodać należy, że w ramach programu IDUB - Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza mobilność studentów jest dodatkowo wspierana w ramach Konkursu na Mobilności Studenckie – Student Mobility for International Cooperation: SMART1, SMART2 i SMART3 (<https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/mobilnosci-dla-studentow/>).

- Celem konkursu SMART 1 jest umożliwienie studentom Uniwersytetu odbycia kształcenia w zagranicznych uczelniach poprzez dodatkowe wsparcie finansowe wyjazdów z programu Erasmus+. Wsparcie finansowe realizowane jest w formie stypendium na mobilność studencką. W ramach konkursu można zdobyć dodatkowo międzynarodowe doświadczenie badawcze poprzez realizację w trakcie wyjazdu do zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej samodzielnego projektu badawczego lub udział w realizacji projektu badawczego prowadzonego w instytucji. Realizacja projektu badawczego lub udział w pracach badawczych nie jest warunkiem koniecznym do wzięcia udziału w konkursie. Konkurs przeznaczony jest dla studentów UMK studiów I i II stopnia, którzy są zakwalifikowani do wyjazdów dydaktycznych z programu Erasmus+.
- Celem konkursu SMART 2 jest umożliwienie studentom Uniwersytetu odbycia wyjazdów stażowych i praktyk w zagranicznych uczelniach poprzez dodatkowe wsparcie finansowe wyjazdów z programu Erasmus+. Wsparcie finansowe realizowane jest w formie stypendium na mobilność studencką. W ramach konkursu można zdobyć dodatkowo międzynarodowe doświadczenie badawcze poprzez realizację w trakcie wyjazdu do zagranicznej uczelni lub instytucji naukowej samodzielnego projektu badawczego lub udział w realizacji projektu badawczego prowadzonego w instytucji. Realizacja projektu badawczego lub udział w pracach badawczych nie jest warunkiem koniecznym do wzięcia udziału w konkursie. Konkurs przeznaczony jest dla: studentów UMK studiów I i II stopnia, którzy są zakwalifikowani do wyjazdów stażowych i praktyk z programu Erasmus+.
- Celem konkursu SMART 3 jest umożliwienie osobom studiującym na Uniwersytecie zdobycia międzynarodowego doświadczenia badawczego poprzez udzielenie finansowego wsparcia na realizację projektów badawczych w zagranicznych jednostkach naukowych. W ramach konkursu możliwe jest uzyskanie sfinansowania trwającej od 2 do 4 tygodni wizyty naukowej (stażu) w zagranicznej instytucji naukowej. Konkurs przeznaczony jest dla: studentów UMK studiów I i II stopnia, którzy są chętni do odbycia 2-4 tygodniowej wizyty naukowej w zagranicznej instytucji naukowej.

Wykaz umów Wydziału Prawa i Administracji z uczelniami zagranicznymi w ramach Erasmus+, stan na 8.11.2024r.:

Uczelnia partnerska	kraj	Kod Erasmusa	data obowiązywania
Universiteit Antwerpen	BE	B ANTWERP01	30-09-2029
University of West Bohemia in Pilsen	CZ	CZ PLZEN01	30-09-2028
Technical University of Ostrava	CZ	CZ OSTRAVA01	30-09-2029
Palacký University Olomouc	CZ	CZ OLOMOUC01	30-09-2029
Masaryk University	CZ	CZ BRNO05	30-09-2029
Charles University	CZ	CZ PRAHA07	30-09-2029
Universität Hamburg	DE	D HAMBURG01	30-09-2029
Universität Bremen	DE	D BREMEN01	30-09-2029
Martin Luther Universität Halle-Wittenberg	DE	D HALLE01	30-09-2029
Fachhochschule Westküste, Hochschule für Wirtschaft und Technik	DE	D HEIDE01	30-09-2028
Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder)	DE	D FRANKFU08	30-09-2029
Universität Rostock	DE	D ROSTOCK01	30-09-2028
Universität Regensburg	DE	D REGENSB01	30-09-2029
Georg-August Universität Göttingen	DE	D GOTTING01	30-09-2029
University of Tartu	EE	EE TARTU02	30-09-2030
Universidade de Santiago de Compostela	ES	E SANTIAGO1	30-09-2029
Universidad Eclesiástica San Dámaso	ES	E MADRID188	30-09-2029
Universidad del País Vasco	ES	E BILBAO01	30-09-2029
Universidad de Zaragoza	ES	E ZARAGOZ01	30-09-2028
Universidad de Salamanca	ES	E SALAMAN02	30-09-2029
Universidad de Oviedo	ES	E OVIEDO01	30.09.2028
Universidad de Murcia	ES	E MURCIA01	30-09-2029
Universidad de La Rioja	ES	E LOGRONO01	30-09-2029
Universidad de La Laguna	ES	E TENERIF01	30-09-2029
Universidad de Granada	ES	E GRANADA01	30-09-2029
Universidad de Córdoba	ES	E CORDOBA01	30-09-2029
Universidad de Cádiz	ES	E CADIZ01	30-09-2029
Universidad Carlos III de Madrid	ES	E MADRID14	30.09.2024
Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines	FR	F VERSAIL11	30-09-2029
Universite de Rennes 1	FR	F RENNES01	30-09-2029
Université de Lorraine (dawny Universite Paul Verlaine)	FR	F NANCY43 (dawne F METZ01)	30-09-2028
Université d'Angers	FR	F ANGERS01	30-09-2029
Nantes Université	FR	F NANTES01	30-09-2029
Democritus University of Thrace	GR	G KOMOTIN01	30-09-2029
Democritus University of Thrace	GR	G KOMOTIN01	30-09-2029
University of Zagreb	HR	HR ZAGREB01	30-09-2023
University of Rijeka	HR	HR RIJEKA01	30-09-2029
University of Szeged	HU	HU SZEGED01	30-09-2029

University of Miskolc	HU	HU MISKOLC01	30-09-2029
Univeristy of Pécs	HU	HU PECS01	30-09-2029
Pázmány Péter Catholic University	HU	HU BUDAPES12	30-09-2029
Károli Gáspár University of the Reformed Church in Hungary	HU	HU BUDAPES10	30-09-2029
Università di Torino	IT	I TORINO01	30-09-2028
Università di Padova	IT	I PADOVA01	30-09-2029
Università di Macerata	IT	I MACERAT01	30-09-2029
Università di Genova	IT	I GENOVA01	30-09-2029
Università degli Studi Suor Orsola Benincasa	IT	I NAPOLI04	30-09-2028
Università degli Studi di Teramo	IT	I TERAMO01	30-09-2029
Università degli Studi di Roma Tor Vergata	IT	I ROMA02	30-09-2029
Università degli Studi di Napoli PARTHENOPE	IT	I NAPOLI03	30-09-2028
Università degli Studi di Cagliari	IT	I CAGLIAR01	30-09-2029
Università degli Studi di Bari Aldo Moro	IT	I BARI01	30-09-2029
Università degli studi dell'Insubria	IT	I VARESE02	30-09-2029
Università degli Studi del Molise	IT	I CAMPOBA01	30-09-2029
Università Ca' Foscari Venezia	IT	I VENEZIA01	30-09-2029
Libera Università Internazionale degli Studi Sociali Guido Carli (Luiss Guido Carli)	IT	I ROMA03	30-09-2028
Libera Università Internazionale degli Studi Sociali Guido Carli (Luiss Guido Carli)	IT	I ROMA03	30-09-2028
Vytautas Magnus University	LT	LT KAUNAS01	30-09-2029
Daugavplis University	LV	LV DAUGAVP01	30-09-2029
University of Bergen	NO	N BERGEN01	30-09-2029
Universidade do Porto	PT	P PORTO02	30-09-2029
Titu Maiorescu University	RO	RO BUCURES16	30-09-2029
1st December 1918 University of Alba Iulia	RO	RO ALBAIU01	30-09-2029
University of Eastern Finland	SF	SF KUOPIO12	30-09-2030
University of Maribor	SI	SI MARIBOR01	30-09-2029
University of Ljubljana	SI	SI LJUBLJA01	30-09-2029
University of Ss. Cyril and Methodius in Trnava	SK	SK TRNAVA02	30-09-2029
Comenius University Bratislava	SK	SK BRATISLO2	30-09-2029
Istanbul Commerce University	TR	TR ISTANBU10	30-09-2029
Izmir University of Economics	TR	TR IZMIR04	30-09-2029

W ramach programu Erasmus + w poszczególnych latach wyjechało:

2019/2020:

- 27 studentów prawa

(destynacje: Pecsi Tudományegyetem Węgry, Universität Hamburg Niemcy, Univerzita Karlova Czechy, Università Ca'Foscari di Venezia Włochy, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Węgry, Universidad de Granada Hiszpania, University of Zagreb Chorwacja, Universität Regensburg Niemcy, University of Cagliari Włochy, Luiss Guido Carli Włochy, Università degli Studi di Genova Włochy, Università degli Studi di Padova Włochy, Universität Hamburg Niemcy, Universiteit Antwerpen Belgia, Masarykova Univerzita Czechy)

2020/2021:

- 6 studentów prawa

(destynacje: Izmir University of Economics Turcja, Université de Nantes Francja, Univerzita Karlova Czechy, Universität Regensburg Niemcy, University of Wolverhampton Wielka Brytania)

2021/2022:

- 24 studentów prawa

(destynacje: Istanbul Ticaret Universitesi Turcja, Universidad de Granada Hiszpania, Univerzita Karlova czechy, Universidad de La Laguna Hiszpania, Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines Francja, Univerzita Palackého v Olomouci Czechy, Tartu Ulikool Estonia, Luiss Guido Carli Włochy, Università Ca'Foscari di Venezia Włochy, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Węgry, Izmir University of Economics Turcja, Universitetet i Bergen Norwegia, Europa-Universität Viadrina Frankfurt (Oder) Niemcy, Universität Regensburg Niemcy, Università degli Studi di Catania Włochy, Università degli Studi di Roma "Tor Vergata" Włochy)

2022/2023:

- 26 studentów

(destynacje: Università degli Studi Suor Orsola Benincasa Włochy, Universitetet i Bergen Norwegia, Martin Luther Universität Halle-Wittenberg Niemcy, Istanbul Ticaret Universitesi Turcja, Luiss Guido Carli Włochy, Universiteit Antwerpen Belgia, Sveučilište u Rijeci Chorwacja, Universidad de Zaragoza Hiszpania, Universität Regensburg Niemcy, Université de Versailles Saint-Quentin-en-Yvelines Francja, University of Cagliari Włochy, University of Zagreb Chorwacja, Université de Rennes I Francja, Università degli Studi di Macerata Włochy, Università degli Studi di Padova Włochy, Universidad de La Laguna Hiszpania)

2023/2024:

- 14 studentów

(destynacje: University of Cagliari Włochy Università degli Studi di Macerata Włochy, Sveučilište u Rijeci Chorwacja, Università degli Studi Suor Orsola Benincasa Włochy, Universidad de Granada Hiszpania, Università degli Studi di Roma "Tor Vergata" Włochy, Luiss Guido Carli Włochy, Georg-August Universität Göttingen Niemcy)

2024/2025:

- 17 studentów

(destynacje: Democritus University of Thrace Grecja, Università degli Studi di Genova Włochy, Universität Regensburg Niemcy, Univerza v Ljubljani Słowenia, Università degli Studi di Catania Włochy, Università degli Studi di Padova Włochy, Universidad de Granada Hiszpania Itä-Suomen yliopisto Finlandia, Università degli Studi Suor Orsola Benincasa Włochy, Universidade do Porto Portugalia, Tartu Ulikool Estonia)

Ponadto w 2024 r. w ramach programu Erasmus+ na WPiA UMK został zorganizowany pierwszy Blended Intensive Programme "National and European law in the context of migration: comparative study and international practice and experiences implemented at the University Legal Clinics". Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu był koordynatorem i głównym organizatorem projektu, a partnerami 3 uniwersytety europejskie: Vytautas Magnus University (VMU, Lithuania), Universidad Carlos III de Madrid (UC3M, Spain), University of Rijeka (UNIRI, Croatia).

W projekcie uczestniczyli studenci Prawa z WPiA UMK w Toruniu oraz uniwersytetów w Kownie, Rijecie i Madrycie. Projekt zakładał mieszany proces nauczania, pierwszy komponent - wirtualny odbywał się w dniach 16 kwietnia do 15 maja 2024 i obejmował zajęcia prowadzone przez wykładowców ze

wszystkich partnerskich ośrodków. Komponent fizyczny odbył się w Toruniu, na WPiA UMK. W projekcie uczestniczyło 30 studentów, zajęcia były prowadzone w języku angielskim. Z udział w projekcie studenci otrzymali 3 punkty ECTS.

Harmonogram spotkań w formule on-line

1. 16.04.2024, Dr. Piotr Sadowski (NCU): "Does Europe need foreign employees?"
2. 23.04.2024, Prof. dr Dejan Bodul (UNIRI): "Legal clinics as an instrument of integration of vulnerable groups into the democratic legal system"
3. 30.04.2024, prof. Daniel Pérez del Prado (UC3M): "Coordination of the national welfare systems (EU regulation and bilateral agreements)"
4. 07.05.2024, dr Aire Keturakiene (VMU): "The Illusory Nature of Human Rights during the Migrant Crisis in Lithuania."
5. 14.05.2024, Prof. Tomasz Oczkowski (NCU): "Does Europe need foreign employees?" (part II).

Moduł przeprowadzony w kampusie toruńskim zakładał uczestniczenie w wykładach, sesje warsztatowe oraz prace skoncentrowane na podniesieniu umiejętności praktycznych. Praca w grupach międzynarodowych miała pomóc zrozumieć różnice kulturowe i odnaleźć się w środowisku międzykulturowym, w tym konkretnym przypadku poznać i zrozumieć różnorodność pracy w różnych środowiskach na przykładzie poradni prawnych funkcjonujących na różnych uniwersytetach europejskich. Wymiana wiedzy i doświadczeń miała się przełożyć na przyszłą współpracę i zaangażowanie w tworzeniu i ulepszaniu modeli pracy w klinikach prawnych, przy wykorzystaniu doświadczeń partnerów zagranicznych.

Dodatkowe warsztaty "Communication in the group", "Alternative Dispute Resolution", "Equity, Diversity and Inclusivity" miały wzmocnić umiejętności miękkie niezwykle potrzebne w edukacji prawniczej i w wykonywaniu przyszłych prawniczych zawodów, były także dedykowane doskonaleniu studentów w zakresie wartości demokratycznych, kompetencji wielokulturowych.

Zajęcia prowadzone w trakcie modułu stacjonarnego:

- Legal clinics as an instrument of integration of vulnerable groups into the democratic legal system
- Does Europe need foreign employees ? - workshop (working in groups)
- Communication in the group – workshop
- Does Europe need foreign employees ? - workshop (working in groups)
- Coordination of the national welfare systems (EU regulation and bilateral agreements)
- Alternative Dispute Resolution – workshop
- Equity, Diversity and Inclusivity - workshop
- The Illusory Nature of Human Rights during the Migrant Crisis in Lithuania

Organizacja BIP w 2024 r. była okazją do uczestniczenia w kompletnym kursie języka angielskiego, przyczyniła się do rozwoju kompetencji językowych studentów prawa oraz była okazją do uczestniczenia w zajęciach prowadzonych przez międzynarodową kadrę prawniczą. Współpraca uniwersytetów zaowocowała na przyszłość. W 2025 roku odbędzie się kolejna edycja programu, której część fizyczna odbędzie się w Madrycie.

W ramach programu Erasmus + studenci prawa wyjeżdżają również na praktyki, w sumie od 2018 roku przyznano stypendia na 29 mobilności w tym obszarze:

1	251131	2018-02-01	2018-04-30	Organisation Francaise De La Cooperation Internationale	Francja
---	--------	------------	------------	---	---------

2	268535	2018-08-13	2018-12-14	Erasmus Student Network Lisboa	Portugalia
3	268402	2018-09-10	2019-04-30	Zunarelli Studio Legale Associato, Bologna, Italy	Włochy
4	268510	01.03.2019	31.05.2019	Goehmann Abogados Notarios	Hiszpania
5	268346	01.03.2019	31.05.2019	(E TENERIF01) Universidad de La Laguna	Hiszpania
6	274304	01.04.2019	31.05.2019	Avv. Michelle Della Bella & Partners	Włochy
7	272867	26.06.2019	02.09.2019	Katarzyna Dylik Legal & Export Consulting	Hiszpania
8	274389	08.07.2019	30.09.2019	Tartenpion. Maison d'éditions de nouvelle generation	Francja
9	274362	07.10.2019	20.12.2019	Studio Legale avv. Ilaria Schavi Tessitore	Włochy
10	502373	31.01.2020	01.04.2020	Football Association of Ireland	Irlandia
11	274139	17.02.2020	24.06.2020	Mobility Projects by Universal Mobility SL	Hiszpania
12	287550	05.11.2019	24.06.2020	Striking and Support Forces NATO	Portugalia
13	287153	20.07.2020	21.09.2020	Masek, Koci, Aujezdsky Attorneys at Law	Czechy
14	287495	13.07.2020	14.09.2020	Adlegis Advocaten Antwerpen	Belgia
15	281337	13.08.2020	13.11.2020	The Mahatma Gandhi Human Rights Organisation	Węgry
16	310512	07.04.2021	07.06.2021	Katarzyna Dylik Legal & Export Consulting Law Firm	Hiszpania
17	287371	26.07.2021	30.09.2021	Masek, Koci, Aujezdsky Attorneys at Law	Czechy
18	287133	01.10.2021	31.05.2022	Fundacion Proyecto Perfecto	Hiszpania
19	279015	27.09.2021	13.12.2021	Rostra Solicitors	Irlandia
20	287462	27.09.2021	13.12.2021	Rostra Solicitors	Irlandia
21	279015	17.01.2022	15.05.2022	Rostra Solicitors	Irlandia
22	287462	17.01.2022	15.05.2022	Rostra Solicitors	Irlandia
23	300489	04.04.2022	03.08.2022	Wach & Wach Adwokaci-Abogados	Hiszpania
24	292724	01.03.2023	31.05.2023	Feniks. Counselling, Personal Development and Support Services Ltd	Wielka Brytania
25	297842	16.10.2023	15.12.2023	DBM Rechtsanwälte Geske & Partner	Niemcy
26	308784	25.03.2024	24.06.2024	I NAPOLI04 - Universita degli Studi "Suor Orsola Benincasa" - Research Centre in European Private Law	Włochy
27	308791	25.03.2024	24.06.2024	I NAPOLI04 - Universita degli Studi "Suor Orsola Benincasa" - Research Centre in European Private Law	Włochy
28	323856	19.08.2024	17.09.2024	AdC Advogados	Portugalia
29	323906	03.07.2024	26.07.2024	Manuela Sirbu Law Office	Rumunia

W ramach wymiany Erasmus+ regularnie wyjeżdżają również pracownicy WPiA, którzy uczestnicząc w Programie zdobywają doświadczenie, nawiązują kontakty z uczelniami zagranicznymi, dzięki czemu poszerza się sieć uczelni, z którymi WPiA ma podpisane umowy. Mobilność pracowników akademickich owocuje międzynarodową współpracą, przyjeżdżają kolejni zagraniczni goście, którzy wygłaszają wykłady, w których mogą wziąć udział studenci prawa. Pracownicy naukowcy, podczas wyjazdów prowadzą wykłady dla studentów zagranicznych oraz biorą udział w seminariach. Jest to ważne doświadczenie, które przekłada się w przyszłości na poziom kształcenia na WPiA.

2024:

- Dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK, Universidad Complutense Madrid
- Dr Piotr Sadowski, Universiteit Antwerpen Belgia
- Dr hab. Agnieszka Laskowska-Hulisz, prof. UMK, Palacky University Olomouc, Czechy
- Dr hab. Jerzy Lachowski, prof. UMK, Palacky University Olomouc, Czechy
- Dr hab. Jacek Wantoch-Rekowski, prof. UMK, Palacky University Olomouc, Czechy
- Dr hab. Marek Sobczyk, prof. UMK, University in Zaragoza, Hiszpania
- Dr Renata Gołdyn-Badowiec, Georg-August Universität Göttingen, Niemcy
- Prof. dr. hab. Maciej Serowaniec, Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie

2023:

- Dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK, University of Rijeca
- Prof. dr hab. Maciej Serowaniec, University of Rijeca
- Dr hab. Aleksandra Sikorska-Lewandowska, University of Cordoba, Hiszpania
- Dr Julia kapelańska-Pręgowska, University of Rijeca

2022:

- Dr hab. Agnieszka Bień Kacała, prof. UMK, Universidad de Cadiz, Hiszpania
- Dr hab. Agnieszka Bień Kacała, prof. UMK, Titu Maiorescu University, Rumunia
- Dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK, Universidad Complutense Madrid
- Dr Bartłomiej Chludziński, Nikozja, University of Cyprus

2021:

- Prof. dr hab. Zbigniew Witkowski, University of Bergen
- Prof. dr hab. Maciej Serowaniec, University of Bergen

2019:

- Dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK, Masarykova Univerzita

2018:

- Dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK, Wirtscharftsuniversität Wien

Pracownicy WPIA UMK uczestniczyli również w programie mobilności Polskiej Misji Historycznej w Würzburgu:

2024:

- Dr hab. Agnieszka Laskowska-Hulisz, prof. UMK
- Dr Joanna May
- Dr hab. Anna Moszyńska, prof. UMK
- Dr Anna Frydrych-Depka
- Dr Karolina Rokicka-Murszewska

- Dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK

2023:

- Dr Tomasz Kucharski
- Dr hab. Katarzyna Witkowska-Chrzczonek, prof. UMK
- Dr hab. Jerzy Lachowski, prof. UMK
- Dr hab. Jacek Wantoch-Rekowski, prof. UMK
- Dr hab. Piotr Rączka, prof. UMK

2022:

- Dr hab. Kinga Bączyk-Rozwadowska, prof. UMK
- Prof. dr hab. Maciej Serwaniec
- Dr Karolina Rokicka-Murszewska
- Dr Natalia Daśko

2021:

- Dr Piotr Chrzczonek
- Dr hab. Iwona Wróblewska
- Dr hab. Marta Baranowska, prof. UMK
- Dr hab. Anna Tarnowska, prof. UMK
- Dr hab. Aleksandra Sikorska-Lewandowska

2019:

- Dr Wojciech Włoch
- Dr hab. Dorota Sylwestrzak
- Dr hab. Agnieszka Bień-Kacała, prof. UMK

2018:

- Dr hab. Anna Tarnowska, prof. UMK

Inne mobilności pracowników WPiA UMK:

2024:

- Dr hab. Anna Tarnowska prof. UMK , czerwiec - lipiec 2024 r. (21 dni), Wydział Prawa Uniwersytetu w Passau/ Bawarska Biblioteka Państwowa, wyjazd w ramach programu mobilnościowego dla pracowników (IDUB)
- Dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK, HARVARD UNIVERSITY, (October) - IDUB Emerging Field Visiting Scholar – work on the project: Solidarity rights and solidarity democracy: designing change for the new global order
- Dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK, WISSENSCHAFTSZENTRUM FUR SOZIALFORSCHUNG, Berlin (WZB) (September)-IDUBE merging Field Visiting Researcher – work on the project: Solidarity rights and solidarity democracy . Invitation: Professor Michail Zurn.

- Dr Maja Klubińska, wyjazd na Ninth Annual Oxford Summer School on Animal Ethics 2024: Animal Thinkers: Celebrating the Pioneers of Ethical Sensitivity to Animals organizowanej przez Oxford Centre for Animal Ethics w Merton Collage w Oxfordzie, referat pt. Simona Kossak: The “Witch” of Białowieża – wyjazd dofinansowany ze środków WPIA UMK („Dofinansowanie projektów badawczych – edycja czerwiec 2024 r.”)
- Prof. dr hab. Maciej Serowaniec - Visiting Professor na LUISS Guido Carli w Rzymie.

2023:

- Dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK, WISSENSCHAFTSZENTRUM FÜR SOZIALFORSCHUNG, Berlin (WZB) (1-15April/1-15July) - IDUB Mobilność Visiting Researcher – work on the project: Right to Truth, Right to Privacy and Right to Know. Abuses and the way out. Invitation: Professor Mathias Kumm
- Dr hab. Marta Baranowska, prof. UMK, 2 tygodniowy pobyt badawczy w Londynie: kwerenda w British Library i w Archiwum Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego (Grant IDUB “Debiuty 4”)
- Prof. dr hab. Zbigniew Witkowski, Como (Włochy), Visiting profesor w Uniwersytecie Insubria – Como
- Prof. dr hab. Maciej Serowaniec – pobyt naukowy na Uniwersytecie EUI we Florencji

2022:

- Prof. dr hab. Zbigniew Witkowski, Como/Varese (Włochy), wykłady na zaproszenie
- Dr hab. Anna Tarnowska, prof. UMK, Uniwersytet Wiedeński, Austriacka Biblioteka Narodowa, Źródło finansowania: stypendium Fundacji Lanckorońskich i Fundacji z Brzezia Lanckorońskich
- Dr hab. Anna Moszyńska, prof. UMK, pobyt naukowo-badawczy w Regensburgu
- Prof. dr hab. Maciej Serowaniec – pobyt naukowy na Uniwersytecie Kobe w Japonii

2021:

- Dr hab. Marcin Kilanowski, prof. UMK, THE SCIENCE-PO, Law School (August) - IDUB Mobilność Visiting Professor – work on the project: Toward The Basis For The New Social Contract. Invitation: Professor Guillaume Tusseau

2019:

- Dr hab. Anna Moszyńska, prof. UMK, pobyt naukowy w centrum naukowym Villa Vigoni we Włoszech, Lovenno di Menaggio (Centro Italo-Tedesco per l’Eccellenza Europea/Deutsch-Italienisches Zentrum für Europäische Exzellenz)

2018:

- Dr hab. Marta Baranowska, prof. UMK, realizacja stypendium Fundacji Lanckorońskich na miesięczny wyjazd naukowy do Rzymu. Tytuł projektu: „Stworzyliśmy Włochy musimy jeszcze stworzyć Włochów”. O czynnikach narodotwórczych na tle włoskiej historii i myśli politycznej XVIII i XIX wieku w kontekście teorii modernistycznych nacjonalizmów.

W ramach Programu Edukacja WPIA zawarł umowę z University of Bergen. Uczestniczył w dwóch naborach i realizował dwa projekty: EOG/19/K2/W/0016 (01.07.2020 - 28.02.2022), EOG/21/K2/W/0006 (01.04.2022 - 30.09.2023). W dwóch naborach odbyło się 5 mobilności, z czego jeden student zrekrutował się na 2 mobilności.

7.5 Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku

Zajęcia w j. angielskim oferowane przez WPiA w ramach Szkoły Prawa Porównawczego prowadzone są przez pracowników Wydziału, a także przez zagranicznych gości - visiting professors. Od 2005 roku Wydział współpracuje z Międzynarodowym Centrum Studiów Prawniczych w Salzburgu, które co roku organizuje przyjazdy doświadczonych nauczycieli ze Stanów Zjednoczonych oraz Kanady. W ostatnich latach byli to:

Semestr zimowy 2018/2019:

- International Alternative Dispute Resolution, prof. Charles Szymański
- Effective Trial Advocacy, Eric Eggan

Semestr letni 2018/2019:

- International Labour Law, prof. Charles Szymański
- Advocacy Skills, Kathleen Lang

Semestr zimowy 2019/2020:

- International Labour Law, prof. Charles Szymański
- Advocacy Skills, Paul Simmons

Semestr letni 2019/2020:

- The Italian form of state: regions and local authorities, prof. Cristina Fasone
- Legal System of the United States of America, Robert Epstein (nieuruchomiony przez Covid)

Semestr zimowy 2021/2022:

- Governance of European Union, dr Tomasz Woźniakowski
- Contemporary Legal and International Problems in Latin America, dr Maciej Żenkiewicz
- Introduction to the United States Legal System, prof. Cindy Buys
- International Business Law, prof. Cindy Buys

Semestr letni 2022/2023:

- Advocacy skills, Robert Epstein (2023)

Semestr letni 2023/2024:

- Advocacy skills, Marc Weingartner (2024)

Na Wydziale Prawa i Administracji UMK regularnie odbywają się również seminaria i wykłady gości zagranicznych, w których biorą udział studenci prawa:

- 20.10.2024 r., Prof. Ulrike Müßig, Wydział Prawa Uniwersytetu w Passau, wykład pt. "Teaching International Understanding"
- 29.05.2024 r., dr. Thomas Papadopoulos, Katedra Prawa Handlowego Wydziału Prawa Uniwersytetu Cypryjskiego w Nikozji, wykład pt. "UE Freedom of Establishment of Companies"
- 20.03.2024 r., Prof. Dr. Gert Vermeulena, Ghent University, wykład pt. „The growing human rights cost of tackling cybercrime at UN, CoE and EU levels. From unlimiting state control and surveillance to limiting the freedom of information, privacy and procedural rights in criminal matters”,
- 23.06.2023 r., spotkanie z ambasadorem Republiki Kolumbii w Warszawie, Assad José Jater Peña, wykład pt. "Colombia, diverse country"

- 22.05.2023 r., prof. Tanja Cerruti, Uniwersytet w Turynie, wykład pt. „Italian federalism in the ongoing transition phase”
- 23.05.2023 r., prof. Aldo Sandulli, Uniwersytet LUISS Guido Carli w Rzymie, wykład pt. The growing financialization of the European rule of law
- 14.04.2023 r., prof. Michaela Levi, wykład pt. „Envolving patterns of online and offline fraud, and what is being done and can be done about them”
- 3.12.2022 r., III Polsko-Japońskie Seminarium Prawnicze, Prof. Dr. Noriyuki Inoue z Kobe University (神戸大学). W skład zespołu badawczego wchodzi również: Prof. Takashi Monden z Hiroshima University (広島大学), Associate Prof. Dr. Kazuhiro Takahashi, z Toho University (東邦大学), Associate Prof. Toru Ukita z Setsunan University (摂南大学), Prof. Yuki Sekine z Kobe University 神戸大学 oraz Prof. Dr. Atsushi Ueki z Meijo University (名城大学).
- 31.05.2022 r., prof. Sara Pugliese, Associate Professor of European Union Law, Department of Law, University of Naples “Parthenope”, wykład on-line pt. "EU support to Member States during the Covid-19 emergency: an example for next crises?"
- 12.05.2022 r., prof. dr Tetyana Antsupova, Judge of the Supreme Court of Ukraine, wykład on-line pt. "Judicial independence in the context of ECHR's practice"
- 20.01.2022 r., Dr Rossana Deplano, Lecturer in Law and Co-Director of the Centre for European Law and Internationalisation at the University of Leicester, wykład pt. „Contemporary issues of human rights theory and practice. Global, regional and national perspectives” - “The Legal Significance of UN General Assembly Resolutions Revisited”
- 25.11.2021 r., Dr Valentina Rita Scotti, European Law and Governance School (EPLG) in Athens, wykład on-line pt. „Contemporary issues of human rights theory and practice. Global, regional and national perspectives” - "Challenges to the constitutional protection of gender equality”
- 10.06.2021 r., Anikó Szalai, Faculty of Law, University of Szeged, Hungary, wykład on-line pt. "Does international law compel corporations to abide by human rights?"
- 20.05.2021 r., Miodrag A. Jovanović, wykład pt. „Contemporary issues of human rights theory and practice. Global, regional and national perspectives”
- 26.11.2020 r., Webinar - „Human rights research and education - experiences, good practices and challenges. A seminar in celebration of 30 years of the NCU Department of Human Rights”
- 13.01.2020 r., II Polsko-Japońskie Seminarium Prawnicze, prof. dr Noriyuki Inoue.

Wydział Prawa i Administracji UMK rozwija również współpracę w ukraińskich ośrodkach naukowych.

We wrześniu 2024 r. (w ramach projektu EU4UA) na WPiA zostały zorganizowane warsztaty dla akademików z ukraińskich uczelni. Spotkanie poświęcone było wyzwaniom związanym z dostosowaniem programu kształcenia na studiach prawniczych i administracyjnych pod kątem przyszłej integracji Ukrainy z Unią Europejską oraz NATO.

UMK jest jednym z liderów konsorcjum w projekcie realizowanym i finansowanym z programu Erasmus+ Capacity Building in Higher Education. Jego celem jest wspieranie potencjału instytucji z krajów niestowarzyszonych z programem Erasmus+ w zakresie kształcenia.

Jednym z rezultatów projektu ma być wypracowanie strategii umiędzynarodowienia ukraińskich wydziałów prawa. Stąd w programie szkolenia w Toruniu znalazły się tematy związane z zaangażowaniem instytucji szkolnictwa wyższego w inicjatywę uniwersytetów europejskich, wykorzystanie programów europejskich w procesie internacjonalizacji, a także strategia dotycząca rozwoju zawodowego badaczy.

Oprócz tego toruńscy prawnicy stworzą plan rozwoju wykładowców prawa, a unowocześnione sylabusy będą podstawą do zmian w programach nauczania prawa w ukraińskich uniwersytetach. Projekt przewiduje również stworzenie programu doskonalenia zawodowego w zakresie prawa unijnego dla nauczycieli szkół średnich oraz urzędników administracji rządowej i samorządowej.

Partnerzy projektu:

- Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki (koordynator - Ukraina)
- Czerniowiecki Uniwersytet Narodowy im. Jurija Fedkowycza (Ukraina)
- Uniwersytet Narodowy im. Tarasa Szewczenki (Ukraina)
- Zaporoski Uniwersytet Narodowy (Ukraina)
- Narodowy Uniwersytet Prawny im. Jarosława Mądrego (Ukraina)
- Ukraińskie Stowarzyszenie Studiów Europejskich (Ukraina)
- Uniwersytet Witolda Wielkiego (Litwa)

7.6 Sposoby, częstość i zakres monitorowania i oceny umiędzynarodowienia procesu kształcenia oraz doskonalenia warunków sprzyjających podnoszeniu jego stopnia, jak również wpływu rezultatów umiędzynarodowienia na program studiów i jego realizację

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia stało się jednym z kluczowych elementów rozwoju uczelni wyższych w XXI wieku. Na WPIA UMK proces ten realizowany jest poprzez współpracę międzynarodową, mobilność studentów i pracowników, a także wprowadzanie międzynarodowych standardów do programów studiów. Monitorowanie i ocena umiędzynarodowienia tego procesu są niezbędne do zapewnienia jego wysokiej jakości, efektywności i trwałości.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia jest monitorowane za pomocą kilku narzędzi, które pozwalają na ocenę postępów w realizacji założeń. Wśród głównych metod monitorowania można wyróżnić:

- spotkania w ramach konsorcjum YUFE – coroczne spotkania Wydziałów Prawa zrzeszonych w ramach konsorcjum YUFE (Law Network Meeting). Podczas spotkań omawiane są cele i wyniki współpracy międzynarodowej, a także wyznaczane są nowe zadania i kierunki rozwoju. Wydział Prawa i Administracji UMK regularnie uczestniczy w tych spotkaniach, prezentując postępy w zakresie umiędzynarodowienia programów studiów, mobilności studentów i kadry akademickiej oraz współpracy z partnerami zagranicznymi;
- wydziałowy koordynator ds. mobilności regularnie spotyka się z pracownikami Działu Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej, co pozwala na bieżąco monitorować realizację działań związanych z mobilnością studentów i pracowników. Na tych spotkaniach omawiane są kwestie związane z realizacją zaplanowanych mobilności studentów oraz pracowników;
- regularne spotkania władz rektorskich z prodekanami odpowiedzialnymi za proces umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego i badawczego, w trakcie których następuje wymiana dobrych praktyk i standardów w zakresie internacjonalizacji.
- ankiety i opinie studentów – jednym z podstawowych narzędzi monitorowania umiędzynarodowienia jest systematyczne zbieranie opinii od studentów, którzy odbyli mobilność zagraniczną lub uczestniczyli w programach międzynarodowych;
- współpraca z pracownikami Wydziału – spotkania z pracownikami naukowymi, którzy uczestniczą w międzynarodowych projektach badawczych, konferencjach oraz wykładach gościnnych, pozwalają na monitorowanie efektów umiędzynarodowienia w obszarze naukowym.

Zakres monitorowania obejmuje wszystkie aspekty umiędzynarodowienia procesu kształcenia, w tym:

- mobilność studentów i kadry – monitorowanie liczby studentów uczestniczących w programach wymiany, realizacji staży zagranicznych, liczby pracowników wyjeżdżających na międzynarodowe konferencje i projekty badawcze. Analizowane są również bariery w mobilności, takie jak trudności finansowe czy językowe, oraz podejmowane działania mające na celu ich przezwyciężenie;
- programy kształcenia – ocena wpływu umiędzynarodowienia na programy studiów, w tym wprowadzenie międzynarodowych kursów, przedmiotów prowadzonych w językach obcych, oraz rozwój wspólnych programów z uczelniami zagranicznymi. Ocena ta obejmuje także analizę efektów uczenia się i jego zgodności z międzynarodowymi standardami;
- współpraca międzynarodowa – monitorowanie współpracy z uczelniami zagranicznymi, udział w międzynarodowych konferencjach, projektach badawczych oraz wymianach akademickich. Ocena tej współpracy obejmuje zarówno aspekty formalne, jak i rzeczywiste korzyści płynące z międzynarodowych partnerstw.

Na podstawie wyników monitorowania podejmowane są działania mające na celu poprawę jakości umiędzynarodowienia procesu kształcenia. Rezultaty umiędzynarodowienia mają znaczący wpływ na program studiów na WPiA UMK. Integracja międzynarodowych trendów i doświadczeń w programach nauczania zwiększa ich atrakcyjność, a także pozwala studentom na zdobycie wiedzy i umiejętności potrzebnych w pracy na międzynarodowym rynku pracy. Programy te są regularnie aktualizowane w wyniku analizy wyników mobilności i opinii studentów oraz pracowników.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

8.1 Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Wsparcie oferowane przez WPiA dedykowane jest różnym grupom społeczności studenckiej. Można wskazać kilka kategorii dostosowania procesu uczenia się:

- wybór formy kształcenia i indywidualna rejestracja na zajęcia;
- uprawnienia zdefiniowane w Regulaminie studiów; - uprawnienia dotyczące studentów ze szczególnymi potrzebami;
- indywidualną ścieżkę edukacyjną;
- wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość.

Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały wskazane w opisie kryterium 2. Oprócz tego dla poszczególnych grup organizowane są także liczne wydarzenia kulturalne, naukowe, popularno-naukowe oraz organizacyjne.

Studenci z niepełnosprawnościami, w celu wyrównywania ich szans, korzystają z określonych w regulaminie rozwiązań szczególnych, przy zachowaniu gwarancji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W zakresie uprawnień zdefiniowanych w Regulaminie studiów (załącznik 2.4.1.1, <https://www.umk.pl/studenci/regulamin/>) studenci ze szczególnymi potrzebami w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów mogą ubiegać się o zmianę zasad uczestnictwa w zajęciach, w szczególności o: włączenie do udziału w zajęciach osób trzecich występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub asystenci laboratoryjni; umożliwieniu zastosowania urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk; przygotowaniu materiałów dydaktycznych w alternatywnej formie zapisu wskazanej we wniosku; zmianie formy sprawdzania wiedzy w trakcie zajęć; zmianie formy odbywania zajęć polegającej na realizacji zajęć w trybie indywidualnym lub zmianie miejsca odbywania zajęć. Dodatkowo student z niepełnosprawnością może w terminie co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu lub zaliczenia złożyć do Dziekana wnioski o zmianę trybu zdawania egzaminu lub uzyskania zaliczenia przedmiotu polegającej w szczególności na: wydłużeniu czasu trwania egzaminu lub zaliczenia; włączeniu do egzaminu lub zaliczenia osób trzecich przydzielonych przez jednostkę właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami, występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub lektorzy; umożliwieniu zastosowania komputerów, urządzeń brajlowskich i udźwiękowiających; przygotowaniu materiałów egzaminacyjnych lub dydaktycznych w alternatywnej formie wskazanej we wniosku; zmianie formy egzaminu lub zaliczenia z pisemnej na ustną i odwrotnie; przeprowadzeniu egzaminu lub zaliczenia w trybie indywidualnym; zmianie miejsca przeprowadzenia egzaminu lub zaliczenia; zmianie terminu zdawania lub zaliczenia przedmiotów. Jednocześnie student z niepełnosprawnością może się ubiegać się o zmianę trybu zdawania egzaminu dyplomowego, w szczególności o: włączenie do egzaminu lub zaliczenia osób trzecich przydzielonych przez jednostkę właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami, występujących jako tłumacze języka migowego, stenotypiści lub lektorzy; umożliwienie zastosowania komputerów, urządzeń brajlowskich i udźwiękowiających; zmianę miejsca przeprowadzenia egzaminu. Decyzje w powyższych sprawach wydawane są w porozumieniu z jednostką Uniwersytetu właściwą ds. studentów z niepełnosprawnościami. Budynek WPiA jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie niepełnosprawności narządów ruchu.

Zwrócić należy także uwagę na działalność zespołu wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami. Takim osobom zapewnione jest wsparcie w zakresie: 1) zdrowia psychicznego (konsultacje psychologiczne, konsultacje psychiatryczne), 2) wsparcia dydaktycznego (asystenci dydaktyczni, wsparcie edukacyjne, transport, Indywidualna Organizacja Studiów, dostosowanie zajęć dydaktycznych, indywidualne lektoraty językowe, dedykowane zajęcia W-F, wypożyczalnia sprzętu i oprogramowania wspomagającego), 3) wsparcia komunikacyjnego (wsparcie tłumacza migowego w kontaktach z pracownikami UMK, wsparcie osób z ASD) 4) socjalno-bytowym (miejsca specjalne w Domach Studenckich, pomoc materialna, możliwość korzystania z basenu, Erasmus - dodatkowe dofinansowanie).

Oferowane są także szczególne uprawnienia dla studentek w ciąży oraz studentów będących rodzicami. Studentka będąca w ciąży lub student będący rodzicem ma prawo studiować w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów do czasu ukończenia studiów. Ponadto w § 53 ust. 4 zostały zdefiniowane zasady przyznawania urlopu rodzicielskiego, który może być udzielony studentce w ciąży na okres do dnia urodzenia dziecka lub studentowi będącemu rodzicem na okres do 1 roku. Uprawnienia takie pozwalają pogodzić edukację na studiach z obowiązkami rodzicielskimi. Ponadto oferowane jest wsparcie organizacyjne i wychowawcze - przy Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu prowadzony jest żłobek, z którego mogą korzystać studenci. Wsparcie finansowe przekazywane jest w formie zapomogi z tytułu urodzenia dziecka.

8.2 Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu zapewnia studentom kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w

procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się. Studenci są wspierani również w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy, a także udziału w działalności naukowej. W omawianym procesie wykorzystywane są współczesne technologie. Różnorodne formy wsparcia są dostosowane do potrzeb różnych grup studentów, w szczególności dla: 1) osób rozpoczynających naukę, 2) studentów ze szczególnymi potrzebami, 3) studentów potrzebujących wsparcia materialnego, 4) studentów, którzy są rodzicami, 5) studentów, którzy są osobami pracującymi, 6) studentów wybitnych, czy też 7) studentów będących sportowcami, 8) studentów zagranicznych. Jednostka zapewnia także wsparcie w zakresie korzystania z infrastruktury i oprogramowania stosowanego w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W tym zakresie dostępne są szkolenia a także udzielana jest pomoc nauczycieli akademickich a także pracowników administracji akademickiej.

Dla studentów rozpoczynających studia przygotowana jest uroczystość immatrykulacji połączona ze spotkaniem informacyjnym z szeregiem wystąpień na temat studiów, obsługi administracyjnej studentów, prezentacją na temat kształcenia językowego, prezentacją podstawowych kwestii dotyczących świadczeń pomocy materialnej oraz przygotowywania wniosków do Prodziekana. Na spotkaniu prezentuje się również Wydziałowy Samorząd Studencki, który informuje o prawach i obowiązkach studentów i zapoznaje z systemami informatycznymi funkcjonującymi na UMK. Następnie studenci są oprowadzani przez młodszych pracowników WPiA po kampusie uniwersyteckim i budynku WPiA. Na początku roku akademickiego organizowane są również specjalne spotkania informacyjne na temat savoir vivre na uczelni, praktyk studenckich oraz szkolenie biblioteczne.

8.3 Formy wsparcia:

a. krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Formy wsparcia międzynarodowej mobilności studentów kierunku Prawo zostały szczegółowo zaprezentowane w opisie kryterium 7. Mobilność i wymiana międzynarodowa studentów i kadry realizowana jest przede wszystkim w ramach Programu Erasmus+. Dodać należy, że w ramach programu IDUB - Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza mobilność studentów jest dodatkowo wspierana w ramach Konkursu na Mobilności Studenckie – Student Mobility for International Cooperation: SMART1, SMART2 i SMART3 (<https://idub.umk.pl/konkursy-i-wyniki/konkursy-dla-studentow/mobilnosci-dla-studentow/>). Podkreślić raz jeszcze należy także, że do roku 2020 studenci prawa w zakresie umiędzynarodowienia korzystali ze wsparcia dziekanatu. Od 2021 roku na Wydziale Prawa i Administracji działa biuro międzynarodowe (International Office), do którego został zatrudniony Specjalista ds. umiędzynarodowienia. Zatrudniono osobę z wykształceniem etnologicznym, czyli kompetencjami ds. wielokulturowości. Studenci prowadzeni są metodą mentoringową przez cały proces od aplikacji do rozliczenia wyjazdów. Pracownik biura międzynarodowego doksztala się, biorąc udział m.in. w programie mentoringowym Uni-Me, a także nabywa doświadczenia wyjeżdżając na wizyty studyjne i szkolenia w ramach programu Erasmus+. Zdobyte w ten sposób wiedza i doświadczenie pozwalają pracować i współpracować ze studentami oraz kadrą akademicką na najwyższym poziomie.

Uni-Me Mentoring Program, który jest programem wspierającym dla osób studiujących ze wszystkich wydziałów naszej uczelni. Program zakłada wsparcie w zakresie planowania ścieżki kształcenia z wykorzystaniem możliwości, jakie daje uczelni partnerstwo w konsorcjum Young Universities for the Future of Europe (YUFE), a także inne programy i partnerstwa międzynarodowe. Chętni studenci rozpoczynają pracę z mentorem, który wspiera w realizacji komponentu umiędzynarodowienia w czasie studiów. Może to polegać na zaplanowaniu wyjazdu międzynarodowego, udziału w międzynarodowym projekcie, podwyższeniu kompetencji językowych lub poszukiwaniu ścieżki kariery zagranicą, ale także rozwoju kompetencji miękkich. W pierwszej edycji programu wzięła udział studentka kierunku prawo.

Ponadto w ramach promowania umiędzynarodowienia na WPiA organizowane są spotkania informacyjne dla studentów kierunku Prawo dotyczące możliwości wyjazdów, zapraszani są na nie przedstawiciele Działu Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej.

Krajowa mobilność studentów jest realizowana poprzez uczestnictwo w programie MOST, który umożliwia studentom odbycie semestralnej lub rocznej mobilności na innej polskiej uczelni. Student ma prawo ubiegania się o przyjęcie na wybrany przez siebie uniwersytet, w ramach oferty przedstawianej corocznie przez uczelnie biorące udział w programie oraz prawo wyboru przedmiotów w oparciu o istniejące programy studiów. Wsparciem studentów w zakresie mobilności w programie MOST zajmuje się uczelniany koordynator programu w zakresie spraw organizacyjnych oraz Prodziekan ds. Studenckich w zakresie merytorycznego ustalenia przedmiotów, które student będzie realizował w ramach wymiany. Co roku w ramach programu MOST od 5 do 10 studentów kierunku prawo studiuje na różnych polskich uniwersytetach.

b. prowadzenia działalności naukowej oraz publikowania lub prezentacji jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej

Zagadnienie włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej zostało szeroko opisane w części dotyczącej kryterium 4, w pkt 3. Studenci kierunku Prawo mają liczne możliwości angażowania się w działalność naukową uniwersytetu, np.:

- w ramach seminarium magisterskiego, prowadzonego przez wysoko wykwalifikowanych specjalistów, studenci rozwijają swój warsztat pracy naukowej, zdobywając cenne umiejętności badawcze i analityczne;
- studenci angażowani są w pracę nad publikacjami naukowymi, które umożliwiają im współpracę z nauczycielami akademickimi oraz innymi naukowcami;
- organizacja konferencji/seminariów naukowych, na które zapraszani są studenci, umożliwiając im prezentację wyników własnych badań (zestawienie publikacji naukowych oraz wystąpień studentów znajduje się w załączniku nr 8.3b.1);
- rozwój studenckiego ruchu naukowego, co pozwala młodym badaczom na aktywne uczestnictwo w organizowaniu wydarzeń naukowych, sprzyjając wymianie doświadczeń i pomysłów między studentami a wykładowcami.

Istotne znaczenie w analizowanym zakresie ma zwłaszcza ostatni z wymienionych elementów. Pracownicy naukowcy wybranych Katedr WPiA UMK są opiekunami naukowymi studenckich kół naukowych, aktywnie wspierając i włączając studentów poszczególnych kół w prowadzenie działalności naukowej.

Poza informacjami zamieszczonymi w Raporcie szczegółowy wykaz aktywności studenckich kół naukowych został zamieszczony w załącznikach nr 8.3b.2/4.3).

c. we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

W analizowanym zakresie zwrócić należy także uwagę na program CO-OP, czyli nową formułę współpracy nauki z biznesem, która umożliwia najlepszym studentom podjęcie pracy zawodowej podczas studiów, pozwalając zdobyć pierwsze doświadczenia na rynku pracy. Uniwersytet inspirowany jest w tym zakresie, podobnym w założeniach do stworzonego na UMK, programem CO-OP, który realizowany jest w kanadyjskim University of Waterloo. Z programu tego korzysta wielu studentów WPiA UMK odbywając praktyki w kancelariach adwokackich, radcowskich, notarialnych, podmiotach zajmujących się restrukturyzacją oraz innych z szeroko rozumianego obszaru prawa. Projekt dedykowany jest dla najlepszych studentów Uczelni. W ramach programu CO-OP student aplikuje o pracę i przechodzi proces rekrutacji na UMK i u pracodawcy. Kandydat musi posiadać odpowiednią średnią ze studiów (minimum 4,0), rekomendację wydziału, pozytywne wyniki diagnozy kompetencji

społecznych. O wyniku rekrutacji decyduje Pracodawca na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem. Student dostępny jest dla Pracodawcy w okresie od 2 do 5 miesięcy, w wymiarze czasu pracy od pół do pełnego etatu, w zależności od indywidualnych uzgodnień. Pierwszy miesiąc stażu finansuje UMK, kolejne zaś miesiące Pracodawca w oparciu o umowę stażową. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia to minimum 4000 PLN brutto w przeliczeniu na cały etat. Praca może przyjąć różne formy. Może oznaczać włączenie studenta w realizowane w organizacji procesy lub projekty, bądź przyjąć postać indywidualnego projektu zleconego studentowi przez Pracodawcę. Student otrzymuje w firmie opiekuna, który zapewnia szkolenia, projekty i wytyczne. Wydział zapewnia studentom czas na pracę zawodową. Student, po uzyskaniu zgody dziekana na indywidualną organizację studiów w trybie przewidzianym w Regulaminie studiów, może odbywać staż w czasie trwania semestru, zgodnie z obowiązującą w Uniwersytecie organizacją roku akademickiego (więcej o CO-OP pod linkiem <https://www.biurokarier.umk.pl/projekt-co-op>). Lista studentów, którzy wzięli dotychczas udział w programie znajduje się w załączniku nr 8.3cd4.

Ponadto Wydział wykorzystuje kontakty nawiązywane z otoczeniem społeczno-gospodarczym w celu dostosowania koncepcji kształcenia na kierunku Prawo do potrzeb sygnalizowanych przez największych pracodawców w regionie, rozwijając również ofertę praktyk studenckich i staży (szerzej zagadnienia te zostały ujęte w opisie Kryterium 1, pkt 3 oraz kryterium 2 pkt 7).

d. aktywności studentów: sportowej, artystycznej, organizacyjnej, w zakresie przedsiębiorczości

Studenci są także wspierani w rozwoju sportowym. Odnoszą oni sukcesy w obszarze sportu corocznie zdobywając tytuł zwycięzców Olimpiady Międzywydziałowej Copernicada. Jest to rywalizacja sportowa w kilkunastu dyscyplinach, w tym także e-sporcie. Studenci-sportowcy z Wydziału otrzymują sprzęt sportowy, a także wsparcie nauczycieli akademickich, którzy wspólnie z nimi uczestniczą w zawodach. Ponadto studenci uczestniczą w jednych z najstarszych rozgrywkach w Polsce – Studenckiej Lidze Piątek Piłkarskich. Zwrócić należy także uwagę na wsparcie osób, którzy profesjonalnie uprawiają sport. Szczególne uprawnienia zostały przewidziane w Regulaminie studiów dla studentów sportowców zakwalifikowanych do realizowanego na Uniwersytecie Programu Kariera Dwutorowa. Celem tego programu jest zapewnienie studentom sportowcom najlepszych warunków do podjęcia kształcenia przy jednoczesnym kontynuowaniu i rozwijaniu kariery sportowej. Program zapewnia wsparcie Uniwersytetu w celu odpowiedniego zarządzania i planowania kariery sportowej harmonijnie łączonej z kształceniem akademickim poprzez tutoring sportowy oraz opiekę naukowo-dydaktyczną. Student sportowiec w zależności od potrzeb może starać się o przyznanie Indywidualnego Planu Studiów z możliwością wydłużenia okresu studiowania (§ 42 ust. 2 pkt 6 Regulaminu studiów) lub Indywidualnej Organizacji Studiów z możliwością indywidualnego ustalenia warunków odbywania i zaliczenia przedmiotów (§ 43 ust. 8 Regulaminu studiów). Student sportowiec może również obiegać się o przyznanie urlopu sportowego na studiach w powodu przygotowań sportowych do zawodów rangi mistrzowskiej (§ 53 ust. 6 Regulaminu studiów). Lista studentów sportowców stanowi załącznik nr 8.3 do raportu samooceny.

W zakresie wsparcia odnoszące się do umiejętności artystycznego wskazać trzeba na współpracę z Wydziałem Sztuk Pięknych. Na WPiA UMK regularnie odbywają się różnego rodzaju wystawy prac. Studenci kierunku prawo mają również możliwość uczestnictwa w wydarzeniach organizowanych przez podmioty ogólnouniwersyteckie jak Ośrodek Aktywności Studenckiej Kotłownia (przestrzeń integracyjna do wspólnego spędzania czasu dla studentek i studentów), czy też Kopernikański Ośrodek Integracji (miejsce integracji, tolerancji i współpracy, mające służyć zarówno społeczności akademickiej, jak i lokalnej). Studenci mają możliwość wybrania w ramach wykładów ogólnouniwersyteckich interesujących ich zagadnień w zakresie artystycznym. Uczestnictwo w nich pozwala na rozwój innych zainteresowań, niekoniecznie związanych z kierunkiem studiów. Na UMK działa chór akademicki.

Podkreślić trzeba także wsparcie w zakresie przedsiębiorczości akademickiej. W Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu działa Centrum Przedsiębiorczości Akademickiej i Transferu Technologii

UMK. Podmiot ten organizuje wiele szkoleń, czy też projektów, w których uczestniczą studenci. Ukierunkowane są one na zdobycie umiejętności przydatnych w kontekście komercjalizacji, czy też prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Lista projektów, w których uczestniczyli studenci kierunku Prawo stanowi załącznik nr 8.3cd4 do raportu samooceny. Ponadto trzeba zwrócić uwagę na działalność studentów kierunku Prawo w Poradni Prawa Własności Intelektualnej i Normalizacji. Jej głównym celem jest doradztwo z zakresu prawa własności intelektualnej (prawo autorskie i prawo własności przemysłowej). Zajmuje się również wyszukiwaniem patentów w ogólnodostępnych, publicznych bazach patentowych oraz udostępnianiem do wglądu na miejscu wybranych norm.

8.4 System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Wydział zapewnia systemowe wsparcie studentom wybitnym, które osiągają najlepsze wyniki w nauce oraz realizują projekty badawcze, osiągając sukcesy naukowe. Osoby takie mogą ubiegać się o dofinansowanie udziału w konkursach, wyjazdach na konferencje naukowe, czy też realizacji projektów naukowych i popularnonaukowych. Organizowane są także wydarzenia, mające na celu przekazanie wiedzy z zakresu przygotowywania artykułów naukowych, umiejętności miękkich związanych z wystąpieniami konferencyjnymi itp. Dodatkowo na Wydziale co roku organizowany jest Konkurs im. Prof. Jana Białocerkiewicza na najlepsze prace magisterskie, którego wyniki ogłaszane są podczas uroczystości wręczenia dyplomów. Władze Wydziału wyróżniają także co roku nagrodami absolwentów i studentów każdego kierunku i poziomu studiów, którzy osiągnęli najlepsze wyniki w nauce. Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych wspólnie z Władzami Wydziału co roku organizuje konkurs „Mistrz Języka Specjalistycznego”. Na Wydziale organizowane są także konkursy przedmiotowe. Zwrócić należy także uwagę na wsparcie rozwoju debat oksfordzkich, w których uczestniczą studenci ocenianego kierunku studiów. Wybitni studenci mogą również korzystać z indywidualizacji procesu kształcenia. Indywidualny Plan Studiów daje studentowi możliwość indywidualnego doboru treści i form kształcenia oraz opiekę dydaktyczno-naukową. Oznacza to między innymi rozszerzenie zakresu wiedzy w ramach studiowanego kierunku, udział studenta w pracach badawczych albo zmianę planu studiów w związku z odbywaniem części studiów w innej uczelni lub przyjęciem na studia w wyniku potwierdzenia efektów uczenia się. Na Wydziale funkcjonują Studenckie Czasopisma Naukowe, w których swoje artykuły publikują studenci. Studenci publikują również artykuły naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych. Lista osiągnięć studentów zawarta została w załączniku nr 8.1 do raportu samooceny.

Podkreślić należy liczne konkursy dla studentów organizowane w ramach programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Studenci kierunku prawo są laureatami konkursów Grants4NCUStudents oraz SMART. Celem konkursu Grants4NCUStudents jest wspieranie inicjatyw naukowych, artystycznych oraz konserwatorskich studentów i doktorantów, wpisujących się w cztery najważniejsze cele UMK jako uczelni badawczej (4xI@NCU), którymi są: internacjonalizacja, interdyscyplinarność, innowacyjność i integralność. Obejmują one przede wszystkim badania wstępne, rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, zakup materiałów oraz wyjazdy na zagraniczne konferencje międzynarodowe, udział w konkursach międzynarodowych oraz organizację wystawy indywidualnej lub grupowej. Konkurs jest skierowany do: studentów UMK, Studenckich Kół Naukowych UMK i doktorantów UMK (z wyłączeniem doktorantów będących członkami zespołów w ramach Centrów Doskonałości). Z kolei konkurs SMART ma na celu umożliwienie studentom Uniwersytetu odbycia kształcenia w zagranicznych uczelniach poprzez dodatkowe wsparcie finansowe wyjazdów z programu Erasmus+. Wsparcie finansowe realizowane jest w formie stypendium na mobilność studencką. Lista finansowanych projektów stanowi załącznik nr 8.3cd4 do raportu samooceny.

8.5 Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Na Wydział Prawa i Administracji UMK w Toruniu istnieje różnorodny sposób informowania o formach wsparcia w postaci pomocy materialnej. Przede wszystkim są to strony internetowe.

Poniżej adres najważniejszych stron internetowych:

-ogólnouniwersytecka strona internetowa poświęcona pomocy materialnej
<https://www.stypendia.umk.pl/>

-strona internetowa Wydziału Prawa i Administracji - kafelek pomoc materialna
<https://www.law.umk.pl/student/pomoc-materialna/>

-strona internetowa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika <https://www.umk.pl/studenci/stypendia-i-kredyty/>

Strony zostały tak skonstruowane, aby zapewnić jak najłatwiejszy dostęp dla różnych grup odbiorców. Grafika stron internetowych ułatwia odnalezienie najbardziej istotnych informacji. Dostępne są również udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami – informacje są przygotowane w trybie tekstu łatwego do czytania. Na stronie ogólnouniwersyteckiej dotyczącej pomocy materialnej, przygotowane zostały usługi kontrastu, powiększania i zmniejszenia czcionki, podświetlania wybranych części strony, zmiany odstępu między wyrazami oraz wyboru ciemnej lub jasnej wersji strony.

Oprócz stron internetowych, na Wydziale corocznie po uroczystej immatrykulacji odbywają się spotkania pracownika administracji ze studentami pierwszego roku. Podczas spotkań przedstawiane są podstawowe informacje na temat oferowanej przez Uczelnię pomocy materialnej.

Dodatkowo po rozpoczęciu roku akademickiego, dla wszystkich zainteresowanych studentów organizowane jest szkolenie w zakresie prawidłowego wypełniania wniosków. Podczas spotkania, pracownik administracji wraz ze składem orzekającym odpowiada także na pytania zainteresowanych.

Wydział Prawa i Administracji prowadzi również oficjalne profile na Facebooku oraz Instagramie, w których umieszczane są informacje dotyczące bieżących wydarzeń: konferencji naukowych, seminariów, wykładów gościnnych i spotkań, a także osiągnięć studentów oraz pracowników wydziału oraz konkursów wydziałowych oraz zewnętrznych i innych informacji ważnych dla życia społeczności wydziałowej.

Informacje na stronach internetowych uczelni i wydziału są aktualizowane w trybie ciągłym. Za treści umieszczane na stronie internetowej Uczelni odpowiada pracownicy administracji centralnej Uniwersytetu (za treści odpowiada Dział Promocji i Komunikacji UMK, a za obsługę informatyczno-techniczną Uczelniane Centrum Informatyczne), a Biuletyn Informacji Publicznej jest administrowany przez Panią dr Ewę Walusiak-Bednarek z Zespołu Prasowego UMK, która odpowiada również za realizację przepisów o dostępie do informacji publicznej na Uniwersytecie. Strona internetowa Wydziału Prawa i Administracji również jest aktualizowana na bieżąco. Co roku we wrześniu przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego treść strony ulega przeglądowi i dużej aktualizacji. Jednocześnie w Badaniu Satysfakcji Studentów prowadzonym co roku przez uczelnię znajduje się również pytanie o ocenę dostępności informacji zawartych na stronach internetowych. Za treści zamieszczane na stronie internetowej wydziału oraz w mediach społecznościowych odpowiada powołany przez Dziekana Zespół ds. Promocji Wydziału Prawa i Administracji, którego pracę koordynuje Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju.

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia zostały zebrane na specjalnie stworzonej podstronie (<https://elearning.umk.pl/student/>). Strona zawiera miniprzewodnik studenta, informacje podstawowe od czego zacząć naukę zdalną na UMK, szkolenia przygotowane dla studentów oraz wytyczne dla osób studiujących oraz prowadzących zajęcia w zakresie stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji w procesie kształcenia.

8.6 Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz jego skuteczność

System zgłaszania skarg i wniosków jest regularnie analizowany i ulepszany. Studenci mają możliwość zgłaszania skarg i wniosków na wiele różnych sposobów. Wnioski w formie pisemnej są przyjmowane

w dziekanatach i można je dostarczyć osobiście, pocztą tradycyjną lub w godzinach, kiedy dziekanat nie jest czynny wrzucić do specjalnych skrzynek przy pokojach dziekanatów. Swoje wnioski studenci mogą również zgłaszać poprzez studencką pocztę mailową do poszczególnych wykładowców, do obsługi administracyjnej WPIA oraz kolegium dziekańskiego. Inną formą zgłaszania skarg i wniosków jest możliwość osobistej rozmowy z nauczycielami oraz dziekanem i prodziekanami w ramach wyznaczonych dyżurów. Prodziekan ds. studenckich odbywa również raz w miesiącu dyżury w soboty przeznaczone dla studentów studiów niestacjonarnych. Swoje pomysły i uwagi studenci mogą także zgłaszać do Samorządu studenckiego, który pełni w tym celu dyżury.

Wszelkie uwagi techniczne na temat działania systemów informatycznych uczelni oraz zgłaszane błędy w dokumentacji są na bieżąco korygowane przez obsługę administracyjną wydziału z pomocą pracowników Uczelnianego Centrum Informatycznego.

Wnioski studentów w formie pisemnej dotyczące przebiegu studiów są rozpatrywane przez prodziekana ds. studenckich na bieżąco przy pomocy pracowników dziekanatu. Prodziekan ds. studenckich służy także pomocą dla studentów w innych sprawach oraz koordynuje wiele działań służących wsparciu studentów i współpracuje w tym celu z Samorządem Studenckim. Wnioski i skargi w innych sprawach są również rozpatrywane według właściwości przez dziekana oraz każdego z prodziekanów. Wnioski dotyczące pomocy materialnej są rozpatrywane przez komisję stypendialną złożoną ze studentów oraz specjalnie wyznaczonego Pracownika w dziekanacie. Sprawy dotyczące rekrutacji na studia oraz stypendiów naukowych dla studentów koordynuje Dział Rekrutacji i Spraw Studenckich UMK. Sprawy porządkowe oraz dotyczące administrowania budynkiem są koordynowane przez kierownika Zespołu Administracyjno-Gospodarczego. Dodatkowo dla studentów I roku powoływany jest opiekun I roku, który zajmuje się pomocą dla studentów, także w zakresie kierowania wniosków do odpowiedniej osoby. Na UMK działa również rzecznik akademicki, który zajmuje się mediacją w różnego rodzaju konfliktach między studentami a pracownikami oraz udziela wsparcia poprzez informowanie o dostępnych formach rozwiązania trudności związanych ze studiami. Na poziomie uczelni można również zgłaszać wnioski i skargi do prorektora ds. studenckich i polityki kadrowej, który również pełni dyżury w tym celu oraz rozpatruje odwołania od decyzji prodziekana ds. studenckich w sprawach związanych z przebiegiem studiów.

W Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu istnieje system rozwiązywania konfliktów oparty na koncepcji alternatywnego opanowywania sporów. Oznacza to, że w przypadku ujawnienia sporu instytucjonalnie podejmowane są działania zmierzające do jego rozwiązania lub rozstrzygnięcia. W pierwszym przypadku chodzi o samodzielny lub wspomagany niewładczym działaniem podmiotu trzeciego proces poszukiwania rezultatu satysfakcjonującego uczestników sporu w drugim zaś o wydanie przez podmiot trzeci dysponujący uprawnieniami władczymi decyzji kończącej spór. Domyślną metodą rozwiązywania sporów jest mediacja natomiast ich rozstrzygnięcie co do zasady następuje w trybie postępowania dyscyplinarnego. W ujęciu podmiotowym system rozwiązywania sporów tworzą: 1) Rzecznik akademicki UMK, 2) Rzecznicy dyscyplinarni, 3) Komisje dyscyplinarne. Zgodnie z Zarządzeniem w sprawie rozwiązywania sporów na UMK (załącznik nr 8.6. do niniejszego raportu samooceny) podmiotem właściwym w zakresie podejmowania działań ukierunkowanych na rozwiązywanie sporów na Uniwersytecie jest pełnomocnik rektora - rzecznik akademicki. Rozwiązywanie sporów obejmuje wszelkie niewładcze działania zmierzające do polubownego zakończenia sporu, a w szczególności polega na prowadzeniu mediacji. Polubowne rozwiązywanie sporów przez rzecznika akademickiego oparte jest na zasadach: 1) neutralności, 2) bezstronności, 3) poufności, 4) dobrowolności oraz 5) nieformalności. Rzecznik akademicki podejmuje działania zmierzające do rozwiązania sporu na wniosek lub z urzędu. Wniosek o rozwiązanie sporu do rzecznika akademickiego ma prawo złożyć każda osoba pracująca, studiująca lub uczestnicząca w jakiegokolwiek innej formie kształcenia na Uniwersytecie. Wniosek o rozwiązanie sporu można złożyć w dowolnej formie: ustnie, telefonicznie, pisemnie, w tym za pośrednictwem narzędzi komunikacji elektronicznej.

8.7 Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Kadra administracji akademickiej udziela wszechstronnego wsparcia studentom w zakresie ich bieżących potrzeb. Obsługę administracyjną studentów zapewnia nadzorowany przez prodziekana ds. studenckich dziekanat składający się z posiadających odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe pracowników, z których większość ukończyła studia na kierunku administracja. Dziekanat jest dostępny dla studentów w godzinach ustalonych w wyniku konsultacji z samorządem studenckim. Informatycznym wsparciem obsługi jest Uniwersytecki System Obsługi Studiów (USOS). Tradycyjną formą kontaktów studentów z właściwym prodziekanem i dziekanatem są, cieszące się dużą popularnością, skrzynki podawcze usytuowane przy dziekanatach. W zakresie pomocy materialnej studenci mogą korzystać ze wsparcia sekcji pomocy materialnej dla studentów i doktorantów, która pełni dyżury cztery razy w ciągu tygodnia. Część pracowników dziekanatu posiada także kompetencje językowe, które pozwalają na obsługę przyjeżdżających w ramach wymiany zagranicznych studentów i nauczycieli.

Podstawą skuteczności i szybkości załatwiania spraw studentów na WPIA jest odpowiedni podział obowiązków oraz dobra organizacja pracy obsługi administracyjnej. Studenci wszystkich kierunków, w tym także administracji mają w dziekanacie opiekunki poszczególnych lat i poziomów studiów, które znając specyfikę kierunku oraz pojawiających się trudności mogą doradzić skuteczny i szybki sposób załatwienia sprawy.

Pracownicy dziekanatu stale podnoszą swoje kwalifikacje w organizowanych przez uczelnię kursach, szkoleniach, a także finansowanych przez uczelnię studiach podyplomowych (informacje na temat wykształcenia kadry oraz kursów szkoleń itp. form podnoszenia kwalifikacji zawiera załącznik nr 8.7 do raportu).

8.8 Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Bezpieczeństwo wszystkich osób tworzących wspólnotę Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu jest jednym z kluczowych aspektów funkcjonowania Uczelni. W tym zakresie obok przepisów prawa powszechnego na UMK obowiązuje. Podmiotem właściwym w przypadkach naruszenia lub zagrożenia bezpieczeństwa członków wspólnoty Uniwersytetu jest pełnomocnik rektora UMK do spraw bezpieczeństwa. Zarządzenie w tym przedmiocie stanowi załącznik nr 8.8.1 do raportu samooceny.

Pełnomocnik do spraw bezpieczeństwa podejmuje działania na podstawie zgłoszenia lub z urzędu. Przypadek zagrożenia bądź naruszenia bezpieczeństwa ma prawo zgłosić każdy członek wspólnoty Uniwersytetu lub osoba spoza tej wspólnoty. Zgłoszenia można dokonać w dowolnej formie: ustnie, telefonicznie, pisemnie, w tym za pośrednictwem narzędzi komunikacji elektronicznej. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego pełnomocnik do spraw bezpieczeństwa może:

- 1) udzielić merytorycznej pomocy osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo;
- 2) wystąpić do organów lub osób pełniących funkcje kierownicze na Uniwersytecie z wnioskami o wszczęcie postępowania wyjaśniającego wobec osób, które dopuściły się czynu zagrażającego bezpieczeństwu;
- 3) skierować do organów lub osób pełniących funkcje kierownicze na Uniwersytecie informację w związku z zaistniałymi przypadkami zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa; skontaktować się ze służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo i porządek publiczny.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, przestrzegając obowiązujących w Polsce oraz Unii Europejskiej standardów poszanowania i ochrony przyrodzonej i niezbywalnej godności człowieka oraz uwzględniając ich doniosłość dla kształtowania przyjaznej atmosfery współdziałania i rozwoju wszystkich grup tworzących środowisko uniwersyteckie, wprowadził Politykę przeciwdziałania mobbingowi, nierównemu traktowaniu i innym zachowaniom niepożądanym. Zarządzenie w tym przedmiocie stanowi załącznik nr 8.8.2 do niniejszego raportu.

Celem Polityki przeciwdziałania mobbingowi, nierównemu traktowaniu i innym zachowaniom niepożądanym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu jest:

- 1) wspieranie działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji we wspólnocie uniwersyteckiej;
- 2) dążenie do rozwoju środowiska uniwersyteckiego wolnego od mobbingu, nierównego traktowania i innych zachowań niepożądanych, w szczególności poprzez działania prewencyjne, interwencyjne i wspierające.

Realizację Polityki antymobbingowej i antydyskryminacyjnej powierzono:

- 1) pełnomocnikowi rektora UMK do spraw przeciwdziałania mobbingowi oraz
- 2) pełnomocnikowi rektora UMK do spraw równego traktowania.

Wskazani Pełnomocnicy są właściwi również w sprawach innych zachowań niepożądanych.

Pełnomocnik rektora do spraw równego traktowania realizuje swe zadania poprzez:

- 1) opiniowanie wewnętrznych aktów prawnych Uniwersytetu;
- 2) występowanie do właściwych władz Uniwersytetu z inicjatywą wydania nowych lub zmiany obowiązujących wewnętrznych aktów prawnych;
- 3) koordynowanie działań prewencyjnych;
- 4) monitorowanie przejawów nierównego traktowania;
- 5) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących nierównego traktowania;
- 6) prowadzenie zwykłego postępowania wyjaśniającego w sprawach nierównego traktowania; wyrażanie pisemnego stanowiska na temat nierównego traktowania oraz formułowanie zaleceń w celu jego wyeliminowania.

Z uwagi na złożony charakter spraw zgłaszanych przez osoby należące do wspólnoty UMK oraz systemowe podejście do nich pełnomocnik rektora do spraw przeciwdziałania mobbingowi oraz pełnomocnik rektora do spraw równego traktowania współpracują w szczególności z pełnomocnikiem rektora do spraw bezpieczeństwa, rzecznikiem akademickim oraz rzecznikami i komisjami dyscyplinarnymi do spraw studentów, doktorantów i nauczycieli akademickich, a także z jednostkami organizacyjnymi Uniwersytetu.

Wśród jednostek, z którymi współpracują pełnomocnicy rektora UMK należy w szczególności wymienić Uniwersytecki Ośrodek Wsparcia i Rozwoju Osobistego (https://wsparcie.umk.pl/pages/main_page/), który został utworzony jako odpowiedź na potrzeby i problemy zgłaszane przez osoby studiuje i pracujące w UMK. Celem Ośrodka jest udzielanie wsparcia psychologicznego i psychiatrycznego oraz podejmowanie działań na rzecz rozwoju osobistego członków społeczności akademickiej. Badania realizowane w systemie zapewniania jakości kształcenia i warunków pracy wskazują bowiem na rosnące obciążenia osób należących do wspólnoty UMK w sferze emocji, trudności w radzeniu sobie ze stresem i nowymi sytuacjami jak np. lockdown. Wiele osób odczuwa także potrzebę wsparcia prorozwojowego. W ramach Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego działa Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami.

Ze sprawozdań składanych przez w/w pełnomocników rektora UMK oraz danych statystycznych Uniwersyteckiego Ośrodka Wsparcia i Rozwoju Osobistego (UOWiRO) wynika, że ze wsparcia w zakresie rozwiązywania konfliktów, bezpieczeństwa, działań antydyskryminacyjnych i antymobbingowych oraz pomocy psychologicznej korzysta co roku kilkaset osób należących do wspólnoty UMK. Zarówno pełnomocnicy rektora UMK jak i UOWiRO wspierają osoby studiuje i pracujące na WPiA UMK. Sprawy zgłaszane do pełnomocników rektora UMK, każdorazowo załatwiane poprzez kontakt właściwego pełnomocnika z osobą zgłaszającą. We wszystkich przypadkach dochodzi do bezpośredniego spotkania właściwego pełnomocnika z zainteresowanymi.

Sprawy inicjowane przez osoby pracujące lub studiujące na WPiA każdorazowo poprzedzane były zgłoszeniem za pośrednictwem poczty elektronicznej lub rozmową telefoniczną. Biorąc pod uwagę liczbę zgłoszeń z Wydziału Prawa i Administracji można stwierdzić, że w zakresie spraw studenckich najczęściej zgłaszane sprawy dotyczyły:

- 1) niewłaściwego traktowania studentów,
- 2) niewłaściwego zachowania pracowników,
- 3) trudności w stosowaniu regulacji wewnętrznych.

Wśród zgłaszanych spraw dominują problemy relacyjne i konflikty interpersonalne w układzie pionowym „osoba pracująca-osoba studiująca” albo „przełożony-podwładny”.

Zdarza się, że osoby poszukujące wsparcia zgłaszają sprawy dotyczące kwestii mieszczących się w zakresie właściwości dwóch lub trzech pełnomocników rektora UMK, co stwarza możliwość ich załatwienia przy współpracy rzecznika akademickiego, pełnomocnika ds. równego traktowania oraz pełnomocnika ds. bezpieczeństwa.

Odnosząc się do systemu motywowania studentów wskazać trzeba, że system ten obejmuje wiele formalnych i nieformalnych aspektów. Studenci do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się motywowani są poprzez możliwość otrzymania stypendium rektora a także laureata najlepszego studenta w danym roku akademickim. W zakresie realizacji projektów badawczych, występowania o granty, czy też uczestnictwa w konferencjach naukowych oraz konkursach zwrócić należy na szereg możliwości związanych z aplikowaniem o dodatkowe środki finansowe a także relacjami pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami. Wielu nauczycieli akademickich jest opiekunami kół naukowych a w codziennej pracy motywuje studentów do aktywności naukowej. Podkreślić należy, że studenci są informowani o możliwości kontynuowania kariery naukowej na Wydziale w ramach jednej ze szkół doktorskich.

8.9 Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Wydział regularnie wspiera samorząd studencki oraz organizacje studenckie, w tym w szczególności koła naukowe. Działalność studencką wspiera wydziałowy fundusz z opłat za powtarzanie semestru lub roku. Środki z funduszu wydatkowane są na działalność kół naukowych, organizacji studenckich, jak i studentów indywidualnych. Dzięki przyznanym dofinansowaniom udało się zrealizować takie inicjatywy jak: organizacja i udział w międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych (zapewniano noclegi dla ekspertów i prelegentów, materiały promocyjne w celu umożliwienia udziału jak największej liczbie osób zainteresowanych, noclegi zaproszonych gości), wyjazdy studenckie, organizacja wydarzeń charakterze kulturalnym i organizacyjnym. Informacje o działalności samorządu studenckiego i organizacji studenckich zawarte zostały w załączniku nr 8.9.1 do raportu samooceny.

Samorząd studencki organizuje szereg imprez integracyjnych. Regularnie odbywają się wydarzenia studenckie poświęcone szczególnie studentom WPiA, na który mają oni zapewniony darmowy wstęp oraz promocyjne ceny usług. Corocznie studenci biorą udział w otrzęsinach wydziałowych i uniwersyteckich organizowanych przez samorząd studencki a także Piernikaliach – Juwenaliach Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Specjalne wydarzenia organizowane są dla studentów I roku – w szczególności są to szkolenia z prawa studentów, mecz piłkarski, czy też targi kół naukowych i organizacji studenckich. Przedstawiciele studentów wchodzi w skład wydziałowych komisji, w tym m.in. programowej, ds. jakości kształcenia czy też rady dziekańskiej. Umożliwia to bieżący kontakt oraz przekazywanie spostrzeżeń studentów, które są brane pod uwagę. Zwrócić należy także uwagę, że na bieżąco Prodziekan ds. studenckich spotyka się oraz kontaktuje z przedstawicielami studentów, rozwiązując pojawiającej się problemy oraz dyskutując bieżące sprawy.

Studenci są informowani o różnorodnych formach wsparcia wieloma kanałami informacji, aby docierały one do jak największej liczby osób. Głównymi kanałami informacyjnymi są: uniwersytecka poczta mailowa, strona internetowa UMK i WPiA, media społecznościowe, tablice ogłoszeń przy

dziekanacie oraz kontakt ze starostami poszczególnych roczników. Dużą rolę w informowaniu studentów odgrywa również Samorząd Studencki oraz obsługa administracyjna studentów, które koordynują wiele działań wspierających studentów. Często są organizowane różnego rodzaju spotkania informacyjne dla studentów dotyczące rozmaitych form wsparcia. Takie spotkania są organizowane na przykład na temat praktyk studenckich we współpracy z Biurem Karier oraz na temat mobilności zagranicznej studentów we współpracy z Działem Współpracy Międzynarodowej UMK. Na Wydziale funkcjonuje sekcja pomocy materialnej, której pracownik zajmuje się między innymi informowaniem studentów o wszelkich formach wsparcia materialnego oraz współpracuje z Komisją Stypendialną, w której pracują studenci.

Wśród organizacji studenckich należy wymienić spotkania z organizacjami zajmującymi się wyjazdami studenckimi za granicę lub w kraju, jak np. CampAmerica, ESN, programy ERASMUS, MOST. Na WPiA bardzo prężnie działa ELSA Toruń oraz liczne koła naukowe. (informacje na temat aktywności ELSA Toruń oraz kół naukowych zawiera zał. 8.10 do raportu samooceny).

Regularnie wspierana jest także pozostała działalność organizacyjna studentów – głównie poprzez wsparcie udzielane organizacjom studenckim (ELSA, koła naukowe) oraz samorządowi studenckiemu. Podmioty te organizują bardzo dużo wydarzeń, które są wspierane finansowo przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Lista organizowanych wydarzeń stanowi załącznik nr 8.9.1 do raportu samooceny. WPiA oferował możliwość odbycia praktyk studenckich w ramach członkostwa w Wydziałowej Komisji Stypendialnej odpowiedzialnych za sprawne funkcjonowanie systemu pomocy materialnej.

Studenci mogli nabywać praktyczne umiejętności również poprzez członkostwo w funkcjonującej na wydziale Uniwersyteckiej Poradni Prawnej, dając porady z zakresu, w którym się specjalizują.

Do dyspozycji studentów oddane jest Centrum Aktywności Studentów, tj. pomieszczenie biurowe umożliwiające sprawną organizację pracy oraz wydarzeń (np. konferencji) przez studentów czy przechowywanie materiałów i wyposażenia. Mają oni również możliwość korzystania z Jadalni Pod Paragrafem.

8.10 Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Nad oceną i monitorowaniem systemu wsparcia oraz motywowania studentów na WPiA czuwają władze dziekańskie, a w szczególności Prodziekan ds. Studenckich. Co roku studenci wypełniają ankietę dotyczącą oceny pracowników obsługi administracyjnej, a na UMK organizowany jest konkurs na najbardziej przyjazny dla studentów dziekanat. W przypadku zgłaszania przez studentów uwag co do funkcjonowania systemu wsparcia na bieżąco podejmowane są działania korygujące.

Co roku po zakończeniu zajęć w danym semestrze studenci mogą też wypełnić ankiety dotyczące oceny poszczególnych zajęć oraz wykładowców, które mają wpływ na wyniki okresowej oceny pracowników odbywającej się raz na cztery lata. Ponadto zajęcia wykładowców są też hospitowane przez kierowników katedr raz w każdym okresie oceny.

Prowadzone są także badania oceny satysfakcji studentów. W ramach tych badań oceniania jest infrastruktura, komunikacja zewnętrzna, praca kadry administracyjnej, program studiów a także satysfakcja ogólna.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów
-----	---	---

	wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

9.1 Zakres, sposoby zapewnienia aktualności i zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym przyszłych i obecnych studentów, udostępnianej publicznie informacji o warunkach przyjęć na studia, programie studiów, jego realizacji i osiągniętych wynikach

System publicznego dostępu do informacji funkcjonujący na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz na Wydziale Prawa i Administracji oparty jest na o działanie stron internetowych oraz Biuletynu Informacji Publicznej. Poniżej adresy najważniejszych stron internetowych:

- strona internetowa Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu: <https://www.umk.pl/>
- strona internetowa Wydziału Prawa i Administracji: <https://www.law.umk.pl/>
- strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej: <https://bip.umk.pl/>

Wszystkie wyżej wymienione strony internetowe zostały przygotowane w wersji na komputer oraz na urządzenia mobilne oraz zawierają deklaracje dostępności wraz z procedurą żądania zapewnienia dostępności. Strony zostały tak skonstruowane, aby zapewnić jak najłatwiejszy dostęp dla różnych grup odbiorców. Strona uczelni oraz strona wydziału posiadają analogiczne zakładki skierowane do kandydatów i studentów oraz odnośniki do strony skierowanej do absolwentów. Strona Uczelni dodatkowo posiada indeks alfabetyczny ułatwiający wyszukanie informacji. Grafika stron internetowych ułatwia odnalezienie najbardziej istotnych informacji. Dostępne są również udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami – informacje o uczelni są przygotowane w trybie tekstu łatwego do czytania oraz w języku migowym. W Biuletynie Informacji Publicznej przygotowane zostały usługi kontrastu, powiększania czcionki, podświetlania wybranych części strony, zmiany odstępu między wyrazami oraz wyboru ciemnej lub jasnej wersji strony.

W sposób kompleksowy zostały przygotowane informacje dla kandydatów na studia zarówno na stronie internetowej Uniwersytetu (<https://www.umk.pl/kandydaci/>), jak i Wydziału Prawa i Administracji (<https://www.law.umk.pl/kandydat/>). Na stronie internetowej uczelni poświęconej dla kandydatów znajdują się zakładki: kierunki studiów, niezbędnik oraz rekrutacja krok po kroku, które zawierają informacje na temat procedury rekrutacji, terminów oraz kryteriów kwalifikacji na poszczególne kierunki studiów, w tym na kierunek prawo z oddzielnymi informacjami na temat studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wzbogaconymi o opis celu kształcenia i możliwych ścieżek kariery zawodowej. Dodatkowo zostały opracowane oddzielne zakładki dedykowane dla różnych grup kandydatów: cudzoziemców, kandydatów z niepełnosprawnością, laureatów olimpiad i konkursów przedmiotów, sportowców, studentów innych uczelni, którzy chcieliby się przenieść na Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Dodatkowe szczegółowe informacje dla kandydatów znajdują się w zakładce Kandydat na stronie internetowej Wydziału Prawa i Administracji. Strona zawiera oddzielne kafelki dla każdego kierunku studiów, w tym studiów prawniczych, kafelek poświęcony procedurze przeniesienia z innej uczelni oraz link do niezbędnika na stronie uczelni.

W podobny sposób zostały skonstruowane strony internetowe przeznaczone dla studentów: strona uczelni (<https://www.umk.pl/studenci/>) oraz strona Wydziału Prawa i Administracji (<https://www.law.umk.pl/student/>). Każda ze stron zawiera zakładkę dedykowaną dla studentów I roku z podstawowymi informacjami organizacyjnymi dotyczącymi rozpoczęcia studiów. Na stronie

internetowej uczelni znajdują się informacje na temat regulaminu studiów, organizacji roku akademickiego, mobilności krajowej i międzynarodowej, wsparciu studentów ze szczególnymi potrzebami oraz wsparciu psychologicznym i opiece zdrowotnej, informacje o szkoleniach BHP, zajęciach z języków obcych, wychowania fizycznego oraz zajęciach ogólnouniwersyteckich, usługach informatycznych dostępnych dla studentów, pomocy materialnej, e-learningu i jakości kształcenia. Na stronie internetowej wydziału znajduje się poradnik dla studentów I roku. Wyodrębniona jest zakładka dla kierunku prawo z podziałem na studia stacjonarne i niestacjonarne zawierająca program, plan i harmonogramy zajęć dla poszczególnych lat, informacje na temat przedmiotów do wyboru, bloków specjalizacyjnych, listę grup seminaryjnych do wyboru oraz linki do podstawowych aktów prawnych dotyczących studiów. Dodatkowo znajdują się w zakładce student kafelki dotyczące procesu dyplomowania z instrukcją dla studentów, praktyk zawodowych, opłat za studia, wsparcia materialnego, mobilności, studenckiej aktywności naukowej, poradni prawnej oraz wzory wniosków dla studentów. Na stronie internetowej w zakładce wydział są również podane informacje o kolegium dziekańskim wraz wyznaczonymi godzinami dyżurów. Podobnie w zakładce pracownicy wydziału znajdują się oficjalne dane kontaktowe do wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych z wyznaczonymi godzinami dyżurów dla studentów. W zakładce dziekanat są podane informacje o opiekunkach każdego roku studiów wraz z podanymi godzinami przyjęć.

Kolejnym ważnym źródłem informacji publicznej o Uczelni, wydziale i kierunku studiów jest Biuletyn Informacji Publicznej. Na tej stronie można znaleźć podstawowe informacje na temat władz uczelni, zasad funkcjonowania, uchwały Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczące ocen programowych studiów oraz sprawozdania i raporty na temat uczelni. W biuletynie funkcjonuje zakładka studia, której zamieszczone są programy studiów, regulamin studiów, akty prawne dotyczące rekrutacji na studia, opłat za studia, świadczeń dla studentów oraz obowiązujące wzory dyplomów ukończenia studiów.

Strony internetowe uczelni oraz Wydziału Prawa i Administracji zostały przygotowane w wersji angielskiej, aby zapewnić dostęp do informacji dla kandydatów i studentów zagranicznych. Na stronie Uniwersytetu zostały przygotowane w języku angielskim informacje na temat uczelni, zakładka dla kandydatów na studia, informacje o możliwościach współpracy międzynarodowej, portal dotyczący jakości kształcenia, portal dotyczący mobilności w ramach programu Erasmus+ oraz konsorcjum YUFE. Na stronie internetowej Wydziału Prawa i Administracji w wersji angielskiej znajdują się podstawowe informacje o władzach, strukturze i pracownikach wydziału, zakładka dla studentów i kandydatów z opisami kierunków studiów, w tym kierunku prawo, oraz treściami poświęconymi mobilności w ramach programu Erasmus+ i konsorcjum YUFE z uwzględnieniem oferty dydaktycznej dla studentów zagranicznych.

Wydział Prawa i Administracji prowadzi również oficjalne profile na Facebooku oraz Instagramie, w których umieszczane są informacje dotyczące bieżących wydarzeń: konferencji naukowych, seminariów, wykładów gościnnych i spotkań, a także osiągnięć studentów oraz pracowników wydziału oraz konkursów wydziałowych oraz zewnętrznych i innych informacji ważnych dla życia społeczności wydziałowej.

Informacje na stronach internetowych uczelni i wydziału są aktualizowane w trybie ciągłym. Za treści umieszczane na stronie internetowej Uczelni odpowiada pracownicy administracji centralnej Uniwersytetu (za treści odpowiada Dział Promocji i Komunikacji UMK, a za obsługę informatyczno-techniczną Uczelniane Centrum Informatyczne), a Biuletyn Informacji Publicznej jest administrowany przez Panią dr Ewę Walusiak-Bednarek z Zespołu Prasowego UMK, która odpowiada również za realizację przepisów o dostępie do informacji publicznej na Uniwersytecie. Strona internetowa Wydziału Prawa i Administracji również jest aktualizowana na bieżąco. Co roku we wrześniu przed rozpoczęciem nowego roku akademickiego treść strony ulega przeglądowi i dużej aktualizacji. Jednocześnie w Badaniu Satysfakcji Studentów prowadzonym co roku przez uczelnię znajduje się również pytanie o ocenę dostępności informacji zawartych na stronach internetowych. Za treści zamieszczane na stronie internetowej wydziału oraz w mediach społecznościowych odpowiada

powołany przez Dziekana Zespół ds. Promocji Wydziału Prawa i Administracji, którego pracę koordynuje Prodziekan ds. Organizacji i Rozwoju.

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego w tym zakresie oraz podstawowych wskaźników dotyczących skuteczności tego kształcenia zostały zebrane na specjalnie stworzonej podstronie (<https://elearning.umk.pl/student/>). Strona zawiera miniprzewodnik studenta, informacje podstawowe od czego zacząć naukę zdalną na UMK, szkolenia przygotowane dla studentów oraz wytyczne dla osób studiujących oraz prowadzących zajęcia w zakresie stosowania systemów opartych na sztucznej inteligencji w procesie kształcenia.

9.2 Sposoby, częstość i zakres oceny publicznego dostępu do informacji, udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także skuteczności działań doskonalących w tym zakresie

W obecnej erze postępującej cyfryzacji i informatyzacji WPiA stara się być na bieżąco ze wszystkimi nowinkami informatycznymi, wykorzystując do kontaktów wewnętrznych i zewnętrznych wszelakie kanały komunikacyjne.

Podstawowym i ogólnodostępnym źródłem informacji jest strona Wydziału Prawa i Administracji UMK <https://www.law.umk.pl/>. Znajdują się tam aktualne informacje dla studentów i kandydatów na studia wraz z odesłaniami do innych uniwersyteckich wirtualnych źródeł. Treści prezentowane na stronie są przedstawiane w sposób jak najbardziej przejrzysty i czytelny umożliwiając dostęp do nich również osobom ze szczególnymi potrzebami i niepełnosprawnościami.

Na wydziałowej stronie publikowane są wiadomości dotyczące aktywności studenckiej: Samorządu Studenckiego, Studenckiego Ruchu Naukowego, Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa (ELSA), studenckich czasopism. Znajdują się tam również informacje dotyczące organizacji roku akademickiego oraz wszelkie niezbędne studentowi i kandydatowi na studia wzory wniosków, formularzy i poradników. Na bieżąco ukazują się newsy wraz ze zdjęciami o osiągnięciach i zdobytych nagrodach naszych pracowników i studentów.

Zespół ds. promocji Wydziału Prawa i Administracji tworzy atrakcyjne, angażujące i profesjonalne treści na kanałach społecznościowych wydziału, takich jak Facebook i Instagram, aby dotrzeć zarówno do studentów, jak i do potencjalnych kandydatów na studia oraz innych odbiorców zewnętrznych. Działania zespołu koncentrują się na kilku kluczowych obszarach:

- prezentacja sukcesów studentów i pracowników: Zespół regularnie publikuje informacje o osiągnięciach studentów i pracowników wydziału. Mogą to być posty dotyczące laureatów konkursów, sukcesów naukowych, wyników zawodów czy projektów badawczych. W celu zwiększenia atrakcyjności tych treści, wykorzystywane są profesjonalne zdjęcia, filmy oraz infografiki, które podkreślają wyjątkowe momenty i osiągnięcia;
- promowanie wydarzeń i aktywności: Zespół zajmuje się również promowaniem planowanych wydarzeń, takich jak konferencje naukowe, spotkania z przedstawicielami branży prawniczej, dni otwarte, warsztaty czy webinaria. Informacje o tych wydarzeniach są publikowane z wyprzedzeniem, aby zachęcić studentów i potencjalnych kandydatów do udziału;
- zwiększanie zaangażowania studentów i społeczności: Zespół stara się angażować społeczność wydziału, organizując konkursy i inne interaktywne formy komunikacji. Zespół stosuje narzędzia do tworzenia angażujących treści, takie jak interaktywne posty, stories na Instagramie czy transmisje na żywo, aby na bieżąco komunikować się z odbiorcami;
- tworzenie profesjonalnych treści multimedialnych: Zespół korzysta z narzędzi do edycji zdjęć, filmów i grafiki, takich jak Canva Pro, aby tworzyć atrakcyjne wizualnie treści, które będą przyciągać uwagę odbiorców. Dzięki tym narzędziom, posty są nie tylko estetyczne, ale również dobrze dopasowane do specyfiki platform społecznościowych, co zwiększa ich skuteczność;

- kreowanie pozytywnego wizerunku wydziału: Zespół dba o to, by publikowane treści budowały pozytywny obraz Wydziału Prawa i Administracji, zarówno wśród studentów, jak i wśród potencjalnych kandydatów. Pokazywanie wydziału jako miejsca, które angażuje się w rozwój studentów, wspiera ich pasje oraz oferuje szeroką ofertę wydarzeń edukacyjnych i naukowych, pomaga w kształtowaniu wizerunku instytucji, która dba o swoją społeczność i jej przyszłość;
- monitorowanie i analiza wyników: Zespół nie tylko tworzy treści, ale również analizuje ich skuteczność. Korzystając z narzędzi analitycznych mierzy zaangażowanie, zasięg i reakcje odbiorców na publikowane materiały. Pozwala to na optymalizację działań promujących wydział i dostosowywanie treści do preferencji odbiorców, co zwiększa efektywność promocji.

Ponadto programy studiów oraz osiągnięte rezultaty działalności dydaktycznej są regularnie przedstawiane do oceny interesariuszom zewnętrznym – Forum Pracodawców i podmiotom, z którymi WPiA realizuje umowy dwustronne (m.in. NBP, RIO, ZUS).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

10.1 Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencji i zakresu odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku

Na UMK działa kompleksowy wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy, zwany Systemem Doskonałości Akademickiej (SDA), mający na celu budowanie kultury jakości, dobrej atmosfery i wysokiej efektywności pracy, zadowolenie pracowników i doktorantów, efekty ekonomiczne oraz renomę Uniwersytetu. Wewnętrzną podstawę prawną systemu stanowi uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (Biuletyn Prawny UMK z 2023 r., poz. 378, ze zm., załącznik nr 10.1) i szereg zarządzeń Rektora UMK (w sprawie powołania Uczelnianej Rady, zadań Koordynatorów i wydziałowych rad, w sprawie SDA, poszczególnych procedur; z kolei na poziomie WPiA podstawę prawną stanowią uchwały Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, zaś jako materiał informacyjny wykorzystuje się raporty i notatki służbowe sporządzone przez Wydziałowego Koordynatora ds. Jakości Kształcenia.

Za realizację zadań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiadają:

- rektor,
- prorektor właściwy ds. kształcenia,
- specjalista realizujący zadania analityka
- Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia,
- dziekani i dyrektorzy uniwersyteckich jednostek dydaktycznych,

- wydziałowi koordynatorzy ds. jakości kształcenia,
- koordynatorzy ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych,
- wydziałowe rady ds. jakości kształcenia,
- rady ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych,
- kierownicy studiów podyplomowych.

Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia odpowiada za promowanie idei ciągłego doskonalenia jakości kształcenia oraz budowania kultury projakościowej w Uniwersytecie, poprzez upowszechnianie dobrych praktyk, opiniowanie działań związanych z SDA. Rada formułuje propozycje usprawnień w postaci rekomendacji kierowanych do Rektora UMK na podstawie wyników pomiarów realizowanych w SDA, monitoruje funkcjonowanie procedur SDA, przedstawia Rektorowi sprawozdania z działalności Rady wraz z opinią w sprawie efektów funkcjonowania SDA. Uczelniana Rada rozpatruje sprawy wniesionych przez prorektora właściwego ds. kształcenia i opiniuje wnioski dotyczące powoływania: nowych kierunków studiów, poziomów i profili kształcenia oraz form studiów na istniejących kierunkach zgodnie z procedurą określoną odrębnymi przepisami.

Do zadań wydziałowych koordynatorów oraz rad wydziałowych należy zapewnienie skutecznego działania SDA na poziomie wydziałów poprzez nadzór i koordynację działań niezbędnych do jego efektywnego funkcjonowania.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika analizuje dane zebranych przez cztery krytyczne badania, przeprowadzane w różnych cyklach: corocznie przeprowadzana jest procedura oceny zajęć dydaktycznych oraz procedura monitorowania losów absolwentów (6 miesięcy po studiach i 3-4 lata po zakończeniu studiów); w cyklu dwuletnim – procedura badania satysfakcji studentów i procedura badania satysfakcji pracowników.

System ten podlega ciągłym modyfikacjom – jest udoskonalany w każdym roku w związku z sugestiami Wydziałowych Koordynatorów i rekomendacjami Uczelnianej Rady ds. JK, przekazywanymi Rektorowi. W roku akademicki 2022/2023 na UMK zrealizowano projekt Doskonałość dydaktyczna Uczelni, sfinansowany w ramach Funduszy Europejskich Wiedza-Edukacja-Rozwój, Oś priorytetowa: III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie: 3.4 Zarządzanie w instytucjach szkolnictwa wyższego, o wartości 877 870,03 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 739 868,85 zł. Projekt ten bezpośrednio wpłynął na ulepszenie SDA, poprzez opracowanie map udoskonalonych procesów realizowanych w SDA, które są wygodnym narzędziem dla wszystkich podmiotów, stanowiących ogniwa w procedurach jakościowych (studentów, dziekanatów, Wydziałowych Rad ds. JK, Rad Dziekańskich, Dziekanów/Dyrektorów Instytutów itd.). Zrealizowano również szkolenia podnoszące kompetencje kadry dydaktycznej i administracyjnej w zakresie zarówno kontaktów ze studentami, wymagającymi bardziej zindywidualizowanego podejścia (studenci niepełnosprawni, osoby z zaburzeniami zdrowia psychicznego, osoby uzależnione), a także w zakresie nowoczesnych metod dydaktycznych - dydaktyki ogólnej, metodyki, emisji głosu.

Na podstawie udostępnianych danych Wydziałowy Koordynator przygotowuje i przedstawia Wydziałowej Radzie ds. JK raporty z zakresu ocen zajęć dydaktycznych (OZD). W tym przypadku na WPIA wytworzyła się praktyka przedstawiania Dziekanowi i Prodziekanowi właściwemu w sprawach studenckich notatek służbowych, w których uwzględnia się najbardziej problematyczne sytuacje odzwierciedlone w badaniu OZD (czasem już na wcześniejszym etapie dzięki dostępowi do funkcji tzw. Sygnalizatora, przed zamknięciem badania), które mogą wymagać szybkiej reakcji władz dziekańskich w zakresie polityki obsady zajęć. Raport wraz z zaproponowanymi zaleceniami jest przedstawiany Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia i podlega dyskusji w zakresie jego ostatecznego kształtu oraz sformułowania rekomendacji. Zaaprobowany raport przedstawiany jest do zaopiniowania Radzie Dziekańskiej. Ostatecznie, za zgodą Dziekana publikowany jest na stronie WPIA w zakładce Jakość – tam użytkownik może łatwo odnaleźć kolejne raporty i rekomendacje. Te ostatnie przyjmują na WPIA postać uchwały Wydziałowej Rady ds. JK, która stanowi podstawę działań doskonalących. Corocznie

podejmowane uchwały odnoszą się do zadań Wydziałowego Koordynatora, Kierowników katedr, jak i wszystkich pracowników (choćby obowiązek przypominania studentom o możliwości wypełnienia ankiet). WPIA UMK wysoko stawia poprzeczkę, zakładając, że pożądana ogólna OZD, jak i ocena z realizacji poszczególnych zajęć / kursów nie powinny wynieść poniżej 4.0 (w skali ocen 2-5). W przypadku ocen niższych wdrażane są programy naprawcze – Wydziałowy Koordynator (Dziekan w przypadku Kierowników Katedr) zwraca się do Kierowników Katedr z informacją na temat problematycznej oceny pracownika i zobowiązaniem do podjęcia działań udoskonalających. Kierownicy katedr działają w tym przypadku autonomicznie – kierują prośby o wyjaśnienia pisemne, przeprowadzają rozmowy z pracownikami, także z udziałem przedstawicieli władz dziekańskich. Działania naprawcze podejmowane w katedrach w praktyce ostatnich lat przybierają różną postać – innego podziału określonych zajęć między pracowników katedry (jeśli niska ocena dotyczyła jednego przedmiotu) przez koordynatorów przedmiotów, korekt sylabusów, korekt formy planowanych zaliczeń, zobowiązań do poprawy komunikacji ze studentami. Sposoby te należy ocenić jako raczej skuteczne, nieliczni pracownicy uzyskują po raz kolejny niskie oceny. W badaniu OZD za 2023/2024 r. ŻADEN PRACOWNIK WPIA NIE UZYSKAŁ CAŁOŚCIOWEJ OCENY NIŻSZEJ niż 4,0.

Poza oceną niższą niż 4,0, przesłanką wdrożenia działań doskonalących są powtarzające się w badaniu OZD komentarze studentów, które jednoznacznie sygnalizują określony problem w realizacji zajęć dydaktycznych czy też komunikacji ze studentami (np. spóźnianie się wykładowcy, skracanie zajęć, niejasne reguły egzaminacyjne, pozamerytoryczne dygresje podczas wykładów). W systemie SDA możliwe jest także wyrażenie przez studenta komentarza ukrytego, do którego nie uzyska dostępu prowadzący; dostęp taki ma jedynie Rektor UMK i dziekani wydziału. W praktyce studenci rzadko wykorzystują tę funkcję i łączą ją nie tylko z negatywnymi, ale i pozytywnymi ocenami.

Wskazane nieprawidłowości najczęściej znikają po tym, kiedy pracownik zapoznaje się z wynikami OZD w danym roku, a kierownik katedry zwraca się do niego w związku z problemem zasygnalizowanym przez Wydziałowego Koordynatora ds. JK, i nie powtarzają się w kolejnym roku. Podkreślić należy, że w raportach uwzględnia się dane z czterech cykli badania, co pozwala uchwycić powtarzalne procesy, fluktuacje zwrotności ankiet, dynamikę oceny katedr, pracowników, przedmiotów i poszczególnych komponentów wchodzących w skład tej ostatniej oceny. Cykl taki pozwala także zweryfikować realizację rekomendacji sformułowanych w poprzednich latach.

Raporty sporządzone przez wydziałowych koordynatorów przekazywane są także Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Na podstawie wniosków z raportów, w szczególności rekomendacji Wydziałowych Rad, Uczelniana Rada przedstawia dane Rektorowi UMK i formułuje zalecenia konkretnych rozwiązań.

W systemie jakości mieszczą się również badania satysfakcji studentów i pracowników. Na podstawie wyników tych badań Wydziałowy Koordynator również przygotowuje i prezentuje wydziałowym ciałom raporty. Uwzględniają one elementy oceny realizacji wcześniejszych rekomendacji.

Z kolei raporty z monitoringu losów absolwentów umożliwiają wgląd w określone aspekty aktywności zawodowej absolwentów, miejsca i lokalizacje zatrudnienia, ich ocenę przyrostu kompetencji, zadowolenia z charakteru studiów. Szerzej o tych kwestiach będzie mowa poniżej.

Wszystkie raporty i uchwały WR ds. JK są publikowane na stronie www WPIA UMK. Są także załączane (ew. linkowane) w mailach kierowanych odpowiednio grupowo do wszystkich studentów / pracowników. Szczególną uwagę Dziekan ds. studenckich oraz Wydziałowy Koordynator ds. JK poświęcają studentom I roku – pod koniec I semestru organizują spotkania ze studentami, wyjaśniając pokrótce system badania jakości, prezentując aktualny raport i zachęcając do wypełniania ankiet. Podkreślają również anonimowość systemu, prezentując, jak dane z badania widoczne są dla pracownika.

Wreszcie odrębną rolę w zakresie nadzoru merytorycznego i administracyjnego nad realizowaniem zajęć dydaktycznych w ramach kierunku powierzono kierownikom katedr. Zgodnie z zarządzeniem Nr 22/2024 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UMK z dnia 15 października 2024 roku w sprawie

szczegółowego zakresu zadań i kompetencji kierowników katedr na Wydziale Prawa i Administracji, kierownicy odpowiadają za:

- 1) koordynację i nadzór nad przygotowaniem oraz aktualizacją sylabusów oraz materiałów dydaktycznych dla prowadzonych przez katedrę przedmiotów;
- 2) koordynację i nadzór nad realizacją zajęć dydaktycznych, w tym harmonogramów zajęć oraz obciążeniem dydaktycznym pracowników katedry;
- 3) zapewnienie wysokiego poziomu kształcenia poprzez promocję innowacyjnych metod dydaktycznych, wykorzystania nowoczesnych technologii oraz regularną ocenę wyników kształcenia.

System nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego jest zatem kompleksowy. Istotna jest również współpraca i komunikacja zachodząca między odpowiedzialnymi organami na poziomie wydziału i całej uczelni, jako że mamy do czynienia z wrażliwym układem „naczyń połączonych”.

10.2 Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Zgodnie ze Statutem uczelni (załącznik nr 4.2.1), uchwalanie programów studiów i studiów podyplomowych jest zadaniem Senatu UMK działającego na wniosek właściwego prorektora. Rady dyscyplin naukowych, czyli również Rada Dyscypliny Nauk Prawnych, opiniują programy studiów na kierunkach przyporządkowanych do dyscyplin naukowych oraz na kierunkach wielodyscyplinowych, na których dana dyscyplina jest dyscypliną wiodącą. Kierunki studiów prowadzone na Uniwersytecie przyporządkowane są zatem do dyscyplin naukowych w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów danego kierunku, poziomu i profilu. Projekt programu studiów podlega również zaopiniowaniu przez Radę Dziekańską i Samorząd studencki, ten ostatni na złożenie pisemnej opinii ma 14 dni.

Jeżeli kierunek studiów jest przyporządkowany do więcej niż jednej dyscypliny naukowej, program studiów opiniuje rada dyscypliny naukowej, rada rozwoju dyscypliny naukowej, albo rada instytutu dyscypliny wiodącej na wniosek komisji, w której skład wchodzi przedstawiciele wszystkich rad dyscyplin naukowych, rad rozwoju dyscyplin naukowych albo rad instytutów, do których przyporządkowany jest kierunek studiów. Taką Komisję zwołuje i jej przewodniczy dziekan wydziału, na którym działa dyscyplina wiodąca.

Senat określa również wytyczne w zakresie wymagań w zakresie tworzenia i dokonywania zmian programów studiów na Uniwersytecie. Uchwalone w pierwotnym brzmieniu w postaci Uchwały Nr 139 Senatu UMK z dnia 29 października 2019 r. (Biuletyn Prawny UMK 2019 Nr 359, załącznik 10.2), wytyczne podlegają ciągłemu procesowi aktualizacji. Dziekan odpowiada za zgodność programu studiów z obowiązującymi przepisami.

Na Wydziale Prawa i Administracji za przygotowanie projektu nowego programu studiów / korekty programu studiów odpowiada Komisja, powołana Zarządzeniem Nr 14/2024 Dziekana Wydziału Prawa i Administracji UMK z dnia 10 września 2024 roku w sprawie powołania Komisji Programowej ds. studiów prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji na kadencję 2024-2028 (<https://www.law.umk.pl/panel/wp-content/uploads/Zarządzenie-14-2024.pdf>). Do Komisji powołano doświadczonych starszych naukowców-dydaktyków, młodszych pracowników wydziału i przedstawicieli samorządu studenckiego.

Komisja obecnej kadencji zajmuje się szeroko zakrojoną korektą programu na kierunku prawo, który został uchwalony na posiedzeniu Rady Wydziału Prawa i Administracji w dniu 12 marca 2019 r. i obowiązywał od semestru zimowego roku akademickiego 2019/2020. Program ten został zrealizowany dopiero pierwszy raz w całościowym pięcioletnim jednolitym cyklu. Z tego tytułu podlegał jedynie ograniczonym zmianom, o których mowa jest poniżej.

10.3 Sposoby i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym kierunku oraz źródła informacji wykorzystywanych w tych procesach

Dla bieżącej oceny programu studiów kluczowe są doświadczenia pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne na kierunku prawo oraz studentów uczestniczących w określonych zajęciach. Pracownicy mają ograniczone, lecz niekiedy skuteczne możliwości – to oni dokonują korekty i aktualizacji sylabusów przedmiotów. W sytuacjach wymagających poważniejszych zmian, formułują odpowiednie postulaty i kierują je do Dziekana oraz komisji programowej, która może zaproponować podjęcie adekwatnych działań zaradczych w zakresie wymiaru godzin, funkcjonowania przedmiotów na odpowiednich latach studiów, zmiany ich charakteru itd.

Ważnym narzędziem w procesie monitorowania aktualności i jakości realizowanego programu studiów są ankiety studenckie, dotyczące poszczególnych przedmiotów i ich prowadzących, które zawierają także uwagi o przydatności przedmiotów w opinii studenta. Ankiety przeprowadzane i weryfikowane są w każdym roku akademickim.

Szczególnie istotne są wyniki sptywające z ankiet kierowanych do absolwentów, jako że mają oni całościowy ogląd programu studiów, które zrealizowali. Ich komentarze, dotyczące poziomu zadowolenia z poszczególnych komponentów studiów (jak sam program i sposób jego realizacji, oferta staży, zajęć dodatkowych, wymian studenckich, możliwości realizacji celów zawodowych, doboru kadry) pozostają ważnym źródłem informacji. W ostatnim okresie absolwenci w cyklu badania 6 miesięcy po studiach 2022/2023 zwracali uwagę na niedostatki przedmiotów, w ramach których mogliby rozwijać kompetencje miękkie (umiejętności publicznego przemawiania, umiejętności pracy w grupie, umiejętności podejmowania dyskusji) i stosunkowo niżej oceniali przyrost kompetencji w tym zakresie, stąd też w ramach Komisji Programowej obecnej kadencji został wyodrębniony zespół, którego zadaniem jest przygotowanie projektu włączenia odpowiednich przedmiotów, także w program studiów na kierunku prawo. Inny powtarzający się postulat dotyczy „uprzączynienia” zajęć, wprowadzenia w większym wymiarze zajęć warsztatowych, form interaktywnych na ćwicznieniach – także te postulaty są przedmiotem szczególnej uwagi Komisji Programowej.

Dodatkowym źródłem pozyskiwania informacji o prawidłowości procesu kształcenia pozostają hospitaacje zajęć dydaktycznych przez przełożonych, spotkania katedralne, spotkania Dziekana ds. studenckich oraz Koordynatora ds. Jakości Kształcenia ze studentami.

W praktyce nowy cykl programowy został zrealizowany dopiero pierwszy raz i dopiero obecnie, także z uwzględnieniem dodatkowych czynników, jak zdawalność na aplikacje prawnicze oraz poziom zatrudnienia, możliwa jest jego uprawniona ocena. Jak wskazano powyżej, w związku z tym faktem przeprowadzone dotychczas zmiany miały ograniczony charakter: 1. skorygowano nazwę jednego z przedmiotów, by lepiej odpowiadała realizowanym w jego ramach treści i była bardziej jednoznaczna, 2. Ograniczono wymiar godzin propedeutycznych przedmiotów „Technologia informacyjna” i „Łacińska terminologia prawnicza”, także w odpowiedzi na postulaty studentów, wskazujących na powtarzalność pewnych treści w innych szkoleniach/ przedmiotach kursowych.

10.4 Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Sposoby weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów kierunku Prawo na poszczególnych etapach kształcenia zostały szczegółowo zaprezentowane w opisie kryterium 3, w pkt 6, 7 i 12. Z perspektywy analizowanego punktu istotne znaczenie mają egzaminy dyplomowe, poprzedzające wejście studentów na rynek pracy. Sam proces seminaryjny jest stosunkowo autonomicznie prowadzony przez promotorów, pozostaje jednak pod nadzorem: zajęcia seminaryjne także podlegają OZD, ponadto kierownik katedry zatwierdza zakres zagadnień egzaminacyjnych i tematy (jeszcze nie tytuły) prac magisterskich i przekazuje je dziekanowi ds. studenckich. Same prace magisterskie podlegają badaniu systemem antyplagiatowym. Promotorzy mają możliwość zgłoszenia wyróżniających się prac na Konkurs na najlepsze prace magisterskie na Wydziale Prawa i Administracji im., Profesora Jana Białocerkiewicza obronione w danym roku, zaś kapituła konkursu przyznaje

nagrody i wyróżnienia, wręczone podczas uroczystości wręczenia dyplomów. Wydział nagradza także najlepszego studenta/ studentkę Wydziału i najlepszego absolwenta. Zgłasza także kandydatury na równoległe konkursy ogólnouczelniane. W ten sposób docenia się studentów, którzy osiągnęli efekty uczenia w wybitnym stopniu.

Jak wspomniano, w zakresie oceny całościowo zrealizowanego programu studiów, w tym osiągnięcia efektów uczenia się, szczególnie przydatne pozostają ankiety monitorujące losy absolwentów w 6 miesięcy po studiach i w cyklu 3-4 letnim. W ramach tych ankiet studenci oceniają m.in. spójność programu studiów i przyrost kompetencji w określonych obszarach (samokształcenia, organizacji własnej pracy, krytycznego myślenia, pisanie tekstów, umiejętności praktycznych związanych z kierunkiem studiów, postępowania zgodnego z zasadami etyki). Wskazują także, jakie spoczywają na nich obowiązki w miejscu zatrudnienia, wskazują zakres wykorzystywanej wiedzy i umiejętności, i w tym kontekście oceniają, które przedmioty okazały się przydatne. Wskazują także odrębnie, „o co poszerzyć program studiów”.

Absolwenci wskazują także (anonimowo) instytucje i firmy, w których znaleźli zatrudnienie, co pozwala na ocenę, czy zasadniczo podejmują pracę w zawodzie. Absolwenci 3 lata po studiach (obecne badanie rocznika 2019-2020) wskazują też, jakie formy dalszego kształcenia podjęli – kursy, studia podyplomowe, inne formy kształcenia, jak aplikacje zawodowe i służba przygotowawcza w Korpusie Służby Cywilnej. Losy absolwentów oraz ich aktywność zawodowa są zatem monitorowane i dostarczają wielu cennych spostrzeżeń w zakresie atutów i słabości kierunku studiów/ wydziału. Zaznaczyć należy, że nie wszystkie postulaty przez nich formułowane mogą być realizowane na bieżąco.

10.5 Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

Zarówno interesariusze wewnętrzni (1) i zewnętrzni (2) mają wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów i działają w różnych formach.

(1) Przedstawiciele studentów WPiA wchodzi w skład Komisji Programowej oraz Komisji ds. Jakości Kształcenia. Projekt studiów oraz projekty korekt studiów podlegają, jak wspomniano, zaopiniowaniu przez samorząd studencki. Reprezentanci studentów uczestniczą z głosem doradczym podczas posiedzeń Rady Dyscypliny Naukowej, która opiniuje choćby decyzje w zakresie polityki personalnej. Zasiadają także w Senacie UMK.

Samorząd studencki pozostaje także organizacją wspierającą studentów w przypadkach indywidualnych konfliktów powstałych podczas zajęć, formułując choćby doraźne skargi związane z realizacją zajęć dydaktycznych do dziekana i dziekana ds. studenckich. W procesie rozwiązywania takich konfliktów, w niektórych przypadkach władze dziekańskie podejmują współpracę także z innymi podmiotami uniwersytetu, np. pełnomocniczką do spraw równego traktowania.

Do grona interesariuszy wewnętrznych należą także kierownicy katedr jako przedstawiciele pracowników swoich katedr. Dziekan zasięga opinii kierowników katedr w sprawie programu i kieruje program studiów do dalszych prac lub przedstawia Radzie Dyscypliny Naukowej. Jesienią 2024 r. odbyły się konsultacje wstępne – w obliczu podjęcia prac przez Komisję Programową, kierownicy katedr mieli możliwość zwrócenia się do Dziekana i Rady z określonymi postulatami, sformułowanymi na gruncie konsultacji przeprowadzonych z pracownikami katedr.

(2) Na kształt i doskonalenie programu studiów wpływ mają również interesariusze zewnętrzni. Władze wydziału podjęły wysiłki na rzecz nawiązania kontaktów z lokalnymi organami samorządowymi, nie tylko Torunia, ale także okolicznych nieco mniejszych miejscowości, w których nasi absolwenci znajdują zatrudnienie.

Do grona zewnętrznych interesariuszy należą też członkowie Forum Pracodawców. Obecne gremium, powołane na kadencję 2024-2028, spotkało się po raz pierwszy 16 września. Wzięli w nim udział przedstawiciele wymiaru sprawiedliwości (prezes Sądu Rejonowego w Toruniu i Wiceprezes Sądu Okręgowego), przedstawiciele korporacji prawniczych (członek prezydium OIRP w Toruniu – w

zastępstwie Dziekanki OIRP i wspólnik największej toruńskiej kancelarii prawnej), przedstawiciele biznesu (prezesi dużych spółek prawa handlowego), przedstawiciele JST i podmiotów związanych z JST a także przedstawiciele NBP, NIK, RIO i ZUS. Członkowie Forum informowani są o aktualnościach z życia wydziału, planowanych przedsięwzięciach, do udziału w których są zapraszani, omawiane są organizacja praktyk studenckich i doświadczenia instytucji przyjmujących studentów kierunku prawo.

Stałymi gośćmi wydziału są osoby pracujące w różnych instytucjach, które są potencjalnymi miejscami zatrudnienia / dalszego kształcenia naszych absolwentów. Osoby te są zapraszane do wygłoszenia prelekcji czy też przeprowadzenia form warsztatowych (przykładowo w roku 2023/2024 r. były to spotkania naukowo-szkoleniowe z notariuszem, radcami prawnymi specjalizującymi się w określonych dziedzinach, jak prawo budowlane czy prawo rodzinne, ekspertami z innych dziedzin, jak sztuczna inteligencja). Wydział uczestniczył także we flagowym przedsięwzięciu ELSA, tj. w Dniach Edukacji Prawniczej. W 2024 r. odbyły się one w listopadzie 2024 r. i objęły dzień prawa karnego, prawa cywilnego oraz wpływu nowoczesnych technologii na prawo, w tym wydarzeniu także wzięli udział specjaliści ze wskazanych dziedzin.

Obie grupy interesariuszy mają także istotny wpływ na realizację programu studiów. Interesariusze wewnętrzni, oceniając w sposób bieżący zajęcia dydaktyczne, identyfikują także najszybciej nieprawidłowości w toku procesu dydaktycznego. Pozwala to na stosunkowo szybką reakcję uprawnionych do nadzoru podmiotów – dziekana, kierowników katedr, koordynatorów przedmiotów. Tym samym studenci uzyskują realny, dyscyplinujący wpływ na obsadę zajęć lub też podział godzin, a także realizację zapisów sylabusów, realizację form zaliczeniowych itd. W skrajnych przypadkach w ostatnich latach dochodziło do zmiany osoby prowadzącej dany przedmiot czy nawet zakończenia współpracy z konkretnym wykładowcą (przypadki wykładowców z innych wydziałów, którym powierzono przedmioty prowadzone na naszym wydziale).

10.6 Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku

Poza wsłuchiwaniami się w potrzeby zgłaszane przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w opracowywaniu programu kształcenia czy w toku standaryzacji sposobu prowadzenia zajęć, doskonałym przykładem wykorzystania ocen jakości kształcenia i formułowanych w tym zakresie zaleceń dotyczących programu kształcenia na kierunku Prawo jest włączenie się WPiA w przygotowywanie uczelnianego wniosku o dofinansowanie w organizowanym przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju projekcie pt. „Efektywne zarządzanie uczelnią w celu minimalizowania zjawiska drop outu” (w ramach Programu Fundusze dla Rozwoju Społecznego, Priorytet 1 Umiejętności, Działanie 01.05 Umiejętności w szkolnictwie wyższym).

Celem tego programu jest wsparcie uczelni w prowadzeniu działań minimalizujących ryzyko przedwczesnego kończenia nauki, którego przyczyny wnioskodawca określa na podstawie własnych analiz. Dofinansowanie mogą otrzymać projekty, w których wnioskodawca określi systemowe działania przeciwdziałające zjawisku drop-out. Działania te mogą mieć charakter horyzontalny dla całej uczelni lub specyficzny dla kierunków lub grup kierunków. Opis zadań planowanych do realizacji w projekcie musi opierać się o przeprowadzoną analizę i diagnozę. Na etapie diagnozy oraz badania przyczyn zjawiska drop-outu bardzo przydatne są wyniki ocen jakości kształcenia i zalecenia formułowane przez studentów i absolwentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	Poprzednia ocena: wyróżniająca

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najważniejszych atutów kształcenia na ocenianym kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dynamicznie rozwijająca się kadra naukowa Kadra akademicka Wydziału Prawa i Administracji UMK cechuje się dynamicznym rozwojem naukowym, regularnie zdobywając kolejne stopnie i tytuły naukowe. Łączenie działalności naukowej z praktyką zawodową umożliwia realizację spójnej i nowoczesnej koncepcji kształcenia na kierunku prawo, gwarantując wysoki poziom merytoryczny oraz praktyczny. 2) Wsparcie dla studentów w rozwoju naukowym i zawodowym Wydział zapewnia studentom szerokie możliwości rozwoju poprzez uczestnictwo w licznych kołach naukowych, organizujących konferencje, seminaria i projekty badawcze. Dodatkowo, regularnie organizowane warsztaty, szkolenia i spotkania z praktykami prawa umożliwiają zdobycie cennych kompetencji praktycznych, ułatwiających wejście na rynek pracy i rozwój kariery zawodowej. 3) Rozwój międzynarodowy i mobilność akademicka Wydział aktywnie uczestniczy w programach wymiany międzynarodowej, takich jak Erasmus+, umożliwiając studentom i pracownikom zdobycie cennego doświadczenia za granicą. 	<p>Słabe strony</p> <p>należy wskazać <u>nie więcej niż pięć</u> najpoważniejszych ograniczeń utrudniających realizację procesu kształcenia i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ograniczone finansowanie działalności dydaktycznej i naukowej Wydział Prawa i Administracji UMK, podobnie jak inne jednostki uczelni publicznych, zмага się z ograniczonymi środkami finansowymi. Budżet przeznaczony na badania naukowe, rozwój infrastruktury czy wsparcie studentów nie zawsze pozwala na pełne zaspokojenie potrzeb dydaktycznych i badawczych. Wysokie koszty prowadzenia nowoczesnych badań oraz utrzymania infrastruktury wymagają poszukiwania dodatkowych źródeł finansowania, co może być czasochłonne i trudne do zrealizowania. 2) Nieproporcjonalny rozkład obowiązków między dydaktyką a badaniami naukowymi Pracownicy naukowo-dydaktyczni często borykają się z dużym obciążeniem dydaktycznym, co ogranicza ich możliwości prowadzenia badań naukowych oraz publikowania wyników. Brak równowagi między dydaktyką a działalnością badawczą może wpływać negatywnie na rozwój naukowy pracowników i prestiż

<p>Współpraca z uczelniami zagranicznymi sprzyja realizacji wspólnych projektów badawczych i dydaktycznych, m.in. w ramach programów Horyzont Europa, Hercules III, Erasmus Sum Lump oraz Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego. Dzięki tym działaniom wydział umacnia swoją pozycję na arenie międzynarodowej.</p> <p>4) Program kształcenia dostosowany do potrzeb rynku pracy Program nauczania na kierunku prawo jest różnorodny i elastyczny, uwzględniając zarówno bieżące, jak i przyszłe potrzeby rynku pracy. Połączenie teorii z praktyką umożliwia studentom zdobycie niezbędnych kompetencji zawodowych i naukowych. Zindywidualizowana ścieżka kształcenia pozwala studentom rozwijać swoje umiejętności oraz realizować działalność badawczą, co czyni program wyjątkowo atrakcyjnym i wszechstronnym.</p> <p>5) Nowoczesna infrastruktura dydaktyczna Wydział dysponuje nowoczesnymi budynkami oraz salami wykładowymi, wyposażonymi w zaawansowane technologie, takie jak systemy multimedialne i platformy e-learningowe. Biblioteka wydziałowa oferuje bogate zbiory literatury prawniczej w formie tradycyjnej oraz cyfrowej, co zapewnia studentom i pracownikom dostęp do najnowszych publikacji naukowych. Infrastruktura ta wspiera proces dydaktyczny i badawczy na najwyższym poziomie.</p>	<p>wydziału w środowisku akademickim.</p> <p>3) Niewystarczające wsparcie administracyjne dla realizacji projektów naukowych i dydaktycznych Procedury administracyjne związane z aplikowaniem o granty, rozliczaniem projektów czy współpracą międzynarodową bywają skomplikowane i czasochłonne. Ograniczone zasoby kadrowe w obszarze wsparcia administracyjnego mogą opóźnić realizację projektów oraz wpływać na efektywność zarządzania działaniami naukowymi i dydaktycznymi.</p> <p>4) Brak elastyczności w dostosowywaniu oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy Chociaż programy nauczania na wydziale są na wysokim poziomie, uniwersytecka procedura ich aktualizacji może być czasochłonna i nie zawsze nadążać za dynamicznie zmieniającymi się wymaganiami rynku pracy. Wydłużony czas wprowadzania nowych praktycznych przedmiotów oraz przedmiotów związanych z nowymi technologiami informacyjnymi czy specjalistycznymi dziedzinami prawa ogranicza atrakcyjność kierunku studiów.</p> <p>5) Ograniczona oferta modułów kształcenia w języku angielskim Wydział Prawa i Administracji UMK oferuje zajęcia w języku angielskim, jednak ze względu na specyfikę kierunku prawo, ich zakres jest ograniczony i nie może obejmować pełnego toku studiów. Taka sytuacja utrudnia przyciąganie większej liczby studentów zagranicznych, którzy coraz częściej poszukują</p>
--	--

		<p>pełnych programów studiów w języku angielskim, zwłaszcza w zakresie prawa międzynarodowego, prawa Unii Europejskiej czy specjalistycznych dziedzin, takich jak prawo ochrony środowiska czy technologie cyfrowe.</p>
<p>Czynniki zewnętrzne</p>	<p>Szanse</p> <p>należy wskazać nie więcej niż pięć najważniejszych zjawisk i tendencji występujących w otoczeniu uczelni, które mogą stanowić impuls do rozwoju kierunku studiów</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stale zainteresowanie wykształceniem prawniczym wśród młodzieży Wydział cieszy się niezmiennie wysokim zainteresowaniem młodzieży, co świadczy o prestiżu i atrakcyjności oferowanych kierunków studiów. Aktywne działania promocyjne, takie jak wykłady otwarte, Kujawsko-Pomorska Liga Debat czy konkursy krasomówcze dla licealistów, wspierają rekrutację najlepszych absolwentów szkół średnich. Dodatkowo, podpisywanie umów partnerskich z renomowanymi szkołami średnimi w regionie zapewnia stabilny dopływ wybitnych kandydatów na studia prawnicze. 2) Dalsza intensyfikacja współpracy międzynarodowej Wydział dynamicznie rozwija współpracę międzynarodową, w szczególności w ramach konsorcjum Young Universities for the Future of Europe (YUFE), koncentrując się na wspólnym pozyskiwaniu prestiżowych grantów naukowych oraz realizacji projektów badawczych i edukacyjnych. Udział w programach takich jak Horyzont Europa, MSCA czy Erasmus+ 	<p>Zagrożenia</p> <p>należy wskazać nie więcej niż pięć czynników zewnętrznych, które utrudniają rozwój kierunku studiów i osiąganie przez studentów zakładanych efektów uczenia się</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Niestabilność otoczenia prawnego uczelni publicznych Dynamicznie zmieniające się regulacje prawne dotyczące funkcjonowania uczelni publicznych mogą wprowadzać trudności w długoterminowym planowaniu i zarządzaniu zasobami finansowymi oraz kadrowymi Wydziału. Takie zmiany stanowią ryzyko dla stabilności operacyjnej i realizacji strategicznych celów rozwojowych. 2) Niekorzystne prognozy demograficzne Prognozowany w ciągu najbliższych kilkunastu lat spadek liczby osób w wieku studenckim może znacząco wpłynąć na konkurencyjność rynku edukacyjnego. Malejąca liczba kandydatów na studia może stanowić wyzwanie dla utrzymania dotychczasowego poziomu rekrutacji i wymagać bardziej intensywnych działań promocyjnych oraz zróżnicowania oferty dydaktycznej. 3) Wzrost konkurencji w prowadzeniu studiów prawniczych Rosnąca liczba uczelni publicznych i niepublicznych w regionie oferujących kierunki prawnicze

	<p>umożliwia tworzenie międzynarodowych programów dydaktycznych oraz wzmacnia naukowy potencjał wydziału.</p> <p>3) Rozwój programów praktycznych i dualnych Zacieśnianie współpracy z sądami, kancelariami prawnymi, instytucjami administracji publicznej oraz firmami z sektora prywatnego pozwala na wprowadzenie nowoczesnych i praktycznych programów nauczania. Studenci mają możliwość łączenia nauki z praktyką zawodową, co zwiększa ich konkurencyjność na rynku pracy oraz ułatwia zdobycie cennego doświadczenia zawodowego już w trakcie studiów.</p> <p>4) Rosnące znaczenie cyfryzacji w edukacji Wydział aktywnie wdraża innowacyjne rozwiązania cyfrowe w procesie dydaktycznym, w tym platformy e-learningowe, symulatory prawnicze oraz wirtualne rozprawy. Tego typu narzędzia nie tylko zwiększają atrakcyjność i dostępność studiów, ale również umożliwiają kształcenie zgodne z wymogami współczesnego rynku pracy, wspierając rozwój kompetencji cyfrowych studentów.</p> <p>5) Nowe obszary badawcze jako priorytet rozwoju naukowego Dynamiczny rozwój tematów badawczych takich jak sztuczna inteligencja w prawie, regulacje dotyczące ochrony środowiska, prawo międzynarodowe w dobie globalizacji czy ochrona prywatności stwarza możliwość prowadzenia interdyscyplinarnych i innowacyjnych badań. Badania te nie tylko odpowiadają na współczesne wyzwania cywilizacyjne, ale również przyciągają dodatkowe środki finansowe i uznanie w środowisku naukowym, wzmacniając pozycję</p>	<p>zwiększa konkurencję na rynku edukacyjnym. Może to prowadzić do większego rozdrobnienia bazy kandydatów i wymuszać konieczność podnoszenia jakości oferty dydaktycznej oraz rozwijania działań marketingowych, aby wyróżnić się na tle innych instytucji.</p> <p>4) Malejący prestiż zawodów prawniczych Obserwowany spadek liczby kandydatów na aplikacje prawnicze oraz rosnąca konkurencja na rynku usług prawnych mogą negatywnie wpłynąć na postrzeganie zawodów prawniczych przez młodzież. Taka tendencja może ograniczać zainteresowanie studiami prawniczymi i wymagać dostosowania oferty kształcenia do zmieniających się oczekiwań oraz trendów na rynku pracy.</p> <p>5) Brak stałych i transparentnych kryteriów oceny działalności naukowej Niejednoznaczne i zmieniające się zasady oceny działalności naukowej mogą działać demotywująco na pracowników naukowych, obniżając ich zaangażowanie w realizację badań. Taka sytuacja może również wpływać negatywnie na prestiż wydziału w środowisku naukowym i ograniczać możliwości pozyskiwania środków na działalność badawczą.</p>
--	---	--

	wydziału na arenie krajowej i międzynarodowej.	
--	--	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie	I	210	276	71	116
	II	210	262	63	59
	III	214	204	52	60
	IV	247	191	55	47
	V	312	152	94	42
	VI	-----	-----	-----	-----
Razem:		1193	1085	335	324

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2023/2024	263	180*	91	47*
	2022/2023	249	265*	84	42*
	2021/2022	286	272*	112	66*
Razem:		798	717*	287	155*

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

STUDIA STACJONARNE NA KIERUNKU PRAWO

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	2345 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	153,1 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	289 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	12 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	101 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	9 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	Praktyka wakacyjna trwa 3 tygodnie, a śródroczna – 15 dni roboczych.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

STUDIA NIESTACJONARNE NA KIERUNKU PRAWO

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem./300 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	1449
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	118,7 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	289 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	12 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	101 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	9 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	Praktyka wakacyjna trwa 3 tygodnie, a śródroczna – 15 dni roboczych.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. 2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	Nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Prawo stacjonarne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Prawoznawstwo	wykład /ćwiczenia	45	6
Historia ustrojów państwowych	wykład/ćwiczenia	45	6
Historia prawa	wykład/ćwiczenia	45	6
Logika prawnicza	konwersatorium	20	4
Łacińska terminologia	konwersatorium	15	3
Technologia informacyjna	konwersatorium	15	2
Prawo konstytucyjne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo rzymskie	wykład/ćwiczenia	45	5
Doktryny polityczno-prawne	wykład/ćwiczenia	50	7
Przedsiębiorczość dla prawników	konwersatorium	20	3
Filozofia #	wykład	20	2
Podstawy psychologii #	wykład	20	2
Przedmiot specjalizacyjny - Tradycje prawa rzymskiego w prawie prywatnym – blok dziedzictwa prawnego*	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Relacje państwa i kościołów w Polsce – perspektywa historyczna i współczesna - blok dziedzictwa prawnego*	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zabytki polskiej kultury prawnej - blok dziedzictwa prawnego*	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Współczesne ustroje państwowe – blok konstytucyjnoprawny*	konwersatorium	15	2

⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Przedmiot specjalizacyjny – Prawo parlamentarne - blok konstytucyjnoprawny*	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podstawy prawa wyborczego - blok konstytucyjnoprawny*	wykład	15	2
Prawo karne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo administracyjne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo finansów publicznych	wykład/ćwiczenia	45	6
Prawo cywilne (część ogólna i prawo rzeczowe)	wykład/ćwiczenia	60	9
Publiczne prawo gospodarcze	wykład/ćwiczenia	45	5
Prawo zamówień publicznych	wykład	20	2
Przedmiot specjalizacyjny – Nauka polskiego prawa cywilnego – ośrodki, uczeni, idee – blok cywilny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Ochrona dóbr osobistych - blok cywilny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Publicznoprawne ograniczenia prawa własności - blok cywilny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Konstytucyjna zasada równości (i zakaz dyskryminacji) w prawie cywilnym - blok cywilny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo mieszkaniowe - blok cywilny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kryminologia – blok karny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne gospodarcze - blok karny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie z nieletnimi - blok karny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zasady prawa karnego wykonawczego - blok karny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Historia prawa karnego - blok karny**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podatki i inne świadczenia publiczne we współczesnych systemach prawnych – blok prawa publicznego**	konwersatorium	15	2

Przedmiot specjalizacyjny – Ustrój samorządu terytorialnego - blok prawa publicznego**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Terenowa administracja rządowa - blok prawa publicznego**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – System finansowy ubezpieczeń społecznych - blok prawa publicznego**	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo budowlane - blok prawa publicznego**	wykład	15	2
Prawo cywilne (zobowiązania)	wykład/ćwiczenia	60	8
Postępowanie administracyjne i administracyjne postępowanie egzekucyjne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo międzynarodowe publiczne	wykład/ćwiczenia	45	6
Prawo ochrony własności intelektualnej	wykład	15	2
Postępowanie przed sądami administracyjnymi	konwersatorium	20	3
Postępowanie karne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	wykład/ćwiczenia	75	9
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów obligacyjnych – blok cywilny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny - Prawo odszkodowawcze– blok cywilny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo własności intelektualnej w praktyce – blok cywilny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo morskie – blok cywilny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kryminalistyka – blok karny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny - Kryminalistyka – blok karny***	laboratorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie w sprawach o wykroczenia– blok karny***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny - Prawo wykroczeń – blok karny***	wykład	15	2

Przedmiot specjalizacyjny – Ochrona konkurencji i konsumentów – blok prawa publicznego***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów międzynarodowych - blok prawa publicznego***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo urzędnicze - blok prawa publicznego***	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Świadczenia w ubezpieczeniach społecznych - blok prawa publicznego***	wykład	15	2
Prawo rodzinne i spadkowe	wykład/ćwiczenia	45	5
Prawo instytucjonalne i procesy decyzyjne w Unii Europejskiej	wykład/ćwiczenia	45	4
Prawo handlowe	wykład/ćwiczenia	45	5
Prawo materialne Unii Europejskiej	wykład/ćwiczenia	45	4
Postępowanie cywilne	wykład/ćwiczenia	75	10
Prawo podatkowe	wykład/ćwiczenia	50	6
Prawa człowieka	wykład/ćwiczenia	45	4
Teoria prawa	wykład	30	3
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo małżeńskie i prawo dziecka – blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo ubezpieczeniowe - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kanoniczne prawo małżeńskie - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo rodzinne i spadkowe w judykaturze - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie nieprocesowe - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny- Sądowe postępowanie egzekucyjne - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo spółek - blok cywilny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie karne skarbowe – blok karny****	wykład	15	2

Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne skarbowe - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Psychologia kryminalistyczna - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo penitencjarne - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawne aspekty cyberprzestępczości - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne sportowe - blok karny****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Reglamentacja prawniczych zawodów zaufania publicznego – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo podatkowe Unii Europejskiej – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Administracyjne postępowanie szczególne – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Egzekucja administracyjna należności pieniężnych – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Instytucje demokracji bezpośredniej – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność międzynarodowa – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podatek od towarów i usług – blok prawa publicznego****	wykład	15	2
Prawo ochrony środowiska	wykład/ćwiczenia	45	6
Prawo międzynarodowe prywatne	wykład/ćwiczenia	45	5
Podstawy psychologii ##	wykład	20	3
Etyka prawnicza ##	wykład	20	3
Ustrój organów ochrony prawnej	wykład/ćwiczenia	45	5

Przedmiot specjalizacyjny – Warsztaty z pisania umów – blok cywilny*****	laboratorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie upadłościowe i restrukturyzacyjne - blok cywilny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność za szkody w środowisku - blok cywilny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Opodatkowanie spadków, darowizn i innych czynności cywilnoprawnych życia codziennego - blok cywilny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo medyczne - blok cywilny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów handlowych - blok cywilny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Wiktymologia – blok karny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Polityka kryminalna - blok karny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Detektywistyka - blok karny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Oszustwa i nadużycia podatkowe - blok karny*****	konwersatorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Pisma procesowe w postępowaniu karnym - blok karny*****	laboratorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność dyscyplinarna w zawodach prawniczych - blok karny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Sądownictwo konstytucyjne w ujęciu porównawczym – blok prawa publicznego*****	konwersatorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Wykładnia prawa podatkowego - blok prawa publicznego*****	konwersatorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Alternatywne sposoby rozwiązywania sporów prawnych - blok prawa publicznego*****	konwersatorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Administracyjnoprawna reglamentacja	wykład	15	2

wolności obywatelskich - blok prawa publicznego*****			
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo organizacji międzynarodowych - blok prawa publicznego*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kontrola administracji - blok prawa publicznego*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Współczesne teorie konstytucjonalizmu – blok teoretycznoprawny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zasady techniki prawodawczej - blok teoretycznoprawny*****	konwersatorium	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Socjologia prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny – Sądowe stosowanie prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny –Teorie wykładni prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	15	2
Przedmiot specjalizacyjny –Problemy oceny obowiązywania prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	15	2
Seminarium magisterskie i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	-seminarium -praca dyplomowa -egzamin dyplomowy	120	25
Praktyki			9
Razem:		2110	288

przedmiot do wyboru na I roku (jeden z dwóch)

*na I roku studiów wybór 3 przedmiotów pomiędzy blokami specjalizacyjnymi: dziedzictwa prawnego i konstytucyjnoprawnym

** na II roku studiów wybór 5 przedmiotów pomiędzy blokami specjalizacyjnymi: cywilnym, karnym i prawa publicznego

*** na III roku studiów wybór 4 przedmiotów pomiędzy blokami specjalizacyjnymi: cywilnym, karnym i prawa publicznego

**** na IV roku studiów wybór 7 przedmiotów pomiędzy blokami specjalizacyjnymi: cywilnym, karnym i prawa publicznego

przedmiot do wyboru z V roku (jeden z dwóch)

***** na 5 roku studiów wybór 6 przedmiotów pomiędzy blokami specjalizacyjnymi: cywilnym, karnym, prawa publicznego i teoretycznoprawnym

Prawo niestacjonarne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Prawoznawstwo	wykład /ćwiczenia	33	6
Historia ustrojów państwowych	wykład/ćwiczenia	33	6
Historia prawa	wykład/ćwiczenia	33	6
Logika prawnicza	konwersatorium	12	4
Łacińska terminologia	konwersatorium	9	3
Technologia informacyjna	konwersatorium	12	2
Prawo konstytucyjne	wykład/ćwiczenia	48	10
Prawo rzymskie	wykład/ćwiczenia	33	5
Doktryny polityczno-prawne	wykład/ćwiczenia	30	7
Przedsiębiorczość dla prawników	konwersatorium	12	3
Filozofia #	wykład	12	2
Podstawy psychologii #	wykład	12	2
Przedmiot specjalizacyjny - Tradycje prawa rzymskiego w prawie prywatnym – blok dziedzictwa prawnego*	wykład	9	2

Przedmiot specjalizacyjny – Relacje państwa i kościołów w Polsce – perspektywa historyczna i współczesna - blok dziedzictwa prawnego*	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zabytki polskiej kultury prawnej - blok dziedzictwa prawnego*	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Współczesne ustroje państwowe – blok konstytucyjnoprawny*	konwersatorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo parlamentarne - blok konstytucyjnoprawny*	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podstawy prawa wyborczego - blok konstytucyjnoprawny*	wykład	9	2
Prawo karne	wykład/ćwiczenia	48	10
Prawo administracyjne	wykład/ćwiczenia	45	10
Prawo finansów publicznych	wykład/ćwiczenia	27	6
Prawo cywilne (część ogólna i prawo rzeczowe)	wykład/ćwiczenia	45	9
Publiczne prawo gospodarcze	wykład/ćwiczenia	27	5
Prawo zamówień publicznych	wykład	12	2
Przedmiot specjalizacyjny – Nauka polskiego prawa cywilnego – ośrodki, uczeni, idee – blok cywilny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Ochrona dóbr	wykład	9	2

osobistych - blok cywilny**			
Przedmiot specjalizacyjny – Publicznoprawne ograniczenia prawa własności - blok cywilny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Konstytucyjna zasada równości (i zakaz dyskryminacji) w prawie cywilnym - blok cywilny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo mieszkaniowe - blok cywilny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kryminologia – blok karny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne gospodarcze - blok karny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie z nieletnimi - blok karny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zasady prawa karnego wykonawczego - blok karny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Historia prawa karnego - blok karny**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podatki i inne świadczenia publiczne we współczesnych systemach prawnych – blok prawa publicznego**	konwersatorium	9	2

Przedmiot specjalizacyjny – Ustrój samorządu terytorialnego - blok prawa publicznego**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Terenowa administracja rządowa - blok prawa publicznego**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – System finansowy ubezpieczeń społecznych - blok prawa publicznego**	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo budowlane - blok prawa publicznego**	wykład	9	2
Prawo cywilne (zobowiązania)	wykład/ćwiczenia	42	8
Postępowanie administracyjne i administracyjne postępowanie egzekucyjne	wykład/ćwiczenia	48	10
Prawo międzynarodowe publiczne	wykład/ćwiczenia	30	6
Prawo ochrony własności intelektualnej	wykład	9	2
Postępowanie przed sądami administracyjnymi	konwersatorium	12	3
Postępowanie karne	wykład/ćwiczenia	48	10
Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	wykład/ćwiczenia	45	9
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów obligacyjnych – blok cywilny***	wykład	9	2

Przedmiot specjalizacyjny - Prawo odszkodowawcze – blok cywilny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo własności intelektualnej w praktyce – blok cywilny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo morskie – blok cywilny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kryminalistyka – blok karny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny - Kryminalistyka – blok karny***	laboratorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie w sprawach o wykroczenia – blok karny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny - Prawo wykroczeń – blok karny***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Ochrona konkurencji i konsumentów – blok prawa publicznego***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów międzynarodowych - blok prawa publicznego***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo urzędnicze - blok prawa publicznego***	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Świadczenia w ubezpieczeniach społecznych - blok prawa publicznego***	wykład	9	2

Prawo rodzinne i spadkowe	wykład/ćwiczenia	27	5
Prawo instytucjonalne i procesy decyzyjne w Unii Europejskiej	wykład/ćwiczenia	27	4
Prawo handlowe	wykład/ćwiczenia	33	5
Prawo materialne Unii Europejskiej	wykład/ćwiczenia	27	4
Postępowanie cywilne	wykład/ćwiczenia	48	10
Prawo podatkowe	wykład/ćwiczenia	33	6
Prawa człowieka	wykład/ćwiczenia	27	4
Teoria prawa	wykład	18	3
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo małżeńskie i prawo dziecka – blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo ubezpieczeniowe - blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kanoniczne prawo małżeńskie - blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo rodzinne i spadkowe w judykaturze - blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie nieprocesowe - blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny- Sądowe postępowanie egzekucyjne - blok cywilny****	wykład	9	2

Przedmiot specjalizacyjny – Prawo spółek - blok cywilny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie karne skarbowe – blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne skarbowe - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Psychologia kryminalistyczna - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo penitencjarne - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawne aspekty cyberprzestępczości - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo karne sportowe - blok karny****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Reglamentacja prawniczych zawodów zaufania publicznego – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo podatkowe Unii Europejskiej – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Administracyjne postępowanie szczególne	wykład	9	2

– blok prawa publicznego****			
Przedmiot specjalizacyjny – Egzekucja administracyjna należności pieniężnych – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Instytucje demokracji bezpośredniej – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność międzynarodowa – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Podatek od towarów i usług – blok prawa publicznego****	wykład	9	2
Prawo ochrony środowiska	wykład/ćwiczenia	27	6
Prawo międzynarodowe prywatne	wykład/ćwiczenia	27	5
Podstawy psychologii ##	wykład	12	3
Etyka prawnicza ##	wykład	12	3
Ustrój organów ochrony prawnej	wykład/ćwiczenia	27	5
Przedmiot specjalizacyjny – Warsztaty z pisania umów – blok cywilny*****	laboratorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Postępowanie upadłościowe i restrukturyzacyjne - blok cywilny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność za	wykład	9	2

szkody w środowisku - blok cywilny*****			
Przedmiot specjalizacyjny – Opatkowanie spadków, darowizn i innych czynności cywilnoprawnych życia codziennego - blok cywilny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo medyczne - blok cywilny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo umów handlowych - blok cywilny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Wiktymologia – blok karny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Polityka kryminalna - blok karny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Detektywistyka - blok karny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Oszustwa i nadużycia podatkowe - blok karny*****	konwersatorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Pisma procesowe w postępowaniu karnym - blok karny*****	laboratorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Odpowiedzialność dyscyplinarna w zawodach prawniczych - blok karny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Sądownictwo konstytucyjne w ujęciu	konwersatorium	9	2

prawno-porównawczym – blok prawa publicznego*****			
Przedmiot specjalizacyjny – Wykładnia prawa podatkowego - blok prawa publicznego*****	konwersatorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Alternatywne sposoby rozwiązania sporów prawnych - blok prawa publicznego*****	konwersatorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Administracyjnoprawna reglamentacja wolności obywatelskich - blok prawa publicznego*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Prawo organizacji międzynarodowych - blok prawa publicznego*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Kontrola administracji - blok prawa publicznego*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Współczesne teorie konstytucjonalizmu – blok teoretycznoprawny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Zasady techniki prawodawczej - blok teoretycznoprawny*****	konwersatorium	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Socjologia prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny – Sądowe stosowanie prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	9	2

Przedmiot specjalizacyjny –Teorie wykładni prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	9	2
Przedmiot specjalizacyjny –Problemy oceny obowiązania prawa - blok teoretycznoprawny*****	wykład	9	2
Seminarium magisterskie i przygotowanie do egzaminu dyplomowego	-seminarium -praca dyplomowa -egzamin dyplomowy	72	25
Praktyki			9
Razem:		1335	288

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nie dotyczy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach
obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Szkoła Prawa Porównawczego/ Contemporary problems of human rights protection, dr	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	14

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Julia Kapelańska-Pręgowska dr Piotr Sadowski					
Szkoła Prawa Porównawczego/ Polish Economic Criminal Law, dr hab. Janusz Bojarski	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	13
Szkoła Prawa Porównawczego/ EU Nature Conservation Law, Dr Karolina Karpus	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	17
Szkoła Prawa Porównawczego/ History of the European Obligation Law in Comparative Context, dr hab. Marek Sobczyk	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	12
Szkoła Prawa Porównawczego/ Introduction to Polish Law, dr hab. Janusz Bojarski, dr hab. Karol Dobrzeński, prof. UMK, dr Michał Marszelewski,	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	9
Szkoła Prawa Porównawczego/ Introduction to the Customs Law of the European Union and the United States of America, dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki,	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	9
Szkoła Prawa Porównawczego/ Recent Developments in Value Added Taxation, dr hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	15
Szkoła Prawa Porównawczego/ International and European Tax Law, dr	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	13

hab. Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK					
Szkoła Prawa Porównawczego/ Moot Court Competitions Seminar, dr Julia Kapelańska-Pręgowska, dr Piotr Sadowski, dr Maciej Żenkiewicz, dr Zuzanna Peplowska Dąbrowska	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	7
Szkoła Prawa Porównawczego/ Human rights, pluralism and cultural diversity in Europe, dr Julia Kapelańska-Pręgowska	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	5
Szkoła Prawa Porównawczego/ Contemporary challenges of Polish labour law, Dr Beata Rutkowska, dr Jagoda Jaskulska	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	0
Szkoła Prawa Porównawczego/ An introduction to the Polish Law of Contract: Comparative Perspective dr Marcin Drewek	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	0
Szkoła Prawa Porównawczego/ European Union Trade Mark and Community Design Law dr Katarzyna Krupa-Lipińska	stacjonarna	Zima 2024/2025	stacjonarne	angielski	0
Szkoła Prawa Porównawczego/ Law and Biomedicine – International and Comparative	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025 luty

Perspective dr Julia Kapelańska-Pręgowska						
Szkoła Prawa Porównawczego/ Contemporary Challenge of Polish Constitutional Law prof. dr hab. Maciej Serowaniec,	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Maritime Law dr Zuzanna Peptowska-Dąbrowska	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Introduction to Renewable Energy Law dr Marcin Drewek	stacjonarna	Lato 2024/2025	Stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Human Rights in Criminal Proceedings, dr Renata Gołdyn-Badowiec	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Alternative Dispute Resolution in Polish Legal system dr Bartłomiej Chludziński	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Theory and Philosophy of Environmental Law Prof. dr hab. Bartosz Rakoczy Dr Karolina Karpus	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Migration Crisis and the European Law dr Piotr Sadowski	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Transfer pricing dr hab.	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025	luty

Krzysztof Lasiński-Sulecki, prof. UMK					
Szkoła Prawa Porównawczego/ The Use of Force in International Relations Dr hab. Marcin Kałduński, prof. UMK	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025 luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ International Commercial Law and Arbitration Discussion Seminar dr Zuzanna Peplowska-Dąbrowska	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025 luty
Szkoła Prawa Porównawczego/ Contemporary Legal and International Problems in Latin America, dr Maciej Żenkiewicz	stacjonarna	Lato 2024/2025	stacjonarne	angielski	Zapisy 2025 luty

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).

Załącznik: pkt 1 _Program

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

Załącznik: pkt 2 _Obsada zajęć

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

Załącznik: pkt 3 _Harmonogramy zajęć

4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

Załącznik: pkt 4 _Charakterystyki nauczycieli

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

Załącznik: pkt 5 _Wyposażenie

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Załącznik: pkt 6 _Tematy prac magisterskich

7. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.
8. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).
9. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).
3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.
4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.
5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).
6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).
7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.
8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

**UNIwersytet
MIKOŁAJA KOPERNIKA
W TORUNIU**

Wydział Prawa i Administracji